

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes

Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12

E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no

www.svk.no

Innkalling

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 30.11.2016
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset
Møtetid: 11.00 -

Ved eventuelt forfall, er representantene selv ansvarlig for å innkalle vara.

Kirkenes, 23.11.2016

Rafaelsen, Rune Gjertin
ordfører

SAKSLISTE:

Saksnr.:	Sakstittel:	Arkivsak:	U.off:
058/16	BUDSJETT 2017 - ØKONOMIPLAN 2017-2020 Saksordfører: Egil Kalliainen, kalliain@online.no , tlf. 901 00 336	16/142	
059/16	BUDSJETT 2017 - ØKONOMIPLAN 2017-2020 - BARENTSHALLENE SØR-VARANGER KF Saksordfører: Egil Kalliainen, kalliain@online.no , tlf. 901 00 336	16/3350	
060/16	SØR-VARANGER MENIGHET - BUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017-2020 Saksordfører: Egil Kalliainen, kalliain@online.no , tlf. 901 00 336	16/3356	
061/16	FEIE- OG TILSYNSGEBYR 2017 Saksordfører: Kurt Wikan, kurt.wikan@ffk.no , tlf. 900 32 225	16/3034	
062/16	KJØP AV SKULPTUREN PROSPECTING - A GEOLOGICAL SURVEY OF GREYS Saksordfører: Monica Hauge Stiansen, mstiansen@hotmail.com , tlf. 410 41 181	16/3275	
063/16	KOMMUNALE GEBYRER INNEN VANN, AVLØP, SLAM OG RENOVASJON - BUDSJETT 2017 Saksordfører: Tove Alstadsæter, alstadtove@gmail.com , tlf. 482 80 810	16/3034	
064/16	REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE (GODTGJØRINGSREGLEMENTET) Saksordfører: Mariann W. Magga, mariann.magga@gmail.com , tlf. 977 02 350	14/2340	
065/16	UTSKRIVING AV EIENDOMSSKATT FOR 2017 Saksordfører: Cecilie Hansen, cha-ns@hotmail.com , tlf. 906 34 705	16/3247	

066/16	KOMMUNALE AVGIFTER, GEBYRER OG BRUKERBETALINGER 2017 Saksordfører: Tove Alstadsæter, alstadtove@gmail.com , tlf. 482 80 810	16/3361	
	ORIENTERING - SKRIV TIL ALLE ORDFØRERENE I FINNMARK VEDR. SJØLAKSEFISKE Saksordfører: Rune Rafaelsen, rurf@svk.no , tlf. 901 60 776	16/10	

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Jakola, Elin Pleyrn Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 22.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Kalliainen, Egil	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	058/16	30.11.2016
Administrasjonsutvalget		
Kommunestyret		
Utvalg for levekår		
Rådet for likestilling av funksjonshemmede		
Utvalg for miljø og næring	018/16	01.12.2016
Arbeidsmiljøutvalget	015/16	24.11.2016
Utvalg for plan og samferdsel	066/16	29.11.2016
Havnestyret		
Eldrerådet		

BUDSJETT 2017 - ØKONOMIPLAN 2017-2020

Vedlagte dokumenter:

Budsjett 2017 - Sør-Varanger kommune
VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGETS SAK 17/16 - FORSLAG TIL BUDSJETT FOR
KONTROLL OG TILSYN 2017
Protokoll for offentliggjøring
Protokoll 26. oktober.docx

Dokumenter i saken:

- 2016024230 VEDTAK FRA KONTROLLUTVALGETS SAK 17/16 - FORSLAG TIL BUDSJETT FOR KONTROLL OG TILSYN 2017
- 2016022392 BUDSJETT 2017 - IDRETTS- OG KULTURMIDLER FOR MENNESKER MED FUNKSJONSNEDSETTELSE
- 2016012266 MELDING OM VEDTAK I FORMANNSKAPSMØTE 08.06.16 - TIDSPLAN BUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2018-2020

Kort sammendrag:

Kommunestyret skal i henhold til kommunelovens bestemmelser om årsbudsjett, innen utgangen av året vedta budsjett for det påfølgende kalenderår. En gang i året skal det vedtas en rullerende økonomiplan. Økonomiplanen skal minst omhandle de fire neste budsjettårene. Årsbudsjett og økonomiplan skal, jfr. KL §§ 44 og 45, omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over kommunens sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Kommunens budsjett og økonomiplan bygger på samme mal som årsrapporten for 2015 og presenteres med 9 ulike fagområder. Hvert fagområde presenteres med egne hovedoversikter som viser den økonomiske rammen for området. I tillegg fremkommer netto økonomisk ramme for hver enhet/avdeling innenfor de ulike områdene. Både årsbudsjettet og økonomiplanen består av en drifts- og en investeringsdel. Årsbudsjettet er økonomiplanens første år.

Kommunen kan ta opp lån til finansiering av investeringer i bygg, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk.

Faktiske opplysninger:

Rådmannens budsjettforutsetninger fremgår av vedlagte budsjettdokument. Det nevnes

allikevel spesielt;

- Rentekostnader er budsjettetert med dagens rentenivå.
- Det sentrale lønnsoppgjør for 2016 er lagt inn i enhetenes budsjetter.
- Det er avsatt midler til forventet lønnsvekst i 2017. Fremtidig lønns- og prisvekst er ikke innarbeidet i økonomiplan.
- Pensjon er budsjettetert etter prognoser fra pensjonsleverandørene KLP og SPK.
- Frie inntekter bygger på statsbudsjettet og KS sin prognose for skatt og rammetilskudd.
- Det er budsjettetert med en inntekt på 54,3 mill. kroner i eiendomsskatt. For å oppnå dette inntektsnivået er det lagt til grunn en eiendomsskattesats på 4,2 promille for bolig, fritidseiendom og ubebygde tomter og 6,2 promille på verk og bruk. Altså en økning på 0,2 promille på begge områdene fra budsjett 2016
- Det er budsjettetert med en avsetning til disposisjonsfond på 6 mill. kroner
- Konesjonskraften er solgt og det er budsjettetert med riktig inntekt i forhold til salgssum
- Det er budsjettetert med 9,6 mill. kroner i utbytte fra Varanger kraft
- Rådmannen har utarbeidet en investeringsplan for 2017 basert på vedtatt økonomiplan samt investeringsforslag fra enhetene.
- For 2017 vil rådmannens investeringsplan medføre et låneopptak på 79,157 mill.

kroner inkludert lån til videre utlån fra Husbanken på 20 mill. kroner.

Rådmannen legger frem et budsjettforslag for 2017 som er i balanse.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende:

Budsjett og økonomiplan 2017-2020 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og effektiviseringstiltak kr 16.260.000 er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med kr 6.920.000 i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2016 og lønnsoppgjør for 2017. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på kr 6.000.000.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2017 på kr 59.157.000. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Utlignet skatt

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2017 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2017.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2017 er 6,2 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2017 er 4,2 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Esktl § 11 andre ledd.

Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2017 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

Gebyrer, avgifter og brukerbetaling

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetaling fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetaling som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2017. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,5 %, gjeldende fra 01.01.2017.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til

stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Bosetting av flyktninger

Kommunestyret vedtar å bosette 40 flyktninger hvert år i økonomiplanperioden. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Sør-Varanger kommune

- en grensesprengende
kommune -

BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2017-2020

Rådmannens budsjettforslag for formannskapet
og kommunestyrets budsjettbehandling

Innhold

1	Forslag til vedtak	7
1.1	Budsjett og økonomiplan 2017-2020	7
1.2	Låneopptak	7
1.3	Utlignet skatt	7
1.4	Eiendomsskatt	7
1.5	Gebyr, avgifter og brukerbetaling	8
1.6	Ordførers godtgjørelse	8
1.7	Bosetting av flyktninger	8
2	Organisasjonskart	9
2.1	Organisasjonskart	9
2.2	Politisk organisering	9
3	Innledning	10
3.1	Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomiplan	10
3.2	Organisering av budsjettarbeidet	11
3.3	Kommunal planstrategi 2016-2019	12
3.4	Statsbudsjettet 2017 – hovedtrekk for kommunene	12
3.5	Andre forhold i statsbudsjettet	13
3.6	Frie inntekter – statsbudsjettet 2017	14
4	Befolkningsanalyse	15
4.1	Befolkningsutvikling i Sør-Varanger kommune	15
4.2	Fødselsrate og flyttemønster i Sør-Varanger	16
4.3	Befolkningsprognoser fram mot 2040	17
5	Budsjett- og økonomiplan – de økonomiske forutsetningene	17
5.1	Hovedoversikt driftsbudsjett 2017-2020	19
5.2	Budsjettskjema 1A – drift	20
5.3	Budsjettskjema 1B – drift	21
5.4	Økonomiske rammebetingelser (inntekter)	23
5.4.1	Frie inntekter – skatt og rammetilskudd	23
5.4.2	Eiendomsskatt	23
5.4.3	Renteinntekter og utbytte	24
5.4.4	Konsesjonskraftsinntekter	25
5.4.5	Øvrige inntekter	26

5.5	Lånegjeld – renter og avdrag.....	26
5.5.1	Rente og avdragsbelastning i planperioden.....	26
5.5.2	Lånegjeldsutviklingen.....	27
5.6	Lønns- og pensjonsutgiftene.....	28
5.6.1	Lønnsutgiftene.....	28
5.6.2	Pensjon.....	29
5.7	Overføring til særbedrifter.....	30
5.7.1	Vest Finnmark kommunerevisjon IKS og Kontrollutvalgan IKS.....	30
5.7.2	Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssiida.....	30
5.7.3	Barentshallene Sør-Varanger KF.....	30
5.7.4	NORA – krise og incestsenter IKS.....	31
5.7.5	Sør-Varanger menighet.....	31
5.7.6	Interkommunal arkiv.....	31
5.7.7	Aurora kino IKS.....	31
5.7.8	Brenselsutsalget og Grenseprodukter.....	32
5.7.9	Kommunenes sentralforbund.....	32
5.7.10	Tilskudd til private barnehager.....	32
5.7.11	Bedriftshelsetjeneste.....	32
5.7.12	Finnut innkjøps sirkel.....	32
6	Omstilling- og effektiviseringstiltak.....	32
6.1	Innarbeida omstillings- og effektiviseringstiltak.....	32
6.1.1	Nedbemanning økonomiavdelingen.....	33
6.1.2	Vakant stilling personalavdelinga.....	33
6.1.3	Redusert tilskudd frivillige lag og foreninger.....	33
6.1.4	Nedlegging av Einerveien barnehage.....	34
6.1.5	Redusert spesialundervisning.....	34
6.1.6	Generelt kutt grunnskoler.....	36
6.1.7	Voksenopplæring.....	36
6.1.8	Avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede.....	37
6.1.9	Nedbemanning av rustjenesten.....	37
6.1.10	Vakant stilling helsestasjonen.....	42
6.1.11	Tilbud om gratis vaksinerings til russ.....	43
6.1.12	Reduksjon av omsorgslønn.....	44

6.1.13	Generelt kutt Tjenesten for funksjonshemmede	45
6.1.14	Redusert dagaktivitetstilbud for demente	45
6.1.15	Tiltak hverdagsrehabilitering.....	46
6.1.16	Utsette kompetanseheving og fagutvikling demensomsorgen.....	47
6.1.17	Økning i eiendomsskatt	48
7	Budsjettoversikt på tjenestenivå 2017-2020	49
7.1	Administrative tjenester.....	49
7.1.1	Administrasjonsavdelingen	50
7.1.2	Servicekontoret	50
7.1.3	Økonomiavdelingen	50
7.1.4	Personalavdelingen	51
7.1.5	Plan og utviklingsavdelingen	51
7.1.6	IT-avdelingen	51
7.2	Skolene i Sør-Varanger	51
7.2.1	Grunnskoleopplæring.....	52
7.3	PP-Tjenesten.....	60
7.4	Skoleskyss	61
7.5	Skolefritidstilbud	62
7.6	Kirkenes kompetansesenter	64
7.6.1	Norsk for voksne innvandrere	64
7.6.2	Grunnskole og spesialundervisning for voksne	65
7.6.3	Kombinasjonsklasse for ungdom mellom 16 og 20 år	65
7.6.4	Realkompetansevurdering	65
7.6.5	Lærerressurs	65
7.6.6	Økt bosetting av flyktninger	65
7.6.7	Samordning av drift – Kompetansesenteret og Flyktingetjenesten.....	65
7.6.8	Vesentlige utgifter og endringer	66
7.7	Kulturtilbud.....	66
7.7.1	Kultur og fritid	68
7.7.2	Kulturskolen.....	69
7.8	Barnehage.....	71
7.8.1	Bemanning, kompetanse og rekruttering:	73
7.8.2	Sykefraværsoppfølging – nærværarbeid	74

7.8.3	Samisk språk og kultur.....	74
7.8.4	Arbeid med flerspråklige (minoritetsspråklige) barn i Sør-Varanger:.....	75
7.8.5	Makspris – foreldrebetaling i barnehager.....	75
7.8.6	Tilskudd til private barnehager.....	76
7.8.7	Utfordringer for barnehagene:.....	76
7.8.8	Karakterer og plassering - kommunebarometeret.....	77
7.9	Barneverntjenesten.....	77
7.9.1	Karakterer og plassering - kommunebarometeret.....	79
7.10	Kommunehelsetjenesten	80
7.10.1	Frivillig Sentralen.....	81
7.10.2	Felles administrasjon kommunehelsetjenestene.....	81
7.10.3	Helsestasjon.....	81
7.10.4	Fysioterapitjenesten.....	82
7.10.5	Ergoterapitjenesten.....	83
7.10.6	Diagnose/behandling og legevakt	83
7.10.7	Karakterer og plassering – kommunebarometeret.....	84
7.11	Sosialtjenestene	85
7.11.1	Flyktningtjenesten.....	87
7.11.2	NAV økonomisk sosialhjelp	89
7.11.3	Psykisk helse- og rustjenesten.....	90
7.11.4	Karakterer og plassering kommunebarometeret.....	91
7.12	Omsorgstjenestene	92
7.12.1	Koordinering- og tildelingsenheten.....	97
7.12.2	Institusjonsbasert omsorg.....	97
7.12.3	Hjemmebaserte tjenester	100
7.12.4	Dagsentertilbud.....	103
7.12.5	Karakter og plassering – kommunebarometeret	104
7.13	Teknisk drift.....	105
7.13.1	Teknisk drift – ledelse, administrasjon.....	106
7.13.2	FDV (forvaltning, drift og vedlikehold) – kommunale bygninger.	106
7.13.3	Renhold – kommunale bygninger.	107
7.13.4	Kommunale veier.	107
7.13.5	Vann, avløp og renovasjon.	107

7.13.6	Brann- og feiervesen.	107
7.13.7	Sør-Varanger havnevesen	108
8	Investeringsplan 2016-2019	109
8.1	Økonomiske oversikter investering.....	109
8.1.1	Budsjettskjema 2A – investering	109
8.1.2	Budsjettskjema 2B – investering	110
8.2	Omtale av investeringsprosjekter	112
8.2.1	Egenkapitalinnskudd KLP.....	112
8.2.2	Startlån og utlån, renter og avdrag	112
8.2.3	Kirkebygg – oppgradering.....	112
8.2.4	Kommunale veier – oppgradering.....	112
8.2.5	Gatelys – utskifting av armaturer	112
8.2.6	Gatelys - energimåling.....	113
8.2.7	IT-investeringer	113
8.2.8	Utstyrsoppgradering.....	113
8.2.9	Kommunale bygg og uteareal - rammebevilgning	113
8.2.10	Solskjerming av kommunale bygg.....	113
8.2.11	Inventar og utstyr, pleie og omsorg	114
8.2.12	Uteareal skole.....	114
8.2.13	Skole 9910	114
8.2.14	Idrettsbygg - oppgradering.....	119
8.2.15	Aktivitets- og avlastningssenter	119
8.2.16	Nye Kirkenes sykehus, infrastruktur.....	119
8.2.17	Vann og avløp.....	120
8.2.18	Turskilt.....	120

1 Forslag til vedtak

1.1 Budsjett og økonomiplan 2017-2020

Budsjett og økonomiplan 2017-2020 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og effektiviseringstiltak kr 16.260.000 er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettet med kr 6.920.000 i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2016 og lønnsoppgjør for 2017. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettet.
4. Det er budsjettet med avsetning til fond på kr 6.000.000.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

1.2 Låneopptak

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2017 på kr 59.157.000. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil kr 20.000.000 i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på kr 50.000.000.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

1.3 Utlignet skatt

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utliknes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2017 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

1.4 Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen, jfr eiendomsskatteloven (Esktl) § 2 for 2017.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jfr Esktl. § 3 første ledd, bokstav a.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2017 er 6,2 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2017 er 4,2 promille jfr Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr Ekstl § 11 andre ledd.

Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2017 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02., 25.05., 25.08. og 25.11.

1.5 Gebyr, avgifter og brukerbetalinger

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2017. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 2,5 %, gjeldende fra 01.01.2017.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr 2.100 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

1.6 Ordførers godtgjørelse

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

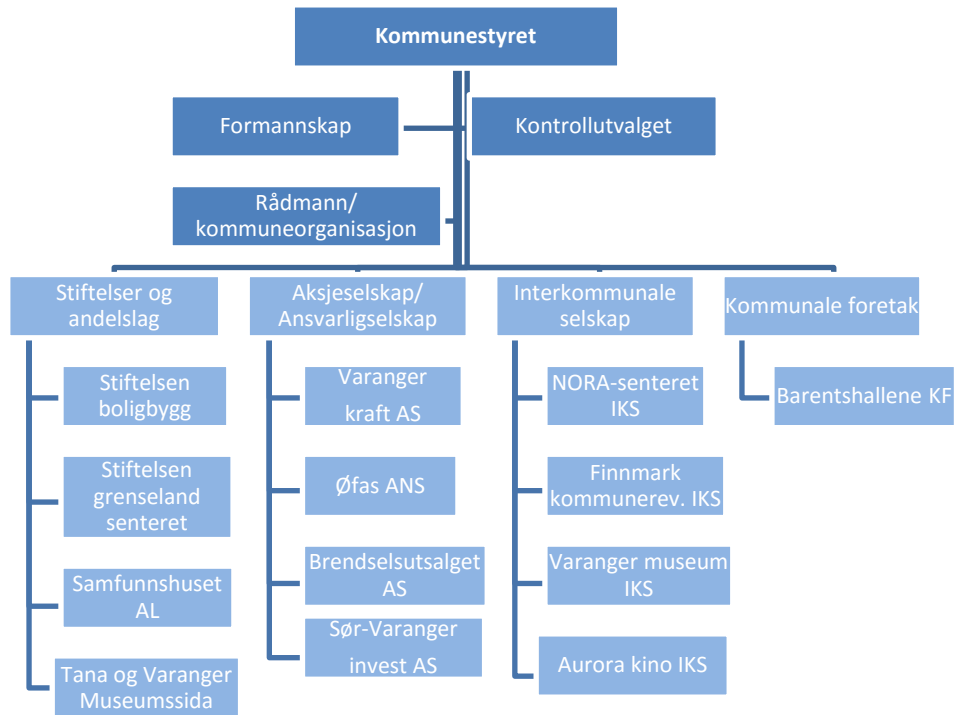
1.7 Bosetting av flyktninger

Kommunestyret vedtar å bosette 40 flyktninger hvert år i økonomiplanperioden. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

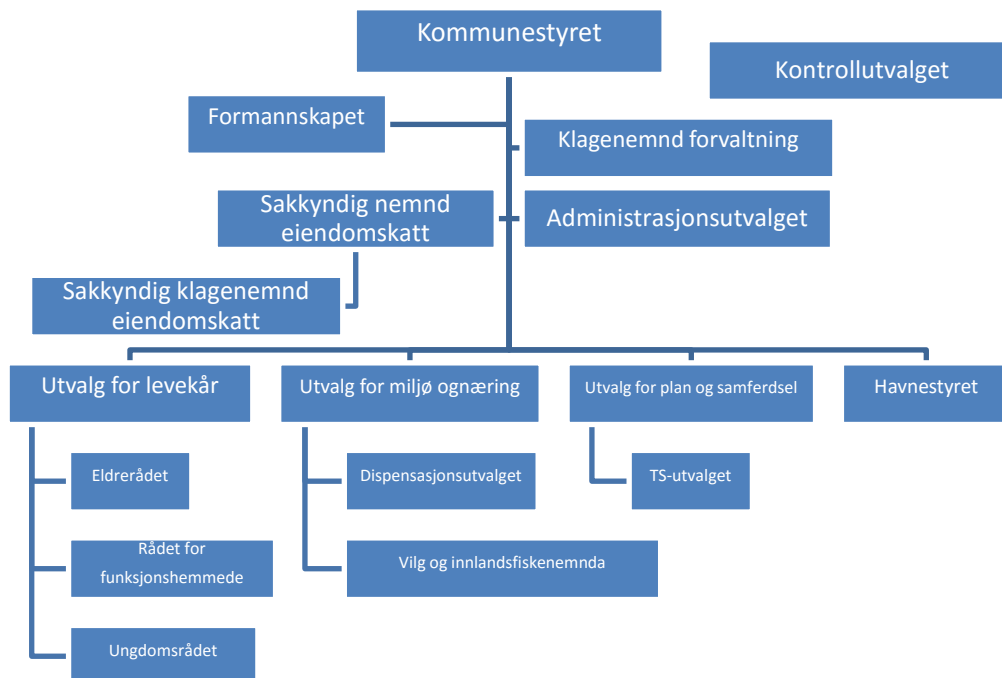

2 Organisasjonskart

2.1 Organisasjonskart

2.2 Politisk organisering

3 Innledning

3.1 Kommunelovens bestemmelser om budsjett og økonomiplan

I følge kommuneloven skal kommunestyret hvert år vedta en rullerende økonomiplan som skal omfatte minst de fire neste år. Første året i økonomiplan er kommunens årsbudsjett og er en bindende plan for kommunens midler og anvendelsen av disse i året som kommer.

Kommunestyret vedtar selv årsbudsjettet og økonomiplanen og endringer i denne. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra formannskapet.

Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn minst 14 dager før den behandles i kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet oversendes fylkesmannen til orientering.

Årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens virksomhet og skal være realistisk. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.

Årsbudsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel. Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

I årsbudsjettet kan det avsettes midler til bruk i senere budsjettår.

I forskrift om Årsbudsjett for kommuner står følgende

§ 6. Årsbudsjettets innhold og inndeling

I tilknytning til årsbudsjettet skal det gjøres rede for de grunnleggende prinsipper kommunen har nyttet ved framstilling av årsbudsjettet. En beskrivelse av organiseringen av arbeidet med årsbudsjettet skal inngå i redegjørelsen.

Den enkelte bevilgning skal føres opp med beløp og en tekst som angir hva bevilgningen gjelder. I tilknytning til bevilgningen skal kommunestyret angi mål og premisser knyttet til bruken av bevilgningen. Slik angivelse kan likevel utelates dersom anvendelsen åpenbart følger av bevilgningens tekst og beløp.

De anslag over inntekter og innbetalinger som er ført opp i årsbudsjettet skal angis med beløp og en tekst som angir hva inntekten eller innbetalingen gjelder. Når dette må anses nødvendig av hensyn til at årsbudsjettet skal være fullstendig og oversiktlig, skal anslaget ledsages av en nærmere redegjørelse.

Årsbudsjettet skal stilles opp slik at alle forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger samt utgifter, utbetalinger og avsetninger i året skal tas med uavhengig av om de kan påregnes å være betalt eller ikke ved budsjettårets utgang.

I årsbudsjettet kan føres opp midler til avsetning for bruk i senere budsjettperioder. Midler som i medhold av lov, forskrift eller avtale er reservert særskilte formål skal avsettes til fond reservert for nevnte formål. Øvrige avsetninger, herunder pliktig inndekking av tidligere års regnskapsmessig merforbruk, føres opp til styrking av kommunens eller fylkeskommunens frie fondsbeholdning.

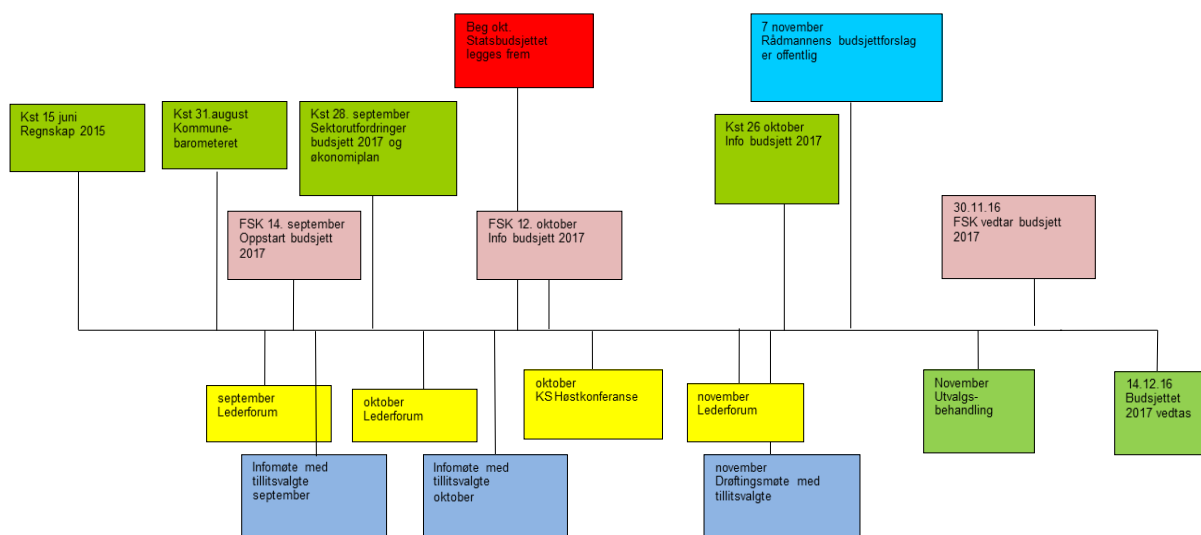
3.2 Organisering av budsjettarbeidet.

Rådmannen legger frem forslag til årsbudsjett og økonomiplan 2017-2020 for formannskapet 30. november 2016. Rådmannens forslag er utarbeidet i balanse med et netto driftsresultat på -4,368 mill. kroner hvorav avsetning til disposisjonsfond er kr 6.000.000

Investeringsregnskapet er lagt frem med en finansieringsramme på kr 111.017.000 og et lånebehov for 2017 på kr 79.157.000.

Budsjettet er utarbeidet av rådmannen og hennes stab. Enhetene har vært involvert i budsjettprosessen via fagnettverksmøter og utredningsarbeid til omstillings- og nedskjæringstiltak. Budsjettet bygger på enhetsledernes kunnskap om neste års drift- og investeringsbehov. De tillitsvalgte er informert forløpende gjennom hele budsjettprosessen.

Følgende plan er vedtatt for kommunens budsjett og økonomiplan for 2017-2020 i formannskapet 08.06.16.

Kommunelovens økonomibestemmelser stiller krav til kommunestyrets budsjettvedtak og til formannskapets innstilling. Rådmann er imidlertid ikke omtalt i økonomibestemmelsene bortsett fra ansvar for å gi melding dersom det skjer endringer i løpet av året som kan få betydning for de inntekter og utgifter som årsbudsjettet bygger på. Rådmannen er imidlertid ansvarlig for at saksbehandling til politiske organ er forsvarlig.

KL § 22 2. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Det er altså ikke noe krav i lov eller forskrift om at rådmannen legger fram et fullstendig balansert forslag til budsjett. I merknadene til Budsjettforskriftens § 3 står følgende:

Loven eller forskriften er ikke til hinder for at kommunen eller fylkeskommunen kan be administrasjonssjefen utarbeide et fullstendig forslag til årsbudsjett. Et forslag fra administrasjonssjefen er offentlig fra det tidspunkt det er fremmet.

Rådmannen legger frem et budsjett i balanse.

3.3 Kommunal planstrategi 2016-2019

Sør-Varanger kommunes kommunestyre vedtok den 15.06.2016 kommunal planstrategi for perioden 2016-2019. Etter plan- og bygningsloven § 10-1 skal planstrategien utarbeides og vedtas minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering. Formålet med en planstrategi er å beskrive utfordringer og planbehov innenfor ulike sektorer i kommende valgperiode. Den skal synliggjøre hvilke planer som bør påbegynnes, revideres eller videreføres. Sammen med kommuneplanen, legger planstrategien viktige føringer for hvilken retning planleggingen i Sør-Varanger kommune skal ta. I 2017 vil arbeidet med følgende planer være i gang eller startes opp:

Kommunedelplaner

- Byplan Kirkenes
- Strategisk næringsplan
- Strategisk oppvekstplan
- Strategisk omsorgsplan
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet
- Hovedplan for vei og trafikk
- Hovedplan vann
- Hovedplan avløp
- Arbeidsgiverstrategi

Tema- eller sektorplaner

- Energi- og klimaplan
- Boligpolitisk handlingsplan
- Digitaliseringsplan
- Helhetlig ROS
- Havneplan

3.4 Statsbudsjettet 2017 – hovedtrekk for kommunene

Regjeringen la 6. oktober 2016 frem forslag til statsbudsjett for 2017. For Sør-Varanger kommunes del innebærer forslag til frie inntekter i statsbudsjettet en reell nedgang fra 2016 til 2017.

Regjeringen legger i statsbudsjettet opp til at kommunesektoren får en vekst i de samlede frie inntektene i 2017 på 4,075 mrd. kroner. Den nominelle veksten i kommunesektorens frie inntekter fra 2016 til 2017 er anslått til 2,7 %. Kommunene i Finnmark anslås samlet sett å få en nominell vekst i de frie inntektene på 2,2 %.

I Finnmark har 7 av 19 kommuner en vekst som er høyere enn eller lik veksten på landsbasis. Sør-Varanger kommune har en vekst på 1,7 %. Dette skyldes i hovedsak at kommunen kommer dårligere ut etter revidering av nytt inntektssystem.

Innenfor rammene må kommunene finne rom for statlige satsinger innenfor rusfelt, habilitering/rehabilitering, tidlig innsats grunnskole, skolehelse og helsestasjoner.

3.5 Andre forhold i statsbudsjettet

Barnehager

Makspris barnehager er foreslått økt fra kr 2.655 pr. mnd, til kr 2.730 pr. mnd, en økning som utgjør 3 %. Forslag til økning er innarbeidet i budsjettforslaget.

Ordningen med gratis kjernetid videreføres for alle 3-, 4- og 5-åringer fra familier med lav inntekt. Fra 1. august 2017 er inntektsgrensen foreslått satt til 428.000 kroner.

Ordningen som sikrer at ingen familier betaler mer enn 6 prosent av samlet inntekt for en barnehageplass, blir også videreført. I 2017 vil husholdninger med inntekt under 500.500 kroner ha rett til redusert foreldrebetaling.

Ressurskrevende tjenester

Kommunene får refundert 80 % av netto lønnsutgifter utover et innslagspunkt på kr 1.081.000. Innslagspunktet foreslås økt med kr 50.000 utover lønnsvekst til kr 1.157.000 i 2017. Økningen er hensyntatt i budsjettforslaget.

Skole

Regjeringen foreslår at 150 mill. kroner av veksten i kommunenes frie inntekter i 2017 begrunnes med tidlig innsats i skolen. Tidlig innsats innebærer å fange opp elever som sliter med grunnleggende ferdigheter tidlig og følge opp disse elevene.

Regjeringen lanserte i august 2015 en ny nasjonal realfagsstrategi Tett på realfag (2015–2019) for barnehager og skoler. Målet er at flere barn og unge skal mestre matematikk og naturfag.

Regjeringen foreslår å styrke realfagssatsingen med 30 mill. kroner. Det vil gi en utvidelse av ordningen med realfagskommuner, styrke satsingen på elever som presterer høyt og muliggjøre tiltak for bedre læring for elever som presterer lavt i realfag.

3.6 Frie inntekter – statsbudsjettet 2017

SØR-VARANGER	InngangA1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SØR-VARANGER	2030									
<i>(faste år 2016-prisnivå i perioden 2016-2019)</i>								PROGNOSE		
1000 kr		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)		204 959	216 556	228 571	227 297	231 557	237 907	238 659	239 196	239 482
Utgiftsutjevning		8 902	2 807	2 046	1 190	-2 562	-6 212	-6 230	-6 240	-6 246
Overgangsordning - INGAR		2 139	1 182	-616	-643	-585	281	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. helsestasjon skolehelse og arbavg)		2 256	-	360	806	1 347	1 777	1 777	1 777	1 777
Korreksjon forsøksordninger barnevern og omsorgstjenester		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalstilskudd		69 047	71 574	74 531	77 703	80 838	81 898	81 962	81 962	81 962
Storbytilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Distriktstilskudd Sør-Norge		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inndelingstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg. herav gradvis bortfall av diff.arbeidsgiveravgift		1 200	1 200	1 000	1 000	1 200	1 200	-	-	-
Skjønn - tap endringer av inntektsystemet 2011		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endringer saldert budsjett 2014/2015/2016		-	-	-1 338	-451	1 256	-	-	-	-
Kompensasjon Samhandlingsreformen		3 099	3 201	3 297	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn tildelt av KMD		-	-	-	2 424	-	-	-	-	-
RNB 2012-2015, samt Dok8:135 S (2014-15)		234	114	313	1 962	-	-	-	-	-
Sum rammetilskudd uten inntektsutj		291 836	296 634	308 165	311 288	313 051	316 851	316 168	316 695	316 975
"Bykjetrekke"		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto inntektsutjevning		5 979	4 314	7 524	11 975	24 363	24 705	24 705	24 705	24 705
Sum rammetilskudd		297 815	300 949	315 689	323 264	337 414	341 556	340 873	341 400	341 680
Rammetilskudd - endring i %			1,1	4,9	2,4	4,4	1,2	-0,2	0,2	0,1
Skatt på formue og inntekt		221 102	236 977	236 338	244 837	250 958	254 471	254 471	254 471	254 471
Skatteinntekter - endring i %			7,2	-0,3	3,6	2,50	1,40	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)		518 917	537 926	552 027	568 101	588 400	596 000	595 300	595 900	596 200
								<i>(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)</i>		
Sum - endring i %			3,7	2,6	2,9	3,6	1,3	-0,1	0,1	0,1

Oversikten viser kommunes frie inntekter for 2017 beregnet med bakgrunn i statsbudsjettet for 2017. Øremerket tilskudd til grunnskolene til økt lærertetthet på 1.-4. trinn er ikke inkludert i beregningen foretatt av KS.

Rammetilskuddet uten inntektsutjevning øker med 3,8 mill. kroner fra 2016, som er en vekst på 1,21 %.

Rådmannen har fulgt KS sin anbefaling i fastsettelse av skattenivået for 2017. Sør-Varanger kommune har ikke en like god skattevekst som landet for øvrig, noe ordningen om inntektsutjevning kompenserer for.

Samlet utgjør økning i skatt- og rammetilskudd 596 mill. kroner, som er en økning på 7,6 mill. kroner fra 2016.

Fra 2017 er det innført endringer i inntektssystemet i kommunene. De viktigste endringene i nytt inntektssystem fra og med 2017 er:

- Kostnadsnøkklene er oppdatert
- Fra 2017 vil vektingen mellom de ulike sektorene i kostnadsnøkkelene for kommunene bli oppdatert årlig.
- Det er innført et nytt bostedskriterie basert på reiseavstander (strukturkriteriet) for å differensiere mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulempere. Basistilskuddet, som i hovedsak skal dekke utgifter til administrasjon bli differensiert avhengig av om kommunen har ufrivillig avstandsulempere eller ikke.
- Nord-Norge- og Namdalstilskuddet, distriktstilskudd Sør-Norge og småkommunetilskudd blir slått sammen til to nye tilskudd; distriktstilskudd Nord-Norge og distriktstilskudd Sør-Norge.

- Det blir innført en ny tilskuddsordning som vil omfatte mellomstore kommuner som slår seg sammen, og som dermed utgjør et sterkere tyngdepunkt i sin region.
- Veksttilskuddet blir redusert fra 1,5 % til 1,4 %. Tilskuddet gis til kommuner som har hatt en gjennomsnittlig årlig vekst på mer enn 1,4 % de siste 3 år.

Utgiftsutjevningen skal utjevne kostnadsforskjeller mellom kommunene ut fra forhold som kommunene ikke selv kan påvirke, blant annet aldersfordeling, strukturelle og sosiale forhold i kommunen. Som oversikten viser får Sør-Varanger kommune en avkortning i rammetilskuddet for budsjett 2017 som følge av ordningen.

Under saker til særskilt fordeling vil Sør-Varanger kommune motta kr 1.777.000. Det er bevilget kr 1.362.000 til helsestasjon og skolehelsetjeneste, kr 50.000 til utdanning av deltidsbrannpersonell og kr 365.000 til Frivillig Sentralen som for 2017 inngår i det ordinære rammetilskuddet istedenfor som øremerket tilskudd.

Til særskilt fordeling	(1000 kr)
Helsestasjon og skolehelsetjenesten	1 362
Deltidsbrannpersonell	50
Frivilligsentraler	365

4 Befolkningsanalyse

4.1 Befolkningsutvikling i Sør-Varanger kommune

Per 01.01.2016 talte Sør-Varangers befolkning 10 227 personer. I løpet av 2015 hadde Sør-Varanger en befolkningsvekst på kun 6 personer, noe som betyr en vekst på beskjedne 0,05 %. Årsaken til dette er en kombinasjon av negativ fødselsrate og lav nettoinnflytting til kommunen.

Kommunens befolkningsutvikling fra 2000 til 2015 viser en befolkningsøkning på 558 personer (7,23 %), noe som viser at man har en sterk positiv økning, men det siste året har ikke vist den samme utviklingen. Det er bare i enkelte områder i Sør-Varanger kommune at befolkningsøkningen har vært positiv de siste årene, store deler av distriktene opplever en sterk befolkningsnedgang.

År (pr. 1. januar)	2000	2010	2012	2015	2016
Vest (Bugøynes/Bugøyfjord/ Spurvenes, Neiden)	600	508	481	450	444
Hesseng (Høybuktkmoen, Nato, Bjørkheim A.v.l)	1 720	1 807	1 854	1 951	1 966
Sandenest øst og vest	1 023	1 016	1 081	1 122	1 140
Bjørnevatn	1 474	1 511	1 485	1 474	1 481
Kirkenes	3 229	3 365	3 449	3 633	3 637
Øst (Elvenes, Jakobsnes, Ropelv, Grense Jakobselv, Jarfjord)	720	790	773	784	794
Pasvik (Nedre Pasvik, Langfjorddalen, Svanvik, Melkefoss, Øvre Pasvik)	735	729	709	738	722
Totalt Sør-Varanger kommune	9 532	9 738	9 860	10 221	10 227

* Uoppgitt grunnkrets er ikke med i tabellen

Befolkningsstatistikk fra SSB

Over lengre tid ser man at kommunens befolkningsvekst foregår i de bynære områdene og ved utgangen av 2015 bodde 82.8 % av kommunes innbyggere på Kirkeneshalvøya. Fra 2010 til 2016 kan man se at det er spesielt områdene Sandnes, Hesseng og Kirkenes som opplever en betydelig befolkningsøkning.

På Bugøynes og i Jarfjord kan man se at befolkningsutviklingen har holdt seg stabil de siste årene. Disse bygdene klarer å fornye befolkningen slik at man ikke opplever en markant prosentvis økning av antall eldre. I Pasvik generelt går befolkningen ned, men det positive er at det oppleves en befolkningsvekst dersom man ser på Svanvik isolert. De øvrige områdene i Sør-Varanger opplever til dels sterk befolkningsnedgang, samt at de har en sterk økning i den aldrende befolkning.

For Sør-Varanger kommune byr en sterk vekst i de sentrumsområdene på utfordringer. Økt etterspørsel etter barnehageplass og skoledekning må sikres, vann- og avløpsnett må oppdimensjoneres, trafikale forhold må bedres og nye boligfelt klargjøres. Sør-Varanger kommune har gjennom de siste årene gjort grep som skal imøtekomme nettopp dette ved å bygge ny skole i Kirkenes, og utbygging av nye boligområder, samt barnehage på Skytterhusfjellet. Likeledes er det utfordringer knyttet til fraflytting i distriktene siden færre innbyggere kan få konsekvenser for skole-, barnehage og omsorgstjenestene.

4.2 Fødselsrate og flyttemønster i Sør-Varanger

Når det gjelder forholdet mellom levendefødte og døde, er tendensen de siste årene at det i Sør-Varanger kommune fødes flere enn det dør. Dette har, med unntak av 2015 (-14), gitt en jevn positiv vekst siden 2010. Tabellen under viser fødselsrate i Sør-Varanger kommune de siste fem årene.

År	Levendefødte	Døde	Fødselsrate
2010	112	104	+8
2011	95	94	+1
2012	109	74	+35
2013	92	67	+25
2014	107	93	+14
2015	83	97	-14

Tallmateriale fra SSB

I likhet med fødselsraten, har nettoinnflyttingen til Sør-Varanger kommune bidratt til befolkningsvekst de siste årene. Men også her viser tallene for 2015 et unntak fra den positive trenden. Dersom man går dypere i tallene vil man se at nordmenns flyttemønster har en negativ effekt på befolkningsutviklingen i kommunen, og at det er spesielt den utenlandske tilflyttingen som skaper et positivt flyttemønster. Tabellen nedenfor viser at Sør-Varanger kommune har et jevnt positivt flyttemønster de siste fem årene, med en svakere vekst i 2015. Den viser at det er flere som flytter til Sør-Varanger enn som flytter fra.

År	Innflytting	Utflytting	Nettoinnflytting
2010	593	508	85
2011	612	581	31
2012	592	523	69
2013	597	497	100
2014	626	507	119
2015	568	548	20

Tallmateriale fra SSB

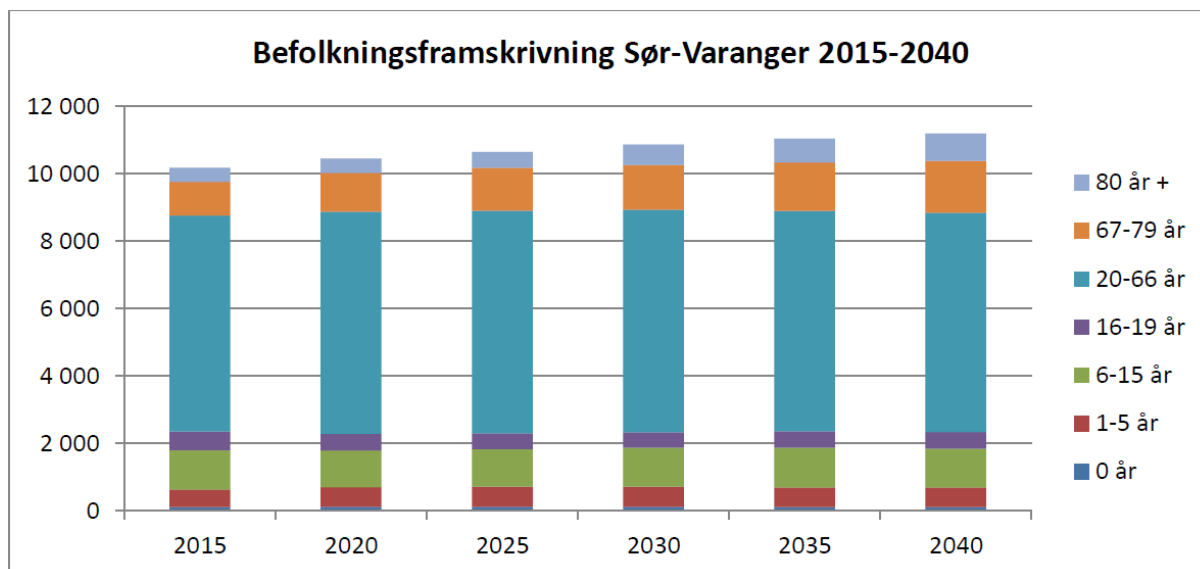
4.3 Befolkningsprognoser fram mot 2040

Nedenfor følger tabeller over befolkningsprognoser fram mot 2040 med alderssammensetning.

	2015	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	115	123	123	120	117	117
1-5 år	518	581	602	596	579	571
6-15 år	1 165	1 089	1 107	1 166	1 181	1 162
16-19 år	558	493	473	450	481	496
20-66 år	6 404	6 592	6 600	6 602	6 541	6 506
67-79 år	1 003	1 151	1 272	1 330	1 435	1 538
80 år +	412	419	474	603	706	797
Totalt	10 175	10 448	10 651	10 867	11 040	11 187

Tallmateriale fra SSB

Tabellen viser fordeling av alderssammensetning i befolkningen i Sør-Varanger fram mot 2040. Gruppene fra 67 år og oppover viser økning fra 2015 til 2040, men gruppene under 67 år holder seg relativt stabile. Økningen av antall eldre over 67 år vil i framtiden kreve mer ressurser innenfor eldreomsorgen, noe som krever at en allerede i dag begynner planleggingen og investeringen for framtiden. Nedenfor vises fordelingen av ulike aldersgrupper i Sør-Varanger fram mot 2040.

Tallmateriale fra SSB

5 Budsjett- og økonomiplan – de økonomiske forutsetningene

Rådmannen legger frem et budsjett i balanse etter innarbeide tiltak. Utgangspunktet for rådmannens effektivisering og omstillingstiltak er et omstillingsbehov for 2017 på vel 16 mill.kr. Etter innarbeidet tiltak fremmes budsjettet i balanse, med en fondsavsetning på 6 mill.kr.

Rådmannen rapporterer kvartalsvis på inneværende års budsjett. Det ble i august 2016 vedtatt en budsjettregulering for 2016. I tillegg er det vedtatt en budsjettregulering i formannskapet i november som ligger til behandling for kommunestyret 16. november. Budsjettreguleringene viser at i tillegg til

inntektsbortfall ble det tilført betydelige midler til enhetene i 2016, delvis finansiert gjennom bruk av disposisjonsfond. Det meste av helårseffekten av de innarbeidede budsjettreguleringer er medregnet i omstillingsbehovet for budsjett 2017. Omsorgstjenestene er i budsjett 2016 styrket med hele 16 mill. kroner hvorav 4,0 mill. kroner skyldes inntektsbortfall på ressurskrevende brukere. Dette viser en betydelig utfordring med hensyn på kostnadsveksten innenfor kommunens omsorgstjenester.

Omstillingsbehovet kommer som følge av ytterligere flere faktorer. Lønns- og prisveksten kompenseres ikke fullt ut gjennom de frie inntektene. Det er også inngått nye legeavtaler som medfører økte utgifter.

Videre er virkningene på statsbudsjettet lagt inn i den grad de er kjent. Skatteinngangen er budsjettert utfra Kommunenes Sentralforbund (KS) sine anbefalinger, og baserer seg på en moderat skattevekst i kommunen og en høy inntektsutjevning som følge av forventning om en høyere skatteinngang i landet for øvrig.

Det er et uttalt krav at en sunn kommuneøkonomi skal ha et positivt netto driftsresultat i størrelsesorden 1,75 % av driftsinntektene. I kommuneplanens samfunnsdel ble det vedtatt en årlig opptrapping i fondsavsetning fra 1 % i 2015 til 4 % i 2018. 2 % av driftsinntektene for Sør-Varanganger kommune i 2017 vil utgjøre om lag 18,2 mill. kroner. Rådmann ser at målsetningen heller ikke er realiserbar for 2017, men fremmer et budsjett med en avsetning til disposisjonsfond på 6 mill. kroner. Dette utgjør 0,7 % av driftsinntektene.

Rente og avdragsutgiftene er samlet sett budsjettert med en økning knyttet til avdrag på låneopptak for 2016. Rente- og avdragskostnader budsjetteres i henhold til långivers reelle nedbetalingsplaner, og baserer seg på dagens rentenivå.

Det er budsjettert med en svak nedgang i renteinntektene fra 2016 til 2017. Avtale om banktjenester er prolongert ut 2016, men betingelsene i avtalen ble revidert på grunn av synkende rentenivå. Avtalen skal ut på anbud i 2017, og det er grunn til å tro at renteinntektene vil holde seg om lag uendret i forhold til dagens avtale.

Forutsetningen for fastsettelse av eiendomsskattesatsen i 2016 var en samlet inntekt på 54 mill. kroner. Medhold til klagesaker som også pågikk i 2016 har medført en lavere inntekt enn budsjettert. Samtidig har eiendomsskattegrunnlaget for 2017 på Kraftanleggene medført en reduksjon i eiendomsskattegrunnlaget på 228,88 mill. kroner. Verdien fastsettes sentralt basert på 5 siste års kraftpriser. Bortfall av årene hvor kraftprisene var høye gir nå vesentlige utslag i eiendomsskattegrunnlagene. Med 6 promille som er satsen for 2016 vil det gi en reduksjon i eiendomsskatteinntekt på 1,373 mill. kroner. Av den grunn foreslår rådmann å oppjustere satsen på eiendomsskatt på bolig og fritidseiendommer til 4,2 promille, og en oppjustering av satsen for verk og bruk til 6,2 promille. En økning på 0,2 promille på bolig og fritidseiendommer og verk og bruk utgjør 2,2 mill. kroner.

Økonomiplanen er ikke justert verken for lønns- eller prisvekst, eller økning i frie inntekter. Som kjent er det hovedoppgjør hvert annet år, og det er særlig i disse årene at de økonomiske utfordringene er størst da veksten i de frie inntektene ikke følger lønns- og prisvekst.

5.1 Hovedoversikt driftsbudsjett 2017-2020

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	33 946	37 035	36 381	35 902	35 902	35 902
Andre salgs- og leieinntekter	85 345	76 921	73 694	73 694	73 694	73 694
Overføringer med krav til motytelse	117 372	93 116	90 703	89 108	89 077	88 706
Rammetilskudd	323 564	334 547	341 558	341 558	341 558	341 558
Andre statlige overføringer	29 678	53 483	46 223	46 223	46 223	46 223
Andre overføringer	10 807	8 218	9 583	9 583	9 583	9 583
Skatt på inntekt og formue	244 847	250 731	254 470	254 470	254 470	254 470
Eiendomsskatt	47 157	54 300	54 300	54 300	54 300	54 300
Andre direkte og indirekte skatter	1 802	1 575	1 800	1 800	1 800	1 800
Sum driftsinntekter	894 519	909 926	908 712	906 638	906 607	906 236
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	492 879	520 642	511 941	504 199	504 269	504 199
Sosiale utgifter	61 476	67 022	64 197	63 395	63 395	63 395
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	154 466	144 939	128 805	126 377	126 727	126 377
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	90 128	93 827	96 261	96 381	96 381	96 381
Overføringer	56 120	57 623	68 989	72 747	72 797	72 747
Avskrivninger	46 613	41 833	49 746	49 746	49 746	49 746
Fordelte utgifter	-2 989	-2 770	-3 423	-3 423	-3 423	-3 423
Sum driftsutgifter	898 693	923 116	916 517	909 423	909 893	909 423
Brutto driftsresultat	-4 174	-13 190	-7 804	-2 785	-3 286	-3 187
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	17 482	14 962	15 162	15 162	15 162	15 162
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	1 556	1 318	1 538	1 538	1 538	1 538
Sum eksterne finansinntekter	19 038	16 280	16 700	16 700	16 700	16 700
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	23 266	23 379	23 497	23 579	22 970	24 792
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	33 931	36 496	39 069	39 008	41 599	44 858
Utlån	516	317	500	500	500	500
Sum eksterne finansutgifter	57 712	60 192	63 066	63 087	65 069	70 150
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-38 674	-43 912	-46 366	-46 387	-48 369	-53 450
Motpost avskrivninger	46 613	41 921	49 803	49 803	49 803	49 803
Netto driftsresultat	3 765	-15 182	-4 368	630	-1 852	-6 835
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	1 978	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	2 959	45	500	0	0	0
Bruk av bundne fond	21 959	25 427	24 561	24 561	24 561	24 561

Sum bruk av avsetninger	26 895	25 472	25 061	24 561	24 561	24 561
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	2 425	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	6 868	6 853	6 000	6 000	6 000	6 000
Avsatt til bundne fond	21 367	3 437	14 693	14 693	14 693	14 693
Sum avsetninger	30 660	10 290	20 693	20 693	20 693	20 693
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0	0	4 498	2 015	-2 967

5.2 Budsjettskjema 1A – drift

Budsjettskjema 1A - drift	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Skatt på inntekt og formue	244 847	250 731	254 470	254 470	254 470	254 470
Ordinært rammetilskudd	323 564	334 547	341 558	341 558	341 558	341 558
Skatt på eiendom	47 157	54 300	54 300	54 300	54 300	54 300
Andre direkte eller indirekte skatter	1 802	1 575	1 800	1 800	1 800	1 800
Andre generelle statstilskudd	29 678	53 483	46 223	46 223	46 223	46 223
Sum frie disponible inntekter	647 049	694 636	698 351	698 351	698 351	698 351
Renteinntekter og utbytte	17 482	14 962	15 162	15 162	15 162	15 162
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	23 266	23 379	23 497	23 579	22 970	24 792
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	33 931	36 496	39 069	39 008	41 599	44 858
Netto finansinnt./utg.	-39 715	-44 913	-47 404	-47 425	-49 407	-54 488
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	2 425	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	6 868	6 853	6 000	6 000	6 000	6 000
Til bundne avsetninger	21 367	3 437	14 693	14 693	14 693	14 693
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	1 978	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	2 959	45	500	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	21 959	25 427	24 561	24 561	24 561	24 561
Netto avsetninger	-3 765	15 182	4 368	3 868	3 868	3 868
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	603 569	664 905	655 315	654 793	652 812	647 730
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	603 569	664 905	655 315	650 296	650 797	650 698
Mer/mindreforbruk	0	0	0	4 498	2 015	-2 967

5.3 Budsjettskjema 1B – drift

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
POLITISK ADMINISTRASJON	3 925	0	0	0	0	0
ADMINISTRASJON	10 894	16 858	15 894	15 474	15 894	15 474
SERVICEKONTORET	4 783	5 581	5 814	5 554	5 554	5 554
ØKONOMIAVDELINGA	25 662	9 093	9 172	9 192	9 192	9 192
PERSONALAVDELINGA	12 700	13 550	13 319	13 319	13 319	13 319
PLAN OG UTVIKLING	4 694	5 193	5 771	5 271	5 271	5 271
IT-AVDELING	13 445	13 152	13 148	13 148	13 148	13 148
ADMINISTRASJON BARNEHAGER	8 408	11 196	12 946	12 946	12 946	12 946
KIRKENES BARNEHAGE	4 521	5 197	4 749	4 749	4 749	4 749
EINERVEIEN BARNEHAGE	3 742	4 282	1 643	0	0	0
HESSING BARNEHAGE	4 535	5 030	4 631	4 631	4 631	4 631
SANDNES BARNEHAGE	3 885	4 201	3 873	3 873	3 873	3 873
PRESTØYA BARNEHAGE	5 160	5 207	4 934	4 934	4 934	4 934
RALLAREN BARNEHAGE	5 009	5 428	4 911	4 911	4 911	4 911
PASVIK BARNEHAGE	3 073	2 946	2 596	2 596	2 596	2 596
KNAUSEN BARNEHAGE	3 811	4 209	3 971	3 971	3 971	3 971
SKYTTERHUSFJELLET BARNEHAGE	6 936	7 315	7 280	7 280	7 280	7 280
KIRKENES BARNESKOLE	25 153	26 458	26 697	26 078	26 078	26 078
BJØRNEVATN SKOLE	24 702	23 863	23 276	22 581	22 581	22 581
SANDNES SKOLE	10 481	11 082	13 435	13 305	13 305	13 305
PASVIK SKOLE	9 367	8 700	9 126	9 034	9 034	9 034
HESSING FLERBRUKSSENTER	15 904	16 663	16 297	16 047	16 047	16 047
BUGØYNES OPPVEKSTSENTER	4 860	5 012	4 748	4 728	4 728	4 728
NEIDEN OPPVEKSTSENTER	2 156	1 230	1 315	1 315	1 315	1 315
JAKOBSNES OPPVEKSTSENTER	4 908	4 794	4 407	4 357	4 357	4 357
SKOGFOSS OPPVEKSTSENTER	4 306	4 150	2 639	2 628	2 628	2 628
JARFJORD OPPVEKSTSENTER	3 499	3 805	4 201	4 195	4 195	4 195
KIRKENES UNGDOMSSKOLE	26 335	25 759	26 693	25 770	25 770	25 770
PP-TJENESTEN	4 232	4 515	4 947	4 947	4 947	4 947
BARNEVERNET	23 331	22 883	21 841	21 841	21 841	21 841
KIRKENES KOMPETANSESENTER	1 552	5 544	5 662	5 662	5 662	5 662
ALLMENN KULTUR	5 105	5 846	4 776	4 776	4 776	4 776
KULTURSKOLEN	3 495	4 193	4 284	4 284	4 284	4 284
SØR-VARANGER MUSEUM	2 824	2 882	2 882	2 882	2 882	2 882
SØR-VARANGER BIBLIOTEK	4 946	5 346	5 237	5 237	5 237	5 237
KOORDINERINGS- OG TILDELINGSENHETEN	13 341	32 577	32 817	32 817	32 898	33 219
FRIVILLIG SENTRALEN	695	703	682	682	682	682
FLYKTNING TJENESTEN	16 022	23 134	22 495	22 495	22 495	22 495
SOLENGA FLYKTNINGEMOTTAK	17	0	0	0	0	0

FJELLHALLEN TRANSITTMOTTAK	-5 483	2 490	0	0	0	0
VESTLEIREN TRANSITTMOTTAK	2	2 160	0	0	0	0
HELSETJENESTEN	1 461	1 402	1 666	1 666	1 666	1 666
HELSESTASJON	3 113	4 854	4 642	5 142	5 142	5 142
FYSIOTERAPI	3 657	4 263	4 256	4 256	4 256	4 256
ERGOTERAPI	1 289	1 457	1 505	1 505	1 505	1 505
PSYKISK HELSETJENESTE	10 012	8 530	9 393	9 393	9 393	9 393
DIAGNOSE, BEHANDLING OG LEGEVAKT	11 554	12 879	14 997	15 117	15 117	15 117
RUSTJENESTEN	4 441	3 148	0	0	0	0
NAV - ØKONOMISK SOSIALHJELP	7 435	11 030	12 165	12 125	12 125	12 125
PRESTØYHJEMMET	26 579	30 130	29 581	29 581	29 581	29 581
HJEMMEBASERT OMSORG	59 252	58 743	59 200	59 200	59 200	59 200
BUGØYNES OMSORGSSENTER	6 809	6 699	6 718	6 718	6 718	6 718
TJENESTEN FOR FUNKSJONSHEMMEDE	48 531	37 222	41 434	41 434	41 434	41 434
WESSELBORGEN SYKEHJEM	28 129	31 409	30 127	30 127	30 127	30 127
KJØKKEN- PLEIE OG OMSORGSTJENESTENE	5 978	6 628	7 716	7 716	7 716	7 716
DAGSENTER FOR DEMENTE	1 919	2 406	2 124	2 124	2 124	2 124
TEKNISK ADMINISTRASJON	1 291	2 357	1 374	1 374	1 374	1 374
VANN AVLØP OG RENOVASJON	2 386	-1 733	-4 675	-4 675	-4 675	-4 675
VEIER, PARKER OG IDRETTSANLEGG	9 239	9 941	9 405	9 405	9 405	9 405
FELLES MASKINPARK	23	21	62	62	62	62
VERKSTED OG LAGERDRIFT	-386	-430	-430	-430	-430	-430
FDV - KOMMUNALE BYGNINGER	20 010	20 686	21 129	21 129	21 129	21 129
RENHOLDERE	16 525	16 534	16 807	16 807	16 807	16 807
ANDRE UMLEIEBYGG	-1	0	0	0	0	0
BRANN OG FEIERVESEN	9 377	11 143	11 341	11 341	11 341	11 341
FEIING - SELVKOST	0	-242	-490	-490	-490	-490
SØR-VARANGER HAVNEVESEN	-12 619	11 014	5 158	5 158	5 158	5 158
FINANS	10 636	11 701	17 000	17 000	17 000	17 000
UTVIKLINGSSENTER FOR HJEMMETJENESTER	0	886	0	0	0	0
Utgifter	905 115	926 323	920 440	913 346	913 816	913 346
Inntekter	-301 546	-261 418	-265 125	-263 050	-263 019	-262 648
Totalt	603 569	664 905	655 315	650 296	650 797	650 698

5.4 Økonomiske rammebetingelser (inntekter)

5.4.1 Frie inntekter – skatt og rammetilskudd

(tall i 1000)	R - 2015	Prognose pr.okt-16	2017	2018	2019	2020
Rammetilskudd	311 589	315 351	316851	311 795	311 795	311 795
Netto inntektsutjevning	11 975	19 196	24 707	19 196	19 196	19 196
Sum rammetilskudd	323 564	334 547	341 558	330 991	330 991	330 991
Rammetilskudd - endring i %	2,48	3,39	2,1			
Skatt på formue og inntekt	244 847	250 731	254 470	250 731	250 731	250 731
Skatteinntekter - endring i %	4,43	2,4	1,49			
Sum skatt og rammetilskudd	568 411	585 278	596 028	581 722	581 722	581 722
Sum - endring i %	2,95	2,97	1,84			

Prognosen for de frie inntektene bygger på statsbudsjettet og KS sin prognose for skatt og rammetilskudd.

Som oversikten viser vil de frie inntektene til kommunen øke med vel 10,75 mill. kroner fra prognosen for 2016 til budsjett 2017. Tabellen viser også en prosentvis nedgang til samlet inntekt fra skatt og ramme de siste 3 år.

Det er i økonomiplan 2018-2020 ikke lagt inn økning i skatteinntekten. Dette som følge av at det i økonomiplan heller ikke er justert for pris og lønnsvekst.

5.4.2 Eiendomsskatt

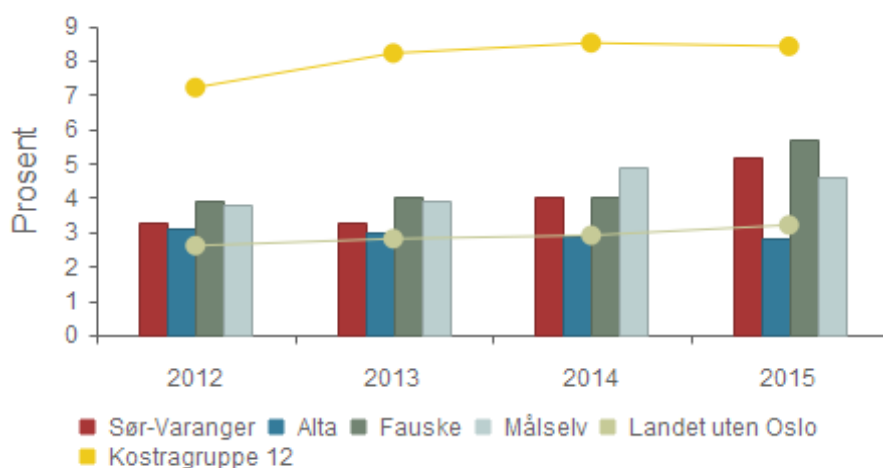
(tall i 1000)	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Prog. Regnsk. 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Eiendomsskatt fast eiendom, næring og verk og bruk.	47 157	54 300	53 700	54 300	54 300	54 300	54 300

I budsjettet for 2016 lå det til grunn at eiendomsskatteinntektene ville gi en samlet inntekt på 54,3 mill.kr. Det er budsjettet med 4 promille på boliger og fritidseiendommer, og 6 promille på verk og bruk. Etter omtaksering og utvidelse av eiendomsskattegrunnlaget har en i løpet av 2015 og resterende behandling i 2016 hatt en klagebehandling tilsvarende om lag 10 % av sakene, noe er et forventet antall i en omtaksering og utvidelse. Behandling av resterende klager i 2016 har medført en ytterligere reduksjon i eiendomsskatteinntekten med 0,7 mill. kroner. Grunnlaget for fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget for kraftverk er nylig fastsatt. Satsen beregnes av sentrale ligningsmyndigheter og baserer seg på siste 5 års strømpriser. For budsjettgrunnlaget for 2017 vil bortfall av år med høye strømpriser som ligger til grunn for beregning gi vesentlige utslag, og for budsjett 2017 er det beregnet at en med endret eiendomsskattegrunnlag for kraftverk får en redusert inntekt med dagens promille lagt til grunn på 1,373 mill. kroner.

For å holde inntektsnivået for eiendomsskatt stabilt har rådmann for budsjettet 2017 foreslått å øke eiendomsskattesatsen for bolig og fritidseiendom og ubebygde tomter til 4,2 promille, og en økning for verk og bruk til 6,2 promille, det vil si 0,2 promille på begge områdene.

Eiendomsskatt i prosent av brutto driftsinntekter

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	3,3 %	3,3 %	4,0 %	5,2 %
Alta	3,1 %	3,0 %	2,9 %	2,8 %
Fauske	3,9 %	4,0 %	4,0 %	5,7 %
Målselv	3,8 %	3,9 %	4,9 %	4,6 %
Landet uten Oslo	2,6 %	2,8 %	2,9 %	3,2 %
Kostragruppe 12	7,2 %	8,2 %	8,5 %	8,4 %

Eiendomsskatt er en betydelig inntektskilde for Sør-Varanger kommune. Eiendomsskatten utgjør hele 5,98 % av driftsinntektene i rådmannens budsjettforslag.

Eiendomsskatten er det eneste skatteområdet hvor kommunen får beholde 100 % av inntektene. Eiendomsskatten er også et av de få inntektsområder hvor kommunen selv kan regulere inntekspotensialet og til dels fastsette skattetrykket.

Rådmannens forslag vil gi en økt eiendomsskatteinntekt på 2,2 mill. kroner, og medføre at samlet eiendomsskatt blir tilsvarende budsjettetert inntekt i 2016.

5.4.3 Renteinntekter og utbytte

(tall i 1000)	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
RENTEKOMPENSASJON SKOLEBYGG	-1 801	-1 672	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
RENTEKOMPENSASJON OMSORGSBOLIGER	-321	-243	-240	-240	-240	-240
RENTEKOMPENSASJON SYKEHJEM	-1 001	-1 037	-987	-987	-987	-987
RENTEKOMPENSASJON KIRKEBYGG	-239	-224	-166	-166	-166	-166
RENTEINNTEKTER	-4 236	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
RENTEINNTEKTER PÅ FORMIDLINGSLÅN	-2 952	-2 387	-2 587	-2 587	-2 587	-2 587

RENTEINNEKTER SBB	-321	-400	-400	-400	-400	-400
RENTEINNEKTER ANDRE FORDRINGER	-226	-150	-150	-150	-150	-150
RENTEINNEKTER FINNMARK FK	-311	-400	-400	-400	-400	-400
RENTER AV UTLÅN FONDSMIDLER	-2	0	0	0	0	0
UTBYTTE FRA SELSKAPER	-9 375	-9 625	-9 625	-9 625	-9 625	-9 625
Sum Renteinntekter og utbytte	-20 785	-18 138	-17 955	-17 955	-17 955	-17 955

Det er budsjettetert med en svak nedgang i renteinntektene fra 2016 til 2017. Reduksjonen er knyttet til rentekompensasjon for skolebygg, omsorgsboliger, sykehjem og kirkebygg. Ordningen med rentekompensasjon forvaltes av Husbanken og beregnes ut fra investeringsramme med bakgrunn i innbyggertall og gjennomførte investeringer innenfor de ulike områdene.

Øvrige renteinntekter og utbytte fra selskaper er budsjettetert på samme nivå som for 2016.

5.4.4 Konesjonskraftsinntekter

(tall i 1000)	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter for levering av konesjonskraft	3 962	5 200	4 500	4 500	4 500	4 500
Salg av konesjonskraft	-9 089	-7 521	-8 886	-8 886	-8 886	-8 886
Nettoinntekt	-5 127	-2 321	-4 386	-4 386	-4 386	-4 386

Sør-Varanger kommune selger sin andel av konesjonskraft. Konesjonskraften er å anse som en del av kommunens frie inntekter og kan benyttes til kommunal tjenesteproduksjon. Kommunen selger konesjonskraft fra Varanger kraft med 32,182 GWh og Tinfos AS med 1,9174 GWh, til sammen 34,09 GWh.

Konesjonskraften for 2017 ble solgt den 12.10.2016 til Ishavskraft AS etter en anbuds konkurranse. På det tidspunktet var strømprisene svært lave, men kraften ble solgt til en høyere pris enn forventet. Kommunen bør si seg fornøyd med en pris på 260,60 NOK/MWh, noe som er 26,88 NOK/MWh mer enn i 2016.

Kommunen må betale for levering av kraft og dette gjøres etter en topris-modell. Sør-Varanger kommune betaler i 2017 et fast ledd til kr. 114,2 MWK og et variabelt ledd hvor markedsprisen er veiledende. Kostnaden for levering av kraft er redusert som følge av nedgangen i kraftprisen på det variable leddet.

Kommunen mottar også konesjonsavgift. For 2017 og videre i planperioden er denne beregnet til 1,8 mill. kroner. Pengene er øremerket næringsutvikling i kommunen, og er i sin helhet budsjettetert avsatt til næringsfond.

5.4.5 Øvrige inntekter

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Brukerbetalinger	33 946	37 035	36 381	35 902	35 902	35 902
Andre salgs- og leieinntekter	85 345	76 921	73 694	73 694	73 694	73 694
Overføringer med krav til motytelse	117 372	93 116	90 703	89 108	89 077	88 706
Andre statlige overføringer	29 678	53 483	46 223	46 223	46 223	46 223
Andre overføringer	10 807	8 218	9 583	9 583	9 583	9 583

Brukerbetalinger er redusert noe som følge av nedjustering av barnetall både i barnehager og SFO.

Andre salgs og leieinntekter er redusert som følge av bortfall av leieinntekter og redusert inntekt på kursdeltakelse på kompetansesenteret. Det er også budsjettert med lavere inntekter innenfor selvkostområdene VAR og havn.

Endringer i overføringer med krav til motytelse skyldes i all hovedsak reduksjon i sykelønnsrefusjoner innenfor grunnskolene.

I 2016 hadde kommunen transittmottak for flyktninger og det ble budsjettert med vertskommunetilskudd. Transittmottaket er avviklet og det er ikke budsjetterte med disse inntektene i 2017. Andre statlige overføringer reduseres tilsvarende.

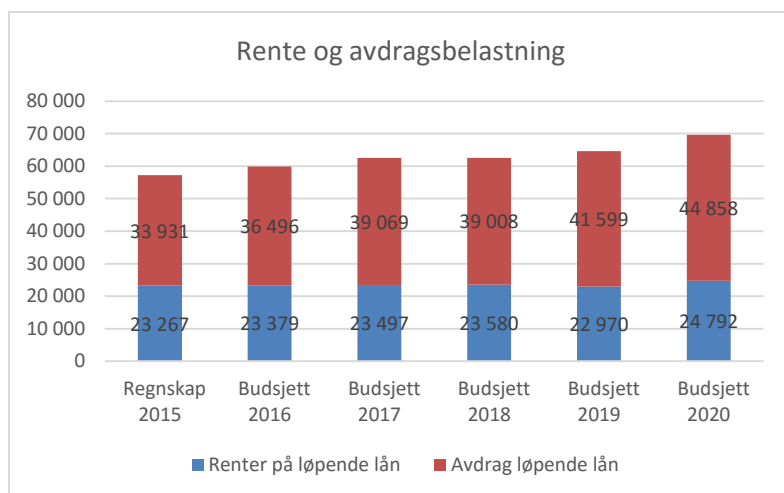
5.5 Lånegjeld – renter og avdrag

5.5.1 Rente og avdragsbelastning i planperioden

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
RENTER PÅ LØPENDE LÅN	20 041	19 867	20 458	20 692	20 238	22 077
RENTER PÅ VIDEREUTLÅN HUSBANKEN	3 222	2 757	3 039	2 888	2 732	2 715
OMKOSTNINGER	0	15	0	0	0	0
FORVALTNINGSGEBYR STARTLÅN LINDORFF	0	90	0	0	0	0
MORARENTER	2	20	0	0	0	0
RENTER NYE LÅNEOPPTAK	0	630	0	0	0	0
OMKOSTNINGER	2	0	0	0	0	0
ORDINÆRE AVDRAG LØPENDE LÅN	33 931	36 496	39 069	39 008	41 599	44 858
Sum utgifter (ink. Havn)	57 197	59 875	62 566	63 159	65 647	65 842

Noe av kommunens økonomiske utfordringer kan forklares med høy lånegjeld og derigjennom en høy rente og avdragsbelastning. Renter og avdrag på lån er budsjettert i henhold til vedtatt låneopptak og forslag til investeringsplan for 2017 og økonomiplan 2018-2020.

Rente- og avdragsbelastningen for 2017 er budsjettert til 62,6 mill. kroner. Dette inkluderer Sør-Varanger havnevesens utgifter som til samme utgjør om lag 2 mill. kroner og dekkes innenfor havnevesenets egne budsjetttrammer.

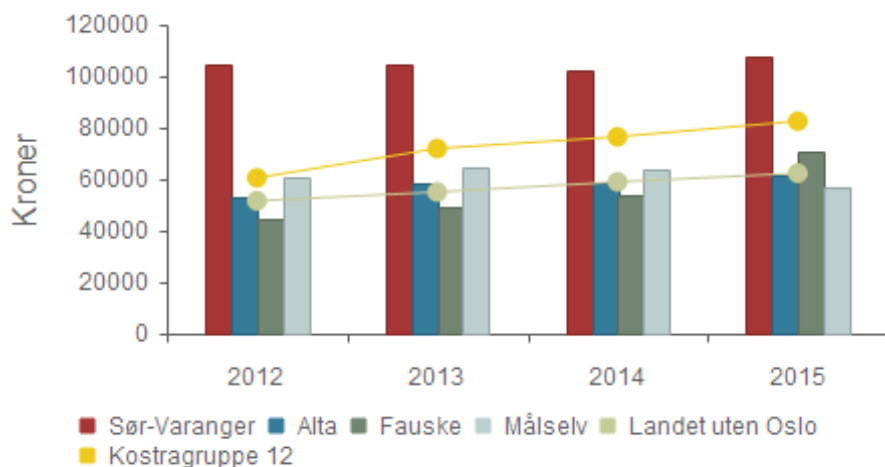

De siste 10 årene har rente- og avdragsbelastningen steget med 91,3% mens de frie inntektene har økt med 92,5% i samme periode. Dette medfører at størstedelen av økningen i de frie inntektene går med til å betjene lånegjelden og gir mindre midler til den kommunal tjenesteproduksjonen.

5.5.2 Lånegjeldsutviklingen

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Langsiktig gjeld	993 382	1 045 958	1 067 720	1 048 950	1 106 641	1 098 271
Lån til videre utlån, Startlån	136 448	152 612	165 198	166 674	167 711	175 444
Lån til havnerelaterte formål	24 377	21 232	19 659	18 086	16 514	14 941
Sum	1 154 207	1 219 802	1 252 577	1 233 710	1 290 865	1 288 656

Kommunen hadde en samlet lånegjeld på 1.154 mill. kroner ved utgangen av 2015. Dette er en vekst i lånegjelden på 65,5 mill. kroner fra 2014. Som følge av forsinkelse i låneopptaket for 2014 ble det tatt opp lån i 2015 både for investeringer i 2014 og 2015. Korrigert lånegjeld per innbygger var 107.081 kroner noe som er langt over alle sammenligningskommunene, kostragruppe 12 og landsgjennomsnittet.

Økonomi - Netto lånegjeld i kroner per innbygger

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	104 506	104 411	101 984	107 081
Alta	52 908	58 268	58 362	61 401
Fauske	44 309	48 961	53 375	70 896
Målselv	60 924	64 286	63 872	56 703
Landet uten Oslo	51 422	54 837	58 744	62 112
Kostragruppe 12	60 330	71 676	76 200	82 269

Utviklingen i lånegjelden de siste årene viser en økning og lånegjelden utgjør 120,3% av driftsinntektene ved utgangen av 2015, noe som medfører at store deler av kommunens frie inntekter går med til å dekke rente- og avdragskostnadene. Samtidig må det påpekes at kommunen har gjort et stort løft i investeringer både innenfor skole, barnehage og omsorgstjenestene.

5.6 Lønns- og pensjonsutgiftene**5.6.1 Lønnsutgiftene**

(tall i 1000 kroner)	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Fastlønn	403 124	428 554	423 605	417 864	417 864	417 864
Vikar	30 076	31 060	33 487	32 110	32 110	32 110
Engasjementer	10 984	11 808	6 926	6 500	6 500	6 500
Overtid	9 167	7 164	6 731	6 633	6 703	6 633
Annen godtgjøring	11 488	11 059	11 339	11 339	11 339	11 339
Lønn renhold	14 860	13 944	14 240	14 240	14 240	14 240
Godtgjøring folkevalgte	1 841	1 973	2 040	2 040	2 040	2 040
Introduksjon og kvalifiseringsstønad	5 520	9 800	8 100	8 100	8 100	8 100
Utgifter og godtgjøring ved reiser	1 707	1 580	1 460	1 460	1 460	1 460
Andre oppgavepliktige godtgjøringer	4 111	3 421	4 014	4 014	4 014	4 014
Lønnsutgifter totalt	492 879	520 363	511 941	504 200	504 270	504 200

Som oversikten viser er de samlede lønnskostnadene til Sør-Varanger kommune redusert med 8,4 mill. kroner. Det er da tatt hensyn til lønnsoppgjør for 2017. I oversikten er rådmannens forslag til innarbeidede omstillings- og effektiviseringstiltak hensyntatt.

5.6.2 Pensjon

De kollektive pensjonsordningene i KLP og SPK sikrer de ansatte i kommunen tariffestet tjenestepensjon. Ordningene dekker alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon samt AFP/tidligpensjon. Pensjonene fra pensjonsselskapene samordnes med utbetalingene fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det.

Pensjonsforpliktelse/-midler	2016	Estimert forpl. 2017	Endring
Pensjonsforpliktelse KLP (1.1.)	-1 059 327	-1 116 009	-56 682
Pensjonsmidler KLP (1.1.)	866 463	922 380	55 917
Pensjonsforpliktelse SPK (1.1.)	-199 870	-195 941	-3 929
Pensjonsmidler SPK (1.1.)	167 468	141 097	26 371
Egenkapitalinnskudd KLP	IB 2016	Innbetalt EK-innskudd	IB 2017
Egenkapitalinnskudd KLP	23 833	2 717	26 549
Pensjonskostnadene	2015	2016	2017
Pensjonskostnad KLP	46 303	48 501	48 765
Amortisert premieavvik KLP	8 092	7 167	8 149
Administrasjonskostnad KLP	3 644	3 428	3 531
Samlet kostnad KLP	58 039	59 096	60 445
Innbetalt premie KLP	43 470	58 802	77 635
Premieavvik KLP	-6 477	6 873	25 338
Pensjonskostnader SPK	12 008	12 851	13 849
Amortisert premieavvik SPK	-889	-708	-543
Administrasjonskostnad SPK	352	383	369
Samlet kostnad SPK	11 471	12 526	13 675
Innbetalt premie SPK	13 630	14 386	12 918
Premieavvik SPK	1 270	1 152	-1 301
Innbetalt premie begge ordninger	57 100	73 188	90 552
Samlet kostnad begge ordninger	58 311	61 352	62 614
Kostnadsført/budsjettert premie	61 476	69 409	64 197
Samlet premieavvik	-5 207	8 025	24 038
Ansattes andel pensjon (estimat)	6 000	6 000	6 000

Pensjonskostnadene for 2017 er budsjettetert med 64,2 mill. kroner for begge ordningene. Dette er en reduksjon på 2,8 mill. kroner fra 2016. Årsaken til reduksjonen er at reguleringspremien antas å bli noe lavere i 2017 enn den ble i 2016. Til grunn for anslaget ligger en forventet årslønnsvekst på 2,5 % i 2017. Dette er basert på SSBs vurdering av utsiktene for neste år.

Da regnskapsforskriften om amortisering ble innført var det en forventning om at premieavviket skulle svinge mellom positive og negative avvik i år med hovedoppgjør og år med mellomoppgjør. Det var forventet at premieavviket skulle jevne seg ut slik at nettoeffekten fra år til år skulle bli tilnærmet null. Det har imidlertid vist seg at også mellomoppgjørene har vært høyere enn antatt og at en ikke fikk den tilsiktede effekten. Departementet har derfor besluttet en ytterligere reduksjon av amortiseringstiden fra 10 til 7 år. Effekten av endringen har innvirkning på kommunens regnskap som da får en hurtigere kostnadsføring av premieavvikene fra tidligere år. Totalt utgjør det samlede premieavviket for Sør-Varanger kommune 41,2 mill. kroner. Kommunen har altså over år kostnadsført 41,2 mill. kroner mindre i pensjonskostnader enn den reelle kostnaden til pensjonsselskapene, noe som skal kostnadsføres fremover i takt med amortiseringstiden.

De ansatte trekkes 2 % av sin lønn til pensjon.

5.7 Overføring til særbedrifter

5.7.1 Vest Finnmark kommunerevisjon IKS og Kontrollutvalgan IKS

Det er budsjettetert med kr. 1.467.000 til revisjonskostnader for 2017. Dette er på samme nivå som for 2016.

5.7.2 Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssiida

Tilskuddet til Varanger museum IKS er hjemlet i selskapsavtalen av 2009. I selskapsavtalen er minimumsbeløpet satt til kr. 1.300.000 samt at kommunen i tillegg skal yte tilskudd til renhold. Utover dette dekker kommunen noen av driftskostnadene knyttet til Grenselandmuseet samt at det betales 465.000 kroner i husleie for Grenselandmuseet til Stiftelsen Grenselandsenteret. Budsjettet til museer er videreført med samme beløp som for 2016.

Tilskuddet til Tana og Varanger museumssiida er budsjettetert på samme nivå som for 2016. Tilskuddet inkluderer også tilskudd til Øst-samisk museum med kr 150.000.

5.7.3 Barentshallene Sør-Varanger KF

Styret i Barentshallene Sør-Varanger KF har i sitt framlagte budsjett for 2017 og økonomiplan 2017-2020 for lagt til grunn en overføring fra Sør-Varanger kommune på til sammen 7.850.000 kroner.

I Barentshallene Sør-Varanger KF sitt budsjett fremkommer overføringen fra Sør-Varanger kommune slik:

Leie kommunalt undervisningslokale	kr. 2 150 000
Tilskudd redusert hall-leie	kr. 1 150 000

Ordinært kommunalt tilskudd

kr. 4 250 000

Rådmannen har i sitt framlagte budsjett innstilt på en overføring til Barentshallene Sør-Varanger KF på 7.550.000 kroner som er 300.000 høyere enn budsjett 2016. Overføringen inkluderer 300.000 kroner til sommerhjelp for ungdom. Den foreslåtte overføringen ligger da 300.000 lavere enn styret i Barentshallene Sør-Varanger KF har lagt til grunn i sitt budsjett for 2017.

5.7.4 NORA – krise og incestsenter IKS

Representantskapet i Nora senteret IKS har den 02.11.16 vedtatt budsjett og økonomiplan for 2017-2020.

Norasenteret IKS, Senter mot vold og seksuelle overgrep i Øst-Finnmark meddeler Sør-Varangerkommune at deres andel for drift av senteret i 2017 er kr. 2 488 000.- Dette i følge budsjettvedtak gjort i Representantskapet 02.11.16.

Se selskapsavtalen §18. **Årsbudsjettet.**

Representantskapet skal vedta selskapets budsjett for kommende år. Den enkelte deltakerkommune har overfor selskapet plikt til å yte sin del, jfr. pkt 5, av det tilskudd representantskapet har vedtatt

Selskapsavtalen er vedtatt av Sør-Varanger kommune 29.05.13. jfr. § 5. I hht. avtalen hefter Sør-Varanger kommune for 41%..

Rådmannen har innarbeidet tilskuddet i konsekvensjustert budsjett.

5.7.5 Sør-Varanger menighet

Rådmannen forslår en bevilgning til Sør-Varanger menighet på kr 5 000 000. Dette er på samme nivå som for 2016.

Det er også bevilget tilskudd til investeringer med 2 mill. kroner knyttet til kirkebygg.

5.7.6 Interkommunal arkiv

Sør-Varanger kommune er medlem i interkommunal arkiv. Medlemskontingenten for 2017 er budsjettert med 513.000 kroner.

5.7.7 Aurora kino IKS

Aurora kino IKS er et interkommunalt selskap som eies av Alta, Tromsø og Sør-Varanger kommune, samt at selskapet har driftsansvaret for Narvik kino.

Selskapet eies med 8 % av Sør-Varanger kommune, 23 % av Alta kommune og 65 % av Tromsø kommune. Eierne hefter for selskapets forpliktelser pro rata i henhold til sin eierandel. Sør-Varanger kommunes tilskudd utgjør årlig kr. 675.000.

Kommunen leier kinolokalet av Coonor AS med en uoppsigelig husleiekontrakt tom 15.02.21.

5.7.8 Brenselsutsalget og Grenseprodukter

Det er i budsjett for 2017 innarbeidet tilsvarende tilskudd til Brenselsutsalget og Grenseprodukter som for 2016 med 1.656.000 kroner.

5.7.9 Kommunenes sentralforbund

Sør-Varanger kommune er medlem i Kommunenes sentralforbund, KS. Ordinær kontingent for 2016 utgjør kr. 449.500. Ou-kontingent 2016 utgjør kr 885.200 inkludert ansattes andel kr 250.000.

5.7.10 Tilskudd til private barnehager

Barnehageloven § 14 fastslår at kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen. I Sør-Varanger gjelder dette Bjørnehiet familiebarnehage, Prestefjellet barnehage og Villaveien Naturbarnehage.

Finansieringen av godkjente private barnehager kompenseres gjennom rammetilskuddet.

Det er budsjettet med 8,6 mill. kroner til dette formålet for 2017.

5.7.11 Bedriftshelsetjeneste

Sør-Varanger kommune har inngått avtale med Sør-Varanger Bedriftshelsetjeneste om leveranse av bedriftshelsetjenester. Avtalen ivaretar lovpålagte forpliktelser i henhold til arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter. Den årlige medlemskontingent er for denne avtalen kr. 713 700 i henhold til kontrakt.

5.7.12 Finnut innkjøpsring

Sør-Varanger kommune betaler for medlemskap i Finnut innkjøpsring. Årlig medlemskontingent utgjør kr.180 000 eks mva.

6 Omstilling- og effektiviseringstiltak

6.1 Innarbeida omstillings- og effektiviseringstiltak

Rådmannen foreslår å innarbeide følgende tiltak for budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020:

	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Nedbemanning økonomiavdelinga	-500	-500	-500	-500
Vakant stilling personalavdelinga	-500			
Redusert tilskudd frivillige lag og foreninger	-450	-450	-450	-450
Nedlegging av Einerveien barnehage	-1 132	-2 775	-2 775	-2 775
Redusert spesialundervisning	-2 000	-4 796	-4 796	-4 796
Generelt kutt grunnskoler	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
Voksenopplæring	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede	-545	-545	-545	-545
Nedbemanning rustjenesten	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
Vakant stilling helsestasjon	-500			

Tilbud om gratis vaksinerer til russ	100	100	100	100
Reduksjon av omsorgslønn	-200	-200	-200	-200
Generelt kutt Tjenesten for funksjonshemmede	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Avvikling kjøp av dagaktivitetstilbud for demente	-900	-900	-900	-900
Hverdagsrehabilitering	-363	-363	-363	-363
Utsette kompetanseheving og fagutvikling demensomsorgen	-520	-520	-520	-520
Økt eiendomsskatt	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200
Sum omstillingsbehov	-16 260	-19 699	-19 699	-19 699

6.1.1 Nedbemanning økonomiavdelingen

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-500	-500	-500	-500
Inntekter				
Netto	-500	-500	-500	-500

Som følge av effektivisering av arbeidsoppgaver og som en del av innsparingstiltakene, foreslår rådmannen å nedbemanne med en 100 % stilling på økonomiavdelingen.

6.1.2 Vakant stilling personalavdelinga

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-500			
Inntekter				
Netto	-500			

Som en del av innsparingstiltakene, foreslår rådmannen å holde en 100% stilling på personalavdelinga vakant i 2017. Stillingen vurderes i 2017.

En konsekvens av dette tiltaket kan bli at planarbeid med arbeidsgiverstrategi må utsettes.

6.1.3 Redusert tilskudd frivillige lag og foreninger

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-450	-450	-450	-450
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-450	-450	-450	-450

I budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 er det avsatt 1,0 mill. kroner til levekårsutvalgets disposisjon til fordeling til idrett og kultur.

Tilskudd til lag og foreninger er ikke en lovpålagt oppgave og kommunen mottar ikke midler fra staten til dekning av dette.

Rådmannen foreslår å redusere tilskudd til lag og foreninger med kr 500.000. Dette vil medføre at frivillige lag og foreninger får en reduksjon i sine midler til å drive ulike aktiviteter.

I 2017 er det nasjonalt jubileum 6. februar fordi det da er 100 år siden det første samiske landsmøtet ble holdt i Trondheim. Rådmannen foreslår å avsette kr 50.000 til levekårsutvalgets disposisjon for markering av 100-årsjubileet.

Tiltakene vil samlet gi en besparelse på kr 450.000. Etter at tiltaket er innarbeidet vil det gjenstå kr 550.000 til levekårsutvalgets disposisjon.

6.1.4 Nedlegging av Einerveien barnehage

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-1 675	-4 016	-4 016	-4 016
Inntekter	543	1 241	1 241	1 241
Netto	-1 132	-2 775	-2 775	-2 775

Sør-Varanger kommune har full barnehagedekning og per dato er det 76,5 ledige plasser i kommunens barnehager.

Med bakgrunn i en reduksjon i antall barn i barnehagene er det innarbeidet en endring i barnehagestrukturen med nedleggelse av Einerveien barnehage fra høsten 2017.

Dersom Einerveien barnehage legges ned, vil vi under forutsetning av dagens søkertall, fortsatt kunne tilby plass til alle søkere med rett til barnehageplass ved hovedopptaket.

En utvidelse av Kirkenes barnehage fra 4 til 6 avdelinger vil på sikt dekke et økt, fremtidig behov.

6.1.5 Redusert spesialundervisning

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-2 000	-4 796	-4 796	-4 796
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-2 000	-4 796	-4 796	-4 796

I grunnskolen er det innarbeidet reduksjon til spesialundervisning med 2 mill. kroner. Dette sannsynliggjøres ved at man høsten 2017 forventer et mindreforbruk fordi man har færre elever som

får spesialundervisning enn tidligere. I tillegg forventer man en effekt av arbeidet med å tilpasse opplæringa bedre, slik at man får færre og mindre omfattende tiltak til spesialundervisning.

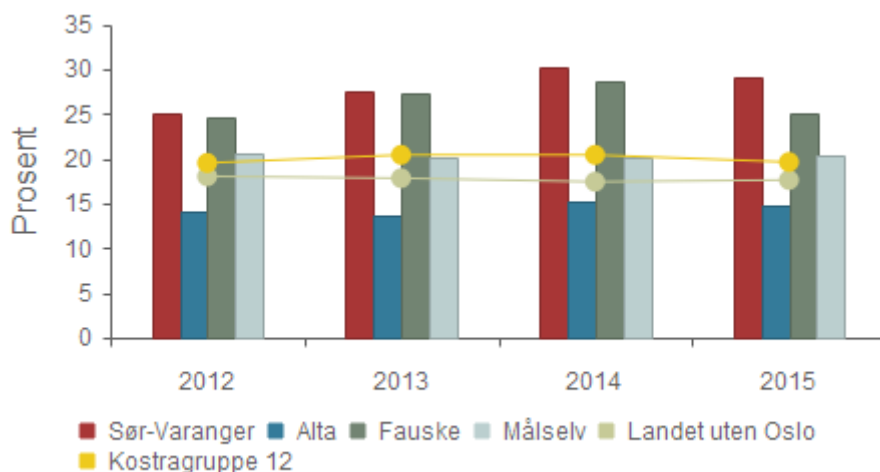
Sør-Varanger kommune har en noe høyere andel elever som får spesialundervisning enn sammenlignbare kommuner. Andelen er allikevel ikke vesentlig høyere sammenlignet med øvrige kommuner i Kommunegruppe 12 eller Finnmark fylke. Sør-Varanger kommune har for skoleåret 2016/17 en liten reduksjon i antall elever med spesialundervisning, men til tross for dette øker antall elever med tildeling på 271 årstimer eller mer (ca. 7 t/u) fra skoleåret 2015/16 til skoleåret 2016/17.

Andel elever med spesialundervisning

	2013	2014	2015	2016
Sør-Varanger	9,2 %	10,1 %	11,0%	10,5%
Kommunegruppe 12	9,9 %	9,8 %	9,5%	-
Finnmark	10,0%	9,9%	10,1%	-
Landet uten Oslo	8,4 %	8,1 %	7,9%	-

Til tross for at andelen elever som får spesialundervisning ikke er høyere enn i sammenligningskommunene, er andelen undervisningstimer til spesialundervisning sett i forhold til totalt antall lærertimer langt større enn hos sammenlignbare kommuner. Dette tyder på at hver enkelt elev som mottar spesialundervisning mottar et større antall timer i Sør-Varanger enn elever i sammenlignbare kommuner. For skoleåret 2015/16 var andelen timer til spesialundervisning sett i forhold til antall lærertimer på hele 29%. Til sammenligning var andelen 19,5% i Finnmark og 19,6% i kostragruppen.

Andelen spesialundervisning sett i forhold til totalt antall lærertimer

	2013	2014	2015	2016
Sør-Varanger	27,6 %	30,2 %	29,0%	26,8%
Kommunegruppe 12	20,4%	20,4%	19,6%	-
Finnmark	19,1%	20,2%	19,5%	-
Landet uten Oslo	17,8%	17,4%	17,6%	-

Innenfor grunnskolen må man se på hvordan man utnytter ressursene til spesialundervisning internt mellom trinnene i grunnopplæringa. Slik det er i dag, brukes en stor del av ressursene til spesialundervisning på ungdomstrinnet. Dette burde vært omvendt og man burde sette inn ressurser i barnehagen og på småtrinnet for på sikt å unngå å bruke mer og mer ressurser på spesialundervisning ut over i skoleløpet.

Sør-Varanger kommune vil i løpet av inneværende skoleår komme i gang med lokal kompetansebygging innenfor tilpasset opplæring og spesialundervisning. Her vil man i første rekke ha fokus på hvordan man ved den enkelte skoler arbeider for å avdekke behov for tilpasset opplæring og spesialundervisning. Videre vil man arbeide med hvordan man innenfor egen enhet i samarbeid med PPT tilegner seg kompetanse for å løse noen av utfordringene innenfor tilpasset opplæring. I tillegg vil PPT arbeide systemrettet mot den enkelte skole, samtidig som man ved hver skole oppretter spesialpedagogiske team bestående av ansatte fra PPT og skole. På denne måten vil man få til et tett samarbeid mellom PPT og skole for å gjøre opplæringa for den enkelte elev bedre. Siktemålet er at dette skal øke kompetansen hos begge parter og bidra til at både den ordinære tilpassede opplæringa og spesialundervisninga for den enkelte elev blir mer målrettet og presist utformet enn i dag. På sikt håper man at dette skal bidra til bedre kvalitet i opplæringa og at færre elever får behov for spesialundervisning.

6.1.6 Generelt kutt grunnskoler

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-1 250	-1 250	-1 250	-1 250

For å møte krav til innsparing er det innarbeidet en generell reduksjon i rammene til hver enkelt skole, samlet beregnet til kr. 1,25 mill.

Generelt kan man si at alle enheter får en justering av driftsrammene som følge av endring i elevtall for inneværende skoleår. For flere av skolene betyr imidlertid innsparingene i forslaget til budsjett for 2017 at man får en marginal økning eller nedgang i budsjettet fra forrige år.

6.1.7 Voksenopplæring

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700

I budsjettet for Kirkenes kompetansesenter er det innarbeidet en innsparing ift opprinnelig budsjettforslag på kr. 1,7 mill. kroner.

Innsparingen er gjort gjennom reduksjon i lønnsutgifter.

Etter innarbeiding av tiltaket har Kompetansesenteret et samlet budsjett på samme nivå som opprinnelig budsjett for 2016.

Konsekvensene av tiltaket vil være en reduksjon av stillinger på kompetansesenteret i 2017. Rådmannen har som mål at man får til en samordningseffekt med Flyktningetjenesten for norskundervisning til flyktninger slik at tiltaket medfører et redusert tilbud.

6.1.8 Avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-581	-581	-581	-581
Inntekter	36	36	36	36
Netto	-545	-545	-545	-545

Kulturtiltak for funksjonshemmede (KFF) er et kulturtilbud for mennesker over 18 år med utviklingshemming. Tilbudet omfatter tirsdags klubb, onsdags trim, torsdagsklubb(hobby) og to helgeturer i året. Tilbudet og gis i dag til ca. 20 voksne utviklingshemmede som ikke har noe tilbud i sin fritid. Kulturtiltak for funksjonshemmede er ikke pålagt ved lov, men tilbudet reduserer behov for støttekontakter for denne gruppa.

Onsdagstrim holdes på Trimmen, deltagerne betaler treningsavgiften selv, mens tilbudet organiseres av kommunens ansatte. Tirsdagsklubben og Torsdagsklubben er lokalisert på Basen og på Møteplassen. Medlemmene av Tirsdagsklubben og Torsdagsklubben betaler egenandel til finansiering av mat, deltakelse på kulturelle arrangement og materiell i forbindelse med hobbykvelder. Dette er velfungerende tilbud som har vært gitt i årtier. Avvikling av kulturtiltak for funksjonshemmede vil naturlig få negative konsekvenser for brukerne samt det eksisterende hjelpeapparatet rundt dem.

Som en del av innsparingstiltakene, foreslår rådmannen å avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede med en årlig besparelse på kr 545 000. Besparelsen omfatter 1,1 årsverk.

6.1.9 Nedbemanning av rustjenesten

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-2 067	-2 067	-2 067	-2 067
Inntekter	167	167	167	167
Netto	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900

Sør- Varanger kommune har siden NAV ble etablert i juli 2007 vært inne med det som kalles en *minimumsløsning* i NAV. Dette innebærer at økonomisk stønad, råd og veiledning, tildeling av midlertidig bolig ligger under arbeidsområdet til NAV. Kvalifiseringsprogrammet (2008) er også en kommunal oppgave som i dag løses i NAV kontoret. NAV skal bidra til å løse eller forebygge sosiale

problemer. I Sør-Varanger kommune valgte man ved etablering av NAV å holde den delen av oppgavene som omhandlet rus utenfor NAV, i tillegg til gjeldsrådgiver. Disse oppgavene ble lagt til sosialtjenesten virksomhet 3300 og inngikk fra og med 2012 som en avdeling i Barne- og familieenheten. Fra 2013 ble gjeldsrådgiverstillingen overført til NAV og utgjør i dag 100 % stilling. Sosialtjenesten fremstår i dag som en rendyrket Rustjeneste og er underlagt Psykiskhelse- og rustjenesten i kommunen.

NAV jobber etter Lov om sosiale tjenester. NAV kommune har i dag 6,5 årsverk og et netto budsjett på kr. 11 625 000 inkl. økonomisk sosialhjelp som utgjør 6,2 mill. kroner.

Kapittel 1. Lovens formål og virkeområde

§ 1. Lovens formål

Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

NAV Sør-Varanger jobber i dag ikke etter ytelse men etter oppfølgingsbehov til den enkelte bruker. Dette betyr at fra den dagen tjenesten kommer i kontakt med bruker så begynner kartleggingen. Ut fra kartleggingen som gjøres får bruker sitt bistandsbehov vurdert, for så å motta oppfølging etter behov. Av NAV sine 268 brukere som er registrert med sosialhjelp, supplerende eller som eneste inntekt, er det 48 som har erkjente/kjent rusproblematikk. Disse mottar samtlige tjenester hos NAV. Ikke alle disse brukere mottar oppfølging fra Rustjenesten, da bistand derfra baserer seg på at personen ønsker dette selv. Dette er personer som er registrert med helt eller delvis, løpende eller engangshjelp i form av sosialhjelp. NAV følger også opp de som mottar andre ytelser, f.eks sykepenger, arbeidsavklaringspenger, uføre, dagpenger med mer. NAV er kjent med at også kjent med at flere personer som mottar disse ytelsene har utfordringer og avhengighet til rus. NAV gir samme individuelle hjelp til bruker ut i fra brukers behov, og ikke ut i fra hvilken ytelse bruker har.

NAV redegjør for hvilke oppgave de har i forhold til disse brukerne:

- NAV er pliktig til å gjøre en kartlegging
- NAV er pliktig til å gjøre en vurdering av personens hjelpebehov
- NAV er pliktig til å gjøre et vedtak om hvilken type bistand personen trenger
- NAV er pliktig å følge opp personen
- NAV er pliktig å finne aktivitet/arbeidsrettet trening der det er nødvendig, hensiktsmessig og mulig, herunder også meningsfull aktivitet der ordinære tiltak/arbeid ikke er mulig. NAVs tiltaksportefølje er stor.
- NAV plikter å gi disse kontinuerlig oppfølging, bruker har tilgang til samtlige NAV-tiltak der de vurderes som nødvendige og hensiktsmessige.
- NAV plikter å også gi oppfølging der arbeid og aktivitet ikke er hovedmål, men der person skal over i f. eks behandling for rusmiddelbruk, og drive motivasjonsarbeid sammen med bruker for å få bruker motivert for det.
- NAV plikter og drive forebyggende arbeid, jf. Formålsparagrafen til NAV//Lov om sosiale tjenester i NAV.

- NAV plikter å gi råd og veiledning i forhold til bolig, akutt og permanent, nettverk, forebygge sosiale problemer, hvor finne den hjelpen personen trenger osv. Viser til NAV lovens § 17.

Helhetlige tjenester er altså NAV sin grunnpilar. Visjonen til NAV er *Vi gir mennesker muligheter*. NAV ble grunnlagt som følge av et ønske om «en dør inn». NAV har nå vært gjennom det første 10-året og det har vært et kontinuerlig forbedringsarbeid og utvikling. NAV har lyktes i å etablere gode rutiner og har god saksbehandlingsflyt, dyktige ansatte, og ikke minst en stabil ansatte gruppe. Det kommunale sykefraværet i NAV er lavt og det er jobbet godt med sykefraværere i NAV.

Rustjenesten er etablert som en egen avdeling under Rus- og psykiatritjenesten som er organisert under Barne- og familieenheten. Rustjenesten jobber etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Rustjenesten har 5 årsverk fordelt på 300 % ruskonsulenter og 200 % miljøarbeidere. I tillegg ledes avdelingen av leder for Rus- og psykiatritjenesten. Rustjenesten har et netto budsjett på 3,2 mill.kr og et eget virksomhetsnummer 3300.

Rustjenesten har følgende antall brukere med tiltak og alder pr 3.11.2016:

Rustjeneste, oppfølging og samtale hos ruskonsulent:

Aldersgruppe:	Menn	Kvinner	Begge
18-30 år	8	8	16
31-49 år	14	4	18
50-66 år	7	4	11
Total	30	16	46

Miljøarbeid og oppfølging i bolig:

Aldersgruppe:	Menn	Kvinner	Begge
18-30 år	2	4	6
31-49 år	2	3	5
50-66 år	8	4	12
67-74 år	1	0	1
Total	13	11	24

De brukerne som rustjenesten er i kontakt med har tatt kontakt selv eller er henvist hit av ulike andre tjenester, eksempelvis lege eller NAV. Tilbudet i rustjenesten er frivillig.

Man ser en utvikling der brukergruppa har blitt yngre de siste årene. Mange av brukerne har omfattende hjelpebehov og mottar også øvrige kommunale tjenester. Det er også en økning av psykiske lidelser/problemer spesielt personlighetsforstyrrelser. De siste to årene har rustjenesten kartlagt brukerne av rustjenesten ved hjelp av BrukerPlan. Det er et verktøy som kartlegger omfanget og karakteren av rusmiddelproblematikk og eller psykiske helseplager blant brukerne av kommunens helse-, omsorgs- og velferdstjenester. Resultatene viser at 48 % av brukeren har et kritisk dårlig funksjonsnivå.

Brukere som har et opphold i tjenesten i forbindelse med soning, registreres ikke, selv om det drives en viss oppfølging under soningen. Også dette tilbudet er frivillig. Rustjenesten er også i kontakt med pårørende; foreldre, barn, partner.

Rustjenesten redegjør for hvilke oppgaver de har i tjenesten:

- Kartlegging og utredning
- Motivasjons og støttesamtaler
- Råd og veiledning
- Helse og rusforebyggende tiltak som for eksempel: Støttekontakt, fritidstilbud, rusmiddeltesting, relasjons og nettverksarbeid, miljøarbeid, oppsøkende virksomhet, bo trening/strukturering av hverdagen, ledsagning, sosialt samvær
- Innsøking til rusbehandling i samarbeid med brukere.
- Oppfølging før/under og etter rusbehandling
- Oppfølging av LAR brukere (legemiddel assistert behandling)
- Tilbud og utarbeiding av Individuell plan
- Ansvarsgrupper
- Oppfølging av gravide rusmiddelmissbrukere og ansvar for vurdering av tvang
- Vurdering av tvangs-behandling for rusmiddelmissbrukere.
- Tildeling og oppfølging i Vernet bolig, dvs. botilbud der personer er i aktiv rus og tar imot oppfølging.
- Tildeling og oppfølging i Rehabiliteringsbolig, botilbud til personer som er på vei ut av rusmisbruk, med krav om rusmiddeltesting.
- Samhandling med andre tjenester og instanser etter brukerens ønsker og behov.

Rådmannen registrerer at de to tjenestene tilbyr sammenfallende tjenester til samme brukergrupper. Brukerne benytter både tjenestene hos NAV og hos rustjenesten. Rådmannen registrerer at NAV og rustjenesten også tilbyr tjenester som ikke er sammenfallende, og mener at et utstrakt samarbeid mellom NAV og rus- og psykiatritjenesten er viktig.

NAV erfarer at behovet hos de yngste brukerne 18-30 år til å ha en ruskonsulent hos NAV som jobber mot behandling/tiltak/bolig/arbeid kan være hensiktsmessig. NAV erfarer at kommunen ikke levere gode nok tjenester til denne brukergruppen når de nå har to ulike veiledere/konsulenter i to ulike tjenester å forholde seg til. Rådmannen er av den oppfatning at når det gjelder de unge rusmisbrukerne må forebyggende arbeid og oppfølging konsentreres i en enhet slik at en får utnyttet den kompetansen som i dag finnes i kommunen. En samordnet og samlokalisert tjeneste vil raskt kunne tilby brukeren nødvendige hjelp og tiltak.

Hva sier unge rusmisbrukere at de trenger for å lykkes med en rusfri tilværelse?

- De trenger et tiltak
- En jobb de har lyst på, som motiverer dem.
- De trenger veiledning på økonomi
- De trenger veiledning på å beholde bolig
- De trenger en som er tydelig, tilstede
- De trenger en som viser at de bryr seg

De to første punkter har NAV alene ansvar for, de fire andre tilbys i dag både fra NAV og i rustjenesten. Rådmannen ser dette som en ressurskrevende løsning og forslår å slå sammen

tjenestene organisert under NAV Sør-Varanger, noe som medfører en nedbemanning av dagens rustjeneste. En slik løsning skal forplikte NAV Sør-Varanger til en satsning og mer helhetlig arbeid omkring unge personer mellom 16-29 år i Sør-Varanger med Rusproblematikk.

Rådmannen ser det som formålstjenlig at 2 årsverk videreføres, hvorav 1 årsverk overføres til NAV Sør-Varanger og en miljøarbeiderstilling forblir i Psykisk helse- og rustjenesten. Årsverket i NAV vil sammen med dagens team jobbe aktivt forebyggende og ha tilgang til hele NAVS tiltaksportefølje. Med denne løsningen oppnår vi et større team og dermed større mer robust fagmiljø.

NAV Sør-Varanger vil med en slik løsning måtte delegeres myndighet til å iverksette tiltak etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester.

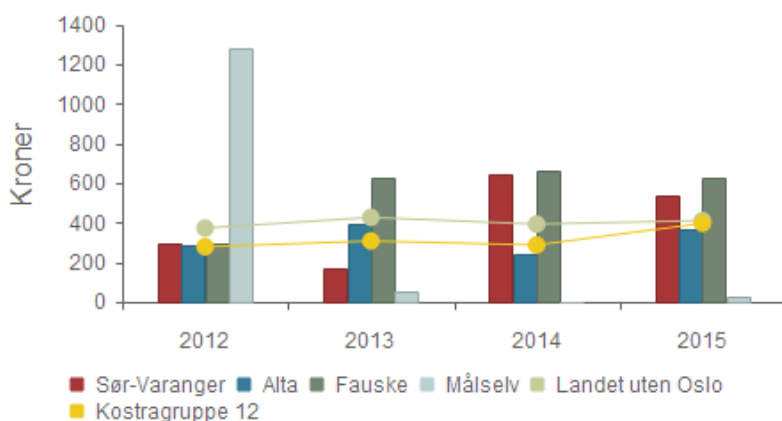
Tiltaket medfører en nedbemanning i rus og psykiaritjenesten med 3 årsverk og avdelingen 3300 Sosialtjenesten/rustjenesten avvikles. Miljøarbeideroppgavene for de 24 brukere som i dag ivaretas av 200 % miljøarbeidet i rustjenesten/sosialtjenesten må ivaretas av ordinær miljøarbeidertjeneste i psykisk helse- og rustjenesten. Miljøarbeidertjenesten i rus- og psykiatri har i dag 9,5 stillingshjemler og vil få tilført 1 årsverk. Dette betyr en reduksjon av miljøarbeidertjenesten innenfor rus og psykiatrifeltet.

Viser til årsmeldingen for 2015 for nærmere redegjørelse for Psykisk helse – og rustjenesten.

Avdelingen er organisert under Barne- og familieenhetene og har til sammen 21 årsverk. Rus- og psykiaritjenesten har, før innarbeidet tiltak, en nettobudsjetttramme på kr.11.833.000 for budsjett 2017.

	Årsverk	
Rustjenesten	5	3 ruskonsulenter og 2 miljøarbeidere
Psykisk helsetjeneste	4,5	Terapeuter, der en er arbeidsleder
Møteplassen	1,0	0,5 miljøterapeut og 0,5 miljøarbeider
Miljøarbeidertjenesten	9,5	3 miljøterapeuter der en er arbeidsleder og 6,5 miljøarbeidere
Avdelingsleder	1,0	
Totalt årsverk	21,0	

Netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer. pr. innb. 20-66 år

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	291	167	642	540
Alta	289	391	244	370
Fauske	295	623	658	629
Målselv	1 275	51	3	24
Landet uten Oslo	372	426	392	410
Kostragruppe 12	278	307	287	396

Diagrammet over viser at Sør-Varanger kommune bruker forholdsvis mye i tilbud til personer med rusproblemer per innbygger i alderen 20-66 år. AV dem en her sammenligner seg med er det kun Fauske som har høyere netto driftsutgifter til formålet, målt i kroner per innbygger i målgruppen, enn Sør-Varanger.

6.1.10 Vakant stilling helsestasjonen

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-500	0	0	0
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-500	0	0	0

Helsestasjonen ble i budsjett 2016 styrket med 1,0 årsverk helsesøster. Stillingen har ikke vært besatt i 2016 og er nå gått ut med 2.gangsutlysning. Per i dag er det ingen søkere til stillingen. Rådmannen foreslår å holde stillingen vakant i 2017 med en besparelse på kr 500.000.

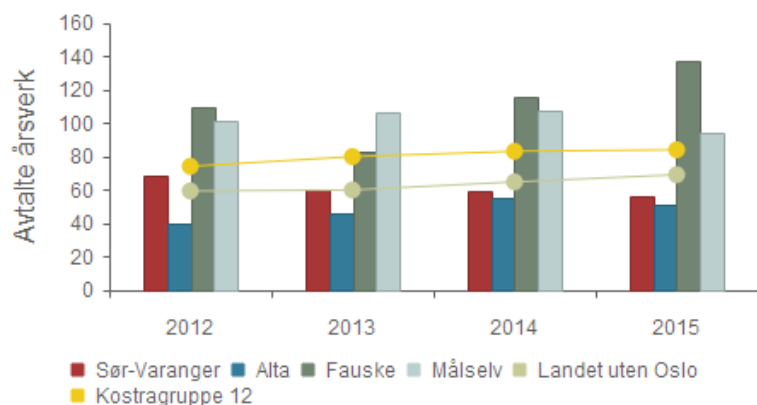
Helsestasjonen har 7 stillingshjemler for helsesøstre, 1 jordmor og 50 % merkantil. I forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten står det blant annet at kommunen skal sørge for å ha tilgang på nødvendig personell for de oppgavene de skal utføre og en hensiktsmessig arbeidsfordeling mellom disse.

Helsestasjonen er viktige arenaer for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i aldersgruppen 0-3 år. Helsestasjonen kan fange opp og hjelpe barn som viser tegn til ulike psykiske plager, språk eller atferdsproblemer. Helsestasjonen er viktig for å veilede foreldre og eventuelt henvise videre.

De siste årene er helsestasjon- og skolehelsetjenesten pålagt en rekke nye oppgaver. Økt fokus på vold og overgrep, oppfølging av barnefattigdom, språkutvikling, psykiske lidelser, mobbing, overvekt og inaktivitet er eksempler på oppgaver som er kommet i tillegg til helsesøstrenes mer tradisjonelle oppgaver.

Konsekvenser av å holde 1 stilling vakant i 2017:

- ingen avdelingsleder / kurativ helsesøster på helsestasjonen
- mindre ressurser til universell forebygging
- Mindre ressurser til svangerskaps- og barseloppfølging, forebygge sykdom og fange opp tidlige signaler på mistrivsel, utviklingsavvik og atferdsproblemer
- Mindre ressurser til å bidra til iverksetting av tiltak tidligst mulig i forløpet.
- kan ikke øke tilstedeværelse helsesøster på skolene

Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	68,4	60,1	59,2	55,9
Alta	40,3	46,5	55,2	51,0
Fauske	108,9	82,6	115,8	136,5
Målselv	100,9	106,2	107,7	93,9
Landet uten Oslo	59,3	59,9	64,7	69,0
Kostragruppe 12	74,0	79,8	83,0	83,9

KOSTRA tallene fra 2015 viser at Sør-Varanger kommune har en forholdsvis lav dekningsgrad av helsesøstre sammenlignet med andre, målt per 10.000 innbyggere i alderen 0-5 år. Disse tallene inkluderer ikke styrkingen av 1,0 årsverk helsesøster fra 2016.

6.1.11 Tilbud om gratis vaksinerings til russ

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	125	125	125	125
Inntekter	-25	-25	-25	-25
Netto kostnad	100	100	100	100

Folkehelseinstituttet anbefaler at all ungdom i alderen 16–19 år vurderer å vaksinere seg mot meningokokksykdom (smittsom hjernehinnebetennelse) Ungdom som skal delta i neste års russefeiring har særlig høy risiko for smitte.

Smittsom hjernehinnebetennelse utvikler seg raskt, og det er viktig å få behandling tidlig. Vaksine anbefales til ungdom som skal delta aktivt i russefeiringen, og til dem som skal reise til land med økt smitterisiko. Ungdom i alderen 16-19 år er én av de aldersgruppene som har høyest forekomst av hjernehinnebetennelse. En kombinasjon av tett samvær med andre, festing og lite søvn kan øke risikoen for alvorlig sykdom. Dette gjelder både russ og andre ungdommer som fester mye. Folkehelseinstituttet anbefaler at ungdom i denne aldersgruppen vurderer å vaksinere seg mot meningokokk.

Det anbefales at vaksinasjonen utføres i god tid før russefeiringen begynner. Beskyttelsen varer i flere år. Vaksinasjon i begynnelsen av videregående skole vil gi beskyttelse i russetiden og ved reiser senere i ungdomstiden. Vaksinen må betales av den enkelte og kan settes av fastlege eller skolehelsetjenesten. Vaksinen koster kr 500.

Ved å tilby gratis vaksiner unngår man en skjevfordeling av helsetjenester med bakgrunn i den enkelte elevs økonomi.

Ut fra dagens elevtall er det beregnet at tilbud om gratis vaksiner til alle elever på videregående skole i 2017 vil gi en nettokostnad på kr 180.000 i 2017. Fra og med 2018 vil kostanden reduseres, da det kun vil være nødvendig med tilbud om vaksiner til nye elever i videregående. Dersom en velger å tilby gratis vaksiner kun til russen vil dette medføre en årlig kostnad på kr 100.000.

Rådmannen foreslår å innarbeide en årlig kostnad på kr 100.000 for å kunne tilby gratis vaksiner mot hjernehinnebetennelse til all russ.

6.1.12 Reduksjon av omsorgslønn

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-200	-200	-200	-200
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-200	-200	-200	-200

Rådmannen foreslår å redusere budsjettet omsorgslønn med kr. 200.000. Etter reduksjonen vil det gjenstå kr 1.525.000 til omsorgslønn i budsjett 2017.

Kommunen har i dag 16 mottakere av omsorgslønn fordelt på 6,16 årsverk. Årslønnen beregnes til kr 282.000, så en reduksjon på kr 200.000 vil tilsvare ca. 70 % stilling.

Eksisterende vedtak om omsorgslønn evalueres kontinuerlig og ved endringer i hjelpebehov. På bakgrunn av evalueringen vurderes det om vedtaket videreføres, reduseres/økes eller eventuelt avsluttes. Det gjøres strenge vurderinger på dette, så besparelsen må hovedsakelig oppnås gjennom at det ikke innvilges nye vedtak.

Omsorgslønn er en økonomisk kompensasjon til frivillige omsorgs-ytere som utfører nødvendige omsorgsoppgaver overfor en person de ikke har omsorgsplikt for. Foreldre med særlig tyngende omsorgsoppgaver overfor mindreårige barn er også i målgruppen.

Kommunen plikter å sørge for denne tjenesten ved å bevilge midler til omsorgslønn på budsjettet. På den annen side vil den enkelte omsorgsyter ikke ha noen automatisk rett på å få omsorgslønn. Hvis vilkåret for å få tjenester er oppfylt kan kommunen ta hensyn til hva som økonomisk sett er mest formålstjenlig i valg av tjenester.

Den som mottar omsorgen må oppfylle vilkår for å motta helse og omsorgstjenester fra kommunen. Omsorgsyter som har et særlig tyngende omsorgsarbeid kan søke om omsorgslønn. Dette skal gi en viss økonomisk kompensasjon for omsorgsarbeidet, men ikke time for time. Sør-Varanger kommune fastsetter timelønnen etter laveste sats for hjemmehjelpere.

Ved reduksjon i omsorgslønn vil kommunens helse- og omsorgstjeneste kunne måtte sette inn andre tjenester for å gi den nødvendige hjelp til bruker som har vært ivaretatt av frivillig omsorgsyter. Dette omfatter oppgaver som personlig pleie, toalettbesøk, mating, nødvendige praktiske oppgaver som innkjøp, matlaging, og rengjøring samt generelt tilsyn.

6.1.13 Generelt kutt Tjenesten for funksjonshemmede

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-1 700	- 1 700	- 1700	- 1 700
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-1 700	- 1 700	- 1700	- 1 700

Rådmannen foreslår ett generelt kutt i Tjenesten for funksjonshemmede med 1,7 mill. kroner. Enheten vil med det få en nettobudsjettramme tilsvarende nivået for 2016, etter at det er tatt hensyn til reduserte inntekter slik varslet ved 3.kvartal 2016.

Rådmannen ser at det vil kunne bli utfordrende for enheten med et kostnadskutt i denne størrelsesorden. Ett kutt på 1,7 mill. kroner tilsvarer 3,2 årsverk.

Tiltaket vil medføre direkte kutt i tilbud til personer med utviklingshemming som bor i egen bolig. Det vil bli lavere aktivitet på ettermiddag og helg. Brukere får mindre bistand til å delta i fritidsaktiviteter og følge til jobb. Det vil også medføre kutt i praktisk bistand/opplæring i hjemmet slik som oppfølging til husarbeid og skaffe seg varer og tjenester.

Enheten må kutte i tid til rapport mellom vakter og fastsatt tid til brukermøter. Dette vil medføre stor risiko for svikt i tjenesteutøvelsen til den enkelte bruker.

6.1.14 Redusert dagaktivitetstilbud for demente

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-900	-900	-900	-900
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-900	-900	-900	-900

Rådmannen foreslår å avvikle kjøp av dagaktivitetstilbud til demente med en årlig besparelse på kr 900.000.

«Grønn omsorg, Inn på tunet» var ett prosjekt hvor blant annet Sør-Varanger kommune var med og tilrettela for at gårdene i Sør-Varanger skulle utvikle flere næringsveier for å opprettholde drift på gårdene. Som ett resultat av dette ble det i 10.12.12 etablert ett eget prosjekt; «Dagtilbud til

demente på gård» med tilskudd fra helsedirektoratet ved Nordmo gård i Pasvik. Gjennom dette prosjektet har Sør-Varanger kommune vært med og tatt i bruk gården som arena for omsorgsarbeid. Fra 2016 har dette vært etablert som ett fast tilbud. Gården gir per i dag tilbud om dag-aktivitet- og avlastningstilbud med fire plasser tre ganger per uke til mennesker med demenssykdom. I dag er det 4 brukere som mottar dette tilbudet, men antall brukere varierer gjennom året.

Prosjektet ble igangsatt med utgangspunkt i demensplanens mål om at alle kommuner innen 2015 skulle tilby et dagaktivitetstilbud til personer med demens.

Målgruppen for tilbudet er brukere i en tidlig fase av demens eller kognitiv svikt som ikke passer inn i øvrige tilbud til kommunen som utsikten dagsenter. Da det er stor pågang på dag-aktivitet og avlastning plasser har de som har fått plass i dette tilbudet vært betydelig dårligere fungerende enn opprinnelig tenkt målgruppe.

Formålet med tilbudet er at brukerne gjennom deltakelse i arbeidsoppgaver og hverdagslivet på gården får positive opplevelser som bidrar til mestringsfølelse og en positiv egenutvikling.

Brukerne skal gjennom kortere opphold på gården få oppgaver og delta i aktiviteter som i størst mulig grad har en naturlig tilknytning til den ordinære gårdsdriften. Opplegget på gården har vært tilrettelagt slik at den er tilpasset den enkelte brukers forutsetninger og begrensinger. Gjennom dagtilbudet skal en stimuleres slik at en beholde ferdigheter og forsinker sykdomsutviklingen slik at en skal kunne klare seg selv lengst mulig eller med begrenset hjelp. Tilbudet gir også en avlastende effekt for familie til den demenssyke.

I prosjektet erfarte en at brukere gjenvant tidligere ferdigheter. Pårørende ga og gir tilbakemelding om økt livskvalitet hos den enkelte, da brukerne har fått mer stimuli og innhold i hverdagen. Prosjektet viste også at familien fikk avlastning og hjemmetjenesten kunne reduser tilbudet.

Dagaktivitetstilbud for demente er ikke et lovpålagt tjenestetilbud, men alle brukerne av tilbudet oppfyller vilkårene i helse- og omsorgstjenesteloven og har rett på tjenester fra kommunen. Sør-Varanger kommune har i dag 10 dag- og aktivitetsplasser til demente gjennom dagtilbudet Utsikten dagsenter og Nordmo gård.

6.1.15 Tiltak hverdagsrehabilitering

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-363	-363	-363	-363
Inntekter	0	0	0	0
Netto besparelse	-363	-363	-363	-363

Hverdagsrehabilitering er en tverrfaglig arbeidsmetode der et fagteam med ergoterapeut, fysioterapeut og sykepleier sammen med hjemmetjenesten kartlegger og veileder i rehabiliterende tiltak i brukerens hjem. Dette er tjenester som utløser ressurser hos brukeren, familien og nettverket rundt brukeren. Målsettingen med hverdagsrehabilitering er å gjøre brukerne mer selvhjulpne og

fornøye samt at kommunene sparer ressurser i omsorgstjenestene og utsetter et eventuelt institusjonsbehov.

Kommunestyret vedtok i forbindelse med budsjettbehandling 2016 å videreføre Hverdagsrehabilitering som en fast ordning i Sør-Varanger kommune. Hverdagsrehabilitering har tom 2015 vært organisert et prosjekt i kommunen. Fra høsten 2016 har hverdagsrehabilitering vært etablert som en fast ordning og det er etablert et fagteam på 3 fagpersoner som skal jobbe i tjenesten. Tjenesten består av sykepleier, ergoterapeut og fysioterapeut. Fagteamet skal jobbe tett med hjemmesykepleien. Rådmannen mener en satsing på hverdagsrehabilitering er et riktig grep for å snu arbeidsmåten i all hjemmebasert omsorg til en mer rehabiliterende tankegang. Rådmannen er oppmerksom på at det er ulike meninger omkring effekten av hverdagsrehabilitering med hensyn på de ressurser som settes inn kontra det besparende effekten. Likevel anbefaler rådmannen at hverdagsrehabilitering implementeres i kommunens omsorgstjeneste og har tro på at tiltaket kan være med på å begrense kostnadsveksten.

Etter to år med full satsing på hverdagsrehabilitering i Arendal, viser deres erfaring redusert brukerantall i hjemmebasert tjeneste med 11 %. Første året ble besparelsen 4 mill. kroner og andre året 8 mill. kroner. Arendal er en bykommune med korte avstander og fire ganger så høyt innbyggertall som Sør-Varanger, tallene må derfor justeres for naturlige ulikheter.

Sør-Varanger kommune har en utfordrende økonomi og alle tiltak må vurderes i denne sammenheng. Rådmannen mener at en skal satse på Hverdagsrehabilitering bør en kunne ta ut en effektiviseringsgevinst i våre omsorgstjenester, primært i Hjemmebasert omsorg. Rådmannen ser det som naturlig å legge inn en innsparingseffekt i 2017. Innsparing på kr 363.000 foreslås i hjemmebasert omsorg.

6.1.16 Utsette kompetanseheving og fagutvikling demensomsorgen

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	-520	-520	-520	-520
Inntekter	0	0	0	0
Netto	-520	-520	-520	-520

I budsjettvedtak for 2016 ble det bevilget Kr 330.000 for 2016, og deretter årlig kr 520.000 i økonomiplanperioden til fagutvikling og utvikling av demensomsorgen og demensteamet.

I budsjett 2017 foreslås å utsette denne tildelingen og komme tilbake til dette i strategisk plan for helse, omsorg og velferd. Dette medfører at en må utsette kompetansehevingen og fagutvikling innenfor demensomsorgen.

Kommunestyret har bevilget 1,0 mill. kroner til kompetanseheving i helse og omsorgstjenestene. Denne bevilgningen er foreslått videreført i planperioden.

6.1.17 Økning i eiendomsskatt

(tall i 1000)	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter				
Inntekter	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200
Netto besparelse	-2 200	-2 200	-2 200	-2 200

I budsjettet for 2016 lå det til grunn at eiendomsskatteinntektene ville gi en samlet inntekt på 54,3 mill.kr. Det er budsjettet med 4 promille på boliger og fritidseiendommer, og 6 promille på verk og bruk. Etter omtaksering og utvidelse av eiendomsskattegrunnlaget har en i løpet av 2015 og resterende behandling i 2016 hatt en klagebehandling tilsvarende om lag 10 % av sakene, noe er et forventet antall i en omtaksering og utvidelse. Behandling av resterende klager i 2016 har medført en ytterligere reduksjon i eiendomsskatteinntekten med 0,7 mill. kroner. Grunnlaget for fastsettelse av eiendomsskattegrunnlaget for kraftverk er nylig fastsatt. Satsen beregnes av sentrale ligningsmyndigheter og baserer seg på siste 5 års strømpriser. For budsjettgrunnlaget for 2017 vil bortfall av år med høye strømpriser som ligger til grunn for beregning gi vesentlige utslag, og for budsjett 2017 er det beregnet at en med endret eiendomsskattegrunnlag for kraftverk får en redusert inntekt med dagens promille lagt til grunn på 1,373 mill. kroner.

For å holde inntektsnivået for eiendomsskatt stabilt har rådmann for budsjettet 2017 foreslått å øke eiendomsskattesatsen for bolig og fritidseiendom og ubebygde tomter til 4,2 promille, og en økning for verk og bruk til 6,2 promille, det vil si 0,2 promille på begge områdene.

Eiendomsskatt er en betydelig inntektskilde for Sør-Varanger kommune. Eiendomsskatten utgjør hele 5,98 % av driftsinntektene i rådmannens budsjettforslag.

Eiendomsskatten er det eneste skatteområdet hvor kommunen får beholde 100 % av inntektene. Eiendomsskatten er også et av de få inntektsområder hvor kommunen selv kan regulere inntekspotensialet og til dels fastsette skattetrykket.

Rådmannens forslag vil gi en økt eiendomsskatteinntekt på 2,2 mill. kroner, og medføre at samlet eiendomsskatt blir tilsvarende budsjettet inntekt i 2016.

7 Budsjettoversikt på tjenestenivå 2017-2020

7.1 Administrative tjenester

Administrative tjenester består av politisk og administrativ ledelse, servicekontoret, økonomiavdelingen, personalavdelingen, IT-avdelingen og plan- og utviklingsavdelingen.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	10	20	20	20	20	20
Andre salgs- og leieinntekter	9 410	10 298	9 417	9 417	9 417	9 417
Overføringer med krav til motytelse	13 127	6 886	6 705	6 175	6 225	6 175
Rammetilskudd	0	0	0	0	0	0
Andre statlige overføringer	1 680	1 650	850	850	850	850
Andre overføringer	174	0	0	0	0	0
Skatt på inntekt og formue	0	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	1 802	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	19	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	2 956	0	500	0	0	0
Bruk av bundne fond	3 573	1 352	594	594	594	594
Sum driftsinntekter	32 750	20 206	18 086	17 056	17 106	17 056
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	35 310	38 614	38 336	37 480	37 550	37 480
Sosiale utgifter	3 070	5 313	5 109	5 075	5 075	5 075
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	24 963	23 660	24 985	24 235	24 585	24 235
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	7 132	5 831	5 780	5 780	5 780	5 780
Overføringer	25 131	8 024	5 808	5 758	5 808	5 758
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-708	-810	-760	-760	-760	-760
Avsatt til bundne fond	5 912	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	100 809	80 632	79 259	77 569	78 039	77 569
Brutto driftsresultat	71 984	60 426	61 173	60 513	60 933	60 513

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
POLITISK ADMINISTRASJON	3 925	0	0	0	0	0
ADMINISTRASJON	10 063	16 058	15 894	15 474	15 894	15 474
SERVICEKONTORET	4 785	5 581	5 814	5 554	5 554	5 554
ØKONOMIAVDELINGA	23 266	9 009	9 088	9 108	9 108	9 108
PERSONALAVDELINGA	12 414	13 550	13 319	13 319	13 319	13 319

PLAN OG UTVIKLING	4 086	3 075	3 911	3 911	3 911	3 911
IT-AVDELING	13 445	13 152	13 148	13 148	13 148	13 148
Netto drift administrative tjenester	71 984	60 426	61 173	60 513	60 933	60 513

7.1.1 Administrasjonsavdelingen

Enheten består av 6,5 årsverk med ordfører, varaordfører, rådmann, to kommunalsjefer, kontorsjef, 1 årsverk til møtesekretariat og 0,5 årsverk til internasjonalt arbeid.

I tillegg til å dekke kostnader til den øverste politiske og administrative ledelsen i kommunen dekkes kostnader til øvrig politisk aktivitet blant annet med partistøtte, tapt arbeidsfortjeneste til politikere i kommunestyret, møtegodtgjørelse og reiseutgifter til politikere.

Rådmannen utgjør kommunens øverste administrative og strategiske ledelse og er ansvarlig for den daglige driften av kommunen. Rådmannens ansvarsområder er definert i kommuneloven.

Rådmannens viktigste oppgaver er blant annet å legge til rette for politisk styring av lokalsamfunnet, styrke og utvikle organisasjonen og de tjenester og tilbud kommunen skal yte til sine innbyggere.

Det er innarbeidet tiltak om redusert støtte til frivillige lag og foreninger med kr 450.000.

7.1.2 Servicekontoret

Avdelingen består av servicekontoret, arkivtjenesten og post/kopieringssentralen. Avdelingen omfatter til 8,6 årsverk.

Det er budsjettet med 0,5 årsverk engasjementstilling i 2017, for å slutføre arbeidet med nedpakking av historisk arkiv og dermed imøtekomme pålegg fra statsarkivet i Tromsø om flytting av arkivmaterialet. Dette i henhold til økonomiplan.

Eiertilskudd til IKA Finnmark IKS er budsjettet med kr 513 000 i 2016 i henholdt til vedtak i representantskapet.

7.1.3 Økonomiavdelingen

Økonomiavdelingen består av skatteavdeling med 4 årsverk, regnskapsavdeling 5,1 årsverk og økonomi-/budsjettavdeling med 2 årsverk og økonomisjef. Avdelingen har ansvar for budsjett- og økonomiarbeid, kvartal- og årsrapportering, kommune- og skatteregnskapet, saksbehandling innenfor økonomiområdet, finansforvaltning, økonomifaglig veiledning og støtte, innkjøp og internkontroll, samt eiendomsskatt.

Budsjettet for 2017 viser en økning på 0,6 mill. kroner som i hovedsak skyldes bortfall av gebyrinntekter, og økt kostnad til banktjenester.

Som følge av effektivisering av arbeidsoppgaver og som en del av innsparingstiltakene, foreslår rådmannen å nedbemanne med en 100 % stilling på økonomiavdelingen.

7.1.4 Personalavdelingen

Personalavdelingen skal bistå enhetslederne og organisasjonen for øvrig med veiledning og rådgivning i arbeidsgiverspørsmål. Samtidig skal avdelingen være støttespiller i strategi-, plan- og utviklingsarbeid, medvirke til videreutvikling og kvalitetssikring av kommunens ansettelsessaker, koordinere og samordne personaladministrative oppgaver inklusiv HMS-arbeid. Avdelingen er også sekretariat i ansettelsessaker, ansvarlig for lønnsarbeid og lønnskjøring, og vedlikeholder sentralt lønns- og personalarkiv. Personalavdelingen har 7 årsverk.

Personalavdelingens budsjett omhandler også lærlingeordningen, frikjøp av hovedtillitsvalgte jfr. Hovedavtalen og hovedverneombud jfr. arbeidsmiljøloven. For øvrig dekkes utgifter til personforsikringer, bedriftshelsetjeneste, OU-fond og KS-medlemskap.

Som en del av innsparingstiltakene, foreslår rådmannen å holde en 100% stilling på personalavdelinga vakant i 2017.

7.1.5 Plan og utviklingsavdelingen

Avdelingen har i alt 17 stillingshjemler. Dette er en reduksjon på 1 stilling fra 2016. Avdelingen har ansvar for byggesaksbehandling, kart og oppmåling, fysisk/verbal planlegging, landbruk, miljø, kommunale grunneiendommer og saksbehandling av næringsfond/primærnæringsfondssaker. Avdelingen har også ansvaret for folkehelsearbeidet og det er knyttet en 100 % stilling som folkehelsekoordinator/ frisklivsveileder. Hovedfokus for dette arbeidet er å implementere folkehelse inn i alt av kommunens planverk. Avdelingens øvrige arbeidsområde er i stor grad relatert til utviklingen av Sør-Varanger samfunnet. I 2016 økes innsatsen på næringsviden gjennom blant annet økt samarbeid med Næringshagen og endringer i arbeidsområdet for samfunnsplanlegging.

Som følge av endringer i plan og bygningsloven vil gebyrinntektene reduseres. Dette er hensyn tatt ved reduksjon av stillinger.

Som følge av lavere festeinntekter i 2016 er det er budsjettert med en reduksjon i festeavgifter med kr 500.000 i 2017.

7.1.6 IT-avdelingen

IT-avdelingen planlegger, utvikler, drifter og vedlikeholder kommunens helhetlige virksomhet innen området IKT. Avdelingen er bemannet med 6,0 årsverk.

Det er ikke innarbeidet noen endringer utover lønnsjusteringer og reduksjon av noen lisenser i avdelingens driftsbudsjett.

7.2 Skolene i Sør-Varanger

Ressursfordelingen til grunnskolene har siden 2014 vært foretatt ved bruk av en egen ressursberegningsmodellen. Budsjetterte midler fordeles mellom skolene ut fra elevtall og ressurser til enkeltvedtak. Beregningsmodellen tar utgangspunkt i budsjettering per elev, med en fast tildeling på inntil 25 elever hvor de skolene som har færre enn 25 elever får en prosentvis avkortning i henhold til elevtall. Erfaringsmessig er det slik at det er dyrere per elev å drive en fådelt enn en fulldelt skole, men med et innslagspunkt på 25 elever tar man delvis høyde for dette. Etter å ha prøvd

ut modellen siden 2014 er det foretatt noen justeringer for å imøtekomme ulike utfordringer. Modellen ivaretar imidlertid ikke alle nødvendige hensyn og bruken av modellen bør derfor evalueres fram mot neste budsjettperiode.

7.2.1 Grunnskoleopplæring

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	149	125	123	123	123	123
Overføringer med krav til motytelse	12 553	12 178	7 034	7 034	7 034	7 034
Andre overføringer	193	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	249	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	13 143	12 303	7 157	7 157	7 157	7 157
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	115 008	115 893	114 653	114 653	114 653	114 653
Sosiale utgifter	13 025	16 024	13 219	13 219	13 219	13 219
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	8 729	8 771	6 113	6 113	6 113	6 113
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	4 741	3 317	540	540	540	540
Overføringer	1 401	202	0	0	0	0
Avskrivninger	2 232	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-131	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	735	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	145 740	144 207	134 526	134 526	134 526	134 526
Brutto driftsresultat	132 597	131 905	127 369	127 369	127 369	127 369

Økonomisk oversikt viser samlede inntekter og utgifter for grunnskole (funksjon 202) for regnskap 2015 og budsjett 2016-2020. Dette inkluderer også utgifter knyttet til PP-tjenesten, felles kompetansemidler, utgifter til drift og vedlikehold av fagsystemer samt kostnader til kjøp av skoleplasser til fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner. For budsjett og økonomiplan 2017-2020 viser tallene samlede inntekter og utgifter knyttet til grunnskolene og PP-tjenesten. Øvrige kostnader til grunnskole omtales under de enhetene de tilhører.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
KIRKENES BARNESKOLE	23 590	24 464	25 515	25 515	25 515	25 515
BJØRNEVATN SKOLE	23 478	23 522	23 442	23 442	23 442	23 442
SANDNES SKOLE	9 918	10 526	13 092	13 092	13 092	13 092
PASVIK SKOLE	8 309	7 913	8 492	8 492	8 492	8 492
HESSING FLERBRUKSSENTER	15 262	15 746	15 664	15 664	15 664	15 664
BUGØYNES OPPVEKSTSENTER	3 763	3 790	3 500	3 500	3 500	3 500
NEIDEN OPPVEKSTSENTER	1 421	940	1 335	1 335	1 335	1 335
JAKOBSNES OPPVEKSTSENTER	3 600	3 236	3 135	3 135	3 135	3 135
SKOGFOSS OPPVEKSTSENTER	2 568	2 467	2 468	2 468	2 468	2 468
JARFJORD OPPVEKSTSENTER	3 074	3 380	4 068	4 068	4 068	4 068
KIRKENES UNGDOMSSKOLE	24 924	24 964	26 658	26 658	26 658	26 658
SUM	119 907	120 948	127 369	127 369	127 369	127 369

Oversikten over viser regnskap 2015, budsjett 2016 og forslag til budsjett 2017 – 2020 til grunnskoleopplæring knyttet til skolene i Sør-Varanger.

Det vil bli gjort omfordelinger mellom skolene i løpet av 2017 for å oppnå en mest mulig effektiv drift av skolene.

7.2.1.1 Innsparinger

For å møte krav til innsparing er det innarbeidet en samlet reduksjon i budsjettet til barnehage, grunnskoleopplæring og kultur med kr. 6,58 mill. kroner i 2017. Reduksjonene er innarbeidet med kr. 1,13 mill. kroner i mindreforbruk drift barnehage ved at Einerveien barnehage legges ned fra 1.8.2017. I grunnskolen er det innarbeidet reduksjon til spesialundervisning med kr. 2 mill. kroner. Dette sannsynliggjøres ved at man høsten 2017 forventer et mindreforbruk fordi man har færre elever som får spesialundervisning enn tidligere. I tillegg forventer man en effekt av arbeidet med å tilpasse opplæringa bedre, slik at man får færre og mindre omfattende tiltak til spesialundervisning. I tillegg er det innarbeidet en generell reduksjon i rammene til hver enkelt skole, samlet beregnet til kr. 1,25 mill. kroner.

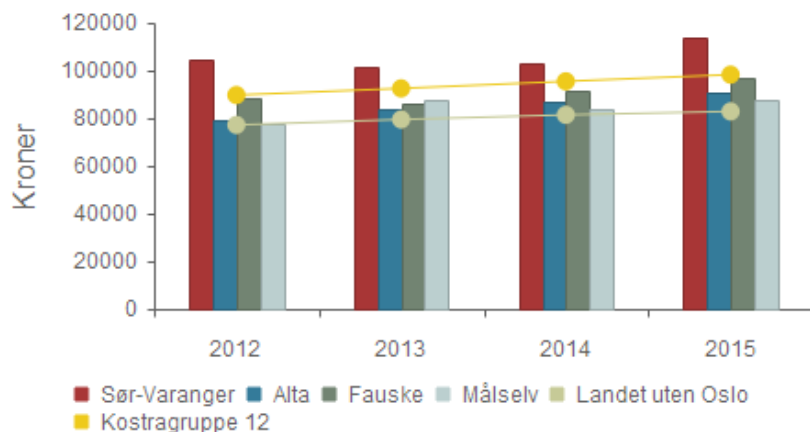
Generelt kan man si at alle enheter får en justering av driftsrammene som følge av endring i elevtall for inneværende skoleår. For flere av skolene betyr imidlertid innsparingene i forslaget til budsjett for 2017 at man får en marginal økning eller nedgang i budsjettet fra forrige år.

Videre betyr behovet for innsparing for 2017 at man i grunnskole og barnehage nok en gang er med på å subsidiere et merforbruk på andre områder, noe som er uheldig når målet er å ha et kvalitativt godt barnehage- og skoletilbud i Sør-Varanger kommune. Skolene har i tillegg over tid hatt store utfordringer med en høy andel elever med spesialundervisning og med at en stor andel av timeressursene går til spesialundervisning. Dette medfører i seg selv at det blir mindre ressurser til den ordinære undervisninga, siden 70 % av ressursene til spesialundervisning tas av rammen til den ordinære undervisninga ved den enkelte skole.

7.2.1.2 Om grunnskolesektoren

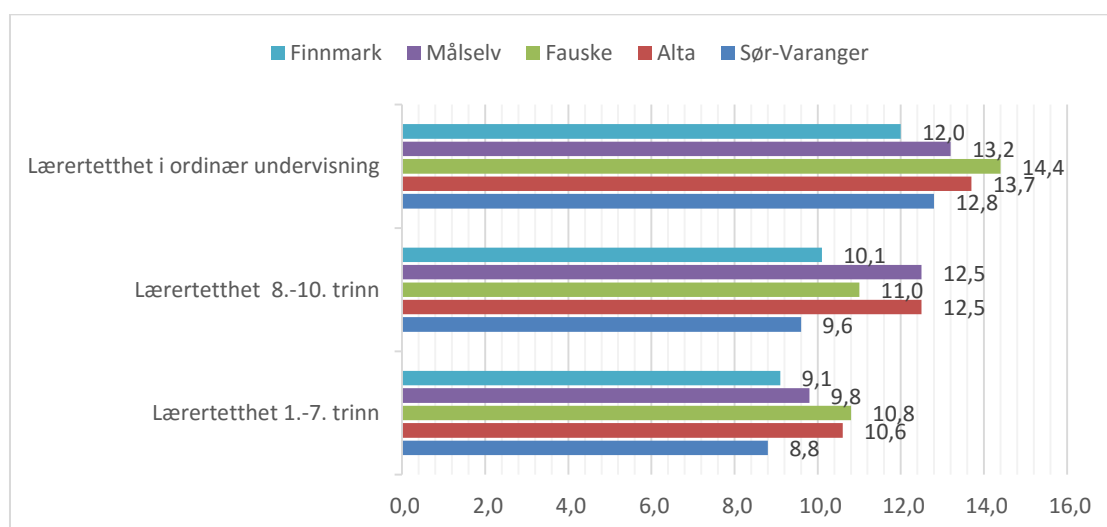
Sentrale føringer for skolens rammeverk og innhold er gitt i Opplæringsloven med tilhørende forskrifter. I statsbudsjettet for 2017 legger regjeringen vekt på å styrke kvaliteten i alle ledd fra barnehage, via skole til høyere utdanning. Regjeringen foreslår også å øke de frie inntektene til kommunene for å forsterke arbeidet med tidlig innsats. Dette innebærer å fange opp utfordringer tidlig og følge opp elever raskt. Regjeringen foreslår videre å øke satsingen på arbeid mot mobbing i barnehage og skole. Dette skal gi et bedre håndhevingsapparat for mobbesaker, bedre støtte og veiledning til elever og foreldre, og mer kompetanse i barnehager og skole.

Lokalt er planverket for oppvekst under utarbeidelse, så de politiske føringene for skolene i Sør-Varanger finnes foreløpig i kommunens planstrategi for 2016-19 og i kommuneplanens samfunnsdel (2014-2026: 10 – 11). Her beskrives fremtidens skole i Sør-Varanger som en skole som er inkluderende og preget av kvalitet, trygghet og trivsel. For rådmannen viktig at grunnskoleopplæringen vi gir er faglig forsvarlig og ellers er i tråd med lover og forskrifter. Dette gjelder både innholdet i opplæringen og hvordan opplæringen gjennomføres, samt at elevene har et læringsmiljø som er i tråd med intensjonen i opplæringsloven og faktisk fremmer helse, trivsel og læring.

Netto driftsutgifter til grunnskole per innbygger 6-15 år

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	104 071	100 907	103 088	113 108
Alta	78 981	83 592	86 322	90 541
Fauske	87 946	86 012	91 378	96 282
Målselv	77 672	87 555	83 721	87 280
Landet uten Oslo	76 918	79 217	81 144	82 568
Kostragruppe 12	89 421	92 194	95 153	97 954

Nøkkeltallsanalysen fra KOSTRA for 2015 viser at grunnskolen i Sør-Varanger på flere områder har et innsparingspotensiale i forhold til sammenlignbare kommuner. Dette framkommer både av tallene for forbruk til grunnskolesektoren per innbygger i grunnskolealder og per innbygger generelt. Dette er i hovedsak kostnader knyttet til lønnsmidler, men også kostnader knyttet til skolelokaler og skoleskys. Kostnader til lønnsmidler må ses i sammenheng med størrelse både på skoler og elevgrupper, dvs. lærertetthet (antall elever per lærer).

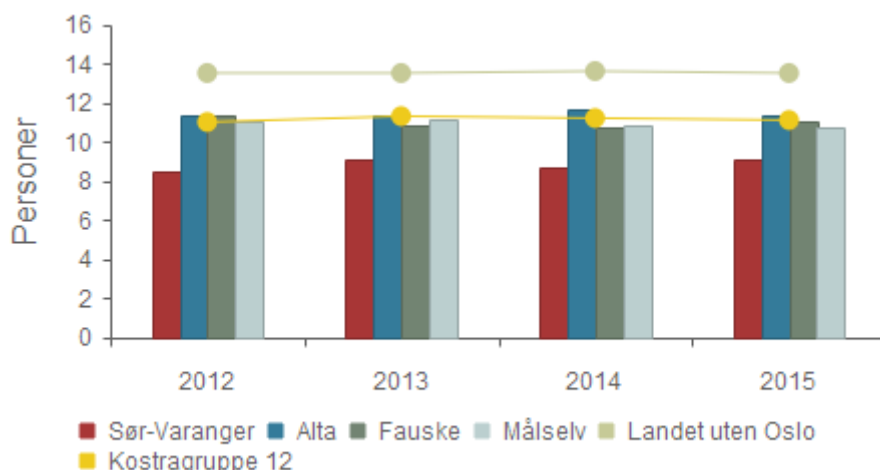

Når det gjelder driftsutgifter til undervisningsmaterieell per elev, bruker man i Sør-Varanger kommune det samme som sammenlignbare kommuner, kr. 1.700. Her må det tilføyes at man i skolene i Sør-

Varanger de siste årene for eksempel ikke har hatt muligheter til å fornye datamaskinparken verken til ansatte eller elever. I den kommende oppvekstplanen må det derfor utarbeides en investeringsplan for at elever skal få egne datamaskiner, i alle fall på ungdomstrinnet. Samtidig bør det også utarbeides en plan for rulling av datamaskiner til de ansatte.

Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	8,5	9,1	8,7	9,1
Alta	11,3	11,3	11,7	11,3
Fauske	11,3	10,8	10,7	11,0
Målselv	11,0	11,1	10,8	10,7
Landet uten Oslo	13,5	13,5	13,6	13,5
Kostragruppe 12	11,0	11,3	11,2	11,1

I KOSTRA-tallene for 2015 fremkommer det at Sør-Varanger kommune har mindre gjennomsnittlig gruppestørrelsen i forhold til sammenlignbare kommuner. I gjennomsnitt er det 9,1 elever per gruppe i Sør-Varanger. Til sammenligning er tallene for kommunegruppe 12 og Finnmark fylke henholdsvis 11,1 og 9,5 elever per gruppe. Noe av forklaringen ligger i en desentraliserte skolestruktur med forholdsvis små skoler, med et gjennomsnitt på 107 elever per skole i 2015. Her var gjennomsnittet i kommunegruppe 12 og Finnmark henholdsvis 146 og 118 elever. Vi bruker derfor mer ressurser til skolelokaler enn sammenlignbare kommuner. I 2015 brukte vi netto om lag kr 6.500 mer per elev til skolelokaler enn gjennomsnittet i kommunegrupper 12. I forhold til gjennomsnittet i Finnmark brukte vi om lag kr 2.300 mer per elev til skolelokaler.

Antall elever	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	Endring 2012-2016
Bjørnevatn skole	217	226	232	220	3
Bugøyenes Oppvekstsenter	25	28	24	20	-5
Hesseng Flerbrukssenter	189	182	176	168	-21
Jakobsnes Oppvekstsenter	23	21	20	19	-4
Jarfjord Oppvekstsenter	20	19	18	12	-8
Kirkenes barneskole	283	290	290	291	8

Kirkenes ungdomsskole	237	237	235	225	-12
Neiden Oppvekstsenter	6	7	7	5	-1
Pasvik skole	61	63	65	62	1
Sandnes skole	110	103	105	111	1
Skogfoss skole	16	14	16	13	-3
Total	1187	1190	1188	1146	-41

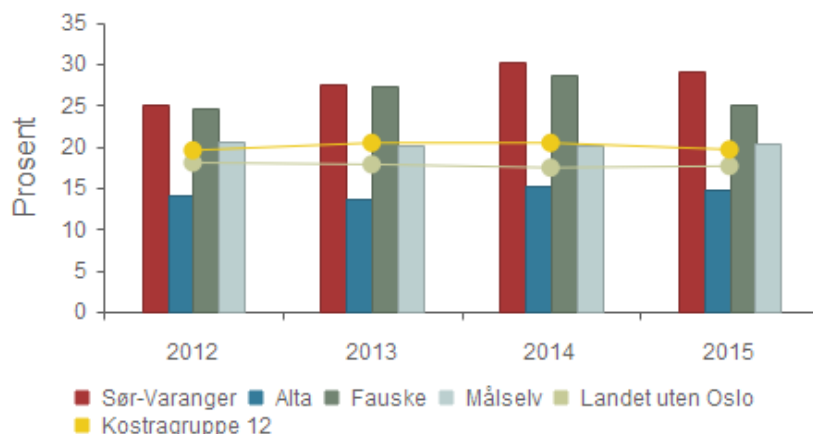
Sør-Varanger kommune har en noe høyere andel elever som får spesialundervisning enn sammenlignbare kommuner. Andelen er allikevel ikke vesentlig høyere sammenlignet med øvrige kommuner i Kommunegruppe 12 eller Finnmark fylke. Sør-Varanger kommune har for skoleåret 2016/17 en liten reduksjon i antall elever med spesialundervisning, men til tross for dette øker antall elever med tildeling på 271 årstimer eller mer (ca. 7 t/u) fra skoleåret 2015/16 til skoleåret 2016/17.

Andel elever som mottar spesialundervisning

	2013	2014	2015	2016
Sør-Varanger	9,2 %	10,1 %	11,0 %	10,5 %
Kommunegruppe 12	9,9 %	9,8 %	9,5 %	-
Finnmark	10,0 %	9,9 %	10,1 %	-
Landet uten Oslo	8,4 %	8,1 %	7,9 %	-

Andelen undervisningstimer til spesialundervisning sett i forhold til totalt antall lærertimer er større enn hos sammenlignbare kommuner. Dette tyder på at hver enkelt elev som mottar spesialundervisning mottar et større antall timer i Sør-Varanger enn elever i sammenlignbare kommuner. For skoleåret 2016/17 er andelen timer til spesialundervisning sett i forhold til antall lærertimer per 1.10.2016 gått med 2,2 prosentpoeng. Denne andelen kan imidlertid stige igjen hvis man i løpet av skoleåret får nye elever med behov for spesialundervisning.

Andel timer til spesialundervisning av undervisningstimer totalt

	2013	2014	2015	2016
Sør-Varanger	27,6 %	30,2 %	29,0 %	26,8 %
Kommunegruppe 12	20,4 %	20,4 %	19,6 %	-
Finnmark	19,1 %	20,2 %	19,5 %	-
Landet uten Oslo	17,8 %	17,4 %	17,6 %	-

En endring av ressurser vi tildeler til spesialundervisning må ses over tid og ses i sammenheng med en rekke andre faktorer. Dette gjelder forhold både i barnehage og skole. Eksempelvis er det avgjørende at barna fra barnehagen er godt forberedt når de begynner på skolen. Likeledes er det viktig at man i barnehagen avdekker både eventuelle lærevansker og sosiale utfordringer, samt arbeider med disse i barnehagen.

Innenfor grunnskolen må man se på hvordan man utnytter ressursene til spesialundervisning internt mellom trinnene i grunnopplæringa. Slik det er i dag, brukes en stor del av ressursene til spesialundervisning på ungdomstrinnet. Dette burde vært omvendt og man burde sette inn ressurser i barnehagen og på småtrinnet for på sikt å unngå å bruke mer og mer ressurser på spesialundervisning ut over i skoleløpet. Dette er beskrevet mer inngående under «Satsingsområder i grunnskolen» nedenfor.

7.2.1.3 Satsingsområder i grunnskolen

1. Elevenes fysiske og psykososiale læringsmiljø

Læringsmiljøet til elevene er satt på den kommunale og nasjonale dagsorden. Gjennom felles rutiner og handlingsplaner for Sør-Varanger kommune skal skolene rustes til jobbe å systematisk med et læringsmiljø som fremme helse, trivsel og læring. I fagnettverket for skole jobbes det kontinuerlig med å sikre kompetanse og kvalitet i dette arbeidet. I denne forbindelse er hver enkelt skole pålagt å opprette hjemmeside hvor informasjon om elevenes psykososiale miljø skal ligge lett tilgjengelig sammen med et klageskjema som kan tas ut og sendes til skolen.

Rådmannen satte forrige skoleår i gang en kampanje for å fremme et godt læringsmiljø, hvor man sammen med politiet har vært rundt på skolene og hatt møter med elevene om det psykososiale miljøet, samt delt ut vennskapsbånd med innskripsjonen «Grensesprengende og modig – vennskap og trygghet».

I forbindelse med deltakelse i Sjumilssteget¹ har Sør-Varanger kommune etablert et beredskapsteam mot mobbing. Målet med denne etableringen er å kunne bistå skole og barnehage i utfordrende saker knyttet opp mot læringsmiljøet. Teamet er tverrfaglig sammensatt med PPT, Psykisk helsetjeneste, helsesøster og skolefaglig rådgiver.

Man kan aldri forsikre seg mot at enkeltelever mobbes eller at deres rett til et godt psykososialt skolemiljø utfordres. Skolene i Sør-Varanger skal derfor ha en høy beredskap og en lav terskel for å gripe inn når dette skjer. Det skal også være en lav terskel når noen ønsker å melde om en bekymring. Elever og foresatte skal oppleve å bli møtt og hørt på en god måte hvis de finner å måtte melde ifra om at noen ikke har det bra på skolen.

2. Arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

Sør-Varanger kommune hadde våren 2016 tilsyn med hvordan man i kommunen og på den enkelte skole arbeider med elevenes utbytte av opplæringen. Tilsynet avdekte til dels store mangler både

¹ Sjumilssteget er et felles løft for å iverksette FN's barnekonvensjon i kommunene i Norge. Mer informasjon om sjumilssteget finnes på: <http://www.fylkesmannen.no/Finnmark/Helse-omsorg-og-sosialtjenester/Sjumilssteget/>

ved Bjørnevatn skole, som var objekt for tilsynet, og i skoleeiers oppfølging av hvordan dette gjennomføres på den enkelte skole.

Avvikene fra tilsynet er lukket og alle skolene arbeider dette skoleåret med å få på plass de planer og rutiner som er nødvendig for å sikre at skolen kan vurdere om alle elever får utbytte av den opplæringa som gis ved den enkelte skole. Dette innebærer at skolene må vurdere i hvilken grad hver enkelt elev når kompetansemålene i læreplanen. Videre må skolene vurdere om opplæringen er tilstrekkelig tilpasset for den enkelte elev. Skolene må også vurdere om elever har behov for spesialundervisning, særskilt norskopplæring og/eller tospråklig opplæring. Bjørnevatn skole hadde planer for dette på plass per 1.9.2016. De øvrige skolene skal ha dette på plass i løpet av høsten 2016.

3. Mottaksklasser

Sør-Varanger kommune etablerte mottaksklasse for bosatte flyktninger på barnetrinnet ved Sandnes skole fra skolestart 2016/17. Tiltaket ble etablert både for å etablere spisskompetanse og for å rasjonalisere et kostnadskrevenende tilbud for «sentrumsskolene» i kommunen. Tilsvarende tilbud er ikke etablert for ungdomstrinnet, men dette vil bli vurdert i løpet av inneværende skoleår. Det er både faglig utfordrende og ressurskrevenende å gi tilbud om særskilt norskopplæring og/eller tospråklig opplæring. Skolene i distriktene må uansett gi et slikt tilbud, og det er spesielt utfordrende for en liten skole med få lærere å motta nyankomne elever med behov for særskilt norskopplæring og/eller tospråklig opplæring.

Inneværende skoleår mottar 42 elever særskilt norskopplæring, 27 av disse følger læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter. Gjennom bosetting av flyktninger og arbeidsinnvandring ankommer elever som har behov for norskopplæringen gjennom hele året. Erfaringene fra de siste årene viser at det er krevende og vanskelig å finne fagkompetanse for å gjennomføre god opplæring når elevene kommer midt i skoleåret.

For å bedre på denne situasjonen ser rådmannen at det vil være fordelaktig å innføre bedre samarbeidsrutiner mellom flyktningtjenesten og skolene. Dette kan bidra til mer forutsigbarhet, slik at skolene så tidlig som mulig vet om det kan oppstå behov for skoletilbud til nyankomne i løpet av skoleåret. I den grad det er mulig, ville det fra et faglig ståsted være ønskelig at man for framtiden forsøker å få til bosetting nær de skolene hvor man i dag har kompetanse og kapasitet til å gi tilbud om særskilt norskopplæring og/eller tospråklig opplæring. Likeledes vil man kunne redusere kostnadene til særskilt norskopplæring totalt hvis man får til en samordning av den samlede norskopplæringen som gis av henholdsvis skolen, kompetansesentret og flyktningtjenesten.

4. Tilpasset opplæring og spesialundervisning

Spesialundervisning er lovpålagt og gis som enkeltvedtak til elever som ikke får oppfylt sin rett til et forsvarlig opplæringstilbud gjennom den ordinære undervisninga. Arbeidet med å redusere ressurser til spesialundervisninga starter i skolen derfor med å vurdere om det ordinære opplæringstilbudet er godt nok. Hvis den enkelte lærer og skole gjennom den daglige opplæringa og ved hjelp av ulike kartlegginger kommer fram til at opplæringa ikke er tilstrekkelig for den enkelte elev, skal man først starte med å vurdere om den ordinære opplæringa kan gjøres bedre gjennom en

individuell tilpasning til eleven. Spesialundervisning vurderes først når tilpasset opplæring ikke viser seg å være tilstrekkelig for å få et forsvarlig tilbud.

Sør-Varanger kommune vil i løpet av inneværende skoleår komme i gang med lokal kompetansebygging innenfor tilpasset opplæring og spesialundervisning. Her vil man i første rekke ha fokus på hvordan man ved den enkelte skole arbeider for å avdekke behov for tilpasset opplæring og spesialundervisning. Videre vil man arbeide med hvordan man innenfor egen enhet i samarbeid med PPT tilegner seg kompetanse for å løse noen av utfordringene innenfor tilpasset opplæring. I tillegg vil PPT arbeide systemrettet mot den enkelte skole, samtidig som man ved hver skole oppretter spesialpedagogiske team bestående av ansatte fra PPT og skole. På denne måten vil man få til et tett samarbeid mellom PPT og skole for å gjøre opplæringa for den enkelte elev bedre. Siktemålet er at dette skal øke kompetansen hos begge parter og bidra til at både den ordinære tilpassede opplæringa og spesialundervisninga for den enkelte elev blir mer målrettet og presist utformet enn i dag. På sikt håper man at dette skal bidra til bedre kvalitet i opplæringa og at færre elever får behov for spesialundervisning.

5. Kompetanseutvikling

a. Nasjonale kompetansekrav for fagene norsk, matematikk, engelsk og samisk

Det er vedtatt nye nasjonale krav til fagkompetanse for undervisning på barne- og ungdomstrinn. På barnetrinnet er kravet 30 studiepoeng fordypning i faget for å kunne undervise i norsk, matematikk, engelsk og samisk. På ungdomstrinnet er kravet 60 studiepoeng. Høsten 2015 ble det gjennomført kompetansekartlegging i Øst-Finnmark. Resultatet her viser at kommunen har flere lærere som trenger videreutdanning i disse dagene. I september 2015 ble ny strategi for videreutdanning levert av Kunnskapsdepartementet. Denne strekker seg 10 år frem i tid. Sør-Varanger kommune vil imøtekomme disse kravene til kompetanse gjennom videreutdannings-studier etter Finnmarksmodellen. En modell utarbeidet på initiativ av Fylkesmannen i Finnmark, og som gir tilbud om videreutdanning lokalt i Øst-Finnmark. Skoleåret 2016/2017 har Sør-Varanger kommune 15 deltakere på videreutdanning for lærere.

b. Kompetansebygging for skoleledere

Gjennom skoleledernetverket for Øst-Finnmark skal skolelederne våre få utvikle sin kompetanse innen organisasjonsledelse. Dette nettverket er en del av den nasjonale kompetanseutviklingen innen satsingen «Ungdomstrinn i utvikling» som Sør-Varanger kommune deltar i fra og med våren 2016. I tillegg til dette deltar flere av våre skoleledere på Rektorutdanningen i regi av Utdanningsdirektoratet og NTNU/UIO.

7.2.1.4 Karakterer og plassering – kommunebarometeret

Grunnskolene i Sør-Varanger kommune er rangert på 395. plass i årets kommunebarometer. Dette er en forverring fra foregående år da grunnskolen var rangert på 381. plass. Resultat på nasjonale prøver og grunnskolepoeng er de viktigste måleparameterne i kommunebarometeret sammen med frafall i videregående skole.

20 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 % vekt i sektoren)	39,5	39,7	39,5	2,8	3,0	2,6	283
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	39,4	41,3	38,8	3,1	4,3	1,9	354
FRAFALL: Andel elever ikke fullført og bestått videregående innen fem år, snitt siste fire år (20 %)	38	36	35	1,0	1,0	1,0	342
NP 5. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	49,4	48,5	48,2	3,5	3,1	3,0	276
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)	32	32	31	2,7	3,1	3,3	223
NP 8. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	49,2	49,4	48,7	2,9	3,1	2,7	278
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)	9	9	10	3,6	4,1	3,2	191
NP 9. TRINN: Gjennomsnitt nasjonale prøver siste fire år (5 %)	49,3	50,2	51,0	2,7	2,8	2,9	230
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (2,5 %)	4	5	5	5,2	3,8	3,7	152
UTDANNING: Andel lærere m/høyere og pedagogisk utdanning, 1.-10. trinn (12,5 %)	83	85	80	3,1	3,4	2,5	346
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	81	84	85	3,1	3,3	3,1	319
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	79	80	81	3,5	3,4	3,3	301
SPECIALUNDERVISNING: Andel elever med slik undervisning, snitt siste fire år (5 %)	9,4	9,5	10,1	4,1	3,8	3,2	289
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	55	42	57	3,7	3,4	4,8	44
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	0	12	19	4,8	1,9	2,1	236
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	0	3	2	2,1	1,4	1,2	182
SFO: Antall elever i SFO per avtalt årsverk (7,5 %)							

Årstallene det henvises til er det året kommunebarometeret er publisert. Kommunebarometeret bygger på rapporterte tall fra foregående år.

Av tabellen framgår følgende; Avgangskarakterene på 10. trinn har vært en del under middels de siste årene, målt mot resten av skole-Norge. På nasjonale prøver presterer eleven i Sør-Varanger omentrent på samme nivå som resten av skole-Norge. Frafallet på videregående skole blant elever fra Sør-Varanger kommune er blant det høyeste i landet og er den indikatoren som trekker mest ned i barometeret. Andelen lærere med godkjent utdanning har gått ned det siste året, og er under middels nivå i forhold til landsgjennomsnittet. Andelen elever som får spesialundervisning har økt litt det siste året, og Sør-Varanger er på et normalnivå målt mot resten av landet.

7.3 PP-Tjenesten

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	4 494	4 569	5 001	5 001	5 001	5 001
Inntekter	-263	-54	-54	-54	-54	-54
Totalt	4 232	4 515	4 947	4 947	4 947	4 947

PP-tjenesten er fra 1. august 2016 er organisatorisk plassert innen oppvekst. Tjenesten er budsjettert med 8,0 årsverk hvorav av en leder, 4 fagstillinger, 2 logopedstillinger og en merkantil. Dette er en

styrkning av tjenesten med 0,5 årsverk fra 2016 noe som, i tillegg til lønnsjusteringer, forklarer økte utgifter i budsjettet.

Tjenestens mandat er forankret i opplæringslovens § 5-6, og har som hovedområder:

1. Sakkyndig instans der loven krever det, med hensyn til barns rett til spesialpedagogisk hjelp i barnehagen og spesialundervisning i skolen.
2. Bistå skoler og barnehager i kompetanseutvikling på individ og systemnivå og være en sterk aktør i utvikling av barnehager og skoler som organisasjon.

Tjenesten har som mål å utvikle egen organisasjon ved å rette økt fokus på systemrettet arbeid, og gi barnehager og skoler tilgang til PPT uavhengig av til-meldinger. Tjenestens hovedmålsetting krever nøye vurderinger med hensyn på kapasitet og ressurser, dette sett i forhold til økte krav og forventninger.

Sør-Varanger kommune, og PPT, opplever økt trykk på utredningsbehov med hensyn til skolefaglige vansker som ikke utredes innen spesialisthelsetjenesten eller statlig pedagogisk støttesystemer (Statped). Som en konsekvens av dette, har PPT kompetansehevet seg innen utredning. I tillegg har det vært nødvendig med økt kompetanse innen flerspråklighet og flerkulturalitet, for ved behov å kunne bistå barnehager og skoler i det å kunne gi et godt barnehage,- og skoletilbud. PP- tjenestens kompetansehevingsplan for 2016 -2018 skisserer nye kompetansehevingsbehov i PPT.

Fokusområder i økonomiperioden 2017-2020 vil derfor være:

- Tilegnelse av kompetanse innen atferd og atferdsvansker.
- Økt kompetanse ved kontoret innen mobbing.

7.4 Skoleskyss

Alle elever i grunnskolen som har en skolevei som er lengre enn 2 km for 1.-2. trinn og 4 km for 3.-10. trinn har rett til gratis skoleskyss. I tillegg har elever med funksjonshemming og elever som har særlig vanskelig eller farlig skolevei også krav på gratis skyss. Skoleskyss på bakgrunn av avstand og funksjonshemming behandles av Finnmark fylkeskommune mens skoleskyss på bakgrunn av særlig vanskelig eller farlig skolevei behandles av kommunen selv. Sør-Varanger kommune er økonomisk ansvarlig for skoleskyss tilsvarende ordinær busstakst for alle elever som mottar gratis skoleskyss. Finnmark fylkeskommune dekker kostnader ut over ordinær skysskostnad for elever som har fått innvilget skoleskyss på bakgrunn av avstand eller funksjonshemming, mens kommunen selv må dekke alle kostnader til elever som får innvilget skoleskyss på bakgrunn av særlig farlig eller vanskelig skolevei.

Sør-Varanger kommune har i noen tilfeller definert noen strekninger som «særlig farlig eller vanskelig skolevei», men kommunen mangler en samlet vurdering av «særlig farlig eller vanskelig skolevei» ved den enkelte skole. Dette bør gjøres ved neste oppdatering av trafiksikkerhetsplanen. I trafiksikkerhetsplanen for 2017-18 er det ført opp tiltak som vil trygge skoleveien mellom Prestøya og Kirkenes skole, samt generelle tiltak for å bedre sikkerheten for skoleelevene i Kirkenes sentrum. I

et folkehelseperspektiv og et økonomisk perspektiv er det generelt bedre å sette inn trafiksikkerhetstiltak enn at elevene kjøres med buss innenfor sonen på henholdsvis 2 og 4 km.

7.5 Skolefritidstilbud

Skolefritidstilbud er et frivillig omsorgs-, tilsyns- og fritidstilbud utenom den obligatoriske undervisningstiden til elever i 1.-4. trinn samt til barn med særskilte behov til og med 7. trinn.

Skolefritidstilbudet skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesser og behov hos barnet og foresatte. Alle barn i skolefritidsordningen skal gis gode utviklingsmuligheter tilpasset deres funksjonsnivå og evner.

I Sør-Varanger kommune tilbys det SFO-plass til barn ved alle barneskoler og oppvekstsentra. For oppvekstsentrene i Bugøynes og Skogfoss gis SFO-tilbudet i sammenheng med barnehagene.

Økonomisk oversikt skolefritidstilbud viser samlet oversikt over inntekter og utgifter til skolefritidstilbudet i kommunen inklusiv tiltak om avvikling av søskenmoderasjon mellom barn i barnehage og SFO.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetaling	5 381	6 473	6 491	6 491	6 491	6 491
Overføringer med krav til motytelse	437	268	450	450	450	450
Sum driftsinntekter	5 818	6 741	6 941	6 941	6 941	6 941
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	8 033	8 970	8 413	8 413	8 413	8 413
Sosiale utgifter	947	1 290	1 126	1 126	1 126	1 126
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	248	526	526	526	526	526
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	7	0	0	0	0	0
Overføringer	47	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	9 282	10 786	10 065	10 065	10 065	10 065
Brutto driftsresultat	3 463	4 045	3 124	3 124	3 124	3 124

Økonomisk oversikt viser de samlede inntekter og utgifter til skolefritidstilbud i kommunen.

Fra 2014 er det innført en egen beregningsmodell for kostander til SFO der det er lagt til grunn bemanningsnorm i henhold til kommunestyrets vedtak. For SFO i Bugøynes, Skogfoss og Jarfjord er det, med bakgrunn i beregningsmodellen, budsjettert med lønnsressurser til planlegging av aktiviteter for barn med SFO-tilbud.

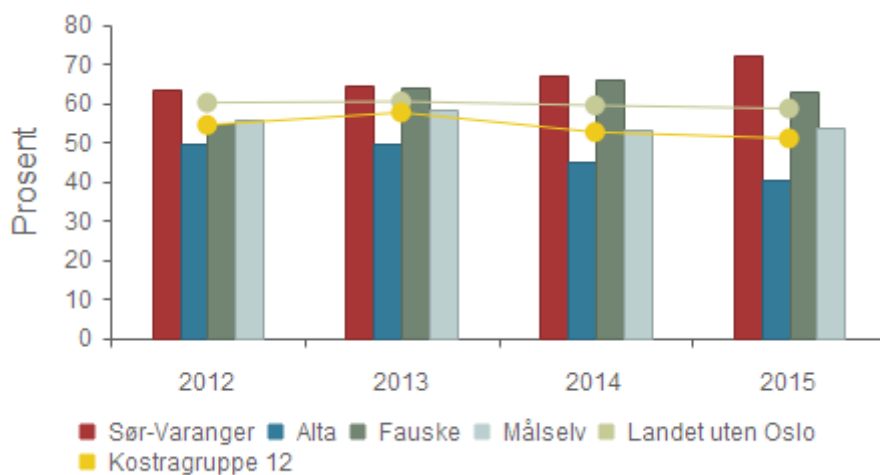
Det er ikke budsjettert med kostnader til SFO i Neiden, da det ikke lenger er barn som mottar tilbudet.

Skolefritidsordningen i juli måned er lokalisert til Kirkenes barneskole for elever på Bjørnevatn, Sandnes, Hesseng og Kirkenes skole. Ved oppvekstsentrene gis tilbudet i samarbeid mellom skole og barnehage slik at det kan tilbys SFO-plass i forbindelse med ferier også ved disse skolene.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
KIRKENES BARNESKOLE	1 205	1 617	1 346	1 346	1 346	1 346
BJØRNEVATN SKOLE	448	99	188	188	188	188
SANDNES SKOLE	645	444	426	426	426	426
PASVIK SKOLE	451	237	241	241	241	241
HESSENG FLERBRUKSENTER	398	479	472	472	472	472
BUGØYNES OPPVEKSTSENTER	-12	14	92	92	92	92
NEIDEN OPPVEKSTSENTER	133	252	0	0	0	0
JAKOBSNES OPPVEKSTSENTER	228	389	203	203	203	203
SKOGFOSS OPPVEKSTSENTER	-45	271	78	78	78	78
JARFJORD OPPVEKSTSENTER	12	245	78	78	78	78
Totalt	3 463	4 045	3 124	3 124	3 124	3 124

Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	63,3 %	64,5 %	67,1 %	72,0 %
Alta	49,7 %	49,6 %	44,9 %	40,2 %
Fauske	54,8 %	64,1 %	65,9 %	63,1 %
Målselv	55,9 %	58,3 %	53,2 %	53,5 %
Landet uten Oslo	60,0 %	60,3 %	59,3 %	58,5 %
Kostragruppe 12	54,3 %	57,5 %	52,5 %	50,9 %

Skolefritidstilbudet i kommunen er et mye brukt tilbud. I 2015 var det 323 elever som hadde plass i SFO. Dette utgjør 72 % av alle barn i alderen 6-9 år noe som er langt høyere enn sammenligningskommunene og landsgjennomsnittet.

7.6 Kirkenes kompetansesenter

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	708	1 020	340	340	340	340
Overføringer med krav til motytelse	4 674	460	210	210	210	210
Sum driftsinntekter	5 382	1 480	550	550	550	550
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	4 306	4 661	3 665	3 665	3 665	3 665
Sosiale utgifter	485	684	594	594	594	594
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	1 504	1 517	1 753	1 753	1 753	1 753
Overføringer	338	210	200	200	200	200
Fordelte utgifter	0	-70	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	6 633	7 002	6 212	6 212	6 212	6 212
Brutto driftsresultat	1 251	5 522	5 662	5 662	5 662	5 662

Oversikten viser samlede inntekter og utgifter til Kirkenes kompetansesenter. Fra budsjettåret 2016 er språktilskudd for flykninger budsjettet sammen med øvrige frie inntekter under finansområdet. Det er budsjettet med lavere inntekter fra utleie av lokaler fra 2017 og i planperioden.

Kirkenes kompetansesenter er Sør-Varanger kommunes voksenopplæringscenter og utfører følgende lovpålagte oppgaver:

7.6.1 Norsk for voksne innvandrere

Antall voksne innvandrere som deltar på norskundervisning høsten 2016 er 92 personer, som representerer 19 ulike nasjonaliteter. Av disse har 88 personer rett og plikt til norskopplæring, mens 4 deltakere betaler for sin egen opplæring. De fleste har helårlig tilbud på dagtid (15 t/uke), mens andre deltar på kortere kurs på kveldstid. Deltakere med rett og plikt til norskopplæring, har rett til individuelt tilpassa opplæring i inntil fem år, gratis. Kommunen får et statlig tilskudd for slike deltakere. Tilskuddet utbetales over 3 år.

Det er 16 personer med rett og plikt til norskopplæring på venteliste for oppstart på kurs, disse vil få tilbud om kurs i løpet av høsten 2016, når kompetansesenteret får ledig kapasitet. Antall betalende deltakere er de to siste årene blitt dramatisk redusert i antall. Kompetansesenteret tror dette skyldes en kombinasjon av at det på grunn av kapasitetsmangel de siste 2-3 år har blitt gitt et dårligere tilbud om ettermiddagskurs, og at det ankommer færre arbeidsinnvandrere til kommunen.

Kompetansesenteret har i dag en utfordring med å gi tilbud til arbeidsinnvandrere og andre betalende deltakere som ikke har anledning til å delta på dagtid, eller delta på de omfattende kursene som arrangeres for flyktninger og andre med rett og plikt til norskopplæring.

7.6.2 Grunnskole og spesialundervisning for voksne

Kompetansesenteret har 1 grunnskoleklasse for voksne, et endagstilbud med grunnskolefag for voksne med lite eller ingen skolegang og spesialundervisning. Totalt 11 deltakere. En gruppe på 8 deltakere har eksamensrettet grunnskoleopplæring (undervisning 30 t/u), over to år, med planlagt eksamen våren 2018.

7.6.3 Kombinasjonsklasse for ungdom mellom 16 og 20 år

Kompetansesenteret har i samarbeid med flyktingetjenesten og Videregående skole igangsatt et prosjekt der målet er å opprette en kombinasjonsklasse for ungdommer mellom 16 og 20 år med kort botid i Norge, og som trenger ytterligere grunnskoleopplæring for å kunne gjennomføre videregående skole. Dette prosjektet er prosjektfinansiert gjennom IMDi, og målet er å starte opp kombinasjonsklasse høsten 2017. En planlagt videreføring av prosjektet kan bli vanskelig å realisere innenfor de ordinære budsjetttrammene for kompetansesenteret. Tiltaket, er et spleiselag mellom Finnmark fylkeskommune og Sør-Varanger kommune. Tiltaket, som er kostnadsberegnet til 0,7 mill. i 2017, er på grunn av ovennevnte omstillingsbehov tatt ut av budsjettforslaget for.

7.6.4 Realkompetansevurdering

Voksne som har rett til grunnskoleopplæring for voksne, har også rett til realkompetansevurdering dersom de ønsker det. System for kartlegging og gjennomføring er utarbeidet, og skal revideres første kvartal 2017. Dette arbeidet medfører merarbeid for lærere og administrativt ansatte ved Kirkenes kompetansesenter.

7.6.5 Lærerressurs

Kompetansesenteret har 7,5 lærerårsverk. 3 lærere har redusert undervisningsplikt grunnet sentralt regulert senioravtale. Lærer ressursen skal dekke undervisning på alle de lovpålagte områdene, samt faglig administrativt arbeid som teamleder og realkompetansevurdering.

7.6.6 Økt bosetting av flyktninger

Vedtak om tilleggsbosetting av 50 flyktninger i 2015 og 2016 har medføre en betydelig økning i antall voksne deltakere som har behov for omfattende norskopplæring. Erfaringstall viser at flyktninger mottar 1000-1600 timer norsk før de avslutter sin opplæring. Det er også et økende antall deltakere som har behov for grunnskoleopplæring. Kompetansesenteret var i utgangspunktet tilført 1.2 mill. i budsjettet for 2017 for å imøtekomme dette, men tiltaket er tatt ut i budsjettarbeidet.

7.6.7 Samordning av drift – Kompetansesenteret og Flyktingetjenesten

Et annet område hvor det er et betydelig potensiale for innsparing er å se på en samordning av ressursene som går til særskilt norskopplæring i alle skolene og de ressursene flyktingetjenesten også bruker til norskopplæring. Tall for skoleåret 2016/17 viser at vi samlet i grunnskolen bruker nesten 7 årsverk til særskilt norskopplæring. I tillegg tilbyr vi norskopplæring til ungdom over 16 og voksne på Kirkenes kompetansesenter. I tillegg til dette tilbyr også flyktingetjenesten norskopplæring, både i egne lokaler og for ungdom som er bosatt på Svanvik. Her ligger utvilsomt et potensiale for innsparing ved å se noen av disse tilbudene i sammenheng. En samordning av driften i flyktingetjenesten og Kirkenes kompetansesenter, hvor flyktingetjenesten står for

kvalifiseringsprogrammet og kompetansesenteret står for norskopplæringa, vil antakelig ha en positiv effekt både på det tilbudet vi yter og kostnader tilbudene medfører. I tillegg vil man kunne effektivisere og samordne tilbudet til nye bosatte på en bedre måte enn i dag. I dag kreves det et utstrakt samarbeid for å koordinere norstilbudet fra kompetansesentret og introduksjonsarbeidet som gjennomføres av flyktningetjenesten. Det bør derfor vurderes et tettere samarbeid og/eller sammenslåing av disse enhetene. Det kan være vanskelig å forutsi eventuell økonomiske innsparinger eller andre samordningseffekter i 2017, men tiltaket bør utredes.

7.6.8 Vesentlige utgifter og endringer

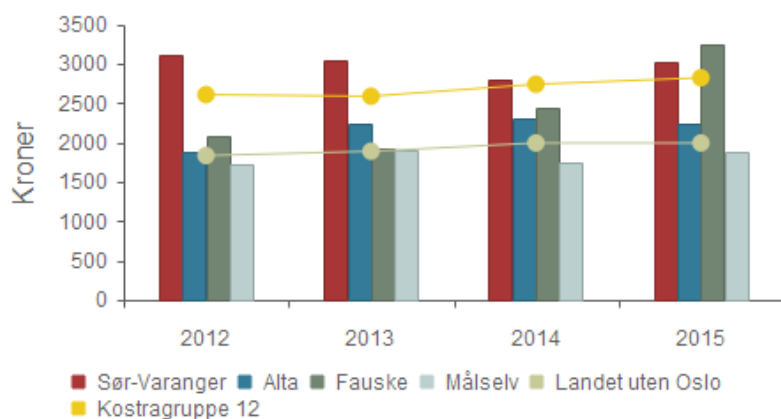
Kirkenes kompetansesenter leier lokaler i sentrum av Kirkenes, og grunnet økning i antall deltakere ble leiearealet utvidet med ca. 200 kvm i 2016. Husleie utgjør ca. 15 % av totale utgifter.

Grunnskole for voksne er en vesentlig utgift som kompetansesenteret ikke har ekstern finansiering for.

7.7 Kulturtilbud

Sør-Varanger kommune har tradisjonelt prioritert kultursektoren høyere enn sammenligningskommunene. Sammenligningstallene inkluderer data hentet fra kommuneregnskapet og regnskapene til kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeider og interkommunale selskap (IKS).

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	3 098	3 038	2 805	3 026
Alta	1 880	2 233	2 296	2 239
Fauske	2 070	1 929	2 427	3 252
Målselv	1 724	1 901	1 736	1 886
Landet uten Oslo	1 831	1 886	1 991	1 991
Kostragruppe 12	2 604	2 584	2 736	2 818

Avdeling	Årsverk	Merknad
Kulturskolen	6,3	
Allmenn kultur	3,43	Inkludert nedbemanning av 1,1 årsverk knyttet til avvikling av KFF
Biblioteket	5,3	

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Brukerbetalinger	933	1 248	1 208	1 208	1 208	1 208
Andre salgs- og leieinntekter	449	390	260	260	260	260
Overføringer med krav til motytelse	2 012	1 398	949	949	949	949
Andre overføringer	241	8	8	8	8	8
Finansinntekter	13		0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	216	245	100	100	100	100
Sum driftsinntekter	3 864	3 289	2 525	2 525	2 525	2 525
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	7 169	8 128	7 262	7 262	7 262	7 262
Sosiale utgifter	689	1 137	963	963	963	963
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5 925	5 868	5 744	5 744	5 744	5 744
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	2 485	1 652	1 590	1 590	1 590	1 590
Overføringer	3 740	4 527	4 046	4 046	4 046	4 046
Fordelte utgifter	-2		0	0	0	0
Sum avsetninger	450		0	0	0	0
Sum driftsutgifter	20 456	21 311	19 605	19 605	19 605	19 605
Total	16 592	18 022	17 079	17 079	17 079	17 079

Virksomhet/avdeling	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Allmenn kultur	5 098	5 801	4 776	4 776	4 776	4 776
Kulturskolen	3 897	4 193	4 284	4 284	4 284	4 284
Sør -Varanger museum	2 824	2 882	2 882	2 882	2 882	2 882
Sør-Varanger bibliotek	4 772	5 146	5 137	5 137	5 137	5 137
Totalt	16 592	18 022	17 079	17 079	17 079	17 079

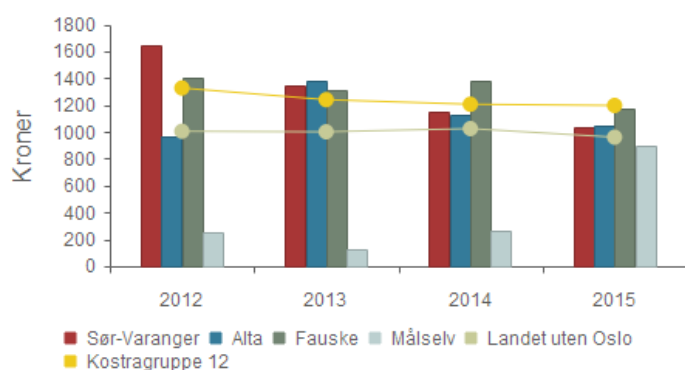
7.7.1 Kultur og fritid

Enheten kultur og fritid består av Allmenn kultur og Sør-Varanger Bibliotek. Enheten har 9,83 årsverk fordelt med 4,53 på allmenn kultur og 5,3 årsverk på biblioteket.

Allmenn kultur

Allmenn kultur omfatter ungdomskultursenteret Basen, ungdomsklubben på Bugøynes, kulturtiltak for funksjonshemmede, teaterarrangement, saksbehandling og konsulenttjenester innenfor idrett og kultur, deriblant spillemiddelordningen. I tillegg budsjetteres tilskudd og husleie til kino.

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år

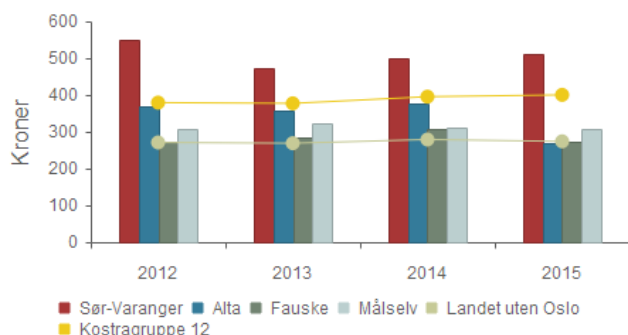
	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	1 647	1 348	1 154	1 039
Alta	966	1 383	1 123	1 052
Fauske	1 401	1 311	1 383	1 170
Målselv	249	126	259	893
Landet uten Oslo	1 004	1 000	1 024	960
Kostragruppe 12	1 326	1 239	1 205	1 196

Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud til barn og unge i kommunen per innbygger i målgruppen, er gradvis redusert de siste fire årene. Kommunen bruker omtrent like mye som sammenligningskommunene til formålet.

Sør-Varanger Bibliotek

Sør-Varanger Bibliotek har til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Biblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Tilbud til barn og voksne skal vektlegge kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Både bibliotek og allmenn kultur har høye leiekostnader. Bibliotekets leieavtale utgjør kr 1.810.000 på årsbasis. Ved allmenn kultur er det innarbeidet kr 1.618.000 til leie av lokaler til kino og Basen. Det forventes ikke økning i husleie i 2017 utover indeksreguleringer.

Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	548	473	497	508
Alta	369	357	377	268
Fauske	273	283	306	272
Målselv	306	323	310	308
Landet uten Oslo	270	268	278	273
Kostragruppe 12	378	376	394	399

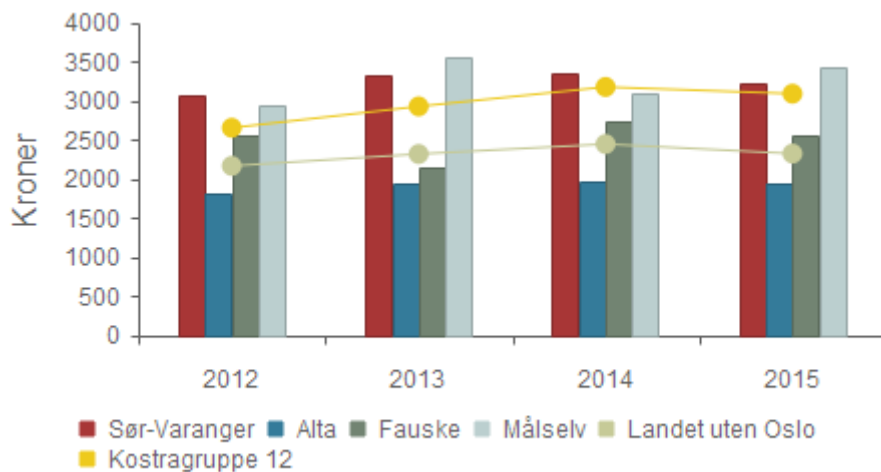
Sør-Varanger kommune bruker 0,8 % av kommunens netto driftsutgifter til bibliotek. Dette er kr 508 per innbygger og med det prioriterer kommunen høyest av alle dem en her sammenligner seg med.

Midler til 17. mai og samefolkets dag er budsjettetert på allmenn kultur. Tilskudd til kultur og idrett er tilbakeført til utvalg for levekårs disposisjon og forklarer noe av reduksjon i netto budsjettrammen til allmenn kultur.

Rådmannen foreslår å avvikle kulturtiltak for funksjonshemmede. Tiltaket omfatter nedbemanning av 1,1 årsverk.

7.7.2 Kulturskolen

Sør-Varanger kulturskole er i samme bygg som Kirkenes barneskole og Kirkenes ungdomsskole. Skolen er underlagt rektor/enhetsleder ved Kirkenes barneskole. Skolen har som mål å gi et variabelt og godt kulturskole tilbud til alle elevene i Sør-Varanger kommune. Skolebygget innbyr til alle typer aktiviteter fra dans til bandspilling, øving i grupperom og opptredener i skolens amfier.

Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	3 062	3 325	3 357	3 226
Alta	1 814	1 947	1 974	1 953
Fauske	2 568	2 156	2 732	2 550
Målselv	2 949	3 543	3 105	3 420
Landet uten Oslo	2 165	2 317	2 444	2 322
Kostragruppe 12	2 651	2 924	3 172	3 086

Som oversikten viser bruker Sør-Varanger kommune mer enn sammenligningskommunene, med unntak av Målselv kommune, per innbygger 6-15 år til musikk- og kulturskoler. Ser man på brutto driftsutgifter per bruker endrer imidlertid bildet seg, og kommunen fremkommer med lavest utgifter per bruker av alle man sammenligner seg med.

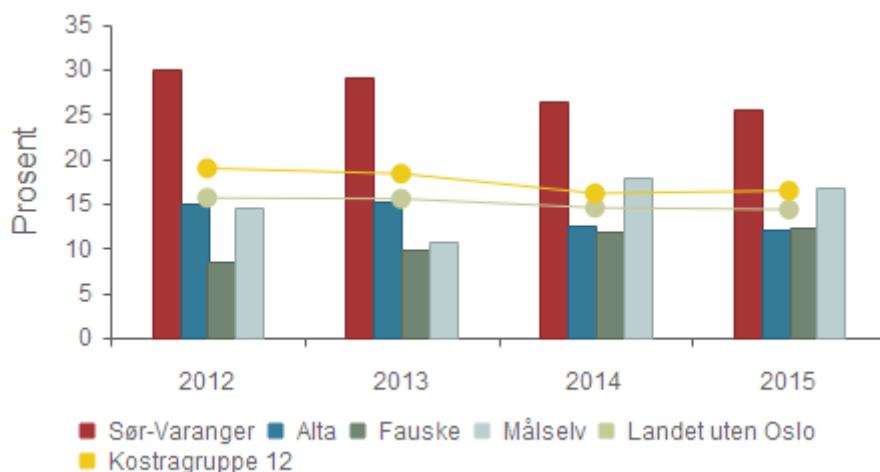
Korrigerede brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	9 976	10 480	12 291	11 314
Alta	14 607	15 206	15 107	17 027
Fauske	28 560	18 509	20 693	18 554
Målselv	23 139	30 459	18 675	20 166
Landet uten Oslo	15 642	16 194	17 485	17 747
Kostragruppe 12	15 010	16 276	18 818	18 714

Kulturskolen har ca. 315 elever og 6,85 årsverk knyttet til undervisning med et godt kvalifisert personell.

Andel elever i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alderen 6-15 år

Av alle barn i målgruppen i Sør-Varanger er det 25,5 % som benytter seg av kulturskoletilbudet. Dette er en liten nedgang fra året før, men kommunen har fortsatt en høyere andel innbyggere i målgruppen som benytter seg av tilbudet enn sammenligningskommunene.

For å kunne gi et variabelt og godt tilbud kjøper også skolen tjenester fra private for å kunne gi teaterundervisning og drive Kirkenes skolekorps. Kjøp av tjenester fra private koster en del, men kulturskolen har hatt et ønske om å kunne fortsette å gi et variert og bredt kulturskoletilbud til elevene i Sør-Varanger kommune. Det er også viktig å kunne støtte opp om de lokale krefter som allerede finnes i kommunen.

Samisk kulturfag – kulturskolen er her et lokalt ressurscenter som ønsker å jobbe tverrsektorielt. Tilbudet er av stor betydning for mange siden kommunen ikke er under samisk forvaltningsområde og dermed ikke har institusjoner som språksenter etc. Kulturskolen er fortsatt avhengig av å innhente kompetanse utenfra for å fortsette denne virksomheten. Denne prosessen står nå midt i et være – ikke være pga uforutsigbart driftsbudsjett.

Kulturskolen ønsker også å kunne sette opp større og mindre forestillinger og prosjekter. Vi er i planleggingsfasen der.

7.8 Barnehage

Sør-Varanger har 14 barnehager, 11 kommunale og 3 private. 3 av de kommunale barnehagene er organisert under oppvekstsentra/-områder, mens de resterende 8 barnehagene blir ledet av enhetsleder for barnehager.

Det er ikke drift i Skogfoss barnehage og Småaksen barnehage i Neiden da det ikke er søkere til barnehageplass ved disse barnehagene. I tillegg er en avdeling ved Einerveien barnehage stengt på grunn av lavt søkertall.

Til sammen har 501 barn plass i barnehagene, 59 i private barnehager og 442 i kommunale barnehager. Det er 208 barn under 3 år og 293 barn over 3 år som har barnehageplass i kommunen.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	12 080	13 095	12 359	11 879	11 879	11 879
Overføringer med krav til motytelse	7 603	4 566	4 212	3 993	3 993	3 993
Bruk av bundne fond	26	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	19 709	17 661	16 571	15 872	15 872	15 872
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	54 487	56 140	52 472	50 434	50 434	50 434
Sosiale utgifter	5 145	7 535	5 567	5 365	5 365	5 365
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.produksjon	3 367	3 175	2 941	2 840	2 840	2 840
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	6 855	8 630	9 655	9 655	9 655	9 655
Overføringer	647	58	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	61	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	70 562	75 537	70 635	68 293	68 293	68 293
Sum barnehager	50 853	57 876	54 064	52 421	52 421	52 421

Det er budsjettetert med lønnskostnader i henhold til vedtatt bemanningsnorm i barnehagene, samt driftsutgifter med en fast sats per plass. I tillegg har barnehagene i distriktene budsjetterte midler til å dekke reiseutgifter til møteaktivitet. Foreldrebetalte kostpenger til dekking av måltid i barnehagen kommer i tillegg til ordinære driftskostnader.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
ADMINISTRASJON BARNEHAGER	7 268	9 558	11 087	11 087	11 087	11 087
STYRKET TILBUD TIL FØRSKOLEBARN	947	1 638	1 859	1 859	1 859	1 859
KIRKENES BARNEHAGE	4 519	5 197	4 749	4 749	4 749	4 749
EINERVEIEN BARNEHAGE	3 713	4 282	1 643	0	0	0
HESSING BARNEHAGE	4 528	5 030	4 631	4 631	4 631	4 631
SANDNES BARNEHAGE	3 576	4 201	3 873	3 873	3 873	3 873
PRESTØYA BARNEHAGE	5 112	5 207	4 934	4 934	4 934	4 934
RALLAREN BARNEHAGE	4 988	5 428	4 911	4 911	4 911	4 911
PASVIK BARNEHAGE	2 869	2 946	2 596	2 596	2 596	2 596
KNAUSEN BARNEHAGE	3 686	4 209	3 971	3 971	3 971	3 971
SKYTTERHUSFJELLET BARNEHAGE	6 889	7 315	7 280	7 280	7 280	7 280
BUGØYNES OPPVEKSTSENTER	971	1 113	1 267	1 267	1 267	1 267
NEIDEN OPPVEKSTSENTER	0	0	0	0	0	0
JAKOBSNES OPPVEKSTSENTER	1 054	1 146	1 263	1 263	1 263	1 263
SKOGFOSS OPPVEKSTSENTER	967	1 192	0	0	0	0
JARFJORD OPPVEKSTSENTER	0	0	0	0	0	0
Totalt	50 853	57 876	54 064	52 421	52 421	52 421

Sør-Varanger kommune er forpliktet til å yte tilskudd til ordinær drift til alle godkjente private barnehager i kommunen. I 2017 er det budsjettert med 8,6 mill. kroner i overføring til private barnehager, dette er på samme nivå som for 2016.

Med bakgrunn i en reduksjon i antall barn i barnehagene er det innarbeidet en endring i barnehagestrukturen med nedleggelse av Einerveien barnehage fra høsten 2017. I tillegg er det ikke budsjettert med barnehage i Neiden og Skogfoss, da det ikke er søkere til disse barnehagene.

Sør-Varanger kommune innfrir retten til barnehageplass. Fra 2016 er retten til barnehageplass utvidet og den forplikter kommunen å tilby plass til alle som blir 1 år før 1. november i søkeråret. Barn som fyller ett år i september eller oktober det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra den måneden barnet fyller ett år. Alle søkere som har behov for barnehageplass til og med januar 2017 har fått tilbud.

I samsvar med vedtekter for Sør-Varanger kommunale barnehager § 6.2 tildeles ledige plasser fortløpende etter hovedopptaket, det vil si at søkere utenfor retten får tilbud når det er ledig plass. Etter hovedopptaket i 2016 fikk 46 barn tilbud om barnehageplass

Per i dag er det 76,5 ledige plasser i barnehagene i Sør-Varanger.

	Antall ledige
Bugøynes barnehage	16,5
Skogfoss barnehage	18
Jakobsnes barnehage	5
Einerveien barnehage	20
Sandnes barnehage	9
Skytterhusfjellet barnehage	8
Totalt ledige plasser	76,5

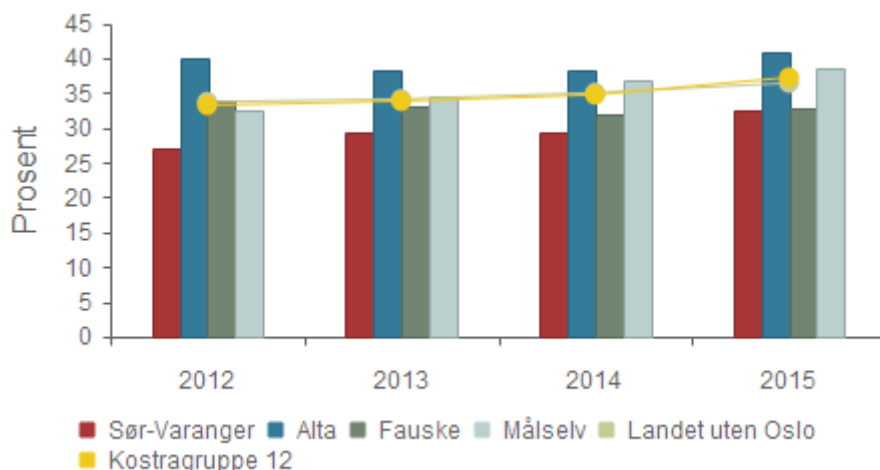
Barnehagene har gjort store strukturendringer og grep siden 2013. 6 avdelinger, fordekt på 4 barnehager, er lagt ned samtidig som det er bygd 6 nye avdelinger i Skytterhusfjellet barnehage.

Den faglige vurdering var å legge ned 1 og 2 avdelingers barnehager i Kirkenes sonen, og satse på 6 avdelinger barnehage ved nybygg på Skytterhusfjellet. Større barnehager gir større mulighet til å sikre stabile og kvalitetsmessige fagmiljø.

Barnehagene har en viktig rolle i samfunnet og et stort medansvar for at barn får en trygg og god oppvekst. Slik det fremkommer i Lov om barnehager og i rammeplanen er barnehagens samfunnsmandat å være både en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre.

7.8.1 Bemanning, kompetanse og rekruttering:

Kommunestyret har vedtatt en grunnbemanningen i barnehagene med styrer, 1 pedagogisk leder, 1 barnehagelærer og 1 barne- og ungdomsarbeider per 18 plasser. Det er langt igjen før vedtaket er innfridd, men kommunen er på god vei. Vedtatte bemanningsnorm er et viktig rekrutteringstiltak gjennom å synliggjøre kommunens satsing på kompetanse, voksentetthet og kvalitet.

Andel ansatte med barnehagelærerutdanning

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	27,1 %	29,2 %	29,2 %	32,5 %
Alta	40,1 %	38,2 %	38,3 %	40,7 %
Fauske	34,0 %	33,1 %	31,9 %	32,9 %
Målselv	32,4 %	34,5 %	36,8 %	38,5 %
Landet uten Oslo	33,7 %	34,1 %	35,0 %	36,4 %
Kostragruppe 12	33,2 %	33,8 %	34,7 %	37,2 %

Kommunen har felles kompetanseutviklingsplan for alle barnehagene i Sør-Varanger. I tillegg inviteres andre aktuelle med til tverrfaglige temaer.

7.8.2 Sykefraværsoppfølging – nærværarbeid

Mange barnehager har slitt med høyt sykefravær over mange år. Fraværet er en stor belastning for tjenesten som skal ytes, for ansatte som alltid er på jobb, og det er en belastning for de som står for fraværet.

Barnehagene har vært med i et prosjekt med NAV arbeidslivssenter og kommunens HMS rådgiver siden 2013. Alle ansatte har deltatt på informasjonsmøte der lov og regelverk er gjennomgått. De har vært med å kartlegge egen arbeidsplass, hvilke utfordringer de har i sin barnehage og hva som skal til for å sikre et godt arbeidsmiljø og forebygge sykefravær. Både ledelse og ansatte har fokus på nærværarbeid. Ansatte blir mer bevisst på å ta ansvar for eget bidrag og refleksjon over egen rolle i barnehagehverdagen.

7.8.3 Samisk språk og kultur

I henhold til Lov om barnehager § 8, 4. avsnitt, kommunens ansvar vedrørende samiske barn: *”kommunen skal legge forholdene til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur”.*

I henhold til vedtektene for Sør-Varanger kommunale barnehager har Sandnes barnehage en avdeling som bygger på samisk språk og kultur. Det er et mål at Sandnes barnehage skal bli en tospråklig samisk/norsk barnehage, med en samisk avdeling der hele personalgruppen på samisk avdeling skal være samisktalende.

Sandnes barnehage arbeider målrettet med samisk innhold, språk og kultur i hverdagen. Som grunnlag brukes samisk årshjul for å sikre en rød tråd i det samiske innholdet i hverdagen.

Utfordringen er å rekruttere samiskspråklig personell på den samiske avdelingen ved Sandnes barnehage. Her tilbyr kommunen lønnstillegg på kr 25.000 pr år som rekrutteringstiltak til samisk språklig personell.

For å fremme samisk språk og kultur i alle barnehagene er det viktig bl.a. å tilby nybegynnerkurs og oppfølgingskurs i samisk.

7.8.4 Arbeid med flerspråklige (minoritetsspråklige) barn i Sør-Varanger:

Sør-Varanger kommune er en flerkulturell kommune som vektlegger at morsmål er viktig for opplevelsen av den enkeltes barns identitet. Et godt utviklet morsmål ansees å være en grunnleggende forutsetning for den videre språkutviklingen, både knyttet til barns utvikling av skriftspråk og leseforståelse. Arbeid med flerspråklige barn i barnehagen skal derfor rettes mot at barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

7.8.5 Makspris – foreldrebetaling i barnehager

Foreldre skal ikke betale mer enn nasjonal makspris for en barnehageplass. Maksprisen for 2017 er budsjettet med kr 2.730 per måned, og totalt kr 30.030 per år. Maksprisen gjelder alle typer barnehager, uavhengig om de er offentlige eller private. Grensen blir fastsatt av Stortinget. Kommunen kan tilby foreldrene en lavere pris enn maksprisen.

Barnehagene kan kreve betaling for kost (matpenger) i tillegg til maksprisen. I Sør-Varanger kommune er kostpengene kr 200 pr. måned.

Moderasjonsordninger – betaling for barnehageplass

30 % søskenmoderasjon for 2. barn

50 % søskenmoderasjon for 3 barn

I tillegg er det to moderasjonsordninger for familier eller husholdninger med lav inntekt.

Nasjonal ordning for reduksjon i foreldrebetalingen fra 1. mai 2015

Fra 1. mai 2015 skal ingen husholdninger betale mer enn 6 pst. av inntekten sin for en barnehageplass. Foreldrebetalingen er også begrenset av maksimalprisen. Den nasjonale prisreguleringen av foreldrebetalingen er en minimumsordning. Kommunene står fritt til å tilby familier en lavere foreldrebetaling enn 6 pst. av inntekten, og/eller sette maksimalprisen lavere.

Gratis kjernetid for 3, 4 og 5 åringer fra 1. august 2016

Fra 1. august 2016 har alle 3-, 4- og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. Fra 1. august 2016 er denne inntektsgrensen satt til kr 417.000. Inntektsgrensen skal vedtas av Stortinget i forbindelse med det årlige budsjettarbeidet, på lik linje som maksimalprisen.

Det er kommunen som barnehagemyndighet som har ansvar for disse ordningene, men endringene i forskriften omfatter både kommunale og ikke-kommunale barnehager.

For 2016 er det ca. 30 barn som får reduksjon i foreldrebetalingen / gratis kjernetid.

7.8.6 Tilskudd til private barnehager

Fra og med 1. januar 2015 skal kommunen beregne tilskuddet til private barnehager ut fra kommunens to år gamle regnskap. Dette ble videreført i den nye finansieringsordningen, som trådte i kraft 1. januar 2016. Det betyr at det er kommunens utgifter i egne kommunale barnehager to år før tilskuddsåret som er beregningsgrunnlaget for driftstilskuddet til de private barnehagene.

Kommunen skal vanligvis fatte vedtak om satser til barnehager innen 31. oktober i året før tilskudds året.

Sør-Varanger kommune har mottatt søknad om tilleggstilskudd fra Villaveien Naturbarnehage for nødvendig vedlikehold på kr 620.000. Med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon har rådmannen ikke innarbeidet dette i budsjettet for 2017.

7.8.7 utfordringer for barnehagene:

- Beholde og rekruttere kvalifisert personell
- Sykefraværsoppfølging / nærværarbeid.
- Kompetanseutvikling
- Vedlikehold og investering av bygninger, uteareal, utstyr og inventar
- Ressurser til å imøtekomme et økende antall flerspråklige barn i barnehager

7.8.8 Karakterer og plassering - kommunebarometeret

Barnehage

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
BEMANNING (KB): Oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager (20 % vekt i sektoren)	11 274	11 321	10 621	2,6	2,4	3,2	179
FAGUTDANNING (KB): Andel styrere og ledere med godkjent utdanning (20 %)	78	80	82	3,4	3,2	3,2	358
FAGUTDANNING (KB): Andel ansatte i kommunale barnehager med relevant utdanning (20 %)	37	34	41	3,6	2,7	3,1	222
AREAL (KB): Leke- og oppholdsareal per barn (10 %)	7,6	7,9	8,0	3,3	3,3	3,2	95
KJØNN: Andel ansatte som er menn (10 %)	9	9	4	4,5	4,2	1,7	273
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, siste år (15 %)	91	88	100	5,2	4,8	6,0	1
MINORITETSSPRÅKLIGE: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	87	87	90	3,7	4,1	4,5	59

Årstallene det henvises til er det året kommunebarometeret er publisert. Kommunebarometeret bygger på rapporterte tall fra foregående år.

I årets kommunebarometer havner Sør-Varanger kommune på 191. plass i rangering av barnehagesektoren. Dette er en forbedring fra 2015 der kommunen endte på en 265. plass.

Den faktoren som trekker ned plasseringen er andel ansatte med relevant utdanning. På landsbasis har 93 % av styrere og ledere godkjent barnehagelærerutdanning mot 91 % året før, mens andel øvrige ansatte med barnehagelærerutdanning eller annenpedagogisk utdanning har økt fra 39 % til 43 %. For Sør-Varanger kommune viser tallene at 90 % av styrere og pedagogiske ledere har relevant utdanning mens tallet for øvrige ansatte var 41 %.

De faktorene som trekker opp for Sør-Varanger kommune er areal og andelen minoritetsspråklige barn i barnehagene. I følge tallene har alle minoritetsspråklige barn i kommunen barnehageplass.

7.9 Barneverntjenesten

Avdeling	Årsverk	Merknad
Barneverntjenesten	10,5	

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Overføringer med krav til motytelse	1 358	925	495	495	495	495
Andre statlige overføringer	2 860	2 780	2 450	2 450	2 450	2 450
Bruk av bundne fond	2 650	657	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	6 868	4 362	2 945	2 945	2 945	2 945
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	13 507	13 316	12 748	12 748	12 748	12 748

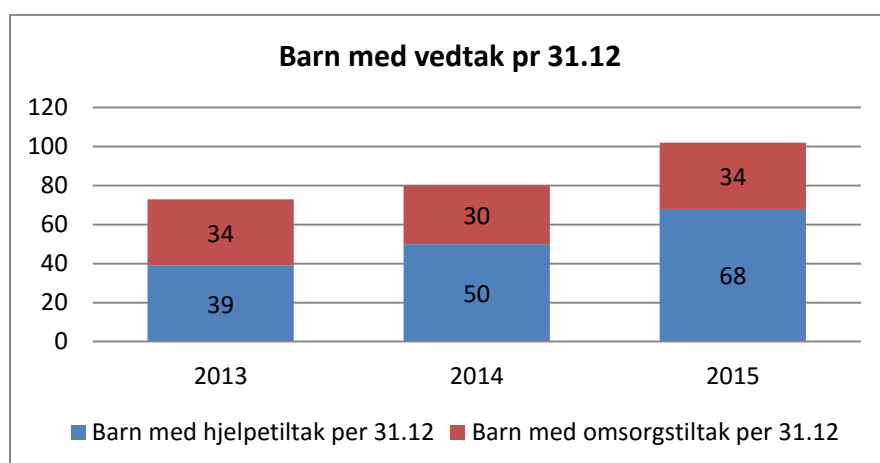
Sosiale utgifter	631	878	751	751	751	751
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	2 118	2 276	2 076	2 076	2 076	2 076
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	5 572	5 693	4 293	4 293	4 293	4 293
Overføringer	2 860	1 645	2 545	2 545	2 545	2 545
Sum driftsutgifter	24 688	23 808	22 413	22 413	22 413	22 413
Total	17 820	19 446	19 468	19 468	19 468	19 468

Barneverntjenesten er organisert som egen avdeling innen Barne- og Familieenheten. Tjenesten har 12 ansatte fordelt på 7 saksbehandlerstillinger, 1,5 stillinger som familieveiledere, en merkantil og en lederstilling. Tjenesten har i 2016 i tillegg hatt en midlertidig konsulentstilling finansiert med øremerkede fondsmidler, denne stillingen er tatt ut av budsjett for 2017.

Regjeringen tar sikte på å videreføre det øremerkede tilskuddet til stillinger i kommunalt barnevern i 2017. Fylkesmannen disponerer midlene, og disse videreformidles til kommunene etter søknad og på bakgrunn av behov. Sør-Varanger kommune har mottatt finansiering til 3,5 årsverk over flere år, dette er videreført og innarbeidet, av rådmannen, i økonomiplanperioden.

Barnevernet i Norge er i endring. Ny lovgiving og ny organisering gir større ansvar og nye utfordringer for kommunene. Det er varslet utfasing av statlige oppgaver noe som vil kreve sammenfallende og koordinert innfasing for kommunene. Rådmannen ser utfordringene dette vil medføre for kommunesektoren både med hensyn på økonomi, bemanning og kompetanse i barnevernet.

I 2016 hadde tjenesten et økende antall barn hjelpetiltak i hjemmet, noe som medførte økte kostnader. Barnevernfaglig og i et samfunnsperspektiv/ forebyggingsperspektiv er dette en ønsket utvikling. Det vil kunne medføre reduksjon i antall barn under omsorg på lang sikt.

Ved utgangen av 2015 hadde 102 barn og unge vedtak om tiltak fra barneverntjenesten, dette er en økning med 22 barn fra året før. Både antall barn under omsorg og antall barn med hjelpetiltak i hjemmet øker, men det er barn med hjelpetiltak som øker mest.

Ved inngangen til 4. kvartal 2016 hadde Sør-Varanger kommune 34 barn under omsorg. 83 barn mottar hjelpetiltak, dette er tiltak i hjemmet eller frivillig plassering utenfor hjemmet. På samme tidspunkt i fjor mottok 60 barn hjelpetiltak.

Fristoversittelser i saksbehandling av melding og undersøkelser etter barnevernlovens §§ 4-2 og 4-3 medførte at barneverntjenesten fikk tilsyn fra fylkesmannen siste kvartal 2014. Barneverntjenesten har i løpet av 2016 hatt fremgang med å lukke avvikene, tilsynet er ikke avsluttet og tjenesten må videreføre dette arbeidet i 2017.

Det knyttes alltid en viss usikkerhet til tjenestens forslag til budsjett for kommende år, begrunnet i at antall saker og sakers kompleksitet kan endre seg fra budsjettet blir utarbeidet til det iverksettes. Beregnet regnskap for 2016 vil kunne være en god pekepinn for budsjett 2017.

Barneverntjenesten fikk etter 2.kvartal 2016 styrket sitt budsjett med 1,0 mill. kroner. Tjenestens nettobudsjett for 2017 er videreført på samme nivå som for regulert budsjett for 2016.

7.9.1 Karakterer og plassering - kommunebarometeret

Barnevern i Sør-Varanger rangeres på 361. plass i årets kommunebarometer. Dette er en forbedring fra foregående år da kommunen ble rangert som nummer 404.

Barnevern

10 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 barn 0-17 år (20 % vekt i sektoren)	3,6	4,5	4,9	2,4	2,8	3,1	141
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (20 %)	50	44	63	2,3	1,5	2,9	351
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (15 %)	59	50	54	2,5	1,2	1,4	372
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	74	68	79	3,7	3,0	3,7	289
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	70	70	72	3,5	3,0	3,0	307
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (10 %)	82	73	85	4,1	2,8	3,8	244
TILTAK I HJEMMET: Andel saker med tiltak i hjemmet (10 %)	48	55	57	2,3	3,2	3,4	227
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste (5 %)	6 304	4 661	5 401	1,8	1,0	1,0	405
SAKSBEHANDLING: Avsluttede undersøkelser, per årsverk knyttet til saksbehandling og adm. (5 %)	14	13	18	4,0	4,1	5,7	28
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (5 %)	0	0	1	1,0	1,0	2,7	92

Årstallene det henvises til er det året kommunebarometeret er publisert. Kommunebarometeret bygger på rapporterte tall fra foregående år.

Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Sør-Varanger er middels. Bemanningen er blitt litt bedre det siste året.

Kommunen får god karakter knyttet til avsluttede undersøkelser per årsverk. De øvrige karakterene i kommunebarometeret er rundt middels eller lavere, men samtidig er de fleste karakterene forbedret

fra foregående år. Kommunen har en bedre plassering enn året før på alle områdene som barometeret måler.

Statistikken for saksbehandlingstid er noe forbedret det siste året, men kommunen har over tid en dårlig statistikk på dette. Fristbrudd vektet tungt i kommunebarometeret. Kommunen får dårligste karakter på tidlig innsats, målt i netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste.

7.10 Kommunehelsetjenesten

Kommunehelsetjenestene omfatter avdelingene Frivillig Sentralen, felles administrasjon helsetjenestene, helsestasjon, fysioterapitjenesten, ergoterapitjenesten og diagnose/behandling og legevakt.

Avdeling	Årsverk	Merknad
Frivillig Sentralen	1,0	
Felles administrasjon	2,0	
Helsestasjon	8,5	Inkludert 1 innvandrer sykepleier
Fysioterapitjenesten	4,0	Inkludert 1 turnus fysioterapeut
Ergoterapitjenesten	2,5	
Diagnose/behandling	5,0	2 turnusleger, 3,0 årsverk fordelt på fastlegene til kommunale oppg.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	273	330	330	330	330	330
Andre salgs- og leieinntekter	600	386	426	426	426	426
Overføringer med krav til motytelse	3 559	3 457	2 403	2403	2403	2403
Andre statlige overføringer	432	310	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	592	162	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	5 457	4 645	3 159	3 159	3 159	3 159
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	13 625	16 169	15 675	16 109	16 109	16 109
Sosiale utgifter	1 019	1 999	1 896	1 962	1 962	1 962
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	1 522	1 672	1 651	1 651	1 651	1 651
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	9 935	9 338	11 346	11 466	11 466	11 466
Overføringer	371	554	517	517	517	517
Fordelte utgifter	-270		-178	-178	-178	-178
Avsatt til bundne fond	645		0	0	0	0
Sum driftsutgifter	26 847	29 732	30 907	31 527	31 527	31 527
Total	21 390	25 087	27 748	28 368	28 368	28 368

Virksomhet/avdeling	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
3001 Frivillig Sentralen	297	363	682	682	682	682
3200 Felles administrasjon helsetjenesten	1 417	1 402	1 666	1 666	1 666	1 666
3202 Helsestasjon	3 176	4 722	4 642	5 142	5 142	5 142
3203 Fysioterapitjenesten	3 657	4 263	4 256	4 256	4 256	4 256
3204 Ergoterapitjenesten	1 289	1 457	1 505	1 505	1 505	1 505
3206 Diagnose/behandling	11 554	12 879	14 997	15 117	15 117	15 117
Totalt	21 390	25 087	27 748	28 368	28 368	28 368

7.10.1 Frivillig Sentralen

Frivillig Sentralen er en møteplass, koordinator og kontaktpunkt for andre frivillige. Sentralen samarbeider med lag og foreninger og andre kommunale virksomheter. Sentralen driver blant annet aktiviteter som eldre-kafé, språkhjelp, «vaktmestertjeneste», transport, internasjonalt arbeid, utstyrssentral, grenseboerklubb og diverse arrangement. Det er knyttet 1,0 årsverk til sentralen.

Kommunen har tom 2016 mottatt øremerket statsstøtte til del-finansiering av driftsutgiftene ved Frivillig Sentralen. Stortinget har sluttet seg til regjeringens forslag om å overføre ansvaret for tilskudd til frivilligsentralene til kommunene fra 1.januar 2017. Fra 2017 legges det opp til at tilskuddet til frivilligsentralene innlemmes i rammeoverføringen fra staten.

7.10.2 Felles administrasjon kommunehelsetjenestene

Herunder budsjetteres fellesutgifter for de kommunale tjenestene ved helsesenteret. Videre lønnskostnadene til enhetsleder for Barne- og familieenheten og konsulent for de kommunale tjenestene ved helsesenteret. I tillegg kr 150.000 knyttet til Partnerskap for folkehelse.

Det er innarbeidet bortfall av eksterne tilskuddsmidler, samtidig tilsvarende reduksjon i utgifter knyttet til prosjekt.

7.10.3 Helsestasjon

Helsestasjons- og skolehelsetjeneste er et lovpålagt lavterskeltilbud til alle barn, unge og deres foresatte, samt gravide. Helsestasjonen har 6 årsverk helsesøstre, 1 innvandrersykepleier, 1 jordmor og 0,5 merkantil.

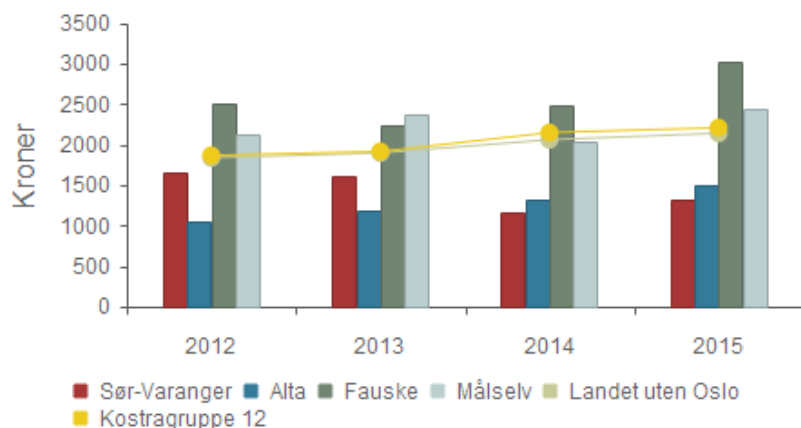
Tjenesten har en sentral rolle i kommunens folkehelsearbeid og arbeider helsefremmede og forebyggende, både med psykisk og fysisk helse og sosiale forhold. Arbeidet innebærer veiledning, helseundersøkelser, vaksinerings, oppfølging og henvisning videre ved behov.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal være en lett tilgjengelig og gratis tjeneste, med fokus på helsefremming, forebygging og tidlig intervensjon. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal jobbe på individ-, gruppe-, og systemnivå. Tjenesten er tverrfaglig og har et friskfokus som fremmer ressurser og sterke sider hos barn, unge og foreldre. Sør-Varanger kommune har gjennom flerfaglighet et stort potensiale i å identifisere skjevutvikling og utsatthet hos gravide, barn og unge.

Det er innarbeidet tiltak om vakant helsesøsterstilling i 2017 og tilbud om gratis vaksinerings til all russ.

Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste. pr. innb 0-20

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	1 666	1 612	1 172	1 322
Alta	1 056	1 185	1 318	1 493
Fauske	2 510	2 240	2 474	3 010
Målselv	2 119	2 378	2 046	2 446
Landet uten Oslo	1 834	1 894	2 057	2 137
Kostragruppe 12	1 864	1 913	2 145	2 205

Diagrammet over viser at Sør-Varanger kommune i 2015 hadde lavest netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenesten, per innbygger i målgruppen av dem en her sammenligner seg med.

7.10.4 Fysioterapitjenesten

Fysioterapitjenesten skal bidra til å sikre innbyggerne et forsvarlig fysioterapitilbud. Fysioterapitjenesten gir tilbud om fysioterapi innen helsestasjon, skolehelsetjenesten, hjemmebehandling, sykehjem og oppfølging i distriktene. Prioriterte oppgaver er rehabilitering og habilitering. Videre utføres individuell fysikalsk behandling for barn 0-18 år, forebyggende helsearbeid, samt ivaretagelse av særskilte tilfeller hvor ordinær fysikalskbehandling på institutt enten ikke er mulig eller ikke er hensiktsmessig.

Tjenesten har 4,0 årsverk inkludert en turnusstilling. Det er i tillegg opprettet en prosjektstilling i samarbeid med Prestøyhjemmet i perioden 01.05.16 -01.05.17 med fokus på økt frekvens og kvalitet i fysioterapi på institusjon. Videre er det i samarbeid med Bjørnevåtn skole opprettet en prosjektstilling i perioden 01.08.16-01.08.17 med fokus på tidligere og bedre tilgang til fysioterapiressurser til de elever som har behov for dette. Kommunen mottar fastlønnstilskudd for disse stillingene. Kommunen har i tillegg driftsavtaler med 6 privatpraktiserende fysioterapeuter. Det er budsjettet med økte utgifter til tilskudd til driftsavtaler privatpraktiserende fysioterapeuter.

7.10.5 Ergoterapitjenesten

Ergoterapitjenesten har til oppgave å bistå mennesker i alle aldre å fungere optimalt i hverdagen dersom de har utfordringer knyttet til utførelse av daglige gjøremål, dette på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonsnedsettelse. Tjenesten tilrettelegger for aktivitet og deltagelse i brukers hjem, fritid, skole/barnehage og på institusjoner.

Sentrale oppgaver er hjelpemiddelformidling og boligveiledning/tilrettelegging for å øke menneskers mulighet til å bo lengst mulig hjemme, delta i samfunnet og være mest mulig selvstendig i eget liv. Tjenesten har 2,5 årsverk, og er organisatorisk lagt til Barne- og familieenheten.

7.10.6 Diagnose/behandling og legevakt

I legetjenesten er det 11 fastlegehjelmere, 1 kommunal stilling tilknyttet KAD-seng/tilsyn (50 %) og 2 kommunalt ansatte turnusleger. Alle fastlegene er tilpliktet kommunale allmenn-medisinske oppgaver i varierende stillingsprosent.

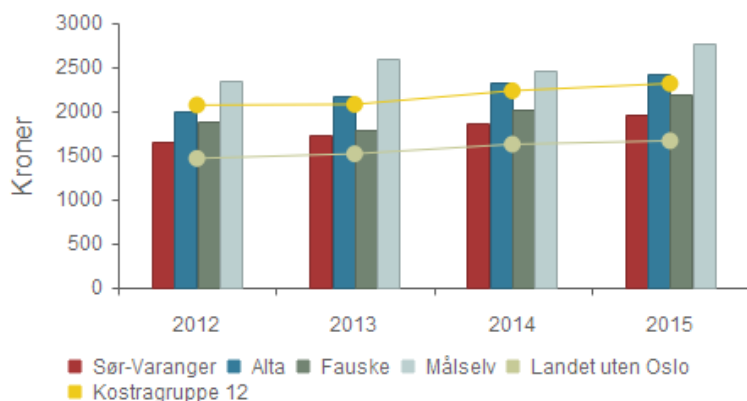
De individuelle avtalene med legene er reforhandlet medio 2016, med innarbeidede budsjettmessige konsekvenser for kommende år.

Et område kommuneoverlegen ser fortsatt må prioriteres er smittevern. På grunn av økt reisevirksomhet øker også risiko for infeksjonssykdommer, og det er viktig at kompetansen på dette området økes og prioriteres. I tillegg har kommunen, både pleie- og omsorg og kommuneoverlegen, brukt en del ressurser på infeksjoner i institusjon (MRSA). Infeksjoner i andre land og verdensdeler er også et tema for tiden og beredskapen når det gjelder også dette må være høy, ikke minst på grunn av at Sør-Varanger både har flyplass, havn og grensestasjon til andre land.

01.05.15 ble ny akuttmedisinforskrift innført. Forskriften stiller en rekke krav til kommunen som kommer til å få betydelige økonomiske konsekvenser, men omfanget er det vanskelig å si noe konkret om, da legevaktavtalen med Finnmarkssykehuset HF enda ikke er ferdigforhandlet.

Som følge av at akuttforskriften setter krav til bakvaksordning for leger som ikke er godkjente allmennleger vil det også her bli økning av utgifter, men heller ikke dette beløpet er mulig å estimere foreløpig. Forskriften pålegger kommunen et større organiseringsansvar av legevakten, noe som vil medføre behov for å ansette en lege som legevaktsjef tilsvarende 10-20 % stilling. I tillegg er det krav om obligatoriske kurs i forbindelse med legevakt. Slike kurs er obligatoriske både for leger og sykepleiere på legevakta. Disse kursene må også finansieres av kommunen.

Det er innarbeidet økte kostnader med 1,0 mill. kroner til ny legevaktavtale med Kirkenes sykehus der det tas høyde for en større økning i leie av lokaler ved nye Kirkenes sykehus, samt kommunal andel til nødmeldetjenesten, det vil si innføring av nødnett og nasjonalt legevaktnummer 116117. Sør-Varanger kommune vil som den største kommunen måtte bære en stor andel av variabel kostnad som følge av at dette fordeles ut fra befolkningstall.

Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	1 642	1 722	1 862	1 961
Alta	1 998	2 167	2 317	2 423
Fauske	1 870	1 784	2 014	2 193
Målselv	2 342	2 593	2 449	2 762
Landet uten Oslo	1 460	1 512	1 620	1 659
Kostragruppe 12	2 063	2 071	2 225	2 307

Målt i kroner per innbygger viser KOSTRA tallene at Sør-Varanger kommune har forholdsvis lave netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering sammenlignet med KOSTRA gruppen og andre sammenlignbare kommuner. Kommunen ligger samtidig noe over nasjonalt nivå.

7.10.7 Karakterer og plassering – kommunebarometeret**Helse**

7,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 % vekt innen sektoren)	10,9	10,8	11,0	2,1	2,1	2,1	257
HELSESØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (5 %)	60	59	56	2,8	2,7	2,5	320
PSYKISK HELSEARBEID: Antall psykiatriske sykepleiere per 10.000 innbyggere (10 %)	3	2	2	2,1	1,8	1,8	342
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødsler (10 %)	109	0	60	2,3	1,0	1,8	166
INNLEGGELSER: Antall innleggelses på sykehus per 1.000 innbyggere (15 %)	291,9	306,4	261,7	3,4	2,9	2,8	329
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	89	99	100	4,6	5,9	6,0	1
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	100	94	84	6,0	5,5	4,5	307
HELSESTASJON: Timer åpent i uka (5 %)	3,0	2,0	2,0	1,6	1,5	1,4	137
MEDISINBRUK: Diabetesmedisin, per 10.000 innbyggere (5 %)	31	31	32	2,6	2,8	2,8	327
MEDISINBRUK: Hjerte- og karmedisin, per 10.000 innbyggere (5 %)	146	147	150	3,2	3,1	3,0	269
MEDISINBRUK: Medisinbruk samlet per 10.000 innb. (5 %)	677	675	671	2,2	2,3	2,3	262
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (10 %)	244	212	214	3,5	3,0	3,1	132

Årstallene det henvises til er det året kommunebarometeret er publisert. Kommunebarometeret bygger på rapporterte tall fra foregående år.

Innenfor helse er Sør-Varanger kommune rangert på en 344. plass i årets kommunebarometer. Dette er omtrent som foregående år da kommunen var rangert på 345. plass.

Innleggelse på sykehus er en indikator som kan være vanskelig å påvirke direkte, men som likevel er viktig styringsinformasjon.

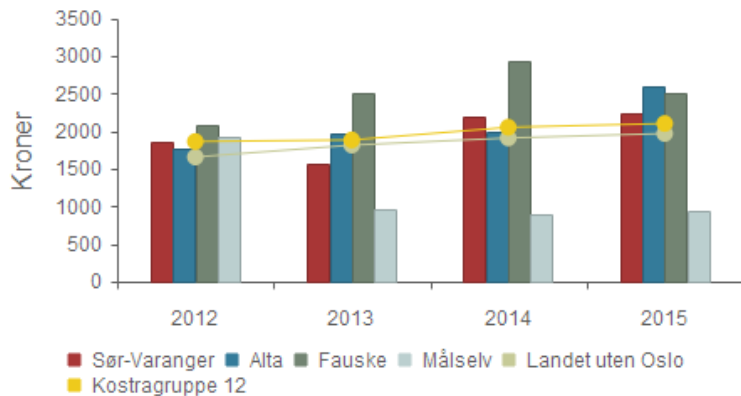
Legedekningen i Sør-Varanger er som landsgjennomsnittet. Kommunestørrelse har stor betydning på dette punktet; små kommuner har bedre dekning per innbygger enn store kommuner. Det er litt lav andel av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen. Ganske få kommuner har såpass få psykiatriske sykepleiere i kommunen som Sør-Varanger.

Alle elever hadde helseundersøkelse innen utgangen av 1.skoletrinn. 84 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen to uker i fjor. Landsgjennomsnittet er på 83 prosent.

7.11 Sosialtjenestene

Sosialtjenestene i KOSTRA sammenheng omfatter funksjonene 242 råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid, 243 tilbud til personer med rusproblemer og 281 økonomisk sosialhjelp. Hovedtyngden av disse tjenestene ytes i Sør-Varanger fra NAV- økonomisk sosialhjelp, Sosialtjenesten og Flyktningtjenesten.

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	1 853	1 557	2 198	2 240
Alta	1 769	1 962	1 999	2 600
Fauske	2 072	2 501	2 919	2 514
Målselv	1 925	968	886	932
Landet uten Oslo	1 654	1 812	1 907	1 966
Kostragruppe 12	1 860	1 881	2 049	2 099

Sør-Varanger kommune bruker noe mer til sosialtjenester enn gjennomsnittet i landet og Kostragruppen, målt i kroner per innbygger.

Avdeling	Årsverk	Merknad
Flyktningtjenesten	12,0	Inkludert 2,0 årsverk engasjement
NAV økonomisk sosialhjelp	8,5	Inkludert tiltak om overføring av 1,0 årsverk fra rustjenesten til NAV og prosjektstilling. Leder ansatt i staten, hvor kommunen refunderer lønn til 0,5 årsverk, kommer i tillegg.
Psykisk helse- og rustjeneste	17,0	Inkludert tiltak om nedbemanning av 3,0 årsverk i rustjenesten samt overføring av 1,0 årsverk til NAV.

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	2	35	35	35	35	35
Andre salgs- og leieinntekter	280	205	150	150	150	150
Overføringer med krav til motytelse	5 335	4 511	4 271	3 671	3 671	3 671
Andre statlige overføringer	20 522		0	0	0	0
Andre overføringer	1 110		0	0	0	0
Finansinntekter	283	150	250	250	250	250
Bruk av bundne fond	2 733	867	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	30 265	5 768	4 706	4 106	4 106	4 106
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	23 171	30 501	28 070	27 470	27 470	27 470
Sosiale utgifter	1 707	2 926	2 707	2 667	2 667	2 667
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5 407	6 031	5 942	5 942	5 942	5 942
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	5 352	100	100	100	100	100
Overføringer	8 484	10 867	11 440	11 440	11 440	11 440
Fordelte utgifter	267		0	0	0	0
Finansutgifter	516	317	500	500	500	500
Avsatt til bundne fond	892	600	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	45 795	51 342	48 759	48 119	48 119	48 119
Totalt	15 530	45 574	44 053	44 013	44 013	44 013

Virksomhet/avdeling	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
3100 Flyktningtjenesten	-5278	23 134	22 495	22 495	22 495	22 495
3205/3300 Psykisk helse- og rustjeneste	13 023	11 778	9 393	9 393	9 393	9 393
3301 NAV – økonomisk sosialhjelp	7 785	10 663	12 165	12 125	12 125	12 125
Totalt	15 530	45 574	44 053	44 013	44 013	44 013

7.11.1 Flyktingtjenesten

Flyktingtjenesten er organisert som en avdeling i personal- og organisasjonsavdelingen. Formålet i tjenesten er å arbeide for likestilling som innebærer å bedre flyktingers mestring av hverdagslivet, samt styrke deres mulighet for kvalifisering til utdanning og arbeidsliv. Avdelingen har ansvar for å tilrettelegge, samordne og koordinere bosettingsarbeidet, være kontaktpersoner i ankomstfasen, integreringsarbeid. Samt drive og koordinere det lovpålagte introduksjonsprogrammet for flyktinger. Organiseringen i personal- og organisasjonsavdelingen ble gjort fordi det skulle arbeides med å etablere en Tilflyttertjeneste i kommunen, med forankring på Servicekontoret. Arbeidet er påbegynt, men prosessen er ikke videreført og arbeidet med forankring av tjenesten må videreføres.

Våren 2017 lanserer IMDi et nytt saksbehandlingsverktøy for bosetting av flyktinger til kommunene. Verktøyet skal gi støtte for både anmodningsprosessen, og for kartlegging, fordeling og bosetting av alle grupper flyktinger. Med denne løsningen vil IMDi og kommunene få bedre informasjon om flyktinger som er klare for bosetting, samt raskere og mer effektiv bosetting av flyktingene. Gjennom dette systemet vil kommunene også få mulighet til å ta ut egne rapporter og tall, som vil gi bedre informasjon til planlegging, styring og drift av bosettingsarbeidet.

Per 08.11.16 bor 195 personer innenfor 5-års tilskuddsperiode fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). I tillegg kommer barn som er født i Norge, disse kommer utenom statstilskuddsordninger fra IMDi. Flyktingene kommer fra Irak, Afghanistan, Kina, Kongo, Eritrea, Etiopia, Myanmar, Somalia, Sudan, Russland, Statsløse og Syria.

Kommunestyret har vedtatt å bosette 40 flyktinger per år i perioden 2017-2019. Vedtaket omfatter ikke enslige mindreårige. I tillegg har det kommet en ny anmodning fra IMDi om å bosette 20 personer til, altså 60 flyktinger i 2017. Flyktingtjenesten anbefaler ikke å imøtekomme IMDis siste anmodning om å øke fra 40 til 60 personer i 2017. Tjenesten opplever en rekke utfordringer knyttet særlig til overføringsflyktinger, og disse må ivaretas før kommunen kan ta på seg en økning i bosettingen. Rådmannen har i sitt forslag til budsjett lagt til grunn 100 bosettinger i 2016 og ytterligere 40 bosettinger i 2017, samt 97 personer innenfor 5 års botid i kommunen.

Flyktingtjenestens budsjett omfatter drift av flyktingtjenesten, etablering til nybosatte, råd og veiledning, introduksjonsstønad, kvalifiseringstiltak og transport. I dag er det 8 faste stillinger i tjenesten, i tillegg til 4 engasjementsstillinger. Behovet for ansatte øker med økningen i antall bosatte og oppfølgingen av disse. I budsjett for 2017 er det innarbeidet samme antall årsverk, hvor 2 av engasjementsstillingene gjøres om til faste. Man beholder i tillegg 2 engasjementsstillinger. Til sammen 12,0 årsverk. Man ser for seg at det opprettes prosjekt innenfor introduksjonsprogrammet samt for ungdommer som ikke omfattes av lov om introduksjonsprogram.

Introduksjonsprogrammet

Lov om introduksjonsprogram gir rett til kvalifisering for bosatte flyktinger mellom 18-55 år. Introduksjonsprogrammet skal gi flyktinger grunnleggende kvalifisering og ferdigheter i norsk, innsikt i norsk samfunnsnivå, samt forberede for deltakelse i yrkeslivet og/eller i utdanning. Det er forventet mellom 70 og 80 deltakere i introduksjonsprogrammet i løpet av 2017. Ambisjonene for 2017 er at 90 % av de som avslutter i løpet av året skal gå ut i arbeid eller utdanning.

Boliger

Flyktningtjenesten har i 2016 disponert leiligheter med kommunal tildelingsrett. Godt og strategisk samarbeid med både kommunale og private utleieaktører har gjort det mulig å fullføre bosettingen i henhold til budsjett for 2016. Utfordringen i 2017 vil fortsatt være å få til en kontinuerlig løsning hvor boligene frigjøres til nybosettinger. Det må arbeides for at flyktningene lettere kan komme inn på boligkjøpsmarkedet ved hjelp av startlån og bostøtte. Det er et faktum at flyktninger innenfor 5-årsperioden ser muligheter i andre kommuner og flytter herfra da de ikke oppnår å få lån via startlånsordningen på grunn av lav inntekt.

Flyktningtjenesten krever integreringstilskudd fra IMDi for alle bosatte i år-1 og de resterende 4 år av tilskuddsperioden tildeles kommunen. Statstilskudd knyttet til flyktninger er budsjettert på finansområdet. Det er budsjettert med at flyktningene samlet vil utløse integreringstilskudd på i overkant av 39,9 mill. kroner i 2017. I tillegg til flyktningtjenestens netto budsjettramme finansierer tilskuddet også blant annet innvandrersykepleier og økonomisk sosialhjelp.

Innenfor statstilskuddene fra IMDi er også et engangs barnehagetilskudd per barn i bosettingsåret, dette inntektsføres de aktuelle barnehager. Ekstratilskudd som innvilges fra IMDi til personer med særlige behov, fordeles til avdelinger/enheter i henhold til tilsagnsbrev fra IMDi. Dette innarbeides i budsjett etter tildeling fra IMDi.

Distriktsbosetting

Kommunestyret vedtok i 2012 at bosetting av 10 personer fortrinnsvis skulle bosettes i distriktet. Etter kartleggingsarbeidet ble Svanvik valgt til bosetting av 2 familier i 2013. Det ble gitt et helhetlig helårstilbud i introduksjonsprogrammet i 2015. Familiene flyttet av ulike årsaker og har med seg et godt grunnlag i sin videre kvalifisering.

Høsten 2016 bosatte flyktningtjenesten 2 nye familier til boligene på Svanvik. Det er også gjort henvendelser om flere boliger på Svanvik, og man har funnet en midlertidig bolig til en tredje familie.

Det er en utfordring å bosette flyktninger i distriktene. Flyktningtjenesten erfarer at flyktningene i utgangspunktet ønsker å bo sentrumsnært. Flyktningene som bosettes i kommunen har anledning til å selv finne en egnet bolig i hele kommunen, selv om de i utgangspunktet er bosatt i distriktet. Fraflytting fra bolig på Svanvik er etter hva rådmannen erfarer på gang.

For at bosetting i distriktet skal la seg gjøre, krever det tett oppfølging i en fase flyktningtjenesten betegner som kritisk inntil introduksjonsprogrammet er i gang for fullt. De som bosettes skal i startfasen gjennom mange møter med ulike instanser før de er klar for å starte den formelle kvalifiseringen. Dette forutsetter tett dialog med familiene og at prosessen kan foregå på en konstruktiv måte.

Flyktningtjenesten opplever distriktsbosettingen som utfordrende med hensyn på at det tar tid når formaliteter som avtale med politi, utstedelse av oppholdskort, utlendingspass, personnummer, bankkonto skal på plass.

Med bakgrunn i dette foreslår rådmannen at bosetting i distriktet avvikles.

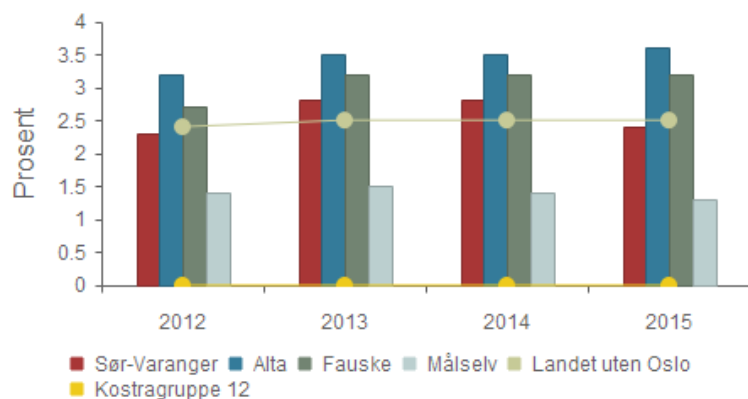
7.11.2 NAV økonomisk sosialhjelp

NAV Sør-Varanger er et samarbeid mellom Sør-Varanger kommune og NAV Finnmark. Kontoret har ansvar for både kommunale og statlige oppgaver, disse er fordelt på henholdsvis 6,5 kommunale og 13,5 statlige årsverk. De kommunale årsverkene inkluderer en styrkning på 0,5 årsverk gjeldsrådgiver fra høsten 2016. I forbindelse med konkursen ved Sydvaranger Gruver ble det opprettet ett midlertidig kommunalt årsverk, dette avsluttes mars 2017.

Prosjektstilling som «Jobbcoach» er videreført i budsjett 2017. Prosjektet har som mål å få unge, 18-29 år, inn i ordinært arbeid og aktivitet. Prosjektstillingen er finansiert av Helsedirektoratet.

NAV Sør-Varanger har sammenliknet med 2015 hatt en 100 % økning på andel ledige som mottar dagpenger. Videre har tjenesten registrert 201 personer mellom 18-29 år som har mottatt lengre eller kortere oppfølging hittil i 2016, av disse har 144 mottatt sosialhjelp i løpet av de to siste årene.

Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	2,3 %	2,8 %	2,8 %	2,4 %
Alta	3,2 %	3,5 %	3,5 %	3,6 %
Fauske	2,7 %	3,2 %	3,2 %	3,2 %
Målselv	1,4 %	1,5 %	1,4 %	1,3 %
Landet uten Oslo	2,4 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Kostragruppe 12	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Andel sosialhjelpsmottakere i Sør-Varanger er noe redusert fra 2014 til 2015. Sør-Varanger kommune ligger like under landsgjennomsnittet og forholdsvis lavt sammenlignet med Alta og Fauske.

Totalt utbetalt sosialhjelp viser en reduksjon hittil i 2016, sammenliknet med samme periode i fjor. Spesifisert på utbetalingskategori dokumenteres reduksjon på alle med unntak av sosiale lån. Reduksjonen i utbetalt sosialhjelp skyldes i all hovedsak at aktivitetskravet delvis er iverksatt, og at det gis tett og individuell oppfølging til alle under 30, videre erfarer NAV god effekt av tiltaket: Jobbstart 18-29. Prosjektet drives av NAV Sør-Varanger og Sør-Varanger kommune, med økonomisk støtte fra fylkesmannen og NAV Finnmark. Tjenesten ser også god effekt av ei økningen av ressursen for gjeldsrådgiver, som fra og med 01.11.16 er økt fra 50 % til 100 % stillingshjemmel.

De siste årene har tjenesten hatt økt fokus på etablering og forankring av gode internkontrollrutiner, oppfølgingsrutiner, og arbeidsmetoder: NAV erfarer at det gir positiv effekt med hensyn på å ivareta brukerne, og også at det bidrar til en mer kostnadseffektiv tjeneste.

Prioriterte satsinger og utfordringer for 2017:

- Unge personer med rusproblemer
- Unge personer mellom 18-29 år
- Tettere samarbeid med fastleger, videregående skole, avdelingen for Psykiatri og Rus, samt voksenpsykiatrisk poliklinikk.
- Kraftig vekst av gjeldsproblematikk
- NAV har registrert økning i aldersgruppen 18-29 år, samt at disse også blir gående lengre i systemet når de først er kommet inn.
- NAV ser en økning i forbruk av statlige ytelser for aldersgruppen 18-29 år
- Forventer økning i utbetalt sosialhjelp i 2017 som følge av konkursen til Sydvaranger, og at dagpengerettigheter til de som mistet jobben vil være brukt opp i løpet av 2017.

På tross av forvente utfordringer i 2017 er det vurdert å budsjettere med samme nivå på kvalifiseringsstønad og økonomisk sosialhjelp som opprinnelig budsjett 2016.

Det er forventet et forholdsvis stabilt arbeidsmarked, dette på linje med 2016, og da med jevn nedgang av antall arbeidsledige. Arbeidsmarkedet er strammet inn i Sør-Varanger og kommunen har behov for nyetableringer og økt grad av pendling dersom ledighetstallene skal reduseres ytterligere sett i forhold til dagens nivå. Arbeidsledigheten i Sør-Varanger hatt en jevnlig nedgang fra måned til måned i 2016 ned til dagens nivå på 3,4 %.

Innarbeidet tiltak om nedbemanning av rustjenesten omfatter overføring av 1,0 årsverk til NAV økonomisk sosialhjelp.

7.11.3 Psykisk helse- og rustjenesten

Avdelingen omfatter psykisk helsetjeneste og rustjenesten, og er organisert som en del av Barne- og familieenheten. Avdelingen består i dag av 21,0 årsverk, hvor av 5 årsverk er knyttet til rustjenesten og 16 årsverk er knyttet til Psykisk helsetjeneste.

Rustjenesten

Rustjenesten tilbyr rehabilitering og omsorg til personer og familier med rus- og avhengighetsproblemer. Tjenesten driver også med forebyggende arbeid innen rus, økonomiske og sosiale problemer på individ- og samfunnsnivå.

Det er besluttet å bruke kartleggingsverktøyet "Brukerplan" for å kartlegge omfanget og karakteren av rusmiddelproblematikk og eller psykiske helseplager. Denne informasjonen brukes til å dokumentere det tilbudet brukerne får, kvalitetssikre, utvikle og planlegge tjenester.

Rustjenesten har fortsatt en høy andel av yngre brukere. De fleste har en psykisk lidelse i tillegg til sitt rusmiddelmisbruk. Ca. halvparten er utsatt for eller utsetter andre for vold og trusler. 70 % har

langvarige og alvorlige problemer, 25 % har kortvarige alvorlige eller langvarige milde problemer og 6 % har milde og kortvarige problemer.

Psykisk helsetjeneste

Psykisk helsetjeneste tilbyr tjenester som er hjemlet i helse- og omsorgstjenestelovens § 3-2 nr. 5 (sosial, psykososial og medisinsk rehabilitering) og etter § 3-2 nr. 6 (helsetjenester i hjemmet og praktisk bistand og opplæring). Tjenesten tilbyr også råd og veiledning, og bidrar i folkehelsearbeid, jfr. § 3-3. Tjenesten deltar i psykososialt kriseteam og i oppfølging etter alvorlige hendelser. Over 50 % av brukere har alvorlige langvarige problemer som krever omfattende tjenestetilbud. I underkant av 40 % har kortvarig alvorlige og langvarige milde problemer og ca. 10 % har milde og kortvarige.

Rådmannen foreslår å nedbemanne rustjenesten med en netto besparelse på psykisk helse- og rustjeneste med 2,4 mill. kroner. Tiltaket omfatter nedbemanning av 3,0 årsverk, overføring av 1,0 årsverk til NAV økonomisk sosialhjelp.

Det er budsjettetert med bortfall av eksterne tilskuddsmidler og tilsvarende bortfall av utgifter knyttet til prosjekter.

7.11.4 Karakterer og plassering kommunebarometeret

Sosialtjenesten i Sør-Varanger er rangert på 10. plass i årets kommunebarometer. Dette er en forbedring fra foregående år da sosialtjenesten var rangert på 87.plass. Ytre faktorer spiller en rolle. Hvis en bedrift legges ned er det ikke sikkert det er lett å finne ny jobb – og andelen som går lenge på sosialhjelp kan øke. Samtidig skal sosialhjelp være et kortvarig tilbud på vei over til andre faser, og barometeret legger vekt på kort stønadstid.

Sosial

7,5 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 % vekt innen sektoren)	3,2	3,5	2,7	4,0	3,7	5,1	55
STØNADSTID: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	3,7	3,6	3,3	3,8	4,1	4,6	91
STØNADSTID: Andel som går over 6 måneder på stønad (10 %)	20	21	17	4,8	4,1	5,2	57
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	46	46	40	2,8	2,8	4,0	136
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 måneder på sosialhjelp (10 %)	21	7		2,5	1,1		
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere av sosialhjelp (5 %)		70			1,4		
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	81	93	91	4,7	5,5	5,3	100
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)		1,6			1,0		
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til veiledning og sosialt forebyggende arbeid - per mottaker (5 %)	2 846	3 999	5 714	2,7	3,3	4,5	58
AKTIVITET: Netto driftsutgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker (10 %)	87	214		2,6	5,7		
KRISESENTER: Totale kostnader til krisesenter, per innbygger (10 %)	232	236	236	6,0	6,0	6,0	6

Årstallene det henvises til er det året kommunebarometeret er publisert. Kommunebarometeret bygger på rapporterte tall fra foregående år.

Unge mottakere går relativt kort tid på sosialhjelp i Sør-Varanger. Det regner kommunebarometeret som bra; det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden ble kortere for de unge i fjor. For de over 25 år er stønadstiden litt kortere enn i normalkommunen. Voksne går omtrent like lenge på stønad som foregående år.

Bare 17 % går lenge på sosialhjelp. Det er bra, langt under landsgjennomsnittet.

Andel mottakere som har sosialhjelp som hovedinntektskilde er litt under normalen. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntektskilde.

7.12 Omsorgstjenestene

Nasjonale føringer

Utviklingen av helse, omsorgs og velferdstjenester påvirkes blant annet av innbyggernes behov, etterspørsel etter tjenester, lover og forskrifter, nasjonale retningslinjer og mål, kommunale mål, økonomiske rammer, behov for personell samt arbeids- og boligmarkedet.

I de nasjonale føringene innenfor helse- og omsorg området legges det økt vekt på;

- Helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid
- Habilitering og rehabilitering
- Økt brukerinnflytelse
- Avtalte behandlingsforløp
- Forpliktende samarbeidsavtaler
- Den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal styrkes / spesialisthelsetjenesten skal videreutvikles og at det må være en god balanse mellom nivåene i helsetjenestene.

Disse føringene følges opp i statsbudsjettet for 2017 gjennom opptrappingsplan innenfor rusfeltet og opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering. Regjeringen vil øke tilgjengelighet, kapasitet og kvalitet i helse- og omsorgssektoren.

Regjeringen ønsker flere heldøgns omsorgsplasser og legger derfor til rette for å gi tilsagn om investeringstilskudd til plasser i 2017. Regjeringen vil også legge til rette for flere dagtilbud for hjemmeboende med demens.

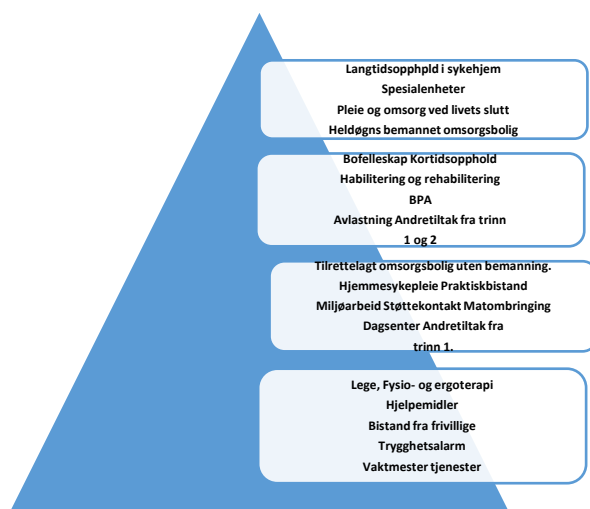
Utviklingstrekk

Samfunnsutviklingen utfordrer kommunen på å sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Samhandlingsreformen ga kommunene et tydelig ansvar og forpliktet kommunen gjennom avtaler. Gjennom disse avtalene forplikter kommunen å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten slik at tjenestenes innhold og omfang er i samsvar med fastsatte krav.

I 2017 skal psykisk helsetjenester fases inn og det vil være krav til kommunal KAD plass også for denne gruppen. I Sør-Varanger kommune tenker enn å løse dette med sambruk av eksisterende KAD plass ved Prestøyhjemmet sykehjem. Avtalene forplikter også kommunen blant annet til å ha nok plasser til utskrivningsklare pasienter samt ett lærings- og mestringstilbud. Kommunen har ikke kapasitet nok til å ta ut alle pasienter som meldes utskrivningsklar. Det er i 2017 budsjettet med kr.

825 000 til utskrivningsklare pasienter, noe som er en økning på kr. 325 000 fra opprinnelig budsjett 2016.

De kommunale omsorgstjenestene forvaltes etter BEON prinsippet (beste effektive omsorgsnivå), slik at tjenestene dels inn i en omsorgstrapp. Hensikten med dette er å gi tjenester på lavest effektive omsorgsnivå. Dette innebærer at tjenestene gis på riktig nivå etter brukerens behov og at en skal kunne fylle på med tjenester ettersom behovet øker. Des færre trinn det er i trappa, vil en raskere måtte tilby omfattende og kostbare tjenester til brukere som hadde klart seg med tjenester på et lavere nivå.

Ved å styrke de nederste trinnene i trappen, vil en forsinke bruk av mer kostbare tjenester lengre opp i omsorgstrappen. Det har derfor de siste årene vært lagt vekt på å følge de nasjonale føringene om forebygging og støttende tjenester som hverdagsrehabilitering, dagsenterplasser, kreftkoordinator og demensteam. De neste årene er strategien planlagt videreutviklet og forankres i kommunedelplan: Strategiske planen for helse, omsorg og velferd, planprosessen er vedtatt slutført våren 2017.

Ressurskrevende brukere

I de siste 10 årene har veksten i antall tjenestemottakere skjedd i aldersgruppen under 67 år. På landsbasis utgjorde 1/3 av alle omsorgstjenestens tjenestemottakere denne gruppen. Mange av de voksne, yngre brukerne har omfattende bistandsbehov. Det er i hovedsak tre grupper:

- Personer med utviklingshemming.
- Personer med psykiske, sosiale og/eller rus problemer.
- Personer med somatiske skader og sykdommer, ofte av nevrologisk art.
- Personer med alvorlige nevrologiske skader eller sykdommer representerer en stor andel av omsorgstjenestens nye brukere.

Å utvikle gode tjenester og botilbud til denne gruppen bør være i fokus i årene framover, noe som ble anbefalt i analysen av omsorgstjenestene i 2013 der det foreslås blant annet å samordne botilbud. Et bofelleskap vil kunne skape felles sosial arena for beboerne, gi mulighet for å bygge kompetansemiljøer, tilby ansatte et forsvarlig arbeidsmiljø. Slik dagens situasjon er, bosetter ungdom

som har behov for tett oppfølging seg spredt, slik at det blir mer ressurskrevende å drifte tjenestene, samt bygge gode kompetansemiljøer. Et slikt tilbud har vært under utredning og vil bli belyst nærmere i strategiplan for helse, omsorg og velferd.

Da kommunen selv ikke har kompetanse eller kapasitet til å tilby enkelte tjenester til denne gruppen, kjøpes de av private. Dette gjelder avlastningstjenester til barn og unge og bo- og omsorgstjenester. I budsjett 2017 er det innarbeidet kjøp av tjenester fra private med i underkant av 40,35 mill. kroner. Dette er en økning på kr 48.000 fra endret budsjett 2016. Økningen knyttes til prisjustering.

Kommunen søker staten om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. I kriteriene for 2016 refunderer staten 80 % av direkte lønnsutgifter utover kr 1.157.000 knyttet til enkelt brukere. Personer over 67 år omfattes ikke av ordningen.

For 2017 er det budsjettet med at 21 brukere av helse- og omsorgstjenester i kommunen vil innfri kriteriene til å utløse det statlige tilskuddet. Det er beregnet at disse brukerne vil kunne gi et grunnlag for et samlet statlig tilskudd på i overkant av 30,179 mill. kroner. Dette er 5,5 mill. lavere enn opprinnelig budsjett 2016.

I statsbudsjettet 2017 har regjeringen strammet inn ordningen ved å øke innslagspunktet med kr 50 000 mer enn lønnsveksten. For kommunen vil dette utgjøre økte utgifter med om lag kr 840.000 i 2017.

Analysen

I 2013 ble det gjennomført en analyse av helse- og omsorgstjenestene i Sør-Varanger kommune. I planleggingen av helse- og omsorgstjenestene bør en ta hensyn til anbefalingene etter analysen for å minke veksten og sikre en bærekraftig utvikling. Disse anbefalingene er:

1. SVK bør utarbeide en strategisk Helse- og omsorgsplan for 2015 – 2020
2. SVK bør styrke arbeidet med samhandlingsreformen
3. SVK bør utarbeide et policynotat for beholde og rekruttering av nøkkelpersonell.
4. SVK bør lage en plan for samarbeid med frivillig sektor, som innebærer dialog om felles ansvar og forventninger, i lokalsamfunnet.
5. SVK bør vurdere noen organisatoriske og tjenestemessige tiltak
 - a. Styrke den sentrale styringen/oppfølgingen med helse – og omsorgstjenestene
 - b. Etablering av et sentralt tildelingskontor med utvidet oppgave til koordinering og samordning av tjenesteleveransene
 - c. Utvikle tydelige kommunale kriterier for tildeling av de enkelte tjenestene
 - d. Øke omfanget av sentralisert og samlokaliserte botilbud til brukere av heldøgns tjenester, slik at kvalitet kan opprettholdes og effektiviteten i tjenesteproduksjonen kan økes.
 - e. Tilbudet til unge innen rus og psykiatri bør vurderes nærmere.
 - f. Tilbudet til barn og unge med sammensatte problemstillinger og deres pårørende bør gjøres til gjenstand for egen vurdering
 - g. Reduksjon av de til dels store geografiske forskjeller og større grad standardisering av ressursfordelingen innen hjemmetjenestene

Flere av anbefalingene er fulgt opp og gjennomført, men særlig punkt 5. d. vil kunne føre til mer effektive tjenester og en kostnadsreduksjon.

Rekruttering

Helse- og omsorgstjenesten har hatt problemer med å rekruttere og beholde kvalifisert personell og hadde 127 vakante stillinger i 2015. Deltidsproblematikk er en del av dette og det prosjektet «det store heltidsvalget» er igangsatt.

Det er igangsatt samarbeid med utdanningsinstitusjonene om etablering av sykepleier og vernepleier utdanning i Kirkenes.

Det har vært jobbet med en reduksjon i bruk av vikarbyrå, men for å unngå uforsvarlig drift har en fortsatt vært nødt for å benytte innleid kompetanse. Det er i budsjettet med 1,428 mill. kroner til vikarbyrå i omsorgstjenestene i 2017.

I budsjett og økonomiplan 2016-2019 ble det bevilget 1 mill kroner pr år til kompetanseheving og rekrutteringstiltak innen helse og omsorg. Dette med bakgrunn i kommunens behov for rekruttering av tilstrekkelig og kompetent personell, spesifikk kan nevnes fagområdene sykepleie og vernepleie.

I 2016 har midlene vært benyttet til stipend, både for internt ansatte og eksterne søkere og det er tildelt stipend i begge søkergrupper.

Nye reformer i helse- og velferdstjenestene har en fellesnevner, kommunal sektor skal håndtere flere og større oppgaver innen helse og omsorg. Dette forutsetter gode rammebetingelser og konkret handling for fagutvikling og rekruttering av tilstrekkelig og kompetent personell.

Øst-Finnmark har utfordringer med hensyn på rekruttering av helsepersonell, og det er innledet en dialog med Universitetet i Tromsø, Det helsevitenskapelige fakultet og IRS, om å styrke samarbeidet.

Erfaringer fra mange sektorer tilsier nært samarbeid mellom utdanning og forskning er nødvendig for å få til innovasjon og tjenesteutvikling. Det handler om satsing på kunnskapstriangel – et effektivt samspill mellom utdanning, forskning og innovasjon.

I 2016 har det vært jobbet aktivt for etablering av ei prosjektstilling som skal ivareta det overordnede ansvar for planlegging og koordinering for Helsefakultetets og IRS praksisutplassering innen helse- og omsorgstjenestene og er hovedkontakten mellom regionen og utdanningsseksjonen. Koordinator skal også være pådriver i utvikling av fagprosjekter/innovasjon og tjenesteutvikling i dialog med samarbeidspartnerne og være pådriver for å få nøkkelutdanninger innen helse og omsorg etablert i Øst-Finnmark, eksempelvis vernepleierutdanning.

Koordinatorstillingen i 100 % finansieres med midler fra UiT og Fylkesmannen i Finnmark. Sør-Varanger kommune ansvar for prosjektet og prosjektperioden er satt til 01.01.2017-31.12.2018.

Rådmann vurderer at det etablerte samarbeidet med UiT og den bevilgede 1 mill kroner vil gi nødvendige og positive bidrag til kommunens videre arbeid med hensyn på rekruttering av tilstrekkelig og kompetent personell.

Avdeling	Årsverk	Merknad
Koordinering- og tildelingsenheten	15	Inkl. 3 årsverk BPA
Hjemmebasert omsorg	106,69	Inkludert overføring av 3,0 årsverk hverdagsrehabilitering fra koordinerings- og tildelingsenheten
Tjenesten for funksjonshemmede	71,1	Inkluderer midlertidig avlastning, i tillegg nedbemanning av 3 årsverk
Sykehjemmene	101,68	
Kjøkken	9,45	
Dagsenter for demente	3,0	

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	15 267	15 486	15 938	15 938	15 938	15 938
Andre salgs- og leieinntekter	105	62	75	75	75	75
Overføringer med krav til motytelse	40 558	45 037	39 986	39 740	39 659	39 338
Bruk av bundne fond	845	400	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	56 775	60 985	55 999	55 753	55 672	55 351
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	166 892	180 194	177 089	174 918	174 918	174 918
Sosiale utgifter	14 157	22 376	22 307	22 001	22 001	22 001
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	29 317	18 992	16 540	14 963	14 963	14 963
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	33 274	42 726	42 399	42 399	42 399	42 399
Overføringer	2 700	2 060	7 382	11 190	11 190	11 190
Fordelte utgifter	126	50	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	1 245		0	0	0	0
Sum driftsutgifter	247 711	266 399	265 716	265 470	265 470	265 470
Total	190 936	205 414	209 717	209 717	209 798	210 119

Virksomhet/avdeling	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Koordinering- og tildelingsenheten	13 802	32 177	32 817	32 817	32 898	33 219
Hjemmebasert omsorg	66 010	65 442	65 918	65 918	65 918	65 918
Tjenesten for funksjonshemmede	48 523	37 222	41 434	41 434	41 434	41 434
Sykehjemmene	54 706	61 539	59 708	59 708	59 708	59 708
Kjøkken- pleie og omsorgstjenestene	5 978	6 628	7 716	7 716	7 716	7 716
Dagsenter for demente	1 919	2 406	2 124	2 124	2 124	2 124
Totalt	190 936	205 414	209 717	209 717	209 798	210 119

7.12.1 Koordinering- og tildelingsenheten

Koordinering- og tildelingsenheten ble etter ett 2-årig prosjekt vedtatt opprettet som egen enhet organisatorisk plassert i rådmansstab i 2016. I den forbindelse er flere enhetsovergrepene funksjoner flyttet inn i enheten slik at enheten består av koordinerende enhet og kreftkoordinator, tildelingskontor, systemansvarlig profil og brukerstyrt personlig assistent ordningen. I etableringen av enheten har disse funksjonene blitt overført økonomisk og personellmessig. Det er budsjettet med 15 årsverk, inkludert en lederstilling for enheten i 2017. De er budsjetter med midler fra Kreftforeningen til del-finansiering av kreftkoordinatorstillingen i planperioden.

Det overordnede målet for enheten er å koordinere og tildele helse- og omsorgstjenester, samt utvikle samhandlingsarenaer internt og eksternt.

Enheden har ansvar for oppfølging av kjøp av tjenester fra private. Enkelte vedtak er redusert i 2017, men det er lagt inn en prisjustering slik at en totalt øker med kr 48.000 til kjøp fra private tilbydere av helse- og omsorgstjenester i budsjett 2017.

På grunn av stort press på kommunens korttids-, rehabilitering- og avlastnings plasser ved Prestøyhjemmet har en ikke kunne ta ut utskrivningsklare pasienter når disse er blitt meldt ferdig behandlet i spesialisthelsetjenesten i 2016. Det er budsjettet med kr 825.000 til dette i 2017.

Tiltak om reduksjon i omsorgslønn er innarbeidet med en besparelse på kr 200.000.

Innarbeidet tiltak om å avvikle kjøp dagaktivitetstilbud til demente medfører en besparelse med kr 900.000. Hverdagsrehabilitering er overført til hjemmebasert omsorg.

7.12.2 Institusjonsbasert omsorg

Sykehjem

Kommunen har 80 sykehjems plasser hvorav 16 plasser er forbeholdt korttids- og rehabiliteringsplasser og 17 plasser er forbeholdt skjermet avdeling. Sykehjems enheten har 101,68 årsverk fordelt på 154 stillinger.

Enheden sykehjem har vært i endring de siste årene, og erfaring tilsier at beboerne som kommer inn på sykehjem er sykere enn tidligere. En del av dette skyldes samhandlingsreformen, en annen del er føringen om at en skal kunne bo lengst mulig hjemme i eget hjem. I og med at det kommer sykere beboere inn på sykehjemmet stilles det økte krav til utstyr og til omskiftning av utstyret, samt kompetanse og personalressurs for å kunne tilby forsvarlige tjenester.

Sykehjemmene er budsjettet med en netto økning på 1,5 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett for 2016. Endringene i budsjett 2017 er i all hovedsak knyttet til lønn. De endringer som er foreslått tar sikte på å styrke rekruttering av ferievikarer og dempe behov for vikarbyrå.

Sykehjemmene må til dels leie inn personale fra vikarbyrå til ferieavvikling da det er vanskelig å få ferievikarer som har formell kompetanse.

Brukerbetalingene i sykehjems enheten er budsjettet ut fra erfaringstall, og oppjustert med 2,5 % for 2017.

Kjøkken pleie- og omsorgstjenestene

Sentralkjøkken pleie- og omsorg produserer og leverer mat til sykehjemmene, eldresenteret, Tangenlia omsorgssenter og hjemmeboende med vedtak på tjenesten. Det produseres 161 middager daglig. Virksomheten har 9,45 årsverk, fordelt på 12 stillinger.

I 2017 vil sentralkjøkkenet gå inn i selskapet Kirkenes Storkjøkken AS, et samarbeidsprosjekt mellom Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset. Det er planlagt oppstart av prøvedrift i april 2017, med full drift fra juli 2017. Når det nye selskapet overtar skal Sør-Varanger kommune betale for bestilte kostdøgn. Det er budsjettert med netto øking på 1,2 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett som følge av dette.

Brukerbetalingene er for 2017 oppjustert ut fra erfaringstall.

Villa Aktiv

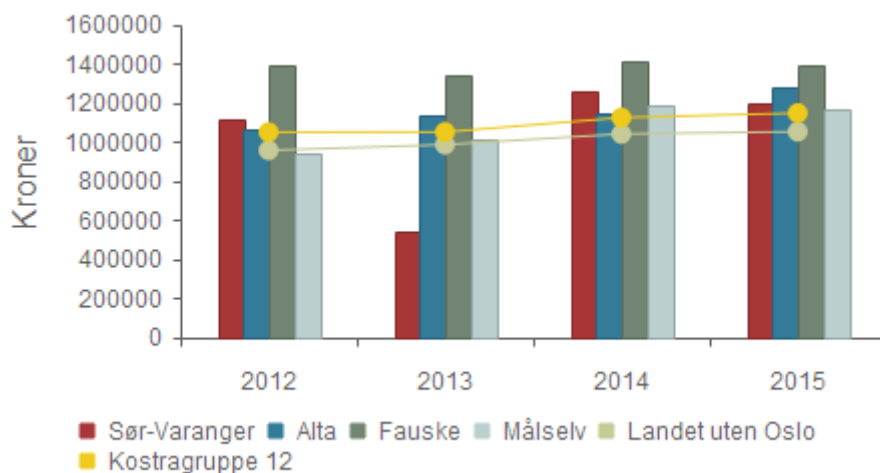
Kommunen har de siste årene hatt en betydelig økning i søknader om avlastning fra familier som har særlig tyngende omsorgsoppgaver ovenfor funksjonshemmede barn og unge.

Villa aktiv har ikke lengre kapasitet til å ta inn flere barn på avlastning. Dagens bygningsmasse byr på flere utfordringer for ansatte og brukere. Dette har ført og fører til at kommunen må kjøpe avlastningstjenester fra private til funksjonshemmede barn og unge.

Villa aktiv har fra høsten 2016 etablert midlertidig drift i et bygg nr.2. Dette utelukkende for å minske presset på Villa aktiv. I 2017 medfører den midlertidige løsningen økte driftsutgifter, dette uten at den midlertidige driften øker kapasiteten. Det er budsjettert med oppbemanning på 5,3 årsverk knyttet til det midlertidige avlastningstilbudet, samtidig refusjon fra staten for særlig resurskrevende tjenester.

For å øke kapasitet og kvalitet innen tjenesten har det vært utredet bygging av nytt avlastnings- og aktivitetssenter. Rådmannen har i investeringsbudsjettet foreslått å igangsette planlegging og bygging av Aktivitets- og avlastningssenter i 2017.

Tjenesten for funksjonshemmede har store utfordringer med rekruttering av personell med treårig høgskoleutdanning. Bruk av vikarbyrå vil derfor være nødvendig for å opprettholde faglig forsvarlig drift all den tid vi ikke får ansatt personell i vakante stillinger.

7.12.2.1 KOSTRA sammenligning – institusjonsdrift for eldre og funksjonshemmede**Brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass**

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	1 111 032	537 275	1 260 750	1 200 012
Alta	1 067 430	1 131 890	1 143 889	1 277 546
Fauske	1 392 173	1 337 500	1 408 112	1 388 759
Målselv	939 203	1 009 493	1 186 922	1 169 873
Landet uten Oslo	955 590	984 522	1 039 452	1 050 987
Kostragruppe 12	1 048 307	1 049 166	1 122 599	1 145 780

*Sør-Varanger kommune fremkommer med feil enhetskostnad for 2013. Dette skyldes en feil ved rapportering.

Ved utgangen av 2015 hadde Sør-Varanger 84 institusjonsplasser hvorav 80 er sykehjemsplasser og 4 er avlastningsbolig til barn og unge i Villa Aktiv.

Enhetskostnaden per institusjonsplass er gått litt ned i Sør-Varanger fra 2014 til 2015, men kommunen bruker fortsatt noe mer enn landet for øvrig og KOSTRA gruppen per kommunal institusjonsplass. Brutto driftsutgifter knyttet til de 4 avlastningsplassene på Villa Aktiv drar opp enhetskostnaden per kommunal institusjonsplass. Villa Aktiv har blant annet i forbindelse med avvikling av sommeravlastningen opprettet alternative avlastningsplasser slik at det i perioder gis døgntilbud til flere enn 4 brukere. Dermed blir kostandene her noe høyere enn faktiske kostander til 4 avlastningsplasser.

	SVK 2014	SVK 2015	Fauske	Målselv	Alta	Landet uten Oslo	Kostragruppe 12
Beboere i institusjon							
Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon	5,1 %	4,7 %	3,8 %	4,6 %	5,7 %	5,0 %	5,3 %
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	17,6 %	16,2 %	13,8 %	14,8 %	17,1 %	13,2 %	14,2 %
Andel beboere i institusjoner 80 år og over	88,0 %	82,9 %	72,8 %	75,8 %	72,3 %	69,7 %	72,2 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold	95,2 %	95,4 %	0,0 %	0,0 %	85,9 %	83,2 %	85,5 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold.	45,0 %	35,3 %	0,0 %	0,0 %	38,5 %	43,7 %	43,8 %

Andel innbyggere over 80 år som bor på institusjon i kommunen er gått noe ned det siste året. Kommunen har sammen med Alta en høyere andel innbyggere over 80 år som bor på institusjon enn de andre en her sammenligner seg med.

Når det gjelder beboere i institusjon har kommunen en høyere andel beboere som er 80 år og over enn de andre. Sør-Varanger skiller seg også ut med en høyere andel brukere på langtidsopphold med omfattende bistandsbehov enn sammenligning kommunene.

7.12.3 Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebasert omsorg

Hjemmebasert omsorg består av åtte avdelinger hvor av seks avdelinger yter praktiskbistand og hjemmesykepleie. Disse avdelingene er geografisk inndelt. Ett dagsenter og en vaktmestertjeneste samt to fagutviklingssykepleiere. Tre av avdelingene har i tillegg til hjemmesykepleie og praktiskbistand i sitt område også ansvar for omsorgsboliger tilknyttet personalbase. Det er totalt budsjettet med 106,69 årsverk. Tjenesten hadde per september 2016, 356 mottakere av hjemmesykepleie, og i tillegg kommer mottakere av praktiskbistand, matombringning og trygghetsalarm. Mottakere av tjenesten er fra 0-100 år og innbefatter kommunens innbyggere og besøkende med behov for helse og omsorgstjenester.

Hjemmesykepleie gis til personer med behov for sykepleiefaglig oppfølging. Tjenesten utøves under oppfølging fra autoriserte sykepleiere og utføres av helsepersonell. Hjemmesykepleie er et tilbud til personer som på grunn av sykdom, psykisk lidelse, rusavhengighet, funksjonshemming eller alderdom har behov for pleie og omsorg i eget hjem. Tjenesten er en rettighetstjeneste og gis etter en individuell vurdering av den enkeltes behov.

Praktisk bistand er et tilbud om hjelp til dagliglivets praktiske gjøremål i hjemmet og i tilknytning til husholdningen. Tjenesten gis til personer som har et særlig behov for praktisk hjelp i hjemmet og i tilknytning til husholdningen og personlig stell på grunn av sykdom, funksjonshemming, rusmiddelmisbruk, psykiske lidelser eller funksjonsnedsettelse på grunn av alder. Formålet med tjenesten er å gjøre brukeren i stand til å mestre eget liv, skal greie mest mulig selv, og få hjelp på de områder som han/hun ikke mestrer. Målet er at mottaker av tjenestene skal være i stand til å bo hjemme.

Tjenesten har utfordringer fremover med hensyn på å skaffe kvalifisert helsepersonell.

Kommunen skal overta mer av de oppgaver spesialisthelsetjenesten har ivaretatt, noe som medfører økt etterspørsel innen tjenesten.

Hjemmebasert omsorg har fokus på egenomsorg hos brukerne. Det er viktig for livskvaliteten at den enkelte får hjelp til egen mestring. Hverdagsrehabilitering implementeres som en tjeneste. Tjenester til demente som dagsenter og avlastning for pårørende, gjør at den enkelte kan bo hjemme i kjente omgivelser så lenge det er forsvarlig ut fra den enkeltes fungering. Dag og aktivitetssenter for eldre og demente har stor betydning for å utsette behov for institusjonsplass. Teknologiske løsninger tas i bruk slik at brukerne får rask hjelp ved akutte behov. Omsorg ved alvorlig sykdom og ved livets slutt er viktig slik at den enkelte får et verdig tjenestetilbud og oppfølging hjemme, når de ønsker dette.

De endringer som er foreslått i budsjett for 2017 tar sikte på å styrke rekruttering av ferievikarer og dempe behov for vikarbyrå. Det vil gjennom året være svingninger i tjenestemottakeres behov. Dette medfører behov for kompetanse og bruk av personell utover stillingshjemplene. Driftskostnader i forbindelse med administrasjon av bilparken oppjusteres til riktig nivå i forhold til faktiske kostnader, dette gjelder også vaskeritjenester.

Hverdagsrehabilitering er overført fra koordinerings- og tildelingsenheten til hjemmebasert omsorg. Det er innarbeidet tiltak i enheten med en besparelse på kr 360.000.

Tjenesten for funksjonshemmede

Tjenesten for funksjonshemmede yter tjenester til personer med ulike funksjonshemmede, enten de bor i egen bolig, er i opphold i kommunal avlastningsbolig eller på dagtilbud. Tjenesten er fordelt på er fordelt på 4 avdelinger.

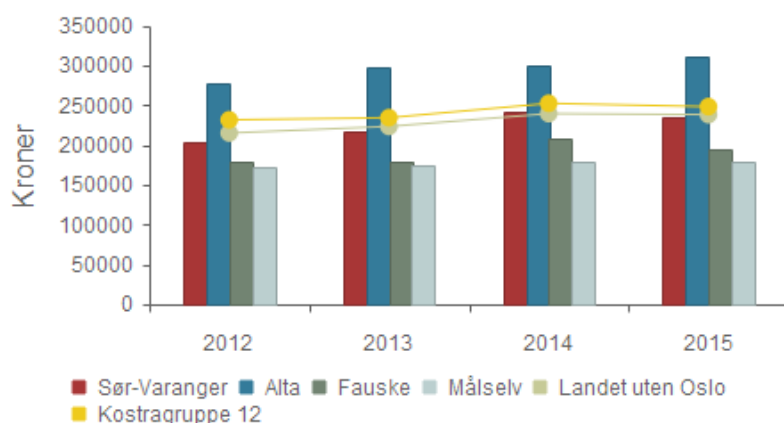
De siste årene har veksten av antall yngre ressurskrevende brukere økt betraktelig og kommunen er i mangel av tilbud i bofellesskap til denne gruppen. Et bofellesskap vil kunne skape felles sosial arena for beboerne, gi mulighet for å bygge kompetansemiljøer, tilby ansatte et forsvarlig arbeidsmiljø samt bidra til at enheten kan tiltrekke seg fagpersoner. Slik dagens situasjon er, bosetter ungdom som har behov for tett oppfølging seg spredt, og det blir utfordrende å samordne ressurser samt bygge gode kompetansemiljøer. Et slikt tilbud har vært under utredning og vil bli belyst nærmere i strategiplan for helse, omsorg og velferd.

I løpet av 2016 har enheten hatt en gjennomgang av de fleste enkeltvedtak. På bakgrunn av miljøterapeutiske tiltak har tjenestebehovet hos enkelt brukere blitt redusert. Det skal gjennomføres en mindre omorganisering ved en avdeling i TFF og ei leilighet vil ved TFF-Tangenlia stå ledig i 2017. På bakgrunn av disse tiltakene er det innarbeidet redusert bemanning med 3 årsverk fagarbeiderstillinger fra og med 2017. Samtidig er refusjoner fra staten for særlig ressurskrevende tjenester justert ned.

Det er innarbeidet tiltak i tjenesten for funksjonshemmede med et generelt kutt på 1,7 mill. kroner

7.12.3.1 KOSTRA sammenligning – kjernetjenester til hjemmeboende

Brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	202 725	216 897	241 382	234 233
Alta	276 549	297 709	300 111	310 255
Fauske	179 911	179 686	207 500	194 501
Målselv	172 148	175 182	178 820	179 980
Landet uten Oslo	214 853	223 077	239 192	237 965
Kostragruppe 12	231 309	234 027	252 055	247 919

Sør-Varanger kommune brukte i gjennomsnitt kr 234.233 til hjemmetjenester, målt i kroner per tjenestemottaker i 2015. Dette er en reduksjon fra året før og rett i underkant av nasjonalt nivå og KOSTRA gruppen.

Kjernetjenester til hjemmeboende omfatter blant annet tjenester som hjemmesykepleie, praktisk bistand, miljøarbeidertjenester, støttekontakt, matombringing og trygghetsalarm.

	SVK 2014	SVK 2015	Fauske	Målselv	Alta	Landet uten Oslo	Kostragruppe 12
Mottakere av hjemmetjenester							
Mottakere av hjemmetjenester i alt	490	506	439	357	685	178 005	7 749
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	23	25	25	27	20	21	24
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år	107	115	59	87	76	68	78
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over	441	406	351	411	347	328	359
Bistandsbehov							
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	6,7 %	7,1 %	3,0 %	7,0 %	9,8 %	7,2 %	8,1 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 0-66 år	15,6 %	16,0 %	20,7 %	14,3 %	22,0 %	19,9 %	20,1 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år	19,4 %	14,5 %	8,0 %	10,9 %	10,9 %	14,2 %	13,4 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over	21,3 %	17,6 %	11,7 %	3,6 %	9,2 %	12,7 %	12,2 %

Sør-Varanger kommune skiller seg ut med forholdsvis mange mottakere av hjemmetjenester sammenlignet med andre. Dette gjelder særlig blant innbyggerne fra 67 år og over. Av 1000 innbyggere i alderen 67-79 år mottar 115 hjemmetjenester fra kommunen, dette er langt flere enn i sammenligningskommunene. Også blant innbyggerne over 80 år har kommunen en høyere andel tjenestemottakere enn de andre.

Andelen mottakere med høy timesats er omtrent som landsgjennomsnittet, men noe lavere andel enn KOSTRA gruppen. I følge statistikken har 7,1 % av de som mottar hjemmetjenester i Sør-Varanger vedtak om direkte brukerrettede hjemmetjenester for mer enn 35,5 timer per uke, eller 1 årsverk i turnus.

Andel hjemmetjenestemottakere i alderen 67 år og eldre, med omfattende bistandsbehov er redusert det siste året. Kommunen har fortsatt en høyere andel tjenestemottakere over 80 år med omfattende bistandsbehov enn de andre, men ligger omtrent som landet og KOSTRA gruppen når det gjelder aldersgruppen 67-79 år. Kommunen har forholdsvis lav andel tjenestemottakere med omfattende bistandsbehov i alderen 0-66 år, sammenlignet med andre. Omfattende bistandsbehov

er brukere som skårer med enn 4,5 i et sentralt helseregister (IPLOS). Det er 5 skåringer i IPLOS hvor 1 tilsvarer laveste behov, mens skåre på 5 tilsier at brukeren har behov for full bistand/assistanse i alle aktiviteter.

7.12.4 Dagsentertilbud

Utsikten dagsenter

Utsikten dagsenter er organisatorisk lagt til enheten sykehjem og er et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende med demenssykdom. Utsikten dagsenter tilbyr dagsenteropphold til 7 brukere daglig. Virksomheten har 3 årsverk fordelt på 4 stillinger.

Nasjonalt er det stort fokus på demensomsorg. Fagutvikling innen demensomsorgen er satt i fokus og det utvikles stadig nye metoder med fokus på omsorgsbehovet til denne målgruppen, jfr. Demensplan 2020.

Det er innarbeidet tiltak reduserte utgifter til styrking av kompetanse og utvikling i demensomsorgen i påvente av strategisk plan for helse, omsorg og velferd.

Kilden dagsenter

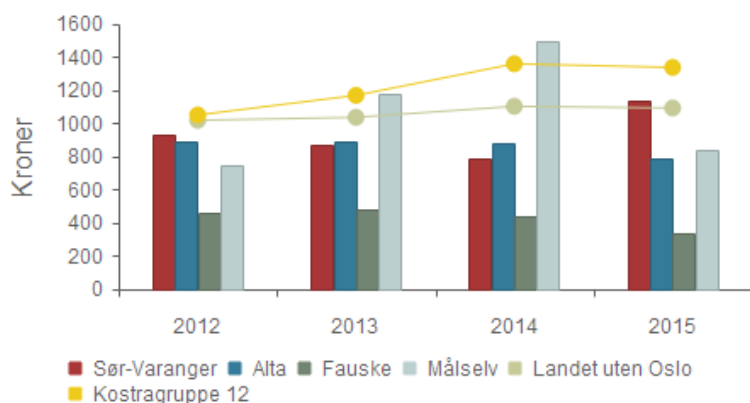
Kilden dagsenter er organisatorisk lagt til enheten hjemmebasert omsorg. Dagsenteret tilbyr dag- og aktivitetstilbud til hjemmeboende eldre og funksjonshemmede. Et dagsenter tilbud inkluderer fellesmåltid og har fokus på ernæring. Aktivitetstilbudet har fokus på å forebygge funksjonsnedsettelse og opprettholde funksjoner både fysisk og psykisk, skape trivsel og være et sosialt møtested. Målsettingen med et slikt tilbud er at brukerne skal kunne bo hjemme, og ha en meningsfull hverdag, opprettholde sosiale nettverk, samt forebygge ensomhet.

Tjenesten for funksjonshemmede

Tjenesten for funksjonshemmede har siden høsten 2015 gitt et midlertidig dag- og aktivitetstilbud til en gruppe unge funksjonshemmede som ikke kan delta i ordinært- eller tilrettelagt arbeid. Dette tilbudet er videreført i budsjett 2017.

7.12.4.1 KOSTRA sammenligning – aktivisering av eldre og funksjonshemmede

Netto driftsutgifter til aktivisering/støttetjenester per innbygger 18 år og over

	2012	2013	2014	2015
Sør-Varanger	929	865	784	1 135
Alta	889	889	881	792
Fauske	456	482	442	333
Målselv	750	1 173	1 497	843
Landet uten Oslo	1 016	1 034	1 100	1 090
Kostragruppe 12	1 048	1 166	1 356	1 334

Diagrammet over viser at Sør-Varanger bruker noe mindre til aktivisering- og støttetjenester enn gjennomsnittet i Kostragruppen, målt i netto driftsutgifter per innbygger over 18 år. Samtidig ligger kommunen noe under nasjonalt nivå. Kommunens netto driftsutgifter til aktivisering- og støttetjenester er økt fra 2014 til 2015. En del av økningen kommer som følge av tilskudd til Brenselsutsalget som tidligere har vært kostnadsført på annen funksjon.

7.12.5 Karakter og plassering – kommunebarometeret

Kommunebarometeret ønsker i størst mulig grad å belyse selve eldreomsorgen, definert som tilbudet til de over 80 år. Innenfor dette området rangeres Sør-Varanger som nr. 340, dette er en dårligere plassering enn foregående år da kommunen ble rangert på 284. plass.

20 % vekt i barometeret

	Rapporterte nøkkeltall			Karakter			Plass
	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2014	KB 2015	KB 2016	KB 2016
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 % vekt innen sektoren)	73	72	69	3,3	2,7	2,6	345
BEMANNING: Tid med lege og fysioterapeut på sykehjem (10 %)	0,68	0,89	1,05	2,3	3,2	3,7	105
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut og geriatrisk sykepleier per 1.000 innb. over 80 år (10 %)	16	16	15	3,8	3,7	3,6	133
PROFIL: Hvor stor andel av de over 80 år med tjenester, får den hjemme? (10 %)	72	71	71	3,5	3,3	3,4	201
TILSYN: Andel på sykehjem med tilsyn av lege (5 %)			35			2,1	256
TILSYN: Andel på sykehjem med tilsyn av tannhelsepersonell (5 %)			14			1,1	249
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (5 %)	50	24	23	4,5	2,6	2,5	325
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	63	60	61	3,2	2,8	2,8	365
KORTTIDSPASSER: Gjennomsnittlig oppholdstid per plass, målt i dager (10 %)	38	41	30	3,8	3,3	4,2	205
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	401	259	254	1,0	2,2	1,8	396
BEHOV: Andel av 67+ med bistand, som har stort omsorgsbehov (2,5 %)	16	21	16	3,8	2,5	3,4	145
HELSETILSTAND: Dødelighet i prosent av landsgjennomsnittet (100 = snittet) (7,5 %)	107	106	112	3,3	3,4	2,7	328
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer praktisk bistand i hjemmet (2,5 %)	9,7	9,3	8,9	3,6	3,2	2,9	188
TILBUD: Gjennomsnittlig antall timer hjemmesykepleie (2,5 %)	6,2	5,8	6,6	3,8	3,2	3,7	83
TRYGGHET: Trygghetsalarm per 1.000 hjemmeboende eldre over 80 år (5 %)	52	51	47	5,4	5,2	4,6	90
BRUKERE: System for brukerundersøkelser i hjemmetjenesten/institusjon (5 %)	6	6	6	6,0	6,0	6,0	1

Årstallene det henvises til er det året kommunebarometeret er publisert. Kommunebarometeret bygger på rapporterte tall fra foregående år.

Kommunen har system for brukerundersøkelser og litt høyere andel hjemmeboende med trygghetsalarm enn normalkommunen noe som gir positivt utslag i kommunebarometeret. Videre får kommunen forholdsvis bra skår for relativt kort gjennomsnittlig oppholdstid på korttidsplassene.

Lav andel beboere på sykehjem ved nyttår som fikk tilsyn av lege og tannhelsepersonell samt høyt antall liggedøgn på sykehus for utskrivningsklarepasienter er noen av de områdene der kommunen får lavest karakter.

Kommunen har en ganske typisk fordeling mellom hjemmebasert omsorg og institusjon. Andelen over 67 år med hjemmetjenester og stort omsorgsbehov er middels. Målt mot hvor mange som faktisk bor på sykehjem, har kommunen få plasser avsatt til demente. Nasjonalt er anslaget at fire av fem gamle på sykehjem er demente. I Sør-Varanger er 23 prosent av plassene ment for demente.

7.13 Teknisk drift.

Teknisk drift har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold av vann, avløp og renovasjon, kommunale veier, brann- og feiervesen, kommunale bygninger og kommunal utbygging.

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	0	0	0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter	51 270	50 248	48 845	48 845	48 845	48 845
Overføringer med krav til motytelse	6 677	5 474	5 474	5 474	5 474	5 474
Andre overføringer	0	689	689	689	689	689
Bruk av bundne fond	9 669	5 689	2 327	2 327	2 327	2 327
Sum driftsinntekter	67 617	62 100	57 335	57 335	57 335	57 335
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	41 036	41 402	41 449	41 449	41 449	41 449
Sosiale utgifter	3 541	5 902	5 375	5 375	5 375	5 375
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	51 642	46 418	41 618	41 618	41 618	41 618
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	18 266	19 003	19 601	19 601	19 601	19 601
Overføringer	5 055	3 973	3 973	3 973	3 973	3 973
Fordelte utgifter	-3 131	-2 010	-2 485	-2 485	-2 485	-2 485
Avsatt til bundne fond	196	116	100	100	100	100
Sum driftsutgifter	116 607	114 805	109 631	109 631	109 631	109 631
Brutto driftsresultat	48 990	52 705	52 296	52 296	52 296	52 296

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
TEKNISK ADMINISTRASJON	1 291	2 357	1 374	1 374	1 374	1 374
VANN AVLØP OG RENOVASJON	-7 087	-7 381	-6 977	-6 977	-6 977	-6 977
VEIER, PARKER OG IDRETTSANLEGG	9 239	9 941	9 405	9 405	9 405	9 405
FELLES MASKINPARK	23	21	62	62	62	62
VERKSTED OG LAGERDRIFT	-386	-430	-430	-430	-430	-430
FDV - KOMMUNALE BYGNINGER	20 010	20 686	21 129	21 129	21 129	21 129
RENHOLDERE	16 525	16 534	16 807	16 807	16 807	16 807
ANDRE UTLEIEBYGG	-1	0	0	0	0	0
BRANN OG FEIERVERSEN	9 377	11 143	11 341	11 341	11 341	11 341
FEIING - SELVKOST	0	-166	-415	-415	-415	-415
Total	48 990	52 705	52 296	52 296	52 296	52 296

Enhetens samlede brutto driftsbudsjettet er 109,6 mill. kroner i 2017. Dette er en reduksjon på om lag 5,2 mill. kroner fra forutgående år. Reduksjonen skyldes lavere aktivitet til planlagt vedlikehold innenfor VAR-området, samt at planleggingsmidler til Bjørnevatn/Sandnes skole er tatt ut av budsjettet. Reduksjon i planlagt vedlikehold gir også lavere bruk av bundne fond og dermed også en redusert inntekt.

Deler av teknisk drifts virksomhet og budsjett er innenfor selvkostområde. Det betyr at kommunens utgifter innenfor; vann, avløp, renovasjon, slamtømming og feiervesen dekkes over gebyrer som brukerne av tjenestene betaler. I 2016 utgjorde selvkostområdet ca. 37 % av enhetens utgiftsbudsjettet, denne delen dekkes dermed av brukergebyrer.

Sør-Varanger kommune bruker eksternt kompetanse og beregner kommunale gebyrer i tråd med Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014).

Størrelsen på de kommunale gebyrene skal vedtas av kommunestyret. Det fremmes egen sak der beregningsgrunnlaget for ovennevnte gebyrer fremkommer.

Utgifter til kommunale bygninger, kommunale veier og brannvesen dekkes over det ordinære kommunale budsjettet.

Teknisk drift består av fem avdelinger, med til sammen 85 årsverk.

Avdeling	Årsverk
Forvaltning, drift og vedlikehold – kommunale bygg	17,00
Renhold – kommunale bygg	35,50
Vann, avløp og renovasjon	12,00
Kommunale veier	6,25
Brann- og feiervesen	12,70
Enhetsleder, prosjektleder	2,00
Sum årsverk	85,45

7.13.1 Teknisk drift – ledelse, administrasjon

Enheten ledes av enhetsleder. Prosjektleder stilling til prosjektledelse av kommunale byggeprosjekter, er lagt i en stabsfunksjon.

7.13.2 FDV (forvaltning, drift og vedlikehold) – kommunale bygninger.

Avdelingen har i alt 17 årsverk. Fordelt slik; avdelingsleder, tekniker, oppsynsmann, 14 årsverk fagarbeidere/vaktmestere. Kommunen har ca. 66 000 m² formålsbygg. Av bygningsmassen utgjør skolebyggene 51%, helse- og pleiebygg 27%, barnehager 8%, administrasjonsbygg 7%, kulturbygg 4% og til tekniske formål 3%.

I tillegg leier kommunen ca. 3 300 m² lokaler til Basen/kino, bibliotek, kompetansesenter, sivilforsvaret og kontorer til flykningetjenesten og sosialtjenesten.

Avdelingens utgiftsbudsjett er på ca. 26 mill. kroner eks mva. De største utgiftspostene er til drift av bygg (art 11) som innkjøp av energi ca. 7,4 mill kr, kommunale eiendomsgebyrer ca 3,0 mill. kroner, lønn egne ansatte ca. 9 mill. kroner. Driftsbudsjettets poster til snørydding, vedlikehold, serviceavtaler er på 4,4 mill. kroner (art 12).

7.13.3 Renhold – kommunale bygninger.

Renhold i kommunale formålsbygg utføres av egne ansatte. Renholdsavdeling har i alt 50 ansatt i hel- og deltidsstillinger, samlet 35,5 årsverk. Avdelingen ledes av avdelingsleder, de øvrige ansatte utfører aktivt renholdsarbeid.

For det enkelte bygg er det utarbeidet renholdsplan basert på moderne prinsipper om renhold. Renhold utføres i 10 skoler, 12 barnehager, 9 helse- og pleieinstitusjoner og ca. øvrige bygninger. Lønnskostnaden utgjør 94 % av avdelingens budsjett, med netto utgift på ca. 16,5 mill. kroner.

7.13.4 Kommunale veier.

Veiavdelingen har i alt 6,25 årsverk. Oppsynsmann og 4,25 fagarbeidere, hvorav 0,25 på Bugøynes. I 2016 ble ingeniør ansatt i 3 årig engasjement stilling. Stillingen dekkes over investeringsbudsjettet for veier, da prosjektledelse av veiinvesteringer er lagt til stillingen.

Kommunen eier og har vedlikeholdsansvar for 157 km veier. Kommunale veier finnes spredt i hele kommunen, fra Bugøynes i vest til Lanabukt i øst og Nordvestbukta, Pasvik, i sør. Langs kommunale-, fylkes- og riksveier eier, vedlikeholder og driver kommunen 3 200 gatelys.

Vintervedlikehold er den største enkelt utgiften (ca 1/3 av budsjettet), innenfor veidrifta. Drift og vedlikehold av gatelys er en annen stor post.

7.13.5 Vann, avløp og renovasjon.

VAR-avdelingen har i alt 12 årsverk stillingshjemler, med slik fordeling; avdelingsleder, 2 avdelingsingeniører, konsulent, oppsynsmann og 7 årsverk fagarbeidere/driftsoperatører. Kommunens utgifter (årlige drift og vedlikehold samt kapitalkostnadene) dekkes inn over brukergebyrer.

Den kommunale vannforsyningen består av 10 vannverk. Avløpsanleggene av 3 renseanlegg (Kirkenes, Sandnes, Svanvik), infiltrasjonsanlegg i Neiden og Skogfoss samt slamavskillere på Bugøynes og Jakobsnes. I alt 127 km kommunale avløpsledninger, 137 km vannledninger og 2550 kummer.

Kommunen er medeier i ØFAS og kjøper renovasjonstjenesten fra selskapet. Ca. 17,5 mill. kroner for innkjøp av renovasjon og slamtømming.

7.13.6 Brann- og feiervesen.

Brann- og feiervesenet er organisert med beredskapsavdeling og forebyggende avdeling. Den løpende beredskapsvakt skal minst bestå av 4 mannskaper, i vår brannordning med 2 kasernerte (på brannstasjonen) og 2 deltidsmannskaper. Dekkes med 4 vaktlag. Beredskapsavdelingen består av: Brannsjef, 4 utrykningsledere, 4 konstabler og 8 deltidskonstabler.

Forebyggende avdeling består av; avdelingsleder (varabrannsjef) og 2 feier/tilsynstillinger. Avdelingen utfører feiing og boligtilsyn samt tilsyn i særskilte brannobjekter (i bygninger og anlegg hvor brann kan medføre fare for mange liv eller er til samfunnsmessig stor skade).

Brannvesenet utfører havnevaktjeneste utenom ordinær arbeidstid, for kommunens havnevesen. Tjenesten godtgjøres av havnevesenet.

7.13.7 Sør-Varanger havnevesen

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Driftsinntekter						
Andre salgs- og leieinntekter	21 940	13 427	14 059	14 059	14 059	14 059
Overføringer med krav til motytelse	347		0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	9		0	0	0	0
Motpost avskrivninger	2 674	3 271	3 271	3 271	3 271	3 271
Bruk av disposisjonsfond	3		0	0	0	0
Bruk av bundne fond	1 107	14 164	10 489	10 489	10 489	10 489
Sum driftsinntekter	26 081	30 862	27 819	27 819	27 819	27 819
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	3 806	3 836	3 897	3 897	3 897	3 897
Sosiale utgifter	354	462	450	450	450	450
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	4 534	19 855	13 909	13 909	13 909	13 909
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	54	286	1 017	1 017	1 017	1 017
Overføringer	65	90	0	0	0	0
Avskrivninger	2 674	3 183	3 214	3 214	3 214	3 214
Fordelte utgifter	855		0	0	0	0
Renteutgifter og låneomkostninger	452	556	556	556	556	556
Avdrag på lån	1 573	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Avsatt til bundne fond	11 313	96	1 743	1 743	1 743	1 743
Sum driftsutgifter	25 681	29 864	26	26	26	26
Sum Havn	-400	-998	-1 533	-1 533	-1 533	-1 533

Kirkenes havnevesens hovedoppgaver er å ivareta de administrative og forvaltningsmessige oppgaver Sør-Varanger kommune har etter havne- og farvannsloven, og de bestemmelser som er gitt i medhold av denne loven. Havnevesenet skal tilrettelegge og bidra til utvikling av havne- og sjørelatert virksomhet, herunder ivareta sikkerhet og framkommelighet i farledene.

Havnevesenets drift omfatter farledsforvaltning og havnedrift i form av drift og vedlikehold av anlegg og utstyr, utleie av kaier og arealer, salg av vann, landstrøm, fortøyning, slepeoppdrag m.m. Havneadministrasjonen har beredskapsfunksjoner innen akutt forurensing og havnesikring. Oppgaver spenner fra tilsyn og myndighetsutøvelse, saksbehandling, til salg av tjenester og ytelser etter forretningsmessige prinsipper.

Budsjettet forutsetter noenlunde samme aktivitet som 2016. Renter og avdrag, vedlikehold og drift, og fondsavsetninger utgjør ved siden av lønnskostnader den største andelen av utgiftene.

Havnevesenets virksomhet er brukerfinansiert gjennom avgift, gebyrer og vederlag. De vesentligste inntektsartene er anløpsavgift, vederlag for utleie av kai og varer, og festeavgifter. For selvkostområdene farledsforvaltning og skipsrenovasjon er det, for å balansere utgifter og inntekter innenfor en 3 – 5 årsperiode, budsjettet med bruk av fond fra tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk. Anløpsavgift og priser for utleie av kai beregnes på grunnlag av fartøyenes bruttotonnasje (BT). For 2017 er dette anslått til totalt 6 203 000 BT fordelt på 1100 fartøy. Sum BT og anløp er lavere enn hva som ble lagt til grunn for budsjettene for 2015 og 2016. Årsaken er at det ikke er budsjettet med regelmessige anløp av malmskip eller oljeomlastningsfartøy. Konsekvensen er at anløpsavgiftene øker. I tillegg antas inntektsgrunnlaget for noen tjenester for å være lavere enn hva som ble budsjettet i 2016. Anløpsavgift og vilkårene for den kommersielle havnedriften, herunder priser for salg av varer og tjenester, fastsettes årlig av havnestyret.

Havnevesenet kjøper tjenester hos Kirkenes brannvesen slik at havneanleggene er tilgjengelig døgntkontinuerlig. Fordi brannvesenet ikke utfører oppgaver innenfor selvkostnadsområdene, foreslås det at godtgjørelse for kjøp av tjenester hos Kirkenes Brannvesen i sin helhet dekkes av inntekter fra den kommersielle havnedriften.

Havneadministrasjonen har 7 stk 100 % stillinger. Mannskap til Kraft Johansen engasjeres ved behov.

8 Investeringsplan 2016-2019

8.1 Økonomiske oversikter investering

8.1.1 Budsjettskjema 2A – investering

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Budsjettskjema 2A - investering						
Investeringer i anleggsmidler	61 448	151 975	80 617	23 800	120 300	171 900
Utlån og forskutteringer	27 899	20 000	20 000	10 000	10 000	10 000
Kjøp av aksjer og andeler	2 192	2 752	3 500	3 500	3 500	3 500
Avdrag på lån	8 392	6 313	6 614	6 915	7 013	7 013
Dekning av tidligere års udekket	31 792	0	0	0	0	0
Avsetninger	17 180	387	286	285	287	287
Årets finansieringsbehov	148 903	181 427	111 017	44 500	141 100	192 700
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	94 244	133 807	79 157	30 640	107 790	149 090
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3 795	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	145	0	680	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	1 448	12 896	13 660	3 160	22 510	32 810
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	21 432	14 270	14 020	7 200	7 300	7 300
Andre inntekter	7 123	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	128 186	160 973	107 517	41 000	137 600	189 200

Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	20 717	20 454	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum finansiering	148 903	181 427	111 017	44 500	141 100	192 700
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Samlet finansieringsbehov i 2017 er 111 mill. kroner hvor 79,2 mill. kroner dekkes av eksterne lånemidler til ordinære investeringer og startlån.

20 mill. kroner av investeringene er knyttet til startlån og 10 mill kroner er knyttet til oppgradering av vann og avløpsanlegg. Det er budsjettet med 42 mill. kroner til aktivites- og avlastningscenter. Det nye senteret vil erstatte dagens Villa Aktiv.

Videre utredning av ny skole Bjørnevatn/Sandnes er lagt inn i budsjettet for 2017, mens selve byggingen av skolen er lagt inn i 2019 og 2020 ut fra forventet byggestart.

I tillegg er det satt av midler til ulike tiltak innenfor kommunale bygg, kommunale veier, it-investeringer og parker og idrettsanlegg som skal fordeles etter egne prioriteringer i fagnettverk og på bakgrunn av innmeldte behov.

8.1.2 Budsjettskjema 2B – investering

Rådmannens forslag til prosjekter i planperioden er som følgende:

	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
(tall i 1000)	2017	2018	2019	2020
Egentkapitalinnskudd KLP	3 500	3 500	3 500	3 500
Bruk av investeringsfond - fond 2545018	3 500	3 500	3 500	3 500
Startlån og utlån, renter og avdrag	20 000	10 000	10 000	10 000
Avdrag lån	6 614	6 915	7 013	7 013
Avsetn til fond	286	285	287	287
Mottatte avdrag	6 900	7 200	7 300	7 300
Låneopptak - Husbanken	20 000	10 000	10 000	10 000
Kirkebygg - Vedlikeh.og oppgrad.	2 000	2 000	2 000	2 000
Låneopptak	2 000	2 000	2 000	2 000
Kommunale veier	2 000	2 000	2 000	2 000
Momskompensasjon	400	400	400	400
Låneopptak	1 600	1 600	1 600	1 600
Gatelys - utskifting av armaturer og energimåling	6 000			
Momskompensasjon	1 200			
Tilskudd	253			
Låneopptak	4 547			
Gatelys - måleravlesning lyspunkt		7 000		
Momskompensasjon		1 400		

Låneopptak		5 600		
It-investeringer	1 000	1 000	1 000	1 000
Momskompensasjon	200	200	200	200
Låneopptak	800	800	800	800
Utstyrsoppgradering	1 000	1 000	1 000	1 000
Kommunale bygg og uteareal	2 500	2 500	2 500	2 500
Solskjerming kommunale bygg	1 500			
Inventar og utstyr, pleie og omsorg	300	300	300	300
Uteareal skole	3 600			
Skole 9910	3 000		87 250	124 050
Parker, anlegg og idrettsanlegg	2 000	2 000	2 000	2 000
Turskilt	717			
Momskompensasjon	2 860	1 160	21 910	32 210
Tilskudd	680			
Låneopptak	10 710	4 640	91 890	128 690
Aktivitets- og avlastningssenter	40 000			
Momskompensasjon	8 000			
Tilskudd	6 500			
Låneopptak	25 500			
Nye Kirkenes sykehus, infrastruktur	5 000			
Låneopptak	5 000			
Oppgradering vann og avløp	10 000	6 000	6 000	6 000
Låneopptak	10 000	6 000	6 000	6 000
Samlet investeringsbehov	80 617	23 800	120 300	171 900
Startlån - for videre utlån	20 000	10 000	10 000	10 000
Kjøp av aksjer og andeler	3 500	3 500	3 500	3 500
Avdrag lån (videre utlån)	6 614	6 915	7 013	7 013
Avsetning til fond	286	285	287	287
Samlet investeringsbehov inkl videre utlån	111 017	44 500	141 100	192 700
Sum momskompensasjon	13 660	3 160	22 510	32 810
Sum bruk av fond	3 500	3 500	3 500	3 500
Mottatte avdrag (videre utlån)	6 900	7 200	7 300	7 300
Spillemidler	680			
Tilskudd staten	6753	0	0	0
Tilskudd fylkeskommunen	367			
Tilskudd privat samarbeid	0	0	0	0
Låneopptak - Husbanken	20 000	10 000	10 000	10 000
Låneopptak	59 157	20 640	97 790	139 090
Sum finansiering	111 017	44 500	141 100	192 700

8.2 Omtale av investeringsprosjekter

8.2.1 Egenkapitalinnskudd KLP

Sør-Varanger kommune har som medeier i KLP forpliktelse til å styrke egenkapitalen i selskapet ved behov. Kostnaden regnskapsføres som kjøp av aksjer og andeler i investeringsregnskapet. Innskuddet for 2017 er 0,35 % av premiereserven, og utgjør 3,5 mill. kroner. Tilsvarende beløp er lagt inn i hele planperioden.

I henhold til kommuneloven gis det ikke tilgang til å lånefinansiere kjøp av aksjer og andeler, og egenkapitalinnskuddet i KLP må finansieres ved bruk av fond.

8.2.2 Startlån og utlån, renter og avdrag

Rådmannen foreslår at det for 2017 søkes om 20 mill. kroner i låneopptak fra Husbanken til innvilgelse av Startlån. Lånene forvaltes av Lindorff, og utlånsvilkårene er i tråd med Husbankens regler. Sør-Varanger kommune beregner et rentepåslag på 0,25 % til dekning av administrative kostnader.

Sør-Varanger kommune opplever svært lite mislighold av startlån.

8.2.3 Kirkebygg – oppgradering

Sør-Varanger menighetsråd legger fram investeringsplan som skal sikre framtidig opprustning av kirkebygg og gravlunder som menighetsrådet forvalter. I 2017 planlegger menighetsrådet utbedringer og nyetableringer for 2,6 mill. kroner til kirkebygg og 10,2 mill. kroner til opprusting av gravlunder.

For kirkebygg er det Kong Oscar IIs kapell som er prioritert i 2017.

For gravlundene er det i 2017 budsjettet med 8,2 mill. kroner til Sandnes gravlund og 2 mill. kroner til gravlund på Bugøynes.

Rådmannen har i sitt forslag til investeringsbudsjett videreført vedtatt økonomiplan med 2,0 mill. kroner i planperioden. Rådmannen ser behov for videre utredning hva gjelder utvidelse av gravlunder og vil fremme dette som egen sak til kommunestyret i 2017.

8.2.4 Kommunale veier – oppgradering

I økonomiplanperioden 2016 – 2019 ble det i 2016 avsatt 2,5 mill. kroner og videre fra 2017 2 mill. kroner årlig til oppgradering og utbedring av kommunale veier. Utvalg for plan og samferdsel prioriterer bruk av bevilgningene etter innstilling fra administrasjonen. Til grunn for prioriteringene ligger Hovedplan for veier. Dagens hovedplan er utgått og vi bli erstattet av ny hovedplan i 2017/2018.

Rådmannen foreslår at det bevilges 2 mill. kroner slik det er inneværende økonomiplan.

8.2.5 Gatelys – utskifting av armaturer

Kommunen eier, driver og vedlikeholder 3220 gatelys. Lysene er langs kommunale veier, fylkesveier og riksveier. Av disse gatelysene har ca. 1300 lyskilder (pærer) med kvikksølv (HQL). Armaturene og lampene må skiftes ut.

I inneværende økonomiplan er det bevilget 9 mill. kroner til formålet, hhv 3 mill. kroner årlig i 2016, 2017 og 2018. Rådmannen foreslår at alle 1 300 gatelysene skiftes ut i 2017, til LED-lamper. Dvs bevilgningene på 3 mill. kroner i 2017 og 2018, legges til 2017 med 6 mill. kroner.

Kommunen har søkt Enova om tilskudd til armaturskiftet, og fått tilsagn på kr 253.000.

8.2.6 Gatelys - energimåling

Det er sentralt bestemt at energi til gatelys skal måles. I dag måles ikke strømforbruket, belysningstida stipuleres. Varanger Kraft har beregnet antall gatelyskretser, og for Sør- Varanger kommune må 169 kretser bygging ut med måling. Anslått kostnad 7 mill. kroner inkl. mva. Antall kretser kan gå noe ned da enkelt lyspunkter ikke har krav til måling.

Frist for ombygging er utgangen av 2018, og rådmannen foreslår å bevilge hele beløpet i 2018.

8.2.7 IT-investeringer

Rådmannen foreslår å prioritere en samlet sum til it-investeringer i størrelsesorden 1 mill. kroner for 2017. Rådmannen ønsker å prioritere investeringsmidler knyttet til tiltak i gjennomføring av utviklingstiltak rettet mot digitaliseringsløsninger i kommunens forvaltning og tjenesteproduksjon. Midlene skal prioriteres innenfor innmeldte behov og utviklingstiltak fra it-avdelingen.

8.2.8 Utstyrsoppgradering

Rådmannen foreslår en samlet rammebevilgning til utstyrsinvesteringer på 1 mill. kroner i 2017.

Beløpet planlegges investert i utskifting av bil til drift av kommunale bygg (Pasvik), til ny kompressor for trykkluft (for røykdykkere), hoppepute for evakuering fra høye bygg og bil til oppsynsmann kommunale veier.

8.2.9 Kommunale bygg og uteareal - rammebevilgning

Det er viktig at kommunale formålsbygninger er egnet for bruksformålet og at bygningene med tilhørende uteområder tilfredsstiller en rekke lover og forskrifter som ivaretar helse, miljø og sikkerhet.

Prioriterte områder er innen brannsikkerhet og miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Nødvendige tiltak innen brannsikkerhet og HMS generelt avdekkes ved at brukerne utfører ROS-analyser, og at bygningsmessige tiltak prioriteres sammen med bygningsforvalter, FDV. Miljørettet helsevern i barnehager og skoler er et samarbeidsprosjekt mellom kommuneoverlegen, barnehager og skoler, samt FDV. Til formålet avsettes 2 mill. kroner.

8.2.10 Solskjerming av kommunale bygg

I økonomiplan 2016 – 2019 ble det årlig avsatt 0,5 mill. kroner til montering av solavskjerming ved kommunale bygg. I 2016 ble det montert solavskjerming i Postgården. Rådmannen foreslår at resterende bevilgning, 1,5 mill. kroner, prioriteres brukt til solavskjerming i rådhuset i 2017. Kontorarbeidsplassene er ikke tilknyttet ventilasjonsanlegg, og spesielt sydvendte kontorer har svært høye innetemperaturer om sommeren.

8.2.11 Inventar og utstyr, pleie og omsorg

Flere enheter melder om behov for investeringer knyttet til inventar og utstyr. Driftsbudsjettet er ikke tilstrekkelig til å dekke disse kostnadene, og det prioriteres derfor å avsette kr 300.000 årlig i planperioden. Fordeling av midlene gjøres i fagnettverk pleie og omsorg.

8.2.12 Uteareal skole

Det er innmeldt behov for opprustning av utearealer ved flere av skolene. I påvente av strategisk oppvekstplan ønsker rådmannen å avvente en del av dette arbeidet, men rådmannen ser at det ved enkelte av skolene er behov for å gjøre enkelte tiltak allerede i 2017 og det legges derfor inn 3,6 mill kroner til formålet i 2017.

8.2.13 Skole 9910

Faktiske opplysninger

Kommunestyret har i 2015 og 2016 avsatt hhv 2 mill. kroner og 1 mill. kroner til planlegging av ny skole for Bjørnevatn og Sandnes. Arbeidsnavnet under planleggingen er *Skole 9910*.

Planlegging

I 2015 ble det utført grunnundersøkelser på Lukassenjordet, på begge sider av Fv 885 til Bjørnevatn.

Planleggingen startet vinteren 2016, etter følgende vedtak i Formannskapet (03.02.2016):

1. *Ny skole for Bjørnevatn/Sandnes planlegges og bygges som totalentreprise med samspill. Rådmannen utnevner plan- og byggekomite og sikrer nødvendig brukerdeltakelse ved planleggingen.*
2. *Utarbeidelse av planprogram for arealet vist på vedlagte kart datert 19.01.2016 startes opp.*
3. *Det avholdes et informasjonsmøte med innbyggerne i Bjørnevatn innen utgangen av Mars 2016.*

Grunnundersøkelsene av Lukassenjordet viste at området ikke er tilrådelig å bygge på. Det ble vedtatt oppstart av regulering av tomt som ligger mellom Lukassen og Nybrottsveien.

Etter anbudskonkurranse om planleggerbistand ble WSP Norge AS engasjert som rådgiver, de skal bistå med:

1. *Programmering*
2. *Utarbeidelse av konkurransegrunnlag, alle fag i en totalentreprise.*
3. *Prekvalifisering for pris og design konkurranse med samspill.*
4. *Evaluerings av tilbud.*
5. *Ledelse av samspill.*
6. *Utarbeide totalentreprisekontrakt etter avsluttet samspillfase, basert på omforent forprosjekt.*

Det ble informert i konkurransegrunnlaget at prosjektet ikke har vedtatt et byggebudsjett og at investeringsbehovet skal fremmes i økonomiplan 2017-2020 basert på romprogrammeringen og øvrig planlegging. Sør-Varanger kommune kan derfor avslutte prosjektet dersom K-styre ikke bevilger/utsetter byggestart til sent i økonomiplan perioden.

I medio mars 2016 oppnevnte rådmannen en plan og byggekomite (PBK) jfr. kommunens reglement for byggprosjekter for større nybygg. Komiteen består av medlemmer med følgende funksjoner; *Enhetsleder Teknisk drift, leder av komiteen og prosjektansvarlig, rektor Sandnes skole, rektor*

Bjørnevatn skole, kommunalsjef for oppvekst, FAU- Sandnes skole, FAU Bjørnevatn skole, Rådet for likestilling av funksjonshemmede, Hovedverneombudet, Utdanningsforbundet, IT-avdelingen og Økonomiavdelingen. Prosjektleder fra teknisk er sekretær for komiteen.

I tråd med formannskapetets vedtak ble det avholdt et informasjonsmøte om Skole 9910 med kommunens innbyggere, informasjonsmøte ble avholdt på Bjørnevatn skole 13. april 2016. Stein Hamre Arkitektkontor AS er etter konkurranse, engasjert til utarbeidelse av planprogram og detaljregulering av tomt til Skole 9910. Dersom K-styre ikke bevilger midler/utsetter byggingen, kan vi avslutte reguleringsarbeidet før detaljreguleringen igangsettes. Når det gjelder framdrift er intensjonen at planprogrammet ferdigstilles i 2016, og detaljreguleringen igangsettes uke 1 og reg.plan vedtas i K-styre ca. uke 24-30 i 2017. Det vil da være sammenfall mellom reguleringsplan og den øvrige plan-/anbudsprosessen.

Adkomst til skoletomten vil være fra Nybrottsveien, dette vil medføre økt årlige døgn trafikk (ÅDT). Vi inkluderer derfor hele Nybrottsveien (fra FV885 til Grubeveien) i reguleringsplanen. Vi regner på dette stadiet i planlegging at det må bygges fortau langs hele Nybrottsveien samt at selve veibanen også må flyttes noe (innenfor kommunal eid grunn).

Norconsult AS har sommeren 2016 utført grunnundersøkelser på skoletomta. Det er levert en generell rapport som belyser faktiske grunnforhold. Grunnforholdene anses som kurant for skolebygging.

Det er også utført andre utredninger i forbindelse med nødvendige konsekvensutredninger for planarbeidet. Sametinget og fylkeskommunen har befart område, uten å ha merknader. SIBU ved Svanhovd har også befart området og levert en rapport over naturmangfold i området. Det er ikke funn av vesentlig karakter og betydning for den tentative framdriften.

Programmering av Skole 9910

Programmeringsarbeidet startet 1. juni 16. Da var tilnærmet alle ansatte og et utvalg elever fra begge skoler (i alt ca 80 personer), samlet til planleggingsmøte. Deltakerne ble inndelt i grupper, og skulle svare på 20 hovedspørsmål. Spørsmålene var om:

- Hvilken pedagogikk, organisering av elevinn ganger, organisering av lærerarbeidsplasser, personalrom, garderober, undervisningsarealer, SFO, elevkantine, mat og helse, kunst og håndverk, naturfagrom, musikkrom, dans/drama, bibliotek, amfi, auditorium, fellestjenester, administrasjon, gymsal og utearealene.

Gruppebesvarelsene er med i grunnlaget som Plan- og byggekomiteen har hatt til å fatte sine beslutninger.

Elevtall

Dagens, skolestart 2016, elevtall ved skolene er 346, fordelt slik:

- Sandnes skole,	barneskole	116
- Bjørnevatn skole,	barneskole	125
	ungdomsskole	105

Forutsetningen for fastsetting av ungdomsskolens elevantall er at barneskolen og ungdomsskolen kun rekrutterer fra Sandnes og Bjørnevatn (samme skolekretser som i dag).

Plan- og byggekomiteen har kommet til et dimensjonerende elevantall på i alt 400. Fordelt slik:

- Barneskolen: 2 klasser a 20 elever per årstrinn, samlet (1. – 7. kl.) 280 elever.

- Ungdomsskolen: 2 klasser a 20 elever per årstrinn, samlet (8. 10. kl.) 120 elever.

I tillegg dimensjoneres skolen for en mottaksklasse på 20 elever.

Det er utfordrende å fastsette dimensjonerende elevtall. Grunnlaget er basert på innhentet materiale fra SSB, fødselstall, tall fra barnehager, boligtomter (tomter i kommunal regi legges ut på Skytterhusfjellet), utvikling av elevantallet ved dagens skoler.

Pedagogikk

Spørsmålet om hvilken pedagogikk den nye skolen skal drives etter, har vært stilt til ansatte ved skolene. Tilbakemelding fra ansatte er unisont «Ikke baseskole», dvs. ønsket er en klasseromsundervisning. Noe Plan- og byggekomiteen har bifalt og forholdt seg til i den videre planlegging av romprogrammet.

Gymsal

Bjørnevatn skole har i dag gymsal og Sentralhallen (håndballbane). Sandnes skole har gymsal.

Plan- og byggekomiteen innstiller på at gymsalen bygges noe større enn skolens eget behov. Det for å ivareta og erstatte håndballhallen som blir borte (Sentralhallen). Det foreslås å bygge en flerbrukshall som er fleksibel i bruk. Men i størrelse har en konkurransebane for håndball på 44 m x 22 m. Hallen skal være fleksibel i bruk, med skillevegger kan hallen deles i 3 «gymsaler» med tilgang til 3 garderobesett. I planen er det også avsatt plass til eget styrkerom.

Areal behov

Skolen romprogram har følgende netto arealer:

- Barneskolen	1.677 m ²
- Ungdomsskolen	624 m ²
- Fellesarealer	<u>1.531 m²</u>
- Sum nettoarealer (rom)	<u>3.832 m²</u>

Netto romareal må multipliseres med 1,38 for å få bruttoarealet, dvs. bygningsarealet.

Areal Skole 9910: 3.832 m² x 1,38 = 5.288 m².

Flerbrukshallen med 3 garderobesett og styrketreningsrom utgjør ca. 2.100 m².

Romprogrammet er detaljert beskrevet i notat dat. 12.09.2016 fra WSP Norge AS.

Adkomst

Hovedadkomsten til skolen vil være via Nybrottsveien. Nybrottsveien har ikke fortau som skiller myke og harde trafikanter. Skolen vil gi både økt biltrafikk og gangtrafikk langs veien. Veiens lengde er 1.380 m og med bredde på 5,5 m. Vi foreslår på dette nivået i planleggingen at det budsjetteres med bygging av fortau langs hele Nybrottsveien, på en side. For å få plass til kjørebane og fortau på kommunal eiendom, må også kjørebane flyttes noe. Vi antar en kostnad for bygging av fortau og flytting av vei til 10 mill. kroner. Det gir en løpemeter-pris på kr 7.250.

Utbyggingskostnader

Foreslått romprogram for skolebygget gir et arealbehov på 5.288 m² BTA (bruttoareal). Flerbrukshall med 3 garderobesett og styrketreningsrom, utgjør 2.100 m² BTA. Bygging av fortau/utbedring av Nybrottsveien tas også med i utbyggingskostnaden.

Bjørnevatn og Sandnes skoler vil etter ferdigstilling av ny skole, kunne disponeres til andre formål eller rives (ledig tomt kan selges/omreguleres til annen bruk).

Bruksendring av eldre bygg til andre formål, krever generelt store ressurser. Dette da dagens forskriftskrav ofte trer inn.

For Bjørnevatn skole kan vi i dag ikke se annen utnyttelse av bygningen. Den bør derfor rives og tomte kan stilles til annen disposisjon. Sandnes skole må vurderes brukt til formål som primært er innenfor det bygget er godkjent for (unngå hovedombygning).

- Skolebygget med inventar: 5.3288 m ² x kr. 35.000 pr m ² BTA	= kr. 185.100.000
- Flerbrukshall: 2.100 m ² x kr. 27.000 pr m ² BTA	= kr. 56.700.000
- Nybrottsveien, vei/fortau: 1.380 m x kr. 7.250	= <u>kr. 10.000.000</u>
- Sum	kr. 251.800.000
- Riving av Bjørnevatn skole: 6.766 m ² a kr. 1.000 =	kr. 6.800.000
Sum	<u>kr. 258.600.000</u>

Fremdrift

Bevilningsvedtak i budsjett og økonomiplan behandling:	desember	år 0
Planlegging, anbudsinnhenting:	januar – august	år 1
Kontrakt totalentreprenør:	januar	år 2
Byggstart:	mai	år 2
Ferdigstilling	august	år 3

I år 1 avsettes 3 mill. kr til planlegging/anbudskonkurranse. Deretter 40 % av restsummen i år 2 og 60 % i år 3.

Driftskonsekvenser

Bygningsdrifta

Overgang fra 2 skolebygg til 1 skolebygning gir arealreduksjon på ca. 1.400 m². Energi- og klimaplanen sier; *kommunale bygg skal om mulig bygges etter passivstandard*. Det gir mye mindre energiforbruk enn dagens skolebygg. I dag er energiforbruket ved skolene ca. 1,5 mill. kWh/år. En ny skole vil gi et årsforbruk på ca. 800.000 kWh/år (110 kWh/m²/år).

Vi anslår følgende reduserte utgifter i forhold til dagens situasjon:

- 1 stilling som byggdrifter/vaktmester.
- 1 stilling som renholder.
- Redusert energibehov 700.000 kWh/år.
- Andre reduserte driftsposter (areal reduksjon).

Samlet reduksjon innenfor byggdrift; kr. 1.400.000 i 2016.

Skoledrift

Ved bruk av ressursfordelingsmodellen og innlegging av tall for de to enhetene Sandnes og Bjørnevatn vil man gjennom stordriftsfordeler kunne redusere lønnsutgifter med kr 1.000.000 i funksjon 202 – grunnskole.

I forhold til SFO vil man spare inn leder SFO tilsvarende 88,46 % stilling. Dette utgjør omtrent kr 450.000 inklusive sosiale kostnader.

Assistent SFO vil kunne reduseres tilsvarende 50 % stilling ved å se elever med særskilt behov i SFO i sammenheng. Dette utgjør kr 240.000

Merkantil stilling beregnes behovet for 1/1 stilling 100 %. Selv om Sandnes skole per i dag ikke er budsjettetert med merkantil stilling bruker man leder SFO tilsvarende 30 % til merkantile oppgaver. Dette tilsvarer reduserte utgifter lønn på kr 144.000.

Ledelsesressurs vil ha behov for 1/1 enhetsleder + 1/1 inspektør. Ved sammenslåing vil man dermed redusere ledelsesressurs med 100 % stilling (inspektør) Dette utgjør omtrent kr 700.000 med sosiale kostnader.

Utgifter i forhold til diverse funksjoner vil ved sammenslåing reduseres tilsvarende 50 000.- I tillegg til fordeler skissert ovenfor ser man at man på enkelte årstrinn vil kunne redusere antall undervisningsgrupper. Slik gruppene er satt sammen i dag ville dette utgjøre 2*100 undervisningsstillinger. I reduserte utgifter utgjør dette kr 1.279.000 inkl. sosiale kostnader. Driftsutgifter vil ha reduserte utgifter ved avtaler kontormaskiner, innkjøp av undervisningsmateriell, digitale lisenser, telefon, abonnement. Innkjøp vil utgjøre ca. kr 100.000 i reduserte utgifter.

Kort oppsummert:

Funksjon	Beskrivelse	Reduserte utgifter
202 - grunnskole	stordriftsfordeler	1 000 000.-
215 - SFO	Leder+assistent	690 000.-
202 - grunnskole	Ledelse	700 000.-
202- Grunnskole	Andre funksjoner	50 000.-
202 - Grunnskole	Redusert antall und.grupper	1 279 000.-
202 - Grunnskole	Driftsutgifter innkjøp	100 000.-
202 - Grunnskole	Merkantil	144 000.-
SUM		3 963 000.-

Fordeler utenom økonomiske

- Utnyttelse av samlet kompetanse for de 2 enhetene
- Større fagmiljø
- Overgang barnehage- barneskole-ungdomstrinn vil være likt.
- Samordning av ressurser ved fravær og å kunne se klasser og enkeltelever i sammenheng. Det er vanskelig å anslå dette i sum.
- Skolehelsetjeneste tilknyttet 1 enhet.

8.2.14 Idrettsbygg - oppgradering

Rådmannen foreslår å videreføre prioritering av midler til opprustning og investering i parker, anlegg og idrettsanlegg med 2 mill. kroner i planperioden. Anleggene eies av Sør-Varanger kommune, men selve driften utføres av Barentshallene KF. Tilskuddet er en rammebevilgning og prosjektene prioriteres og styres av Barentshallene KF.

8.2.15 Aktivitets- og avlastningssenter

I 2015 ble utarbeidet en rapport som beskriver muligheter for å løse utfordringene vedrørende unge funksjonshemmedes behov for egen omsorgsbolig sammen med et økende behov for utvidelse av avlastningstilbudet Villa Aktiv.

Utredningen skulle se på muligheten for samlokalisering og samdrift av omsorgsboliger og et aktivitets- og avlastningssenter. Både forslag til investerings- og driftsløsninger.

Utredningen er utført, og er i 2 deler:

- Omsorgsboliger i bofellesskap.
- Aktivitets- og avlastningssenter.

Rådmannen foreslår at det igangsettes planlegging og bygging av Aktivitets- og avlastningssenter. Det nye senteret vil erstatte dagens Villa Aktiv. Utredningsarbeidet som også har involvert brukergrupper, foreslår at senteret blir organisert og bygget med 3 baser med i alt 9 soverom. Med liten stue i hver base. Samt treningsleilighet (skjermet avdeling) i basearealet. Fellesarealer, aktivitetsbaser (leke/lekserom/treningsrom etc.) og personalbase. Samlet nettoareal på 706 m², som gir et brutto bebygget areal på ca. 950 m².

Antatt byggekostnad inkl. brukerutstyr 42 mill. kroner inkl. mva. Dagaktivitetstilbud gir mulighet for søknad av investeringstilskudd fra Husbanken. I utredningen beregnet oppad til 6,5 mill. kroner.

Rådmannen foreslår at Aktivitets- og avlastningssenteret bygges på Skytterhusfjellet, på samme tomt som Skytterhusfjellet barnehage, gnr. 26/193. Reguleringsbestemmelser for tomta sier;
Området OSB skal nyttes til skole, barnehage og nærmiljøanlegg, med tilhørende anlegg som trafikkområder, lekearealer, ballbaner, gangforbindelser etc.

Etter et vedtak i K-styret om bygging av Aktivitets- og avlastningssenteret på tomta, sendes vedtaket til Planutvalget som vedtar en mindre vesentlig reguleringsendring. Tomta er fortsatt til offentlig formål, men ikke lenger til skole.

Dersom kommunens på et senere tidspunkt vedtar bygging av omsorgsboliger (15 stk. i Utredningen) vil det være plass til disse på samme tomt, og man kan oppnå samdriftsfordeler med nærhet i beliggenhet aktivitetssenter – omsorgsboliger.

8.2.16 Nye Kirkenes sykehus, infrastruktur

Helse Nord er i gang med bygging av nytt sykehus på Skytterhusfjellet. Den 28. august 2013 vedtok kommunestyret at Sør-Varanger kommune skal inngå avtale med Kirkenes sykehus om dekning av

utomhus infrastruktur, adkomstvei, omlegging av vannledning samt avløpsanlegg med inntil 5 mill. kroner, mot at Nye Kirkenes sykehus tilrettelegger innomhus infrastruktur tilstrekkelig til et kommunalt bygg.

Kommunestyrets vedtak medfører at det nye sykehuset nå dimensjonerer sine tekniske innomhus installasjoner på en slik måte at et kommunalt bygg kan benytte samme infrastruktur.

Kostnaden på 5 mill. kroner er innarbeidet i budsjettet for 2017.

8.2.17 Vann og avløp.

I 2017 planlegges rehabilitering av hovedvannledninger i Kirkenes. Det er ledninger fra 1. Vannet til Kronprinsensgate, bygget før siste krig, som skal rehabiliteres med inn trekking av «strømpe». Det samme gjøres også med noen avløpsledninger. Det foreslås avsatt 6,5 mill. kroner til tiltak innenfor vannforsyning og 3,5 mill. kroner til avløpsformål i 2017. Investeringene er lagt inn i selvkostberegningen.

8.2.18 Turskilt

Finnmark fylkeskommune inviterte vinteren 2016 lag/foreninger og kommunene i Finnmark til å søke om midler til å skilte bynære turløyper. Sør-Varanger kommune og Sør-Varanger Turlag gikk sammen for å se på mulighetene for skilting i områdene rundt Kirkenes. Sør-Varanger turlag har tidligere fått midler til å sette opp turskilt. Disse skal benyttes til å merke løypene ute i terrenget. Kommunen og turlaget har sett at det også er et behov for å skilte inne i byen til turområdene som omkranser byen. Kommunen søkte i den forbindelse om midler til å sette opp turskilt fra Kirkenes sentrum og ut til der løypene starter i terrenget.

I Fylkeskommunens vedtak av 19.05.2016 fremgår det:

«Sør - Varanger kommune bevilges inntil kr 367.385 til «skilting fra sentrum /byen til skiltete turstier i Kirkenes Hesseng området» og til «3 nye turløyper (Prestefjellet, Prestøya og Toppenfjellet). Det forutsettes at kommunen samarbeider med lokale lag og foreninger.»

Totalkostnaden for kjøp og oppsett av skiltene er beregnet til kr 637.000. Finansieres med tilskudd fra Fylkeskommunen kr 367.000 og låneopptak kr 270.000.

KONTROLLUTVALGAN IS

Sekretariat for kontrollutvalgene i Vardø, Vadsø,
Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana
Nesseby, Båtsfjord, Sør – Varanger og Finnmark
fylkeskommune

Vår dato: 15.11.2016
Vår saksbehandler:
Sissel Mietinen
J.nr.: 18/2016
Arkiv: 420.1.6

Sør-Varanger kommune

Postboks 406
9915 KIRKENES

VEDTAK KONTROLLUTVALGETS SAK 17/16

Kontrollutvalget har i møte 26. oktober 2016 sak 17/16 behandlet budsjett for kontroll og tilsyn 2017 og fattet følgende enstemmige vedtak:

Kontrollutvalget	Art	Poster	Budsjett 2016	Budsjett 2017
	080	Fast godtgj. leder	4 000	24 000
	080	Møtegodt.gjørelse	4 500	5 500
	160	Reiseutgifter/kjøregodt.	25 000	25 000
	050	Tapte arb. Fortj.	2 400	4 600
	100	Abonn./medlemskap	4 300	5 250
	115	Møteutgifter	1 000	1 000
	150	Kurs/konferanseavgifter	20 000	30 000
Sum KU's drift			61 200	95 350
Sekretariat		Betaling til IS	167 025	172 596
Selskapskontroll		(bestillingsoppdrag)	-	100 000
Vefik IKS		Regnskaps/forvaltn.	1 010 000	1 500 000
FKrev IKS			186 668	-----
Totalt			1 424 893	1 867 946

1. Det foreslåtte budsjett for kontroll og tilsyn for Sør-Varanger kommune vedtas og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag for 2017
2. Forslaget skal følge formannskapet's innstilling til kommunestyret vedrørende budsjettet for Sør-Varanger kommune 2017
3. Særutskrift av kommunestyrets behandling, med spesifisering av bevilgede beløp for kontroll og tilsynsarbeidet, sendes Kontrollutvalgan IS.

Sissel Mietinen(sign)
Sekretariatsleder

Fra: Mietinen, Sissel <sissel.mietinen@ffk.no>
Sendt: 15. november 2016 08:28
Til: Postmottak
Emne: Protokoll for offentliggjøring
Vedlegg: Protokoll 26. oktober.docx; Vedtak sak 17.docx

Oppfølgingsflagg: vs SAAI
Status for flagg: Flagget

Vedlagt oversendes protokoll fra kontrollutvalgets møte 26. oktober 2016 for offentliggjøring på kommunens hjemmeside.

Vedlagt oversendes også vedtak fra Kontrollutvalgets sak 17/16 Forslag til budsjett for kontroll og tilsyn 2017. dette vedtaket skal ligge ved sakspapirene ved kommunestyrets behandling av årsbudsjett for 2017.

Ber om at protokoll og vedtak oversendes rette vedkommende

Fylkeshuset - 9800 Vadsø Mobiltelefon
950 87 665 -

Sissel Mietinen
Sekretariatsleder
78 96 30 90
<http://www.ffk.no>
<<http://http://www.ffk.no>>

Kontrollutvalget Sør - Varanger kommune

Kontrollutvalgan
Saksbehandler: Mette Rushfeldt

MØTEPROTOKOLL

Dato: 26.oktober 2016
Sted: Thon hotell

Tid: Kl. 09.30

Disse møtte

Staal Nilsen, Ole K. Josefsen, Wenche Randal, Jan Kurt Kristiansen

Ellers møtte

Fra sekretariatet: Sissel Mietinen

Innkalling

Innkallingen til møtet var sendt ut 6. oktober 2016.

Saksliste

Saksliste og sakspapirer ble sendt ut med innkallingen.

SAKER TIL BEHANDLING

Sak nr.	Sak
14/16	Godkjenning av innkalling og saksliste
15/16	Godkjenning av protokoll 14. juni
16/16	Revisors uavhengighetserklæring
17/16	Budsjett kontroll og tilsyn 2017
18/16	Overordnet analyse
19/16	Eventuelt

Sak 14/16 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste til kontrollutvalgets møte den 26. oktober 2016 godkjennes.

Vedtak, enstemmig

Innkalling og saksliste til kontrollutvalgets møte den 26. oktober 2016 godkjennes.

Sak 15/16 GODKJENNING AV PROTOKOLL FORRIGE MØTE

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 14. juni 2016 godkjennes.

Vedtak, enstemmig

Protokoll fra møte 14. juni 2016 godkjennes.

SAK 16/16 REVISORS UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Sør – Varanger kommune til orientering.

Vedtak, enstemmig

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisors egenvurdering av uavhengighet i forhold til Sør – Varanger kommune til orientering.

SAK 17/16 BUDSJETT KONTROLL OG TILSYN 2017

Totalt

Det samlede forslaget er som følger:

Kontrollutvalget	Art	Poster	Budsjett 2016	Budsjett 2017
	080	Fast godtgj. leder	4 000	24 000
	080	Møtegodt.gjørelse	4 500	5 500
	160	Reiseutgifter/kjøregodt.	25 000	25 000
	050	Tapt arb. Fortj.	2 400	4 600
	100	Abonn./medlemskap	4 300	5 250
	115	Møteutgifter	1 000	1 000
	150	Kurs/konferanseavgifter	20 000	30 000
Sum KU's drift			61 200	95 350
Sekretariat		Betaling til IS	167 025	172 596
Selskapskontroll		(bestillingsoppdrag)	-	100 000
Vefik IKS		Regnskaps/forvaltn.	1 010 000	1 500 000
FKrev IKS			186 668	-----
Totalt			1 424 893	1 867 946

1. Det foreslåtte budsjett for kontroll og tilsyn for Sør-Varanger kommune vedtas og oversendes kommunen som kontrollutvalgets forslag for 2017
2. Forslaget skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret vedrørende budsjettet for Sør-Varanger kommune 2017
3. Særutskrift av kommunestyrets behandling, med spesifisering av bevilgede beløp for kontroll og tilsynsarbeidet, sendes Kontrollutvalgan IS.

Vedtak, enstemmig

Sekretariatets forslag enstemmig vedtatt.

SAK 18/16 OVERORDNET ANALYSE OG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Sør – Varanger kommune gjør følgende generelle vedtak: Utarbeidelse av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon skal gjennomføres av Vest – Finnmark kommunerevisjon IKS uten forutgående bestilling.

Vedtak, enstemmig

Kontrollutvalget i Sør – Varanger kommune gjør følgende generelle vedtak: Utarbeidelse av overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon skal gjennomføres av Vest – Finnmark kommunerevisjon IKS uten forutgående bestilling.

SAK 19/16 EVENTUELT

Utvalget diskuterte ulike områder for forvaltningsrevisjon i kommunen, men gjorde ingen vedtak.

Møtet avsluttet kl. 10.45

Det skal være et til møte i år. Etter all sannsynlighet 1. eller 2. desember

Staal Nilsen
leder kontrollutvalget

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Jakola, Elin Pleyrn Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 23.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Kalliainen, Egil	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	059/16	30.11.2016
Kommunestyret		

BUDSJETT 2017 - ØKONOMIPLAN 2017-2020 - BARENTSHALLENE SØR-VARANGER KF

Kort sammendrag:

Kommunelovens alminnelige regler om budsjett og regnskap gjelder også for foretaket, dette fordi foretaket er en del av kommunen som juridisk person. Dette innebærer at foretakene skal utarbeide og fastsette årsregnskap og økonomiplan etter de kommunale prinsippene.

Rådmannen viser til Rådmannens budsjettforslag 2017-2020 hva angår overføring til Barentshallene KF.

Faktiske opplysninger:

Rådmannen har i sitt budsjettforslag for 2017-2020 foreslått følgende tilskudd til Barentshallene KF.

Driftstilskudd	kr. 7 550 000,-
Investeringsstilskudd	kr. 2 000 000,-

Viser for øvrig til rådmannens budsjettforslag.

Styret i Barentshallene Sør-Varanger KF behandlet budsjett 2017 og økonomiplan for 2017-2019 den 29.august 2016 (Sak 17/16)

BUDSJETT 2017, ØKONOMIPLAN 2017-2020

Budsjett 2017 er utarbeidet på grunnlag av følgende i tillegg til normal kalkulasjon for kommende lønns- og prisvekst:

- Regnskap 2015
- Vedtatt budsjett 2016

Budsjett for 2017 legges frem som rammebudsjett på anleggsnivå

Sammendraget for Barentshallene Sør-Varanger KF viser følgende driftstall:

	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Utgifter	14 033 592	13 730 000	14 589 000	14 950 000	15 330 000	15 710 000
Inntekter	-7 210 992	-6 475 000	-6 739 000			
Kommunalt tilskudd	-3 738 750	-4 100 000	-4 250 000			
Leie undervisningslokale	-1 956 250	-2 080 000	-2 150 000			
Tilskudd redusert leie	-1 050 000	-1 075 000	-1 150 000			
Tilskudd sommervikarer	-300 000	-300 000	-300 000			
Netto utgift/Inntekt	-77 600	0	0			

Budsjettsammendraget for 2017 fremkommer slik på anleggsnivå

Objekt 7504 Fjellhallen Kirkenes:

Sammendraget i budsjettfremlegget viser slike tall

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	1 611 750	1 755 750
Inntekter	-420 000	-442 000
Kommunalt tilskudd	-369 500	-448 750
Leie undervisningslokale	-432 250	-470 000
Tilskudd barn/unge	-390 000	-395 000

Kommentarer: Stillingsbudsjettet er satt opp slik i tillegg til engasjementer:

Administrasjon - 15 %
Driftsansvarlig - 100 %
Driftstekniker - 15 %
Servicemedarbeider - 60 %

-Kirkenes skole med 11 500 elever i året og brukerkostnad på kr. 612 000,- årlig.
-Leie til idretten er 15 500 brukere i året og brukerkostnad på kr. 824 000,- årlig
-Leie arrangementer har 6 000 brukere i året og brukerkostnad på kr. 319 000,- årlig

Kostnad pr bruker i anlegget er kr. 55,- hvorav kr. 41,- er dekket av det offentlige

Objekt 7509 Barentsbadet Kirkenes:

Sammendraget i budsjettfremlegget viser slike tall:

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	7 802 258	7 955 750
Inntekter	-4 030 000	-4 012 000
Kommunalt tilskudd	-1 622 258	-1 753 750
Leie undervisningslokale	-1 580 000	-1 610 000
Tilskudd barn/unge	-570 000	-580 000

Kommentarer: Stillingsbudsjettet er satt opp slik i tillegg til engasjementer:

Administrasjon	- 120 %
Skiftansvarlig	- 100 %
Driftstekniker	- 75 %
Servicemedarbeider	- 685 %

-Skolens bruk er 14 500 elever årlig og brukerkostnad på	kr. 2 060 000,-
-Leie til idrett har et besøk på 4500 årlig og brukerkostnad på	kr. 639 000,-
-Ordinært publikum har 37000 besøk med en brukerkostnad på	kr. 5 256 000,-

Kostnad pr bruker i anlegget er kr. 142,- hvorav kr. 71,- er dekket av det offentlige

Objekt 7532 Barentshallen Hesseng:

Sammendraget i budsjettfremlegget viser slike tall:

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	2 452 750	2 577 750
Inntekter	-1 958 000	-2 007 000
Kommunalt tilskudd	-397 750	-417 500
Tilskudd barn/unge	-100 000	-153 250

Kommentarer: Stillingsbudsjettet er satt opp slik i tillegg til engasjementer:

Administrasjon	- 25 %
Driftsansvarlig	- 100 %
Driftstekniker	- 15 %
Servicemedarbeidere	- 75 %

-Skolens bruk er 24000 elever i året og en årlig brukerkostnad på	kr. 937 000,-
-Leie til idretten med 29000 brukere årlig og en brukerkostnad på	kr. 1 133 000,-
-Besøk arrangementer er 13000 årlig med en brukerkostnad på	kr. 507 000,-

Kostnad pr bruker i anlegget er kr. 39,- hvor kr. 8,- er dekket av kommunal overføring

Objekt 7533 Kirkenes Stadion:

Sammendraget i budsjettfremlegget viser slike tall:

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	182 750	196 750
Inntekter	-100 000	-105 000
Kommunalt tilskudd	0	0
Leie undervisningslokale	-67 750	-70 000
Tilskudd barn/unge	-15 000	-21 750

Kommentarer:

Servicemedarbeider - 25 %

-Skolens bruk av Stadion er 3500 elever årlig og brukerkostnad på kr. 42 000,-
-Leie til idretten er 10000 brukere årlig med en brukerkostnad på kr. 140 000,-

Kostnad pr bruker i anlegget er **kr. 15,-** hvorav **kr. 7,-** er dekket av det offentlige.

Objekt 7534 Parkanlegg:

Sammendraget i budsjettfremlegget viser slike tall:

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter	2 038 000	610 000
Inntekter	-170 000	-106 000
Kommunalt tilskudd	-1 868 000	-504 000

Kommentarer: Stillingsbudsjettet er satt opp slik i tillegg til engasjementer:

Administrasjon - 5 %
Driftsansvarlig - 66 %
Driftstekniker - 10 %

Parkavdelingen ivaretar offentlige grøntanlegg, parker, blomster og minnesmerker.

Objekt 7535 Lysløyper

Sammendraget i budsjettfremlegget viser slike tall:

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter		870 000
Inntekter		-34 000
Kommunalt tilskudd		-836 000

Kommentarer: Stillingsbudsjettet er satt opp slik i tillegg til engasjementer:

Administrasjon - 5 %
Driftsansvarlig - 66 %
Driftstekniker - 10 %

Forvalter og ivaretar lysløypen mellom Kirkenes og Bjørnevatn med avstikkere. I tillegg dekkes energibruk ved øvrige lysløyper i kommunen som forvaltes og driftes av lokale lag og foreninger.

Objekt 7536 Scooterløyper

Sammendraget i budsjettfremlegget viser slike tall:

	Budsjett 2016	Budsjett 2017
Utgifter		623 000
Inntekter		-33 000
Kommunalt tilskudd		-590 000

Kommentarer: Stillingsbudsjettet er satt opp slik i tillegg til engasjementer:

Administrasjon - 10 %
Driftsansvarlig - 66 %

Forvalter og ivaretar foreløpig 430 km scooterløyper fordelt på vel 23 ulike løyper for Sør-Varanger kommune.

Vedlikeholds- og investeringsbehov for økonomiplanperioden 2017-2020

Barentshallene Sør-Varanger KF har fokus på fremtidig vedlikehold og investeringsbehov for de idrettsanleggene de har driftsansvaret for i økonomiplanperioden samt være pådriver for utvikling av nye anlegg.

Sammendrag gamle og nye tiltak og behov i investeringsbudsjett 2017-2020:

- Maskiner og utstyr for gjennomføring av ansvarsområder (hjullaster)
- Lagerhall/Verksted isolert (vedlikehold tråkkemaskin og utstyr Barentshallen)
- Kassasystem og betalingsløsning Barentsbadet oppgraderes
- Utbedring av setningsskader Kirkenes Stadion
- Skifte av kunstgress Barentshallen Hesseng (alternativt prosjekt for ny storhall)
- Skilting og merking scooterløyper
- Trinn 3 ved rehabilitering av Kirkenes Stadion (uteområde ungdomsskole)

Oversikt for Barentshallene Sør-Varanger KF viser følgende investeringstall:

	2017	2018	2019	2020
Investering/avsetning/vedlikehold	8 100 000	4 000 000	2 000 000	3 000 000
Kommunalt tilskudd/lån	6 800 000	3 170 000	2 000 000	1 750 000
Annen finansiering				
Spillemidler	1 300 000	830 000		1 250 000

Kravene til anleggsteknisk standard øker stadig, blant annet med nye forskrifter, og foretaket har en strategi om å jobbe fremtidsrettet med vedlikehold, investeringsbehov og nyutvikling.

Foretaket er svært tilfreds med de prioriteringer som er gjort de senere år fra våre eiere. De bevilgninger som er gjort med rehabilitering av ventilasjon i Fjellhallen, nytt kunstgressdekke på Kirkenes Stadion, ny tråkkemaskin og en rehabilitering av lysløypen mellom Kirkenes og Bjørnevatn gir oss trygghet i fremtiden for tilfredsstillende anlegg for våre brukere.

Det understrekes derimot at foretaket ser på utviklingen av slitasjen i spesielt Fjellhallen som en stor utfordring i fremtiden. Det er sterkt ønske fra administrasjon og styret at utredning gjøres i forhold til nybygg og behov for flerbruksanlegg. Etter overtakelsen av virksomhet Park & Anlegg har vedlikeholdsbehovet markert seg ytterligere. En del er allerede inne på investeringsplan til kommunen, mens gjennom en grundig statusrapport på hele virksomheten også viser stort behov ved både scooterløyper og andre uteanlegg.

Barentshallen på Hesseng har kommende driftsår ingen kritiske store investeringsbehov, men del investerer med parkavdelingen i hjullaster. Armaturer i hallen merker godt brennetid og det kalkuleres nye i 2019. Kunstgresset og sportsdekket i Barentshallen ble lagt i 2004 og foretaket forventer utskiftinger her i 2020 (minimum levetid på 10 år i forhold til ny spillemiddelsøknad).

Kostnadsestimater på 3 millioner. Ventilasjon og andre tekniske installasjoner har varierende levetider.

	2017	2018	2019	2020
Investering/avsetning/vedlikehold	550 000	2 500 000		3 000 000
Kommunalt tilskudd/lån	550 000	1 170 000		1 750 000
Annen finansiering				
Spillemidler		830 000		1 250 000

For **Fjellhallen** ble bevilgning til rehabilitering av ventilasjonsanlegg gjort i 2009 samt nye hall-lys i 2015/2016. Det er videre stor slitasje på andre tekniske installasjoner i anlegget som krever større vedlikeholdskostnader utover ordinær drift. Dette gjelder garderobe og dusj/sanitærforhold, utskiftning av hele låsesystemet i anlegget samt større vanninnførsel igjennom fjellet. Sportsdekket er sist skiftet i 2002 til en kostnad på 1,6 millioner. Rehabilitering forventes her i 2021.

På **Kirkenes Stadion** ble nytt kunstgress ble lagt i 2010, i tillegg ble utskifting av gjerder og lys i ferdigstilt i 2011 og 2012 innenfor allerede bevilget ramme på 4,5 millioner. Saksfremlegg i forbindelse med forskjønning av hele arealet Kirkenes Skole/Kirkenes Stadion/Barentsbadet ble behandlet i kommunestyret og der ble saken utsatt i 2014. Det som gjenstår her i henhold til forprosjekt er rehabilitering av grunnforhold under gressdekket og friidrettsdekke rundt hele stadion.

	2017	2018	2019	2020
Investering/avsetning/vedlikehold	6 400 000			
Kommunalt tilskudd/lån	5 100 000			
Annen finansiering				
Spillemidler	1 300 000			

Barentsbadet er et svært kostnadskrevende anlegg med stor belastning på installasjoner. Vi erfarer blant annet at levetid på en del mekanisk utstyr er ett til to år. Det meste av dette tas innefor ordinært driftsbudsjett, men vi må ta høyde for større rehabiliteringer og ombygging på lengre sikt. Foretaket har behov i 2017 for en oppgradering på funksjonaliteten for enkelte installasjoner og energibesparende tiltak.

	2017	2018	2019	2020
Investering/avsetning/vedlikehold	350 000	670 000		
Kommunalt tilskudd/lån	350 000	670 000		
Annen finansiering				
Spillemidler				

Det vises til tidligere behandlet statusrapport for området **Park & Anlegg** i kommunestyret 20.nov 2013. Det er stort etterslep på vedlikeholdet ved scooterløyper og parkanlegg i tillegg til noen avvik ved monumenter og paviljonger. En rehabilitering av lysløype Kirkenes-Bjørnevattn er i slutført i 2016 med noen mindre gjenstående avvik

	2017	2018	2019	2020
Investering/avsetning/vedlikehold	800 000	830 000	2 000 000	
Kommunalt tilskudd/lån	800 000	830 000	2 000 000	
Annen finansiering				
Spillemidler				

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Kommunestyret vedtar det fremlagte budsjett for 2017 og økonomiplan 2017-2020 for Barentshallene Sør-Varanger KF

Av en total driftsramme på **14,5 millioner** beløper inntektene seg slik:

Egne driftsinntekter	kr. 6 739 000,-
Leie kommunalt undervisningslokale	kr. 2 150 000,-
Tilskudd redusert hall-leie barn og unge	kr. 1 150 000,-
Tilskudd sommervikarer (øremerket ungdom)	kr. 300 000,-
Ordinært kommunalt tilskudd	kr. 4 250 000,-

Den kommunale andelen for driftsbudsjett 2017 vil være **kr. 7 850 000,-**

Det ytes i tillegg et engangstilskudd på **kr.1 015 342,-** for inndekning av underskudd tilbake til 2014. Etter flere år med overskridende rammer driver foretaket nå med sunn økonomi som opprettholdes ved innvilgelse av engangstilskuddet

Investeringsrammen for 2017 beløper seg til **kr. 8 100 000,-** hvor av 1,3 millioner er

forskuttering av spillemidler

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar tilskudd til driftsformål til Barentshallene Sør-Varanger KF på 7.550.000 kroner slik det fremkommer i rådmannens forslag til budsjett 2017 for Sør-Varanger kommune.

Overføringen inkluderer 300.000 kroner til sommerhjelp for ungdom.

Kommunestyret vedtar et tilskudd til investeringsformål for 2017 til Barentshallene KF med kr. 2 000 000,-.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Jakola, Elin Pleyrn Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 23.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Kalliainen, Egil	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	060/16	30.11.2016
Kommunestyret		

SØR-VARANGER MENIGHET - BUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017-2020

Vedlagte dokumenter:

Menigheten Budsjett 2017 og økonomiplan 2017-2021 (3)

Dokumenter i saken:

2016023881 SÆRUTSKRIFT FRA MENIGHETSRÅDSMØTE
2016023010 VEDTATT DRIFTSBUDSJETT OG INVESTERINGSPLAN SVM

Kort sammendrag:

Kommunens økonomiske ansvar ovenfor Sør-Varanger Menighet er regulert i Kirkeloven av 7.juni 1996 § 15.

Kommunen utreder følgende utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd:

a) utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker,

b) utgifter til anlegg og drift av gravplasser,

c) utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av

kirkelig fellesråd,

d) driftsutgifter for fellesråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold,

e) utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring,

f) utgifter til kontorhold for prester.

Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester biskopen forordner, at

nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Etter avtale med kirkelig fellesråd kan kommunal tjenesteyting tre i stedet for særskilt bevilgning til formål som nevnt i denne paragraf.

Sør-Varanger menighetsråd vedtok den 25.oktober 2016 driftsbudsjett 2017 og investeringsplan for 2017-2020.

Faktiske opplysninger:

Det totale driftsbudsjettet i vedtaket fra Sør-Varanger menighetsråd er på 7.788.478 kroner i 2017.

Sør-Varanger menighetsråd budsjetterer med et driftstilskudd fra Sør-Varanger kommune på 5.505.000 kroner for 2017. Dette er 505.000 kroner mer enn rådmannens forslag til budsjett for 2017.

I rådmannens forslag til budsjett for Sør-Varanger kommune for 2017 er det lagt til grunn en bevilgning til Sør-Varanger menighet på 5.000.000 kroner. Dette er på samme nivå som for 2016.

Sør-Varanger menighetsråd legger frem investeringsplan som skal sikre fremtidig opprustning av kirkebygg og gravlunder som menighetsrådet forvalter. I 2017 planlegger menighetsrådet utbedringer og nyetableringer for 2,6 mill. kroner til kirkebygg og 10,2 mill. kroner til opprustning av gravlunder.

For kirkebygg er det Kong Oscar den II's kapell som er prioritert i 2017. For gravlundene er

det i 2017 budsjettet med 8,2 mill. kroner til Sandnes gravlund og 2 mill. kroner til gravlund på Bugøynes.

Rådmannen har i sitt forslag til investeringsbudsjett for Sør-Varanger kommune videreført vedtatt økonomiplan med 2,0 mill. kroner i planperioden. Rådmannen ser behov for videre utredning hva gjelder gravlunder og vil fremme det som egen sak til kommunestyret i 2017.

Tilskuddet er innarbeidet i kommunens investeringsbudsjett og finansieres ved låneopptak.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyret vedtar et driftstilskudd til Sør-Varanger menighet med 5.000.000 kroner for 2017.

Sør-Varanger kommunestyre vedtar et investeringstilskudd til Sør-Varanger menighet på 2.000.000 kroner til opprustning av kirkebygg for 2017.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

2016

Budsjett 2017
Investeringsplan 2017-21

Vedtatt av

Sør-Varanger menighetsråd

25.10.2016

Innholdsfortegnelse

1.	Kommentarer.....	3
2.	Driftsbudsjett 2017.....	4
3.	Investeringsplan 2017-2021.....	9

1. Kommentarer

Sør-Varanger menighetsråd vedtok den 25. oktober 2016 driftsbudsjett 2017 og investeringsplan for 2017-2021.

Det totale driftsbudsjettet for 2017 er på kr 7 788 478,- Det er en økning på kr 345 739,- fra i fjor. Sør-Varanger menighetsråd ber om et driftstilskudd for 2017 fra Sør-Varanger kommune på kr 5 505 000,- som er kr 505 000,- mer enn kommunens bevilgning til drift i 2015. Sør-Varanger menighetsråd legger nå frem et driftsbudsjett der forpliktelsene knyttet til de lovpålagte oppgavene er forsøkt ivaretatt.

Med bevilgningene fra Sør-Varanger kommune er menighetsrådet kommet langt i rehabiliteringsprosessen, og resultatene begynner å bli synlige for befolkningen. Menighetsrådet har lagt planer for utbedring på de resterende områdene i tilstandsrapportene, og er avhengig av at Sør-Varanger kommune viderefører bevilgningene til ferdigstillelse.

Sør-Varanger menighetsråd har vedtatt og presenterer en investeringsplan som omfatter rehabilitering av kirkebygg og rehabilitering av gravlundene. I tilstandsrapportene framkommer behov for vedlikehold og rehabilitering av både kirkebygg og gravlunder, og også behov for nyetablering og utvidelser av gravlunder.

Sør-Varanger menighetsråd planlegger investeringer på til sammen kr 12 800 000,- Menighetsrådet ber om kr 2 000 000,- til dette.

2. Driftsbudsjett 2017

Avdeling:	1100 KIRKELIG ADMINISTRASJON	Budsjett 2016	Endring 2016-2017	Budsjett 2017
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	1 350 800	56 837	1 407 637
1015	Lønnstillegg, faste stillinger	54 032	2 273	56 305
1021	Lønn, vikar	0	0	0
1041	Lønn, overtid	0	0	0
1081	Godtgjørelse folkevalgte	4 000	0	4 000
1091	Pensjonsutgifter	154 532	6 502	161 034
1095	Trekkpliktige fors.ordn.	28 097	1 182	29 279
1101	Kontorutgifter	50 000	0	50 000
1115	Beverting	23 000	0	23 000
1122	Annet forbruksmaterieell	5 000	0	5 000
1131	Telefon og datalinjer	9 000	0	9 000
1134	Gebyrer	4 500	0	4 500
1135	Øreregulering	0	0	0
1141	Annonser, reklame info	5 000	0	5 000
1145	Representasjon og gaver	5 500	0	5 500
1151	Opplæring og kurs	15 000	0	15 000
1152	Andre utgifter	6 414	6	6 420
1153	Møteutgifter	0	0	0
1155	Reiseutgifter	10 000	0	10 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppg.pl.	8 000	0	8 000
1165	Telefongodtgj, flyttegodt, oppgpl	1 500	0	1 500
1185	Forsikring	3 000	0	3 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	45 000	0	45 000
1201	Inventar og utstyr	10 000	8 450	18 450
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	30 000	0	30 000
1271	Revisjon av regnskap	20 000	0	20 000
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1429	Mva pliktig ansk.	45 165	1 522	46 687
1529	Egenkapitalinnskudd, klp		0	
Sum	Utgifter	2 372 539	76 773	2 449 312
Inntekter:				
1711	Ref. sykepenger		0	
1729	Komp for mva, utg.ført i driftsr.	45 165	1 522	46 687
	Refusjon fra prosjekt	275 000	5 000	280 000
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	485 000	0	485 000
1801	Tilskudd fra staten/statl.inst		0	
1880	Tilskudd fra komm/komm.inst.	1 557 374	70 251	1 627 625
1850	Tilskudd fra mhr		0	
1901	Renteinntekter	10 000	0	10 000
Sum	Inntekter	2 372 539	76 773	2 449 312

Avdeling:	1200 KIRKER	Budsjett 2016	Endring 2016-2017	Budsjett 2017
Utgifer:				
1011	Lønn faste stillinger			
1013	Faste tillegg	1 972 744	82 085	2 054 829
1015	Lønnstillegg faste stillinger	78 910	3 283	82 193
1021	Lønn vikarer	26 000	0	26 000
1041	Lønn overtid	2 000	0	2 000
1050	Honorarer prester	3 700	0	3 700
1091	Pensjonsutgifter	225 682	9 391	235 072
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	41 033	1 707	42 740
1099	Arbeidsgiveravgift	0	0	0
1101	Kontorutgifter	20 000	0	20 000
1111	Aktivitetsrelatert forbruk	27 000	0	27 000
1115	Bevertning	5 000	0	5 000
1122	Annet forbruksmateriell	15 000	0	15 000
1123	Salmebøker/min kirkebok	15 000	0	15 000
1131	Telefon/datalinjer	7 000	0	7 000
1134	Gebyrer	9 000	0	9 000
1141	Annonser, reklame, info	10 000	0	10 000
1151	Opplæring/kurs	15 000	0	15 000
1152	Andre utgifter	7 000	0	7 000
1155	Reisutg. opplæring, ikke oppgpl.	20 000	0	20 000
1161	Utgifter/godtgj, reise, diett, bil	5 000	0	5 000
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	70 000	0	70 000
1165	Telefon/flyttegodtgj, oppgpl.	4 000	0	4 000
1181	Energi/strøm	175 000	0	175 000
1185	Forsikring	120 000	0	120 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	80 000	0	80 000
1201	Inventar og utstyr	20 000	0	20 000
1230	Vedlikehold kirkebygg	40 000	0	40 000
1233	Vedlikehold teknisk anlegg	16 000	0	16 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	26 000	0	26 000
1243	Snørydding	20 000	10 000	30 000
1251	Vedlikehold orgel og piano	5 000	50 000	55 000
1260	Renholdstjenester/vaskeritjenester	0	0	0
1270	Konsulenttjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg. kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000
1429	Mvapliklig anskaffelse	138 890	11 400	150 290
1465	Utbetalt kollekt til andre		0	
1467	Utbet. kollekt til barne/ungd.arb		0	
Sum	Utgifter	3 365 959	167 866	3 533 825
Inntekter:				
1620	Inntekt, vigsler og begravelser	8 000	0	8 000
1631	Utleie av kirker	35 000	0	35 000
1728	Komp for mva, utgiftsf. i inv.r.	0	0	0
1729	Komp for mva, utgi.ført i driftsr.	138 890	11 400	150 290
1771	Refusjoner fra andre	0	0	0
1775	Tilskudd fra andre	0	0	0
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	146 000	0	146 000

1801	Tilskudd fra staten/statlige inst.	504 000	0	504 000
1880	Tilskudd fra komm/ komm inst	2 640 886	14 649	2 655 535
1861	Kollekt menighetsarbeid	0	0	0
1862	Kollekt barne og ungdomsarbeid	0	0	0
1865	Kollekt andre til utbet. (ref art 4)	0	0	0
1871	Gaver fra andre	0	0	0
1901	Renteinntekter	35 000	0	35 000
1951	Bruk av fond	0	0	0
1931	Overforbruk/underforbruk, drift	-141 817	141 817	0
	Bruk av fond	0	0	0
Sum	Inntekter	3 365 959	167 866	3 533 825

Avdeling:	1250 KONFIRMASJON	Budsjett 2016	Endring 2016-2017	Budsjett 2017
Utgifter:				
1101	Kontorutgifter	2 000	0	2 000
1111	Forbruksmateriell	15 000	0	15 000
1115	Beverting	52 000	0	52 000
1152	Andre utgifter	48 000	0	48 000
1260	Renholdstjenester	2 000	0	2 000
1340	Refusjon til andre (fellesråd)	8 007	0	8 007
1429	Mva pliktig anskaffelser	22 861	0	22 861
Sum	Utgifter	149 868	0	149 868
Inntekter:				
1611	Egenandel konfirmanter	106 500	7 100	113 600
1729	Komp mva, utgf. i driftsr.	22 861	0	22 861
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	20 507	-7 100	13 407
Sum	Inntekter	149 868	0	149 868

Avdeling:	1300 GRAVLUNDER	Budsjett 2016	Endring 2016-2017	Budsjett 2017
Utgifter:				
1011	Lønn faste stillinger	807 295	30 803	838 098
1015	Lønnstillegg faste stillinger	32 292	1 232	33 524
1017	Lønn gravere i distriktet	40 000	0	40 000
1021	Lønn vikarer	0	0	0
1041	Lønn overtid	5 500	0	5 500
1091	Pensjonsutgifter	92 355	3 524	95 878
1095	Trekkpliktige forsikringsordninger	16 792	641	17 432
1101	Kontorutgifter	10 000	0	10 000
1122	Annet forbruksmateriell	4 000	0	4 000
1131	Telefon og datalinjer	1 000	0	1 000
1151	Opplæring/kurs	8 000	0	8 000
1152	Andre utgifter	5 000	0	5 000
1155	Reiseutg. oppl.ikke oppg.pl	0	0	0
1161	Utg./ godtgj. reise, diett, bil	0	0	0
1162	Kjøregodtgjørelse, oppgpl.	3 000	0	3 000

1165	Telefon/Flyttegodtj, oppg.pl	2 000	0	2 000
1171	Driftsutgift transportmidler avg.fri	35 000	5 000	40 000
1181	Energi/strøm	40 000	0	40 000
1185	Forsikring	40 000	0	40 000
1195	Avgifter, gebyr og lisenser	80 000	0	80 000
1201	Inventar og utstyr	10 000	40 000	50 000
1210	Leie av transportmidler	0	0	0
1231	Vedlikehold gravlunder	120 000	0	120 000
1241	Serviceavtaler og reparasjoner	17 000	0	17 000
1242	Drift maskiner og utstyr	8 000	0	8 000
1243	Snørydding	50 000	10 000	60 000
1250	Vedlikehold, transpormidler	40 000	0	40 000
1260	Renholdstjenester	0	0	0
1391	Kalk.utg.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1429	Mva på anskaffelse	85 140	9 900	95 040
Sum	Utgifter	1 554 373	101 100	1 655 473
Inntekter:				
1630	Gravfesteavgift	686 000	-336 000	350 000
1711	Ref. sykepenger	0	0	0
1729	Komp. For mva – utgiftsf. i driftsr.	85 140	9 900	95 040
1791	Kalk.innt.kommunal tjenesteyting	2 000	0	2 000
1880	Tilskudd fra kommunale inst.	781 233	427 200	1 208 433
Sum	Inntekter	1 554 373	101 100	1 655 473
SUM	BUDSJETT	7 442 739	345 739	7 788 478

SUM	BUDSJETT	2016	Endring 2016-2017	2017
Sum	Tilskudd/Egenfinansiering	2 442 739	-159 261	2 283 478
Sum	1880 Tilskudd fra kommunen			
Sum	Avd 1100 Administrasjon	1 557 374	70 251	1 627 625
Sum	Avd 1200 Kirker	2 640 886	14 649	2 655 535
Sum	Avd 1250 Konfirmasjon	20 507	-7 100	13 407
Sum	Avd 1300 Gravlunder	781 233	427 200	1 208 433
SUM	1880 Tilskudd fra kommunen	5 000 000	505 000	5 505 000
TOTALT	BUDSJETT	7 442 739	345 739	7 788 478

Driftsbudsjettet 2017

Budsjettet er utarbeidet på bakgrunn av en gjennomgang av menighetsrådets driftskostnader. Det er foretatt en del justeringer på bakgrunn av regnskapstall og prisjusteringer og i det følgende kommenteres de vesentlige endringene. Noen av utgiftene i driftsbudsjettet er flyttet mellom avdelingene uten at det innvirker på totalkostnadene.

Avdeling 1100 Kirkelig administrasjon

Fast lønn er beregnet til kr 1 407 637,-. Det er ikke lagt opp til vikarbruk eller overtid for kirkelig administrasjon.

Avdeling 1200 Kirker

Lønn er beregnet til kr 2 054 829,- Art 1243 snørydding kirkebygg er økt til kr 30 000,- en økning på 10 000,- Art 1251 vedlikehold orgel og piano er økt til kr 55 000,- en økning på kr 50 000,-.

Avdeling 1300 Gravlunder

Fast lønn er beregnet til kr 838 098,- en økning på kr 30 803,- Art 1171 driftsutgifter transportmidler gravlunder er økt til kr 40 000,- Art 1201 inventar og utstyr er økt til kr 50 000,- Det budsjettet med en inntekt på art 1630 gravfesteavgift på kr 350 000,-

3. Investeringsplan 2017-2021

Kirkebygg og gravlunder

Investeringsplan	2017	2018	2019	2020	2021
Kirkebygg	2 600 000	193 000	560 000	2 500 000	1 975 000
Gravlunder	10 200 000	12 900 000	10 695 000	1 275 000	100 000
Sum inkl. mva	12 800 000	13 093 000	11 255 000	3 775 000	2 075 000
Prosjektledelse	280 000				
Mva	2 920 000	3 273 250	2 813 750	943 750	518 750
Sum ekskl. mva	9 880 000	9 819 750	8 441 250	2 831 250	1 556 250

Investeringsbudsjett	2017	2018	2019	2020	2021
Tilskudd SVK	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Mva kompensasjon tilbake til invest	2 920 000	3 273 250	2 813 750	943 750	518 750
Bruk av fond	7 880 000				

Idet følgende spesifiseres innholdet i investeringsplanen for kirkebygg og for gravlunder:

Kirkebygg	2017	2018	2019	2020	2021
Svanvik kapell					
Kirkenes kirke				2 500 000	
Neiden kapell			300 000		
Oscar II kapell	2 500 000				
Bugøynes kapell			260 000		
Prestestua, Grensen					275 000
Kirkenes gravkapell					1 700 000
Sandnes kapell		93 000			
Brannvern	100 000	100 000			
Sum inkl. mva	2 600 000	193 000	560 000	2 500 000	1 975 000
Mva	650 000	48 250	140 000	625 000	493 750
Sum ekskl. mva	1 950 000	144 750	420 000	1 875 000	1 481 250

Gravlunder	2017	2018	2019	2020	2021
Sandnes gravlund	8 200 000	8 900 000	8 900 000		
Neiden gravlund		2 000 000	1 500 000		
Bugøynes gravlund	2 000 000	2 000 000			
Pasvik gravlund				650 000	
Jarfjord gravlund				415 000	
Gr.jakobselv gravlund			295 000		
Kirkenes gravlund				210 000	
Hovedkirken					100 000
Sum inkl. mva	10 200 000	12 900 000	10 695 000	1 275 000	100 000
Mva	2 550 000	3 225 000	2 673 750	318 750	25 000
Sum ekskl. mva	7 650 000	9 675 000	8 021 250	956 250	75 000

Investeringsbudsjett 2017-2020

Sør-Varanger menighetsråd legger fram investeringsplan som skal sikre framtidig vedlikehold av kirkebygg og gravlunder som menighetsrådet forvalter.

På kirkebyggene er det i 2017 budsjettet med kr 2 500 000,- til rehabilitering av i Kong Oscar II's kapell. Prosjektet var planlagt gjennomført i 2016 men ble utsatt til 2017. Det er videre budsjettet med Kr 100 000,- til å videreføre utbedringen brannsikkerheten i kirkebyggene.

På gravlundene er det budsjettet med 8 200 000,- til rehabilitering og utvidelser av Sandnes gravlund. Det er budsjetterte kostnader på kr 2 000 000,- til ny gravlund på Bugøynes, dette er et estimat, og det foreligger ikke nøyaktig oversikt over kostnadene.

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Kaski, Ivar W. Enhetsleder: Kaski, Ivar W., tlf. 78 97 75 21	Dato: 10.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Wikan, Kurt	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	061/16	30.11.2016
Kommunestyret		

FEIE- OG TILSYNSGEBYR 2017

Vedlagte dokumenter:

Feie- og tilsynsgebyr 2017

Kort sammendrag:

Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet og ført tilsyn med ved behov i hht Forskrift om brannforebygging § 17.

Kommunestyret kan selv fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn av fyringsanlegg i hht Brann og eksplosjonsvernlovens § 28.

Gebyret skal beregnes i tråd med *Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester*. Selvkost innebærer at kommunens kostnader med feiing og tilsyn, skal dekkes av gebyrene brukerne av tjenesten betaler.

Faktiske opplysninger:

Forskrift om brannforebygging § 17 sier:

- Kommunen skal sørge for at fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, skal feies ved behov.
- Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming.

I Sør Varanger kommune har feievesenet vurdert behovet for feiing av bolighus til hvert 2. år, og tilsyn med fyringsanlegg i bolighus til hvert 4. år.

Feie- og tilsynstjenesten for fyringsanlegg utføres av 2 feiere i 100 % stilling. I tillegg er 10 % av stillingen avdelingsleder forebyggende stipulert i selvkostområdet.

Antall registrerte pipeløp i 2016 er 3986 stk.

Feie og tilsynsgebyret var i 2016 på kr 496,00 inkl mva.

I tråd med beregning av selvkost (se vedlegg) forventes kostnadene å øke med 4 % i 2017. Dette medfører en økning av gebyr på feiing og tilsyn fra kr 496, inkl mva til kr 516,00 inkl mva.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar et feie- og tilsynsgebyr for 2017 på kr. 516,00 inkl. mva. For ekstra feie- og tilsynstjeneste er tilleggsgebyret kr. 516,00 inkl. mva.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Kommunale gebyrer - Budsjett 2017

Sør-Varanger kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalings-tjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har avsatte overskudd som er eldre enn fire år, må overskuddet brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2012 i sin helhet være disponert innen 2017.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

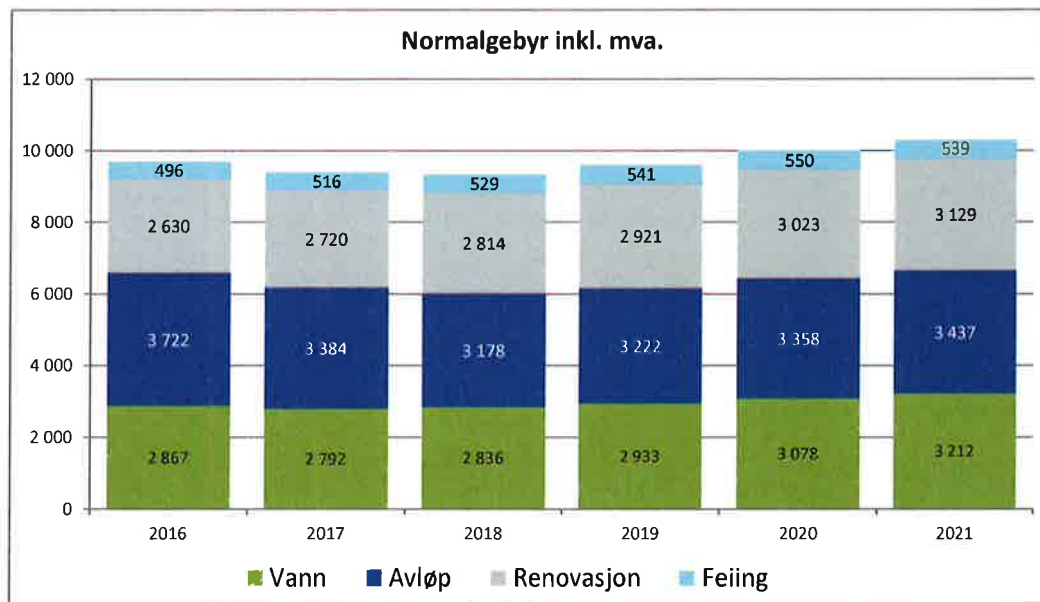
Det er en rekke faktorer som Sør-Varanger kommune ikke rår over i forhold til hva selvkostresultatet for det enkelte år vil bli. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekter (kapasitetsbegrensninger internt og eksternt), samt (uventede) inntekter fra nye abonnenter eller brukere. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er for 2017 anslått å være 1,74 %. Lønnsvekst fra 2016 til 2017 er satt til 2,50 % mens generell prisvekst er satt til 2,50 %. Budsjettet er utarbeidet den 27. september 2016. Tallene for 2015 er etterkalkyle, tallene for 2016 er prognostiserte verdier og ikke tall fra budsjettet. Tallene for 2017 til 2020 er budsjettøkonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling vann, avløp, renovasjon og feiing.

Fra 2016 til 2017 foreslås en samlet gebyrreduksjon på rundt -3,1 % for å dekke kommunens kostnader på områdene. Gebyret for feiing øker med 4,0 %, mens gebyret for avløp reduseres med 9,1 %. I perioden 2016 til 2021 øker samlet gebyr med kr 601,-, fra kr 9 715,- i 2016 til kr 10 316,- i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 1,2 %. I stolpediagrammet under er gebyret for vann og avløp basert på et årlig målt forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Årlig gebyrøndring fra året før	2017	2018	2019	2020	2021
Vann	-2,6 %	1,6 %	3,4 %	4,9 %	4,4 %
Avløp	-9,1 %	-6,1 %	1,4 %	4,2 %	2,4 %
Renovasjon	3,4 %	3,4 %	3,8 %	3,5 %	3,5 %
Feiing	4,0 %	2,4 %	2,4 %	1,6 %	-2,0 %
Total endring	-3,1 %	-0,6 %	2,8 %	4,1 %	3,1 %

Dette forslaget til gebyrsatser for 2017 er utarbeidet i samarbeid med Momentum Selvkost AS. Sør-Varanger kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 250 norske kommuner. Momentum Selvkost AS har mer enn 10 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Feiing - 2016 til 2021

Feiing - gebyrsatser

Fra 2016 til 2017 foreslås det at gebyret for feiing øker med 4,0 % fra kr 496,- til kr 516,-. I perioden 2016 til 2021 vil årsgebyret totalt øke med kr 43,-, hvorav kr 20,- er endringen fra 2016 til 2017. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 1,7 % i årene 2016 til 2021. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 496,- i 2016 til kr 539,- i 2021. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Feiing - gebyrsatser	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Normalgebyr	kr 496	kr 516	kr 529	kr 541	kr 550	kr 539
<i>Årlig endring</i>		4,0 %	2,4 %	2,4 %	1,6 %	-2,0 %

Driftsutgifter Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 0,9 %. I perioden 2016 til 2021 øker driftsutgiftene med 0,1 millioner kr, fra 1,2 millioner kr i 2016 til 1,4 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2,2 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 88,9 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
10*** Lønn	1 074 470	1 101 332	1 128 865	1 157 087	1 186 014	1 215 664	88,9 %
11*** Varer og tjenester	110 000	112 750	115 569	118 458	121 419	124 455	9,1 %
12*** Varer og tjenester	40 000	21 000	21 525	22 063	22 615	23 180	1,9 %
Sum driftsutgifter	1 224 470	1 235 082	1 265 959	1 297 608	1 330 048	1 363 299	100,0 %
<i>Årlig endring</i>		0,9 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Kapitalkostnader Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 136,7 % fra 33,4 tusen kr til 79,1 tusen kr. I perioden 2016 til 2021 øker kapitalkostnadene med 41,6 tusen kr, fra 33,4 tusen kr i 2016 til 75,0 tusen kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 17,5 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 75,5 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Avskrivningskostnad	17 918	17 918	17 918	17 918	17 918	17 918	25,7 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	41 700	41 700	41 700	41 700	41 700	49,8 %
Kalkulatorisk rente	12 120	12 627	12 315	12 003	11 691	11 380	17,2 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	3 399	6 893	6 167	5 442	4 716	3 991	7,3 %
Sum kapitalkostnader	33 437	79 137	78 100	77 063	76 025	74 988	100,0 %
<i>Årlig endring</i>		136,7 %	-1,3 %	-1,3 %	-1,3 %	-1,4 %	

Indirekte kostnader Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 2,5 %. I perioden 2016 til 2021 øker indirekte kostnader med 0,01 millioner kr, fra 0,11 millioner kr i 2016 til 0,12 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2,5 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100,0 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Indirekte driftsutgifter (netto)	109 492	112 229	115 035	117 911	120 859	123 880	100,0 %
Indirekte avskrivningskostnad	57	57	57	57	0	0	0,0 %
Indirekte kalkulatorisk rente	3	2	1	0	0	0	0,0 %
Sum indirekte kostnader	109 552	112 289	115 093	117 968	120 859	123 880	100,0 %
<i>Årlig endring</i>		2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Gebyrinntekter Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 1,8 %. I perioden 2016 til 2021 øker gebyrinntektene med 0,1 millioner kr, fra 1,5 millioner kr i 2016 til 1,6 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 1,2 %. Konto 16404 FEIERAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG) utgjør de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
16404 FEIERAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	1 468 971	1 495 873	1 534 330	1 568 261	1 594 276	1 561 751	100,0 %
Sum gebyrinntekter	1 468 971	1 495 873	1 534 330	1 568 261	1 594 276	1 561 751	100,0 %
<i>Årlig endring</i>		1,8 %	2,6 %	2,2 %	1,7 %	-2,0 %	

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Mæland, Magnus Enhetsleder: Øvergaard, Nina Bordi, tlf. 78 97 74 12	Dato: 23.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Stiansen, Monica Hauge	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	062/16	30.11.2016

KJØP AV SKULPTUREN PROSPECTING - A GEOLOGICAL SURVEY OF GREYS

Vedlagte dokumenter:

VS: skulptur i Langøra?
VEDRØRENDE SKULPTUR I LANGØRA

Dokumenter i saken:

2016024346 VEDRØRENDE SKULPTUR I LANGØRA
2016021673 VEDRØRENDE SKULPTUR I LANGØRA

Kort sammendrag:

Hilde Mehti har tilbydd Sør-Varanger kommune å kjøpe skulpturen «prospecting – a Geological Survey of Greys». En skulptur laget av kunsteren Cecilia Jonsson. Kunstverkets pris er 240.000,-.

Faktiske opplysninger:

Sør-Varanger kommune har gjennom mail til ordføreren av 13.oktober d.å fått tilbud om å kjøpe skulpturen. Se vedlagt for korrespondansen og mer informasjon om kunstverket.

Rådmannen er av den oppfatning at Sør-Varanger kommune på dette tidspunktet ikke kan vurdere slike tilbud grunnet kommunens økonomiske situasjon.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Skulpturen kan sikkert tiltrekke flere mennesker til det området det settes opp. Dette kan generere inntekter til eventuelle næringsaktører som etablerer seg med et tilbud i området.

Infrastruktur:

ikke vurdert.

Barn og ungdom:

Ikke vurdert.

Folkehelse:

Ikke vurdert.

Kompetansebygging:

Ikke vurdert.

Økonomi:

eventuelt kjøp har kostnader.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommune går ikke til innkjøp av skulpturen «prospecting – a Geological

Survey of Greys

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Fra: Nina Bordi Øvergaard
Sendt: 14. oktober 2016 11:38
Til: Postmottak
Emne: VS: skulptur i Langøra?

Fra: Hilde Methi [<mailto:hmethi@gmail.com>]
Sendt: fredag 14. oktober 2016 09.55
Til: Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>
Kopi: Nina Bordi Øvergaard <Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Nina.Overgaard@sor-varanger.kommune.no>>>; Anders Mikkola <amikkola74@gmail.com>
<<mailto:amikkola74@gmail.com>>>
Emne: Re: skulptur i Langøra?

Takk, kjære Ordfører! Og PS - tenk så fint det blir for turistene og spasere opp i Langøra (akkurat passe langt) og se på utsikten og kjenne på hundremillioner år! H

14. oktober 2016 kl. 09.17 skrev Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>:

Kjære selvstendige kurator Hilde Methi

Jeg vil med dette bekrefte at vi har mottatt ditt brev. Ditt tilbud vil bli vurdert.

Mvh

Rune Gjertin Rafaelsen

Ordfører Sør-Varanger Kommune

Fra: Hilde Methi [<mailto:hmethi@gmail.com> <<mailto:hmethi@gmail.com>>]
Sendt: torsdag 13. oktober 2016 21.12
Til: Rune Rafaelsen <Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>
<<mailto:Rune.Rafaelsen@sor-varanger.kommune.no>>>
Emne: skulptur i Langøra?

Kjære Ordfører Rune Rafaelsen,

Jeg vil med dette tilby kommunen å kjøpe skulpturen ”Prospecting - a Geological Survey of Greys” av Cecilia Jonsson, en anerkjent kunstner basert i Bergen. Skulpturen ble laget i juni i år, i forbindelse med Dark Ecology, et prosjekt som har bestått av produksjon av et tjuetalls temporære kunstverk i den norsk-russiske grensesonen i 2014-2016.

”Prospecting - a Geological Survey of Greys” er en kunstnerisk undersøkelse av grunnfjellets gråtoner. Hun anvender vitenskapelige, geologiske metoder for uttak, analysering og kategorisering av bergarter og mineraler. Prøvekjerner ble tatt opp ved kjerneboring ned til 170 meters dyp. De ble deretter sammenstilt i en sylinder og plassert ved borehullet (ved Postermestervatn i Langøra). Kunstneren skal nå gjennomføre den neste fasen ved prosjektet som er å demontere de 60 borekjernene og frakte de til NGU i Trøndelag. Der skal hun mikro-fotografere alle fargenyansene, som deretter vil materialiseres i en ny installasjon/form,

muligens i glass.

Selve sylindren av borekjerne er et poetisk, sterkt verk, nydelig plassert i det fine landskapet, hvor mange folk ferdes. Det er et arbeid som hører til fjellet og akkurat det stedet og viser de ulike mineralene og bergartene der hvor sylindren står plassert. Verket kan gi assosiasjoner til den lokale gruvedriftshistoren, så vel som til geologi og dyp tid. Arbeidet vil være interessant for skoler i undervisningssammenheng.

Jeg legger ved et bilde av verket og et oppslag fra Sør-Varanger Avis. Kjerneboringen ble gjort av Arctic Drilling. Postament og konstruksjonen som bærer og holder borekjernene sammen er beregnet å tåle orkan, så det er et solid arbeid som vil kunne stå i mange år. En podcast (foreløbig kun på engelsk) formidler verket.

Kunstverkets pris er kr 240.000. I tillegg må det påberegnes endel variable kostnader. Se vedlegg.

Jeg ser for meg at vi kunne sette det opp igjen til våren.

Kanskje vi også kunne vist den andre delen av verket i Kirkenes som en midlertidig utstilling!

Jeg håper på et positivt svar og ser fram til videre dialog!

Med vennlig hilsen

Hilde

Selvstendig kurator

Cecilia Jonsson: <http://www.ceciliajonsson.com/>

Dark Ecology: www.darkecology.net <<http://www.darkecology.net>>

Podcast: <http://www.darkecology.net/prospecting>

--

Hilde Methi

Le Maires vei 1

N-9900 Kirkenes

+47 91 81 22 55

SØR-VARANGER KOMMUNE
RÅDMANNEN

Hilde Methi

Vår ref.: Saksnr.: 16/3275/97	Deres ref.:	Dato: 23.11.2016
Saksbehandler: Mæland, Magnus	Telefonnr.: 78 97 74 15	Epostadresse: postmottak@svk.no

VEDRØRENDE SKULPTUR I LANGØRA

Det vises til tidligere sendt mail. Sør-Varanger kommune beklager at saken har tatt tid. Rådmannen vil legge frem saken for formannskapet så fort som mulig.

Med vennlig hilsen

Øvergaard, Nina Bordi
rådmann

Mæland, Magnus
kontorsjef

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Skavhaug, Kristin Enhetsleder: Kaski, Ivar W., tlf. 78 97 75 21	Dato: 25.10.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Alstadsæter, Tove	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	063/16	30.11.2016
Kommunestyret		

KOMMUNALE GEBYRER INNEN VANN, AVLØP, SLAM OG RENOVASJON - BUDSJETT 2017

Vedlagte dokumenter:

Momentum Budsjettnotat - Sør-Varanger kommune 2017 (2016_09_27)
Kopi av Momentum Prognose - Sør-Varanger kommune

Kort sammendrag:

Saken gjelder fastsettelse av vann-, avløp-, slam- og renovasjonsgebyr for 2017. Feiegebyr fremmes som egen sak. Kommunestyret skal fastsette gebyrenes størrelse. Før kommunestyret fastsetter gebyrenes størrelse skal det foreligge et gebyrgrunnlag som er den øvre grense for hvor mye kommunen kan kreve inn i form av vann- og avløpsgebyrer, slamgebyrer og renovasjonsgebyrer i en gebyrperiode. Det skal også foreligge over forventede kostnader (drifts- og kapitalkostnader) for de nærmeste 4 årene.

Alt dette, gebyrgrunnlag og forventede kostnader over de nærmeste 4 år, er vist i vedlegget.

Faktiske opplysninger:

Fra 2016 til 2017 foreslås en samlet gebyrreduksjon på rundt 3,1 % for å dekke kommunens kostnader innenfor VAR-området samt feiing. I perioden 2016 til 2021 øker samlet gebyr med kun kr 601,-, fra kr 9 715,- i 2016 til kr 10 316 i 2021, når forutsetningene i beregningen

legges til grunn. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Gebyrgrunnlag for vann- og avløp:

Selvkostberegningene baserer seg på føringer i gjeldende regelverk for fastsetting av kommunale avgifter.

Gebyrgrunnlaget består av følgende hovedkomponenter:

- a. Driftskostnader
- b. Kapitalkostnader
- c. Indirekte kostnader, Vann- og avløps andel av kommunens felleskostnader.

Følgende avskrivningsperioder benyttes:

- 5 år: EDB-utstyr, kontormaskiner og lignede
- 10 år: Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignede.
- 20 år: Tekniske anlegg, renseanlegg, pumpestasjoner og lignede
- 40 år: Ledningsanlegg
- 50 år: Bygg
-

Rentesatsen er en gjennomsnitt 5 års Swaprente i 2016 med et tillegg på 0,5 %.

Rentesatsen blir da $1,25 + 0,5 = 1,74$ %.

Det er planlagt opptak av lån av kr 10 millioner til nyinvestering av anlegg innen vann og avløp i 2017.

Vedlikeholdsplan

- Oppstart og fullføring av NO DIG PROSJEKTER, gravefri metode med inn trekking av strømpa i eksisterende rør, i av 2 hovedvannledninger fra Førstevann til Kronprinsensgate, avløpsledning fra Kristen Nygaardsgate til Pasvikveien. Vann- og avløpsledninger i Chr. Ankersgate, Kirkenes.
- Ny hovedvannledning på Sandnes, fra hovedvannledningen i Bekkedalen til Sikdalsveien.

Vedlikeholdskostnadene vil bli dekket av lån, selvkostfond og gebyrinntekter til vann- og avløp.

Vann gebyr for 2017

Vanngebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 39,7 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2016 til 2017 foreslås at vanngebyret reduseres med 2,6 % fra kr 2 867,- til kr 2 792 for en bolig med vannforbruk på

150 m³/år. I vedlegget er gebyrutviklingen vist for perioden fram til 2021.

- Abonnementsgebyr vann, grunnlag: kr 1.346 inkl. mva. som er en reduksjon fra kr. 1.455 i 2016.
- Forbruksgebyr pr. m³ kr. 9,64 inkl. mva, i 2016 var satsen kr. 9,41 pr. m³.
- Satsene for tilknytningsgebyrene og leie av vannmåler foreslås videreført med samme satser som i 2016. Gebyrsatsene er inkl. mva.
- Viser til vedlegg *Kommunale gebyrer – Budsjett 2017*

Avløpsgebyr 2017

- Abonnementsgebyr avløp reduseres fra kr. 1.710 til kr. 1561 inkl mva.
- Forbruksgebyr, pris pr. m³ reduseres fra kr 13,41 til kr. 12,15 inklusiv mva
- Satsene for tilknytningsgebyrene foreslås videreført med 2016 nivå.

Viser til vedlegg *Kommunale gebyrer – Budsjett 2017*

Renovasjon for 2017.

Kommunen kjøper gjennom sitt medlemskap i ØFAS, husholdningsrenovasjon fra selskapet. ØFAS legger dermed den største premissen for renovasjonsgebyret. For 2016 til 2017 forventes det at driftsutgiftene vil øke fra 14,4 millioner til 15,0 millioner. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig økning med 3,5 %.

Slamtømming 2017

Fra 2016 til 2017 foreslås det at gebyret for slamtømming økes med 2,8 % fra kr 2 720 til kr 2 798 en økning på kr. 78,-. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 2,3 % i årene 2016 til 2021.

Gebyrsatsene er inkl. mva.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Forslaget innebærer at gebyrer dekker inn kommunens kostnader på vann, avløp, slam og renovasjon, i henhold til regelverket om selvkost.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar følgende satser for vann- og avløpsgebyrer, renovasjonsgebyrer og slamgebyrer for 2017. Prisene er inklusiv mva.

Vann og avløp:

- Abonnementsgebyr for vann kr 1.346,00
- Forbruksgebyr vann, pr m3 kr 9,64
- Abonnementsgebyr avløp kr 1.561,00
- Forbruksgebyr avløp, pr m3 kr 12,15

- Tilknytingsgebyr vann kr 2.500,00
- Tilknytingsgebyr avløp kr 2.500,00

- Leie av vannmåler (inntil 1") kr 187,50
- Leie av stor måler (over 1") kr 625,00

Renovasjon:

Beskrivelse	120 liter	240 liter	360 liter	660 liter	1000 liter

Grunngebyr	Kr 2.720,00	Kr 2.720,00	Kr 2.720,00	Kr 2.720,00	Kr 2.720,00
Mengdegebyr	Kr. 722,50	Kr 1.445,00	Kr 2.168,50	Kr 3.973,75	Kr 6.021,25
Renovasjon inkludert mva	Kr 3.442,50	Kr 4.175,00	Kr 4.888,50	Kr 6.693,75	Kr 8.741,25

Slamgebyr:

- Slamgebyr for separate anlegg med årlig tømning: kr 2 798,00
- Slamgebyr for separate anlegg med tømning hvert 2.år kr 1 399,00
- Slamgebyr for separate anlegg med tømning hvert 4. år kr 699,50

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Kommunale gebyrer - Budsjett 2017

Sør-Varanger kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalings-tjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har avsatte overskudd som er eldre enn fire år, må overskuddet brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2012 i sin helhet være disponert innen 2017.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

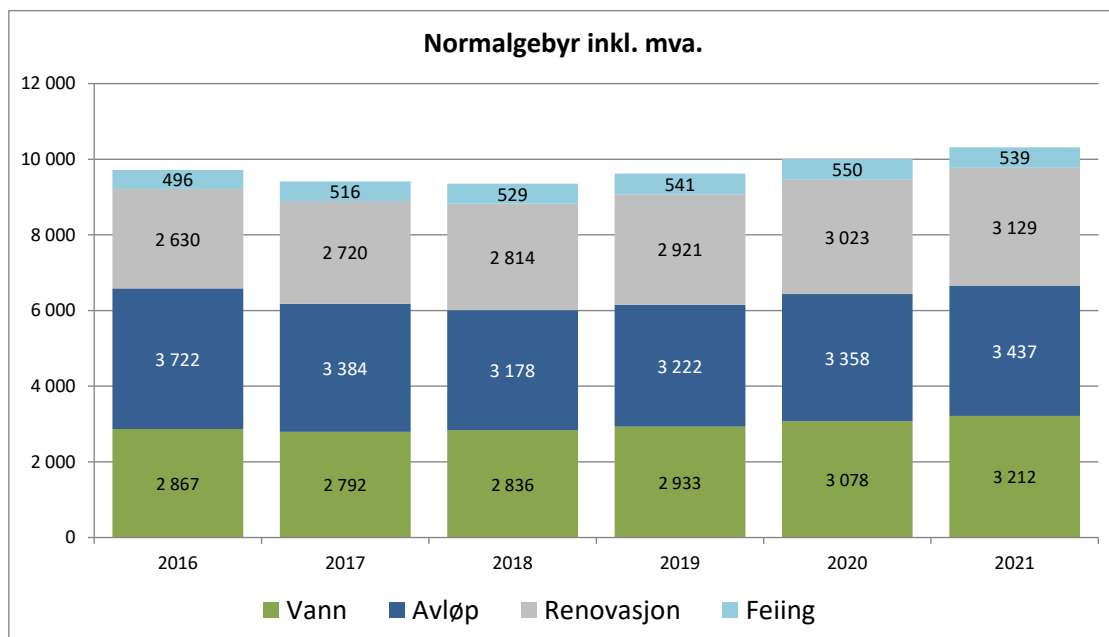
Det er en rekke faktorer som Sør-Varanger kommune ikke rår over i forhold til hva selvkostresultatet for det enkelte år vil bli. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekter (kapasitetsbegrensninger internt og eksternt), samt (uventede) inntekter fra nye abonnenter eller brukere. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er for 2017 anslått å være 1,74 %. Lønnsvekst fra 2016 til 2017 er satt til 2,50 % mens generell prisvekst er satt til 2,50 %. Budsjettet er utarbeidet den 27. september 2016. Tallene for 2015 er etterkalkyle, tallene for 2016 er prognostiserte verdier og ikke tall fra budsjettet. Tallene for 2017 til 2020 er budsjett/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling vann, avløp, renovasjon og feiing.

Fra 2016 til 2017 foreslås en samlet gebyrreduksjon på rundt -3,1 % for å dekke kommunens kostnader på områdene. Gebyret for feiing øker med 4,0 %, mens gebyret for avløp reduseres med 9,1 %. I perioden 2016 til 2021 øker samlet gebyr med kr 601,-, fra kr 9 715,- i 2016 til kr 10 316,- i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 1,2 %. I stolpediagrammet under er gebyret for vann og avløp basert på et årlig målt forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Årlig gebyrendring fra året før	2017	2018	2019	2020	2021
Vann	-2,6 %	1,6 %	3,4 %	4,9 %	4,4 %
Avløp	-9,1 %	-6,1 %	1,4 %	4,2 %	2,4 %
Renovasjon	3,4 %	3,4 %	3,8 %	3,5 %	3,5 %
Feiing	4,0 %	2,4 %	2,4 %	1,6 %	-2,0 %
Total endring	-3,1 %	-0,6 %	2,8 %	4,1 %	3,1 %

Dette forslaget til gebyrsatser for 2017 er utarbeidet i samarbeid med Momentum Selvkost AS. Sør-Varanger kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 250 norske kommuner. Momentum Selvkost AS har mer enn 10 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Vann - 2016 til 2021

Vanngebyrsatser

I Sør-Varanger kommune er vanngebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 39,7 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2016 til 2017 foreslås det at vanngebyret reduseres med 2,6 % fra kr 2 867,- til kr 2 792,-. I perioden 2016 til 2021 vil årsgebyret totalt øke med kr 345,-, hvorav kr -75,- er endringen fra 2016 til 2017. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 2,3 % i årene 2016 til 2021. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 2 867,- i 2016 til kr 3 212,- i 2021. I tabellen under er vanngebyret basert på et årlig målt forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Vanngebyrsatser	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Abonnementsgebyr (kr/abonent)	kr 1 455	kr 1 346	kr 1 368	kr 1 414	kr 1 484	kr 1 549
Årlig endring		-7,5 %	1,6 %	3,4 %	5,0 %	4,4 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 9,41	kr 9,64	kr 9,79	kr 10,13	kr 10,63	kr 11,09
Årlig endring		2,4 %	1,6 %	3,4 %	4,9 %	4,4 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 2 867	kr 2 792	kr 2 836	kr 2 933	kr 3 078	kr 3 212
Årlig endring		-2,6 %	1,6 %	3,4 %	4,9 %	4,4 %

Driftsutgifter Vann

Fra 2016 til 2017 forventes driftsutgiftene å reduseres med rundt 4,8 % fra 11,9 millioner kr til 11,3 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 reduseres driftsutgiftene med 0,9 millioner kr, fra 11,9 millioner kr i 2016 til 10,9 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 1,6 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 36,7 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Vann	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
10*** Lønn	3 751 300	3 845 083	3 941 210	4 039 740	4 140 733	4 244 252	36,7 %
11*** Varer og tjenester	1 808 600	1 853 815	1 900 160	1 947 664	1 996 356	2 046 265	17,7 %
12*** Varer og tjenester	6 000 000	5 290 072	4 000 000	4 100 000	4 202 500	4 307 562	42,7 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	300 000	307 500	315 188	323 067	331 144	339 422	2,9 %
Sum driftsutgifter	11 859 900	11 296 470	10 156 557	10 410 471	10 670 733	10 937 501	100,0 %
Årlig endring		-4,8 %	-10,1 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Kapitalkostnader Vann

Fra 2016 til 2017 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 5,2 % fra 2,1 millioner kr til 2,2 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 øker kapitalkostnadene med 0,5 millioner kr, fra 2,1 millioner kr i 2016 til 2,6 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 4,4 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 69,2 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Vann	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Avskrivningskostnad	1 511 523	1 476 691	1 458 193	1 458 193	1 442 789	1 392 789	59,8 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	54 868	217 368	292 368	367 368	442 368	9,4 %
Kalkulatorisk rente	602 451	617 110	591 577	566 204	540 966	516 296	23,5 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	17 887	94 261	174 542	222 308	268 768	287 823	7,3 %
Sum kapitalkostnader	2 131 861	2 242 930	2 441 680	2 539 073	2 619 890	2 639 276	100,0 %
Årlig endring		5,2 %	8,9 %	4,0 %	3,2 %	0,7 %	

Indirekte kostnader Vann

Fra 2016 til 2017 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 2,5 % fra 0,59 millioner kr til 0,61 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 øker indirekte kostnader med 0,08 millioner kr, fra 0,59 millioner kr i 2016 til 0,67 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2,5 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100,0 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Vann	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Indirekte driftsutgifter (netto)	592 406	607 217	622 397	637 957	653 906	670 253	100,0 %
Indirekte avskrivningskostnad	91	91	91	91	0	0	0,0 %
Indirekte kalkulatorisk rente	5	4	2	1	0	0	0,0 %
Sum indirekte kostnader	592 502	607 311	622 490	638 048	653 906	670 253	100,0 %
Årlig endring		2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Gebyrinntekter Vann

Fra 2016 til 2017 forventes gebyrinntektene å reduseres med rundt 2,8 % fra 12,8 millioner kr til 12,4 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 øker gebyrinntektene med 1,5 millioner kr, fra 12,8 millioner kr i 2016 til 14,2 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2,2 %. Konto 16401 VANNAVGIFTER (MVA 25% PLIKTIG) utgjør 99,3 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Vann	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
16401 VANNAVGIFTER (MVA 25% PLIKTIG)	12 599 988	12 355 762	12 544 238	12 966 369	13 589 948	14 174 555	99,3 %
16405 TILKNYTNINGSavgift (MVA 25% PLIKTIG)	190 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	0,7 %
Sum gebyrinntekter	12 789 988	12 425 762	12 614 238	13 036 369	13 659 948	14 244 555	100,0 %
Årlig endring		-2,8 %	1,5 %	3,3 %	4,8 %	4,3 %	

Avløp - 2016 til 2021

Avløpgebyrsatser

I Sør-Varanger kommune er avløpgebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 39,2 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2016 til 2017 foreslås det at avløpgebyret reduseres med 9,1 % fra kr 3 722,- til kr 3 384,-. I perioden 2016 til 2021 vil årsgebyret totalt reduseres med kr 285,-, hvorav kr -338,- er endringen fra 2016 til 2017. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrreduksjon på 1,6 % i årene 2016 til 2021. Samlet gebyrreduksjon i perioden er fra kr 3 722,- i 2016 til kr 3 437,- i 2021. I tabellen under er avløpgebyret basert på et årlig målt forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Avløpgebyrsatser	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Abonnementsgebyr (kr/abonnet)	kr 1 710	kr 1 561	kr 1 466	kr 1 488	kr 1 550	kr 1 586
Årlig endring		-8,7 %	-6,1 %	1,4 %	4,2 %	2,3 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 13,41	kr 12,15	kr 11,41	kr 11,56	kr 12,05	kr 12,34
Årlig endring		-9,4 %	-6,1 %	1,3 %	4,2 %	2,4 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 3 722	kr 3 384	kr 3 178	kr 3 222	kr 3 358	kr 3 437
Årlig endring		-9,1 %	-6,1 %	1,4 %	4,2 %	2,4 %

Driftsutgifter Avløp

Fra 2016 til 2017 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 1,4 % fra 9,4 millioner kr til 9,6 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 reduseres driftsutgiftene med 0,1 millioner kr, fra 9,4 millioner kr i 2016 til 9,4 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 0,1 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 27,6 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Avløp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
10*** Lønn	2 392 000	2 451 800	2 513 095	2 575 922	2 640 320	2 706 328	27,6 %
11*** Varer og tjenester	1 287 200	1 319 380	1 352 365	1 386 174	1 420 828	1 456 349	14,9 %
12*** Varer og tjenester	4 000 000	4 000 000	3 000 000	3 075 000	3 151 875	3 230 672	37,0 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	1 769 254	1 813 485	1 858 822	1 905 293	1 952 925	2 001 749	20,5 %
Sum driftsutgifter	9 448 454	9 584 665	8 724 282	8 942 389	9 165 949	9 395 097	100,0 %
Årlig endring		1,4 %	-9,0 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Kapitalkostnader Avløp

Fra 2016 til 2017 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 2,3 % fra 3,3 millioner kr til 3,4 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 øker kapitalkostnadene med 0,2 millioner kr, fra 3,3 millioner kr i 2016 til 3,5 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 1,2 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 67,9 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Avløp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Avskrivningskostnad	2 286 900	2 259 035	2 215 666	2 060 915	2 055 781	2 055 781	63,2 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	32 632	120 132	195 132	270 132	345 132	4,7 %
Kalkulatorisk rente	1 008 351	1 036 849	997 919	960 713	924 898	889 127	28,4 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	10 638	52 878	108 099	157 556	205 708	226 456	3,7 %
Sum kapitalkostnader	3 305 889	3 381 394	3 441 817	3 374 317	3 456 519	3 516 496	100,0 %
Årlig endring		2,3 %	1,8 %	-2,0 %	2,4 %	1,7 %	

Indirekte kostnader Avløp

Fra 2016 til 2017 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 2,5 % fra 0,54 millioner kr til 0,55 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 øker indirekte kostnader med 0,07 millioner kr, fra 0,54 millioner kr i 2016 til 0,61 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2,5 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100,0 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Avløp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Indirekte driftsutgifter (netto)	539 658	553 149	566 978	581 152	595 681	610 573	100,0 %
Indirekte avskrivningskostnad	118	118	118	118	0	0	0,0 %
Indirekte kalkulatorisk rente	7	5	3	1	0	0	0,0 %
Sum indirekte kostnader	539 782	553 272	567 099	581 271	595 681	610 573	100,0 %
Årlig endring		2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Gebyrinntekter Avløp

Fra 2016 til 2017 forventes gebyrinntektene å reduseres med rundt 9,4 % fra 14,4 millioner kr til 13,1 millioner kr. I perioden 2016 til 2021 reduseres gebyrinntektene med 1,2 millioner kr, fra 14,4 millioner kr i 2016 til 13,3 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 1,6 %. Konto 16402 KLOAKKAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG) utgjør 99,3 % av de totale

Gebyrinntekter Avløp	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
16402 KLOAKKAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	14 237 484	13 000 114	12 213 140	12 379 799	12 902 088	13 206 553	99,3 %
16405 TILKNYTNINGSavgift (MVA 25% PLIKTIG)	190 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	0,7 %
Sum gebyrinntekter	14 427 484	13 070 114	12 283 140	12 449 799	12 972 088	13 276 553	100,0 %
Årlig endring		-9,4 %	-6,0 %	1,4 %	4,2 %	2,3 %	

Feiing - 2016 til 2021

Feiing - gebyrsatser

Fra 2016 til 2017 foreslås det at gebyret for feiing øker med 4,0 % fra kr 496,- til kr 516,-. I perioden 2016 til 2021 vil årsgebyret totalt øke med kr 43,-, hvorav kr 20,- er endringen fra 2016 til 2017. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 1,7 % i årene 2016 til 2021. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 496,- i 2016 til kr 539,- i 2021. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Feiing - gebyrsatser	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Normalgebyr	kr 496	kr 516	kr 529	kr 541	kr 550	kr 539
Årlig endring		4,0 %	2,4 %	2,4 %	1,6 %	-2,0 %

Driftsutgifter Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 0,9 %. I perioden 2016 til 2021 øker driftsutgiftene med 0,1 millioner kr, fra 1,2 millioner kr i 2016 til 1,4 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2,2 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 88,9 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
10*** Lønn	1 074 470	1 101 332	1 128 865	1 157 087	1 186 014	1 215 664	88,9 %
11*** Varer og tjenester	110 000	112 750	115 569	118 458	121 419	124 455	9,1 %
12*** Varer og tjenester	40 000	21 000	21 525	22 063	22 615	23 180	1,9 %
Sum driftsutgifter	1 224 470	1 235 082	1 265 959	1 297 608	1 330 048	1 363 299	100,0 %
Årlig endring		0,9 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Kapitalkostnader Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 136,7 % fra 33,4 tusen kr til 79,1 tusen kr. I perioden 2016 til 2021 øker kapitalkostnadene med 41,6 tusen kr, fra 33,4 tusen kr i 2016 til 75,0 tusen kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 17,5 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 75,5 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Avskrivningskostnad	17 918	17 918	17 918	17 918	17 918	17 918	25,7 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	41 700	41 700	41 700	41 700	41 700	49,8 %
Kalkulatorisk rente	12 120	12 627	12 315	12 003	11 691	11 380	17,2 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	3 399	6 893	6 167	5 442	4 716	3 991	7,3 %
Sum kapitalkostnader	33 437	79 137	78 100	77 063	76 025	74 988	100,0 %
Årlig endring		136,7 %	-1,3 %	-1,3 %	-1,3 %	-1,4 %	

Indirekte kostnader Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 2,5 %. I perioden 2016 til 2021 øker indirekte kostnader med 0,01 millioner kr, fra 0,11 millioner kr i 2016 til 0,12 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2,5 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100,0 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
Indirekte driftsutgifter (netto)	109 492	112 229	115 035	117 911	120 859	123 880	100,0 %
Indirekte avskrivningskostnad	57	57	57	57	0	0	0,0 %
Indirekte kalkulatorisk rente	3	2	1	0	0	0	0,0 %
Sum indirekte kostnader	109 552	112 289	115 093	117 968	120 859	123 880	100,0 %
Årlig endring		2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	

Gebyrinntekter Feiing

Fra 2016 til 2017 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 1,8 %. I perioden 2016 til 2021 øker gebyrinntektene med 0,1 millioner kr, fra 1,5 millioner kr i 2016 til 1,6 millioner kr i 2021. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 1,2 %. Konto 16404 FEIERAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG) utgjør de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Feiing	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Fordeling 2016 - 2021
16404 FEIERAVGIFT (MVA 25% PLIKTIG)	1 468 971	1 495 873	1 534 330	1 568 261	1 594 276	1 561 751	100,0 %
Sum gebyrinntekter	1 468 971	1 495 873	1 534 330	1 568 261	1 594 276	1 561 751	100,0 %
Årlig endring		1,8 %	2,6 %	2,2 %	1,7 %	-2,0 %	

Prognose	Vann	Kommentar	Avløp	Kommentar	Renovasjon	Kommentar
16401 VANNAVVGIFTER (MVA 25% PLIKTIG)	12 599 988	Se under	14 237 484	Se under	14 714 879	Se under
16405 TILKNYTNINGSavgIFT (MVA 25% PLIKTIG)	190 000	Se under	190 000	Se under		
Gebyrinntekter	12 789 988		14 427 484		14 714 879	
16*** Øvrige salgsinntekter						
17*** Overføring med krav til motytelse	12 767	Flat prognose	13 484	Flat prognose		
18*** Overføringer uten krav til motytelse						
19*** Finansutgifter ekskl. 195						
195** Bruk av bundne fond						
Driftsinntekter	12 802 755		14 440 968		14 714 879	
10*** Lønn	3 751 300	Budsjett 2016	2 392 000	Budsjett 2016	48 900	Budsjett 2016
11*** Varer og tjenester	1 808 600	Budsjett 2016	1 287 200	Budsjett 2016	43 142	Flat prognose
12*** Varer og tjenester	6 000 000	Anslag	4 000 000	Anslag	0	
13*** Kjøp som erstatter egenproduksjon	300 000	Anslag	1 769 254	R2015	14 355 000	Anslag
14*** Overføringer						
15*** Finansutgifter ekskl. 155 og 159						
155** Avsetning til bundne fond						
Driftsutgifter	11 859 900		9 448 454		14 447 042	
Årsgebyr						
T1	3 224 464		3 531 061		3 684 025	
T2	3 232 661		3 572 529		3 674 844	
T3	2 980 689		3 566 947		3 678 005	
T4	3 162 174		3 566 947	Antar lik T3	3 678 005	Antar lik T3
Totalt	12 599 988	-	14 237 484	-	14 714 879	
Tilknytningsgebyr						
T1	26 000		24 000			
T2	6 000		6 000			
T3	50 000		48 000			
T4	108 000	Anslag	112 000	Anslag		
Totalt	190 000		190 000			

Lønnsprognostisering	Månedsværk per august	Månedsværk	Månedsværk per august	Månedsværk	Månedsværk per august	Månedsværk
januar	-		-		-	
februar	-	-	-	-	-	-
mars	-	-	-	-	-	-
april	-	-	-	-	-	-
mai	-	-	-	-	-	-
juni	-		-		-	
juli	-	-	-	-	-	-
august	-	-	-	-	-	-
september	-	-	-	-	-	-
oktober	-	-	-	-	-	-
november	-	-	-	-	-	-
desember	-	-	-	-	-	-
Totalt	-	-	-	-	-	-
Lønnstillegg i prosent		0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Lønnstillegg fra og med (måned)	mai	5	mai	5	mai	5
Totalt inkl lønnsvekst	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lønnsutgift per august		-		-		-

Slamtømming	Kommentar	Feiing	Kommentar
1 341 922	Se under	1 468 971	Ferdig fakturert
1 341 922		1 468 971	
1 341 922		1 468 971	
		1 074 470	Lønnsprognose, pluss 300.000 til lærling og vikar siste kvartal
19 174	Kto 11961 per aug	110 000	Anslag
		40 000	Anslag
1 381 386	Per aug * 2		
1 400 560		1 224 470	
337 569			
335 337			
334 508			
334 508	Antar lik T3		
1 341 922		-	

Månedsverk per august	Månedsverk	Månedsverk per august	Månedsverk
-		-	
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-		-	
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
mai	5	mai	5
0,00	0,00	0,00	0,00
	-		-

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Mæland, Magnus Enhetsleder: Mæland, Magnus, tlf. 78 97 74 15	Dato: 10.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Magga, Mariann Wollmann	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Kommunestyret		
Formannskapet	064/16	30.11.2016

REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE (GODTGJØRINGSREGLEMENTET)

Vedlagte dokumenter:

REGLEMENT FOR GODTGJØRING TIL FOLKEVALGTE NOVEMBER 2016
SVK SKJEMA FOR GODKJENNING AV REISE
Krav om tapt arbeidsfortjeneste

Dokumenter i saken:

- 2015027284 MELDING OM VEDTAK I FORMANNSKAPET 02.12.15 - DATAUTSTYR TIL FOLKEVALGTE - FORTOLKNING AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK
- 2015025982 DATAUTSTYR TIL FOLKEVALGTE - KOMMUNESTYRETS VEDTAK
- 2015022391 VEDTAK I KOMMUNESTYRET 30.09.15 - REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE 2015 - 2019
- 2015022107 FORSLAG FRA SP - KOMMUNESTYRESAK 056/15 - REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE
- 2015021504 SAK 056/15 KOMMUNESTYREMØTE 30.09.2015 - REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE
- 2015015996 REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE 2015 - 2019 - HØRING FØR BEHANDLING
- 2015015333 REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE 2015 - 2019 - INNKALLING TIL MØTE
- 2015006881 REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE 2015 - 2019 - INNKALLING TIL MØTE
- 2015005445 REGLEMENT FOR GODTGJØRING AV FOLKEVALGTE 2015 - 2019 - FORBEREDENDE ARBEID

Kort sammendrag:

Dagens reglement for godtgjøring av folkevalgte har vist seg å være utfordrende å forholde seg til og det eksisterer ulike oppfatninger av hva reglementet legger opp til. Målet med denne saken er å avbyråkratisere og legge til rette for at godtgjøring for politisk arbeid blir rettferdig og enkelt.

Faktiske opplysninger:

Faktiske forhold:

I henhold til §§ 41 og 42 i KommuneLoven vedtok Kommunestyret «Reglement for godtgjøring til folkevalgte» (Godtgjøringsreglementet) i september 2015 for å sikre alle som har et kommunalt tillitsverv og deres rett til skyss, - kost og overnattingsgodtgjøring (§41), samt deres rettskrav på arbeidsgodtgjøring (§ 42).

Basert på erfaringer ser rådmannen behov for presiseringer i godtgjøringsreglementet. Rådmannen har omrokkert på noen punkter så det anbefales at man sammenligner med tidligere vedtatt godtgjøringsreglement.

På overordnet nivå er det gjort noen bagatellmessige endringer som f.eks. å vise til ytterligere lovhjemmel for godtgjøring og oppstilling av avsnitt i selve godtgjøringsdokumentet.

- Det er laget praktiske skjemaer som ligger vedlagt til godtgjøringsreglementet for dokumentasjon på tapt arbeidsfortjeneste/tjenestefrikjøp og for reising i møter på vegne av Sør-Varanger kommune. Det blir et nytt krav om at disse skal brukes.
- Det er lagt til grunn faste rammer for varaordføreres godtgjøring når varaordfører er fungerende ordfører.
- Rådmannen har lagt til grunn et prinsipp at folkevalgte skal ha like trygge rammer som ordinære ansatte i Sør-Varanger kommune når det kommer til eksempelvis sykdom og foreldrepermisjoner.
- Rådmannen har endret «frikjøp» til «fast godtgjøring» dette betyr at de som tidligere har vært omfavnet av frikjøpsordningen nå heller får en fast godtgjørelse for å

kompensere for politisk arbeid.

· For å kutte i byråkrati utbetaler man godtgjørelse halvårlig. Tapt arbeidsinntekt eller tapt arbeidsfortjeneste utbetales etter fremsatte krav, men krav som er 6 måneder eller eldre avvises.

Overordnet så ønsker rådmannen å presisere at hvis man er i tvil angående alt fra reiser til godtgjøring så burde man kontakte formannskapssekretær eller kontorsjef for veiledning. Rådmannen viser også til punkt 10 *fortolkninger*. Man vil ikke kunne lage et reglement som er perfekt og tilpasset alle livssituasjoner, det er derfor viktig at man tar opp situasjoner som ikke reguleres godt nok av godtgjøringsreglementet til beslutning i formannskapet.

For å ha et levende lokaldemokrati så er det viktig at mennesker i alle samfunnslag har mulighet til å være folkevalgt . Det gjelder alt fra når på dagen man setter opp møter til at man gir en godtgjørelse som gjør det mulig for folkevalgte å bruke store deler av sin fritid på et verv man er valgt av folket til å gjøre.

Den største endringen i dette forslaget til godtgjøringsreglement er at man går vekk fra en ordning med frikjøp for medlemmer av formannskap, utvalgsledere og gruppeledere blant annet. Det er veldig tidkrevende å skulle håndtere dette regelverket, og det er forskjellige fra yrker til yrker hvordan man kan håndtere å ta permisjon uten lønn fra sitt arbeid for å kunne drive med politisk arbeid. Rådmannen mener det er en bedre løsning med fast godtgjørelse for å kompensere for det arbeidet man har som folkevalgt utenom møter i kommunale organ, enn små frikjøp som er utfordrende å håndheve. Med en fast godtgjørelse kan man selv bestemme hvordan man organiserer sitt politiske virke uten å tenke på å sende inn tapt arbeidsfortjeneste for enkelte dager. Dette er en betydelig avbyråkratisering og forenkling.

Rådmannen har etter en skjønnsmessig vurdering kommet frem til at en enkel måte å tilnærme seg den faste godtgjørelsen er å ta utgangspunkt i ordførers godtgjøring. På den måten vil det ikke være behov for korrigerende i kommunestyret eller formannskapet på et senere tidspunkt.

Basert på frikjøpsdager og en skjønnsmessig vurdering vil en ordning med fast godtgjørelse ha følgende kostnadsramme:

						Antall	Sum
A.	Utvalgsledere, leder av kontrollutvalget og leder av havnestyret	22650	5				113250

5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.								
B. Medlemmer av formannskapet 5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.						22650	7	158550
C. Leder i eldrerådet og leder i rådet for likestilling av funksjonshemmede.						2265	2	4530
0,5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.								
D. Gruppeledere etter følgende modell:								
1. Partigrupper med 1 person 5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.						22650	0	0
2. Partigrupper med 2-5 personer						45300	4	181200
10 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.								
3. Partigrupper med mer enn 5 pers 15 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.						67950	1	67950
							Totalsum	525480

Kostnadsrammen til dette godtgjørelsesreglementet er vanskelig å budsjettere på kronen siden det er utfordrende å ta høyde for særlig tapt arbeidsfortjeneste/tapt arbeidsinntekt. Med en fast godtgjørelse vil det være mer forutsigbart å budsjettere.

Følgende tabell viser regnskap for 2014, 2015, budsjett 2016, regnskap per 3.kvartal for 2016 og prognostisert regnskap for 2016 for godtgjøring.

	Godtgjøring for møter	Tapt arbeidsfor.	Tjenestefrikjøp
Regnskap 2014	452.000	117.000	432.000
Regnskap 2015	184.000	73.000	282.000
Budsjett 2016	550.000	0	600.000
Regnskap per 3.kvartal	492.000	145.000	526.000

Prognostisert regnskap	660.000	200.000	800.000
------------------------	---------	---------	---------

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Berøres ikke.

Infrastruktur:

Berøres ikke.

Barn og ungdom:

Berøres ikke.

Folkehelse:

Berøres ikke.

Kompetansebygging:

Berøres ikke.

Økonomi:

Kostnadene ligger i saken, men saken endrer ikke målsetninger innen økonomi.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

**Forslag til innstilling:
Nytt godtgjøringsreglement**

Reglement for godtgjøring til folkevalgte – godtgjøringsreglement av november 2016 - vedtas.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

REGLEMENT FOR GODTGJØRING TIL FOLKEVALGTE

**Med hjemmel i
kommunelovens §§ 41 og 42**

Sør-Varanger kommune

NOVEMBER 2016

1. HJEMMELSGRUNNLAG OG HVEM SOM OMFATTES AV ORDNINGEN

I henhold til KommuneLOVEN av 25. september 1992 har folkevalgte rett til godtgjørelse for sitt arbeid (§42), samt dekning av utgifter og økonomiske tap (§41) etter nærmere regler fastsatt av kommunestyret i «Reglement for godtgjøring av folkevalgte». Godtgjøring til folkevalgte er fastsatt av kommunestyret med hjemmel i kommunelovens § 42.

Godtgjøringsbestemmelsene gjelder alle som har et kommunalt tillitsverv, herunder ansattes representanter i partssammensatte utvalg opprettet med hjemmel i kommunelovens § 25.

2. GODTGJØRING

Grunnlaget for ordførerens godtgjøring er den til enhver tid gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentantene. Ordførers godtgjørelse justeres med samme virkningstidspunkt som den årlige justeringen av en statsråds godtgjørelse.

Varaordførerens godtgjørelse fastsettes av kommunestyret til inntil 50 % av ordførers godtgjøring, avhengig av hvilken prosent vervet i perioden utgjør.

Varaordfører skal ha godtgjørelse tilsvarende ordfører i seks uker i løpet av et kalenderår uavhengig av hvor mye tid varaordfører fungerer som ordfører.

Ordfører og varaordfører tilkommer ikke møtegodtgjørelser.

Ved sykdom/foreldrepermisjon o.l. behandles Ordfører og Varaordfører som ordinær arbeidstaker.

Ordfører og varaordfører tilstås fri mobiltelefon og pc, underlagt skatteregler. Her følges statens satser og det skal innberettes (sjekk med lønn).

Legitimert tap av offentlig eller privat pensjonsordning godtgjøres fullt ut.

Etterlønn:

KS' prinsipper for etterlønn for folkevalgte på mer enn 1/3 tid gjøres gjeldende for Sør-Varanger kommune som følger:

- 1 ½ mnd. dersom vedkommende har en jobb å komme tilbake til etter endt tjeneste.
- 3 mnd. dersom vedkommende ikke har en jobb å komme tilbake til.

Justering av godtgjørelser skjer årlig ihht. vedtak i stortinget.

Formannskapssekretær er ansvarlig for å melde inn endringer.

3. TAPT ARBEIDSFORTJENESTE

Tapt arbeidsfortjeneste dekkes i medhold av kommunelovens § 41. Merverdiavgift dekkes ikke.

Tapt arbeidsfortjeneste eller møtegodtgjørelse dekkes ikke for folkevalgte i verv som utgjør 50 % eller mer.

Erstatning for tap av arbeidsinntekt betales møtende medlemmer/varamedlemmer i utvalg, styrer og råd oppnevnt av kommunestyret. Erstatningen betales også folkevalgte i pålagt oppdrag for kommunen (kurs, reiser, møter) i den grad disse må legges til arbeidstid.

Erstatningen for utgifter til kurs/reiser/møter utbetales etter forhåndsgodkjenning fra ordfører/varaordfører på eget skjema (se vedlegg).

Reise og opphold må bestilles ihht kommunens innkjøpsavtaler. Reiser og opphold som ikke er bestilt i henhold til dette, eller som ikke er forhåndsgodkjent på eget skjema, vil ikke bli refundert. Nærmere informasjon kan fås ved henvendelse til møtesekretariatet.

I tråd med kommuneloven, skal reglementet erstatte tap av arbeidsinntekt, og ikke tap av fritid. Det gis derfor ikke erstatning for ulegitimert tap av arbeidsinntekt for deltakelse på møter på ferie- og øvrige opparbeidede fridager.

Legitimert tap av arbeidsinntekt erstattes med inntil kr 3.500,- pr. dag, inkl. feriepenger. Merverdiavgift dekkes ikke.

Det dekkes tapt arbeidsfortjeneste på inntil max. 7,5 timer pr. dag, (inkl. 1 time gruppemøte) Hvis tapt arbeidsfortjeneste refererer seg til et kortere møtetidsrom, avkortes satsen forholdsmessig. Reisetid er inkludert. Refusjonskrav skrives time for time. Ihht. vedlagte skjema.

Som dokumentasjon på legitimert arbeidsinntekt kreves:

- For folkevalgte som trekkes i lønn av arbeidsgiver, og selv krever refusjon fra kommunen, refunderes lønn i h.h.t. synliggjort trekk på lønsslipp.
- Folkevalgtes arbeidsgiver krever refusjon i h.h.t. lønsslipp for vedkommende folkevalgt.

Det presiseres at det er personinntekt – ikke firmaets inntekt – som skal være grunnlaget for å beregne tapt arbeidsinntekt.

Korrekt dokumentasjon på legitimert arbeidsinntekt må foreligge før erstatning for tapt arbeidsfortjeneste utbetales.

Små A/S og selvstendig næringsdrivende som i praksis drives som enkeltmannsforetak:

- Når feriepengegrunnlaget ikke brukes som dokumentasjon for tapt arbeidsinntekt, må tapet dokumenteres eller sannsynliggjøres på annen måte, for eksempel ved framleggelse av regnskapstall for siste års omsetning, utførte dagsverk i produksjonen eller lignende, med inntil kr 3.500,- pr. dag.
- Det må framlegges ny dokumentasjon/sannsynliggjøring på næringsinntekt for siste kvartal (pt. Post 1.6)

Dekning av tapt arbeidsfortjeneste for skift-/turnusarbeid:

- Ved møter på dagtid hvor vedkommende folkevalgt har ordinært arbeid ettermiddag/kveld samme dag, gis erstatning for tapt arbeidsfortjeneste for den påfølgende vakt.
- Det gjelder også nattevakter i forkant av et møte. Som dokumentasjon kreves godkjent skift-/turnusplan.

Dokumentasjon må foreligge før erstatning for tapt arbeidsfortjeneste utbetales.

Gruppemøter

Inntil 1 time for gruppemøter i forkant av kommunestyre-, formannskaps- og utvalgsmøter (hovedutvalgene) medregnes i beregningen av antall timer brukt til møtet i forhold til tapt arbeidsfortjeneste.

Det gis ikke møtegodtgjørelse for gruppemøter.

Ulegitimert tapt arbeidsinntekt kan ikke gis til lønsmottakere.

Folkevalgte som er studenter, pensjonister eller hjemmeværende kan etter krav motta 0,15 % av ordførers årlige godtgjøring per dag som erstatning for ulegitimert inntektstap.

Krav om erstatning for tapt arbeidsfortjeneste eller arbeidsinntekt utbetales etter framsatt krav. Krav om erstatning for tapt arbeidsfortjeneste sendes til postmottak@svk.no. Krav som er mer enn 6 måneder gammel avvises.

Justering av godtgjørelser skjer årlig ihht. vedtak i stortinget.

Formannskapssekretær er ansvarlig for å melde inn endringer.

4. MØTEGODTGJØRELSE

- Møtegodtgjørelse for formannskapsmøter	0,1 % av ordførers godtgjørelse
- Møtegodtgjørelse for kommunestyremøter	0,1 % av ordførers godtgjørelse
- Øvrige utvalg, styrer og råd	0,05 % av ordførers godtgjørelse

Godtgjørelsen bortfaller dersom det ytes annen tilsvarende godtgjørelse i medhold av lov eller særskilt avtale.

Møtegodtgjørelse utbetales til møtende medlemmer og varamedlemmer, og skal dekke forberedelser, tilstedeværelse, saksbehandling og data-/telefonutgifter.

Møtegodtgjørelse utbetales også til stemmestyrenes 3 medlemmer (evt. møtende varamedlemmer for faste medlemmer) med 0,05 % av ordførers godtgjørelse. Utbetalingen skjer pr. dag så lenge det avvikles valg over 2 dager i Sør-Varanger.

Bestemmelsene om møtegodtgjørelse gjelder ikke kontrollutvalget, som har egne bestemmelser.

Godtgjøringen reguleres årlig i h.h.t. ordførergodtgjørelsens størrelse.

5. REPRESENTASJON OG ØVRIG MØTEVIRKSOMHET

Dersom medlemmer av folkevalgte utvalg blir oppnevnt til eller får aksept av ordfører til å delta på kurs, konferanser, representasjon, møtevirksomhet i eksterne møter og lignende, samt fjernmøter etter kommunelovens bestemmelser, tilstås eventuelt tapt arbeidsfortjeneste, etter søknad.

Aksept må forhåndsbekreftes/-dokumenteres av ordfører/varaordfører på eget skjema.

Møtegodtgjørelse utbetales ikke.

6. FAST GODTGJØRELSE

Fast godtgjørelse skal dekke kostnader representantene har for å utøve sitt verv utover arbeid i kommunale organ.

- A. Utvalgsledere, leder av kontrollutvalget og leder av havnestyret
5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.
- B. Medlemmer av formannskapet
5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.
- C. Leder i eldrerådet og leder i rådet for likestilling av funksjonshemmede.
0,5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.
- D. Gruppeledere etter følgende modell:
 - 1. Partigrupper med 1 person
5 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.
 - 2. Partigrupper med 2-5 personer
10 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.
 - 3. Partigrupper med mer enn 5 pers
15 % av 50 % av ordførers godtgjørelse.

Godtgjørelsen utbetales 2 ganger årlig – i juni og desember.

7. DATA, MØTELOKALER

Datautstyr:

- Ordfører og varaordfører har kommunal pc og iPad
- Formannskapets faste medlemmer har kommunal pc eller iPad
- Kommunestyrets faste medlemmer har kommunal pc eller iPad

Møtelokaler:

- Partier representert i kommunestyret får benytte møtelokaler på Rådhuset kostnadsfritt.
- Partiene må selv dekke all bevertning og rekvisitabehov til møtene.

8. PARTI- OG REPRESENTANTSTØTTE

Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 20.000,- i partistøtte.

Godkjente lister til høstens valg, og som ikke er representert i kommunestyret inneværende periode, får kr 5.000,- i støtte i valgår for kommunestyre og fylkesting.

Partistøtten utbetales innen utgangen av 1. halvår.

Kommunestyregrupper (partier representert i kommunestyret) tilstås et årlig beløp på kr 3.000,- pr. representant i kommunestyret. Dette betales ut en gang per år.

Bestemmelsen gjelder også uavhengige representanter. Dette medfører at det partiet den uavhengige representanten gikk ut fra, taper partistøtten til fordel for den uavhengige representanten.

9. ANDRE GODTGJØRELSER

Legitimerte utgifter erstattes til barnevakt og andre omsorgsansvar.

- Legitimerte utgifter til pass av barn under 12 år erstattes med inntil kr 500,- pr. dag.
- Legitimerte utgifter til annet legitimert omsorgsansvar erstattes med inntil kr 120,- pr. time.

10. FORTOLKNINGER

Formannskapet fortolker reglementet ved uklarheter.

Skjema for godkjenning av reiser i forbindelse med politiske verv

Dette skjemaet må fylles ut og godkjennes for alle som har politiske verv og som skal på reise for Sør-Varanger Kommune

Nærmeste pårørende:

Navn:	Tlf:	Kontostreng for belastning:	Ansattnr. (hvis dette foreligger):	Passnummer:
Avdeling:	Reisens varighet		Reisemål: (by & land)	
Stilling:	Fra dato	Til dato		
	Antall dager: _____			

HENSIKT MED REISEN

Politiske møter

Kurs/Opplæring

Tjenestereise

Beskrivelse av reise:

Informasjon om eventuell overnatting/transport etc.:

Foretrukket hotell:

Antall netter:

Særskilte anmerkninger som (f.eks. røykerom, ikke røykerom, allergirom etc.)

Transport til/fra flyplass:

Anslått tidspunkt for avreise fra bosted:

Anslått tidspunkt for ankomst til bosted:

Andre merknader:

Søkers e-mailadresse: _____

Signatur:

Signatur

Dato

GODKJENNING

GODKJENT AV ORDFØRER ELLER VEDKOMMENDE ORDFØRER BEMYNDIGER:

.....
DATO

.....
SIGNATUR

SØR-VARANGER KOMMUNE

KRAV OM DEKNING AV TAPT ARBEIDSFORTJENESTE

Personalialia:

Navn:	Fødsels- og personnr.:
Adresse:	Postnr. og -sted:
Arbeidsgiver:	
☐ Selvstendig næringsdrivende	
☐ Student, pensjonist eller hjemmeværende	

Kravet gjelder:

Dato:	Antall timer:
Utvalg/oppdrag:	
Lønn, feriepenger, andre ytelser	Kr
Annet	Kr
Totalsum	Kr

Vedlegg:

- For arbeidstakere som ikke går turnus: Lønsslipp med synliggjort trekk
- For arbeidstakere i turnus: Lønsslipp med synliggjort trekk og godkjent skift-/turnusplan
- For selvstendig næringsdrivende: Feriepengegrunnlag eller framleggelse av regnskapstall for siste års omsetning

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Ellen Mari Lindkvist Enhetsleder: Ellen Mari Lindkvist, tlf.	Dato: 14.11.2016
Arkivsak: <arkivsaknr>	
Saksordfører: Hansen, Cecilie	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	065/16	30.11.2016
Kommunestyret		

UTSKRIVING AV EIENDOMSSKATT FOR 2017

Vedlagte dokumenter:

Forslag til Eiendomsskattevedtekter for SVK
Vedtatt takseringsprinsipp for SVK 01.10.14
Fritaksliste etter eiendomsskatteloven 2017

Kort sammendrag:

Sør-Varanger kommune vedtok i møte 19.06.2013 å utvide eiendomsskatteområdet til å gjelde hele kommunen med virkning fra og med år 2015.

Det ble gjennomført en alminnelig omtaksering av alle eiendomsskatteobjekter innenfor eksisterende eiendomsskatteområde samt en nytaksering av eiendommer innenfor det utvidede området innen utgangen av februar 2015.

Eiendomsskattenemnda vedtok takseringsprinsippene 01.10.2014, med endringer 15.10.2014.

På bakgrunn av dette takstgrunnlaget skal kommunestyret hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen vedta kommunens eiendomsskattevedtekter, skattesatser, bunnfradrag, eiendomsskatteområde, samt eventuelle prinsippvedtak om hvilke kategorier eiendommer som skal fritas etter eskatl § 7. Eiendommer som er fritatt i henhold til

eiendomsskatteloven § 5 og § 7, er ikke med i skattegrunnlaget og blir offentliggjort på egen liste.

Faktiske opplysninger:

Kommunestyret fastsetter skattesatser mellom 2 og 7 promille, jfr eskatl. § 11. Første året eiendomsskatt utskrives, skal skattesatsen være 2 promille, jfr § 13. Dette hindrer likevel ikke at når eiendomsskatteområdet utvides, skal det skrives ut samme skattesats for nye eiendommer som kommer innenfor skatteområdet, som før utvidelsen, jfr § 13 2.ledd.

Kommunestyret kan videre vedta differensierte skattesatser etter eiendomsskatteloven § 12. I henhold til eiendomsskatteloven § 12 kan kommunestyret fastsette ulike skatteører/promille for

- a) *Bustaddelen i eigedomar med sjølvstendige bustaddelar.*
- b) *Grunneigedomar som det står hus på, og huslause grunneigedomar.*
- c) *Bygningar og grunn.*
- d) *Avgrensa område som nemnde i § 3.*
- e) *Verk og bruk i område som ikkje er utbygd på byvis, jf. § 4, andre leden, andre og tredje punktum.*

I henhold til dette, kan ikke verk og bruk og næring ha ulike skattesats når hele kommunen skal skattlegges. I praksis betyr dette at man kan ha ulike skattesatser på bebygde bolig- og fritidsboligtomter, men en annen sats for det resterende. Alternativt kan også ubebygde eiendommer ha samme sats som bolig og fritidsboliger, jfr eskatl § 12 bokstavene a og b.

Man gjør oppmerksom på at i henhold til KSEiendomsskatteforum er det mulig for kommunestyret å gjøre *justeringer* i sitt budsjettvedtak inne i selve skatteåret, eksempelvis justere størrelsen på skattesatsen. Dette må skje før skatten skrives ut, altså før 1. mars 2017.

Sør-Varanger kommunes skattesats for 2016, var 4 promille for bolig/fritid og ubebygd grunn, og 6 promille for næring/verk og bruk.

Kommunestyret kan fastsette bunnfradrag i eiendomsskatt for alle selvstendig boenheter i fast eiendom, som ikke blir brukt i næringsvirksomhet, jfr eskatl § 11 2.ledd. Bunnfradraget kan ikke settes så høyt at det ikke blir eiendomsskatt på noen boligeiendommer. Sør-Varanger kommune har ikke de to siste årene hatt bunnfradrag.

Eskatl. § 7 bokstav a sier at *eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna*

ein kommune, eit fylke eller staten kan fritas for eiendomsskatt. På vedlagt liste er det foreslått eiendommer som innehar ikke-kommunale skoler og barnehager. I tillegg har man foreslått eiendommer som eies av idrettslag eller andre organisasjoner med samfunnsnyttige formål, og hvor eiendommen blir brukt for å gagne kommunens befolkning.

I henhold til Eskatl. § 7 bokstav b kan *Bygning som har historisk verdi fritas for eiendomsskatt.* Etter denne bestemmelsen har man valgt bygninger som er på områder som er spesielt vernet på grunn av sin historiske verdi, eks. Skoltebyen. Områdene eies ofte av privatpersoner, men byggene bør fritas for sin historiske rolle i kommunen. Historiske bygg som kommunen eier, er automatisk fritatt etter esktl § 5.

Eiendomsskattekontoret har i samarbeid med eiendomsskattenemnda utarbeidet en liste over de eiendommer som man anser fyller kriteriene etter esktl. § 7 bokstav a og b, og som dermed kan fritas helt eller delvis for eiendomsskatt i 2017.

Kommunestyret fastsetter betalingsterminer for eiendomsskatt.

I rådmannens budsjettforslag er eiendomsskatteinntekten satt til kr. 54,3 mill. Dette er samme beløpet som var budsjettet for 2016. Antatt inntekter etter ytterligere klagebehandling i 2016, ser ut til å bli for 2016 ca 53,4 mill, så dermed noe lavere enn budsjettet.

Rådmannen har i dette saksfremlegget tatt utgangspunkt i at kommunestyret vil holde inntektsnivået for eiendomsskatt stabilt, og foreslår en økning på 0,2 promille for alle eiendomstyper slik at man når budsjettmålet på kr. 54,3 mill. i 2017.

Vurderinger:

Det er noen usikkerhetsmomenter rundt de beregninger som er gjort i forbindelse med fastsettelse av promille.

Når det gjelder eiendomsskatten for kraftanleggene er det en reduksjon i eiendomsskattegrunnlaget på kr. 228 875 000,- fra 2016 til 2017. Dette gir en redusert eiendomsskatteinntekt i 2017 på kr. 1 373 250 ved 6 promille, og ved 7 promille kr. 655 651,- for kraftverkene. For å oppveie den tapte inntekten, som for kommunen er betydelig, er det viktig å øke skattesatsen, og administrasjonen foreslår 0,2 promilles økning på alle typer eiendom.

Klagen vedrørende eiendomsskatt for 2016 for Sydvaranger AS/Sydvaranger Eiendom AS, tidligere Sydvaranger Gruve AS, er ennå ikke avgjort. Saken ligger til behandling hos sakkyndig nemnd, og det vil bli fattet vedtak i løpet av november/desember. Resultatet av klagebehandlingen er dermed ikke fastsatt. Skattegrunnlaget for dette verk og bruket er per i dag kr. 268 000 000,-, som utgjør en eiendomsskatt på kr. 1 608 000,- etter 6 promille.

I tillegg foregår det en rettssak vedrørende taksering av Statnett sine anlegg. Statnett har bedt Sør-Varanger kommune om nytaksering fra 01.01.2017 da gjeldende takst er satt på

bakgrunn av skjønn, da Statnett ikke sendte etterspurte opplysninger til oss. På bakgrunn av disse forholdene, er taksten vedrørende Statnett Sf, som i dag er kr. 270 000 000,-, noe usikker.

Sør-Varanger kommune har noen få saker til av mindre størrelse som er under behandling, og gir noe usikkerhet i beregningsgrunnlaget. Samtidig er det en del nye eiendommer og bygninger som er ferdigstilt i løpet av 2016, og dermed ikke ferdigtaksert og med i beregningsgrunnlaget, som vil kunne øke inntektene noe.

Utgangspunktet er at per 11.11.2016 har Sør-Varanger kommune et eiendomsskattegrunnlag på til sammen ca 11,1 mrd. Av dette utgjør næring/verk/bruk ca 3,9 mrd, og bolig/fritid/ubebygd ca 7,1 mrd.

For 2016 økte kommunen eiendomsskattesatsen med 1 promille til 4 promille for bolig/fritid og ubebygd. Næring/verk og bruk ble stående med en skattesats på 6 promille som i 2015.

Administrasjon forutsetter en fortsatt differensiert promillesats som de 2 siste årene. Med en økning på 0,2 promille på begge kategoriene vil dette gi en eiendomsskatteinntekt på henholdsvis kr. 24,4 millioner for næring/verk og bruk, og kr. 30,2 mill. for bolig/fritid og ubebygd, til sammen ca kr. 54,6 millioner. Dette er ca. kr. 0,3 mill. over budsjett, men vil da gi rom for endringer av skattegrunnlaget på bakgrunn av de tidligere nevnte forhold.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling: Ved nytaksering i 2015, økte eiendomsskatten for næring/verk og bruk en del da skattesatsen ble fastsatt til 6 promille. Kommunestyret valgte for 2016 og ikke øke promillesatsen for disse eiendommene, samtidig som de økte promillen for bolig/fritid og ubebygd med 1 promille. En økning på 0,2 promille for både næring/verk/bruk/bolig/fritid og ubebygd utgjør kr. 200,- per million for eierne, noe som ikke vil kunne anses som en voldsom økning. Samtidig er det viktig at mest mulig inntekter kommer fra kraftanleggene, da inntektsgrunnlaget har vært synkende de senere årene. Dette vil motvirkes ved en økning av skattesatsen.

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi: Økte inntekter til kommunen, vil gi kommunen større handlingsrom på en tid

da økonomien er stram.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar at det skal utskrives eiendomsskatt i hele kommunen, jfr. Eskatl § 2 og § 3 A.

Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til **6,2** promille, jfr Eskatl § 11.

I medhold av eiendomsskatteloven § 12 bokstav a og b differensieres satsene ved at den skattesats som skal gjelde for (bebygde) boligeiendommer, fritidseiendommer og all skattepliktig, ubebygd grunneiendom, settes til **4,2** promille.

Kommunestyret vedtar kr. 0,- i bunnfradrag, jfr Eskatl § 11 2.pkt

Kommunestyret vedtar at eiendommer som oppfyller vilkårene i eskatl § 7 bokstav a og b, kan fritas helt eller delvis for eiendomsskatt. Eiendommer som følger av liste merket «Fritaksliste etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav a og b - 2017» fritas helt eller delvis for eiendomsskatt.

Utskrivning av eiendomsskatt for skatteåret 2017 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt innen utgangen av februar 2015.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer for 2017, jfr. Esktl. § 25 1. ledd. Terminene følger utskrivning av kommunale avgifter.

Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Eiendomsskattevedtekter for Sør-Varanger kommune

KAP. I – SAKKYNDIG NEMND

§ 1-1 I medhold eiendomsskatteloven § 8 A-3 (4) velger kommunestyret en sakkyndig nemnd til å verdsette eiendommer i Sør-Varanger kommune på bakgrunn av forslag fra tilsatte befaringsmenn.

Til å behandle klager over utskrivningen av eiendomsskatt velger kommunestyret i medhold av eiendomsskatteloven § 20 enten

- a) en egen klagenemnd, eller
- b) legger klagebehandlingen til en allerede eksisterende nemnd (for eksempel eventuelt tidligere oppnevnt sakkyndig ankenemnd)

Den sakkyndige nemnd skal bestå av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Klagenemnda¹ skal bestå av minst tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges samme antall varamedlemmer.

Kommunestyret velger leder og nestleder for hver nemnd.

Valgperioden følger kommunevalgperioden.

§ 1-2 Valgbarhet, inhabilitet og møteplikt

Valgbare og pliktige til å motta valg som medlem og varamedlem av sakkyndig nemnd og klagenemnda er de som er pliktige til å motta valg til kommunestyret.

Medlem av formannskapet skal ikke være med i den sakkyndige nemnd eller klagenemnd, jf eiendomsskatteloven § 21.

Et medlem er inhabilt til å delta i behandlingen av saken når medlemmet

- a) selv er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- b) er i slekt eller i svogerskap med en som nevnt under a) i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken,
- c) er eller har vært gift, partner eller forlovet med, eller er fosterfar eller fostermor eller er fosterbarn til eier,
- d) er verge for en person som nevnt under a),
- e) er styrer eller medlem av styret for et selskap, en forening, Sparebank, stiftelse eller offentlig innretning som er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- f) er medlem av formannskapet

Likedan er et medlem inhabilt når andre særegne omstendigheter foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende medlems upartiskhet.

¹ Tidligere benevnt sakkyndig ankenemnd

Nemnda treffer selv avgjørelse om hvorvidt et medlem er inhabilt.

- § 1-3 Medlemmer av den sakkyndige nemnd og klagenemnd plikter å stille til alle møter i de respektive nemnder, med mindre det foreligger lovlig forfall.
- § 1-4 Befaringsmenn/sakkyndige.
Eiendomsskattekontoret engasjerer befaringsmenn i samråd med den sakkyndige nemnd.

Nemndene kan be eiendomsskattekontoret engasjere sakkyndig hjelp til å avgi veiledende uttalelser på det bygningstekniske, industrielle, maskintekniske, juridiske eller andre områder, når dette anses nødvendig.

Befaringsmenn inngir kun forslag til takster og har ikke stemmerett.

KAP. II – FORBEREDELSE AV TAKSERINGEN

- § 2-1 Økonomiavdelingen fungerer som eiendomsskattekontor. Det påligger eiendomsskattekontoret å sørge for alt administrativt og kontormessig arbeid for den sakkyndige nemnd og klagenemnd.
- § 2-2 Eiendomsskattekontoret utarbeider en liste over antatt skattepliktige eiendommer som den sakkyndige nemnd inviteres til å vurdere.

Det lages en egen liste over eiendommer som er fritatt etter eiendomsskatteloven §§ 5 og 7. Eiendommer som er fritatt etter § 5 skal ikke takseres. Rådmannen bestemmer om eiendommer som er fritatt etter § 7 skal takseres.

Det bør utarbeides en egen liste over antatte verk og bruk.

- § 2-3 Eiendomsskattekontoret forbereder takseringen ved å innhente tilgjengelig informasjon om den enkelte eiendom.

Eiendomsskattekontoret kan pålegge eieren å utlevere opplysninger av betydning for taksten (jf. eiendomsskatteloven § 31).

KAP. III - GJENNOMFØRING AV TAKSERINGEN

- § 3-1 Det påligger lederen av den sakkyndige nemnd, i samarbeid med eiendomsskattekontoret, å planlegge og lede arbeidet med takseringen.

Eiendomsskattekontoret berammer takstmøtene i samråd med den sakkyndige nemnd og befaringen i samråd med befaringsmennene.

- § 3-2 Før den alminnelige taksering påbegynnes, drøfter den sakkyndige nemnd hvilke alminnelige retningslinjer som skal legges til grunn ved takseringen for å sikre størst mulig ensartethet i vurderingen.

Den sakkyndige nemnd kan vedta sjabloner til bruk i takseringen. Sjablonene skal være et hjelpemiddel for å komme fram til eiendommenes omsetningsverdi, og skal ta høyde for at eiendommenes innretning, bruksegenskap og lokalisering kan virke inn på verdien.

Den sakkyndige nemnd skal foreta prøvetaksering for å fastsette prisnivået for takseringen.

Det skal føres protokoll over forhandlingene i den sakkyndige nemnd.

§ 3-3 Den sakkyndige nemnd er i samarbeid med eiendomsskattekontoret ansvarlig for å gi befaringsmennene informasjon og veiledning om praktiseringen av nemndas retningslinjer for takseringen. Prøvetaksering bør finne sted med så vel nemnda som befaringsmennene til stede for å sikre likeartet praksis.

§ 3-4 Eiendommens eier varsles om at eiendommen skal takseres. Varsel kan gis ved å be skattyter gi eller stadfeste opplysninger om eiendommen innen 4 uker, se vedtektene § 2-3.

Eiendomsskattekontoret fastsetter normalfrist for varsel om taksering.

§ 3-5 Eiendommene skal i alle tilfelle befares av en befaringsmann.

Sakkyndig nemnd tar stilling til om eiendommene også skal fotograferes (jf. eiendomsskatteoven § 31 (5)). Ved taksering av verk og bruk bør fotografering alltid skje.

I forbindelse med befaringen utarbeider befaringsmennene forslag til takst. Forslag til takst bør inneholde grunnlagsdata og prinsippene for verdsettelsen. Forslaget bør også nevne særlige forhold som har vesentlig betydning for taksten.

Ved taksering av antatte verk og bruk bør takstforslaget også inneholde de opplysninger som er nødvendige for at den sakkyndige nemnd skal kunne ta stilling til om eiendommen kvalifiserer som verk og bruk.

Hvis maskiner og tilbehør foreslås medtatt i taksten i medhold av eiendomsskatteoven § 4 annet ledd, bør takstforslaget redegjøre for hvorfor vilkårene for dette er oppfylt.

§ 3-6 Den sakkyndige nemnda fastsetter i møte takstene på bakgrunn av de forslag som er utarbeidet av befaringsmennene.

Den sakkyndige nemnd tar i forbindelse med fastsettelsen av taksten stilling til om den enkelte eiendom inngår i eiendomsskatteområdet (hvis dette er avgrenset til områder helt eller delvis utbygd på byvis) eller skal beskattes som verk og bruk, samt hvilket tilbehør og ting som skal inngå i taksten, jf eiendomsskatteoven § 4 tredje og fjerde punkt, og hvilke eiendommer som skal unntas fra eiendomsskatt etter eiendomsskatteoven § 5 (obligatoriske fritak).

Det bør utarbeides særskilt forslag for grunn og bygning hvis de eies av forskjellige

skattytere.

Befaringsmennene deltar ikke i den sakkyndige nemnds fastsettelse av takstene, men kan møte i nemnda for å presentere sine takstforslag.

§ 3-7 Det skal gis en kort begrunnelse for taksten som ikke kan være kortere enn at det blir mulig for skattyter å forstå hvordan taksten er fastsatt. Begrunnelsen skal inneholde prinsippene for verdsettelsen, samt hvilke kriterier og grunnlag som er lagt til grunn for den enkelte eiendom. Begrunnelsen kan gis på et skjema som viser hvilke faktiske opplysninger om eiendommen og hvilke sjablonverdier som er brukt. For verk og bruk vil det ofte være behov for en grundigere begrunnelse.

KAP. IV - OMTAKSERING OG SÆRSKILT TAKSERING

§ 4-1 I perioden mellom de alminnelige takseringer kan omtaksering/særskilt taksering av enkelteiendommer foretas etter de retningslinjer og vilkår som fremgår av eiendomsskatteoven § 8 A-3, femte og sjette ledd.

Fristen for å begjære omtaksering etter sjette ledd er 1. november i året forut for skatteåret.

Den sakkyndige nemnd tar stilling til om vilkårene for omtaksering/særskilt taksering er oppfylt.

Verdsettelsen bør skje etter samme prinsipper og samme prisnivå som ved forrige alminnelige taksering.

Skattyter orienteres om taksten ved melding om vedtak.

For klage gjelder kapittel V.

KAP. V - KLAGE

§ 5-1 Skattyter kan klage på taksten og/eller utskrivningen innen seks uker fra det seneste tidspunktet av utsendelse av skatteseddel og kunngjøringen av at eiendomsskattelisten er lagt ut.

Klage over takster kan fremmes hvert år i forbindelse med den årlige utskrivningen av eiendomsskatt, dersom det ikke er klaget på samme grunnlag tidligere.

§ 5-2 Selv om klageren har oversett klagefristen, kan klagen tas under behandling såfremt

- a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversett fristen eller for å ha drøyd med å klage etterpå, eller
- b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

§ 5-3 Klage over vedtak fattet av eiendomsskattekontoret

Hvis klagen gjelder et vedtak (utskrivningsvedtak) som er fattet av eiendomsskattekontoret i første instans (for eksempel beregning av skatten, tildeling av bunnfradrag) kan eiendomsskattekontoret behandle saken og oppheve eller endre vedtaket dersom det finner klagen begrunnet.

Hvis eiendomsskattekontoret ikke finner grunn til å gi klager medhold, oversendes sakens dokumenter uten opphold til klagenemnda.

§ 5-4 Klage over vedtak fattet av den sakkyndige nemnd

Ved klage over vedtak (takstvedtak) fattet av den sakkyndige nemnd, oversender eiendomsskattekontoret sakens dokumenter til sakkyndig nemnd (underinstansen).

Den sakkyndige nemnd kan endre taksten i skattyters favør dersom den finner klagen begrunnet. I motsatt fall oversendes klagen til klagenemnda.

§ 5-5 Klagenemndas behandling

Ved klage over taksten skal klagenemnda dra på befaringsmannen av eiendommen.

§ 5-6 Klagenemnda utarbeider en protokoll med en kort begrunnelse for klagevedtaket. Protokollen skal angi hvilket faktum og rettsanvendelse vedtaket bygger på og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt ved klage på taksten. Vedtaket må ta stilling til klagerens anførsler.

§ 5-7 Omgjøring til gunst for skattyter

Når klagen tas til følge, skal utskrivningen rettes til skattyters gunst innen 3 år fra utgangen av skatteåret.

Omgjøring til ugunst for skattyter

Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, og kan omgjøre vedtaket til ugunst for skattyter, jf eiendomsskatteloven § 17.

Retten til å rette utskrivninga til ugunst for skattyter går tapt om retten ikke er benyttet innen 1. mars året etter utskrivningen. Har feilen sammenheng med at eieren har brutt opplysningsplikten eller plikten til å medvirke til befaringsmannen, kan utskrivningen rettes innen tre år fra utgangen av skatteåret.

Taksten kan likevel rettes til ugunst for skattyter med virkning framover i tid.

§ 5-8 Klage har ikke oppsettende virkning.

KAP. VI - FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

§ 6-1 Kommunestyret/formannskapet fastsetter godtgjørelsen til nemndsmedlemmer og befaringsmenn. Eiendomsskattekontoret fastsetter godtgjørelsen til sakkyndige som nevnt i vedtektenes § 1-4.

Eiendomsskattekontoret sørger for utbetaling av godtgjørelsen.

§ 6-2 Ved første gangs utskriving av eiendomsskatt må alminnelig taksering og utskriving av skatten være avsluttet innen utgangen av juni i skatteåret. Påfølgende år skal eiendomsskatten være utskrevet og skattelisten offentliggjort innen 1. mars i skattåret. Første året bunnfradrag innføres er fristen innen 1. april.

§ 6-3 Eiendomsskattekontoret fører eiendomsskatteliste med slik innhold som nevnt i eiendomsskatteoven § 15. Listen skal ligge ute til offentlig gjennomsyn i minst tre uker etter at det er kunngjort at listen er lagt ut. Det kunngjøres i lokalpressen når og hvor utleggelse finner sted. Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om fristen for å klage (6 uker) og hvem klagen skal sendes til.

Hvert år, samtidig med at eiendomsskattelisten legges ut, sendes skatteseddel til skattyter.

§ 6-4 Eiendomsskatten forfaller til betaling etter de terminer som kommunestyret fastsetter.

Prinsipper for taksering av eiendommer

Vedtatt av Sakkyndig nemnd 01.10.2014

Med endringer vedtatt 15.10.2014 og 17.12.2014

Dokumentet er utarbeidet av eiendomsskattekontoret i samarbeid med sakkyndig nemnd og Verditakst AS. Dokumentet danner grunnlag for taksering med virkning fra 2015, og for enkelttakseringer som skjer fram til neste alminnelige taksering, som utgangspunktet er i år 2025.

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Rammer for takseringen.....	2
2.1. Lovverk	2
2.2. Politiske vedtak	2
3. Takseringsprinsipp for de ulike typer eiendommer	3
3.1. Boligeiendommer	3
3.2. Fritidseiendommer	4
3.3. Kombinasjonseiendommer	5
3.4. Næringseiendommer.....	6
3.5. Verk og bruk	7
3.6. Tomter	8
3.6.1. Ubebygd tomt fradelt til bolig.....	8
3.6.2. Ubebygd tomt til fritidsbolig	8
3.6.3. Bebygde og ubebygde næringseiendom	8
3.7. Utmarksområder	8
3.8. Eiendommer som er fritatt for eiendomsskatt	9
3.8.1. Eiendomsskatteloven § 5	9
3.8.2. Eiendomsskatteloven § 7	10

1. Innledning

Dette dokumentet omhandler rammer og retningslinjer for taksering av eiendommer i Sør-Varanger kommune. Retningslinjene skal medvirke til likebehandling i takseringsarbeidet.

2. Rammer for takseringen

Lovverket, uttalelser fra finansdepartementet og andre juridiske miljø, samt rettsavgjørelser trekker opp de juridiske rammene for takserings- og forvaltningsarbeidet knyttet til lov om eiendomsskatt. Som følge av lovendringer gjelder nå også forvaltningsloven for saksbehandling i eiendomsskattesaker.

Det er kommunestyret i den enkelte kommune som setter rammene for eiendomsskatteutskrivningen i kommunen. Det er valgt en sakkyndig nemnd for arbeidet i Sør-Varanger kommune. Kommunestyret har vedtatt eiendomsskattetakstvedtekter for sakkyndig nemnd og disse legger rammen for arbeidet i nemnda.

2.1. Lovverk

Til grunn for utskrivning av eiendomsskatt er Lov om Eieendomsskatt av 06.06.1975 nr 29.

2.2. Politiske vedtak

Kommunestyret vedtok i møtet 19.06.2013 å innføre eiendomsskatt i hele kommunen, jf. eiendomsskatteoven § 3 a. Siden 1990 har kommunen hatt eiendomsskatt på boliger og næringsseiendommer i deler av kommunen, og verker og bruk i hele kommunen. Utvidelsen betyr at det er eiendomsskatt på alle eiendommer i kommunen fra 2015 dersom de ikke er unntatt som følge av lov eller vedtak i kommunestyret.

Kommunestyrets vedtak i sak 044/13:

Sør-Varanger kommunestyre vedtar å utvide eiendomsskatteområdet til å gjelde hele kommunen med virkning fra og med år 2015.

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt etter eiendomsskatteoven § 3 a, faste eiendommer i hele kommunen fra og med år 2015.

Det gjennomføres en alminnelig omtaksering av alle eiendomsskatteobjekter innenfor eksisterende eiendomsskatteområde samt en nytaksering av eiendommer innenfor det utvidede området innen utgangen av februar 2015.

3. Takseringsprinsipp for de ulike typer eiendommer

3.1. Boligeiendommer

Metodikk for verdisetting av boliger:

1. Arealberegning:

Arealer registrert i Matrikkelen ligger til grunn for arbeidet.

Bruksarealet (BRA) er utregnet etter matrikkelinstruks (som forholder seg til Norsk Standard 3940).

2. Boligverdi:

For taksering av boliger benyttes objektivisert omsetningsverdi. Med objektivisert omsetningsverdi menes den verdi som eiendommen kan oppnå ved fritt salg. Eiendommens objektiviserte omsetningsverdi kan imidlertid avvike fra faktisk oppnådd salgspris eller takst.

Utgangspunktet for taksering er gjennomsnittlig omsetningsverdi for boliger i Sør-Varanger per 2013, beregnet til **kr 16 000 per kvm**.

Satsen på kr 16 000,- er redusert med 15 %. Det beregnes dermed kr 13 600,- pr kvm BRA.

Boligbrakker kr. 9 000,- per kvm

Garasjer/uthus/carport kr. 2 000,- per kvm

3. Bygningsfaktor:

Enebolig / rekkehus/ Flermannsboliger	111, 113, 121 – 124, 131- 136, 151 – 159, 162, 163	13 600,-
Enebolig m/ hybelleilighet, Boligblokker, Hybler/leiligheter i næringsbygg	112, 141 – 146	16 320,- (1,2)
Annet boligbygg (boligbrakke, sekundær reindrift)	193, 199	9 000,-
Garasjer, uthus, carport	181-183	2 000,-

* Tresifret tall refererer til bygningstype i matrikkelen.

4. Etasjefaktor:

Kjellerplan	0,4	For definisjon av de ulike plan, og arealberegning av disse, samt fastsettelse av de ulike faktorer, vises til Matrikkelinstruksen og "Statlige byggebestemmelser».
Underetasje	0,6	
Hovedetasje	1,0	
Loftsplan	0,6	

I utgangspunktet vil garasje ha faktor 1, hovedetasje, men der hvor garasje har loft med BRA, vil dette arealet få faktor 0,6, jfr oversikten over.

5. Områdefaktor:

Sone 1	Kirkenes inkl. Skytterhusfjellet, Hesseng	Faktor 1,0
Sone 2	Elvenes (vest for fjorden), Sandnes og Bjørnevatn	Faktor 0,9
Sone 3	Jakobsnes, Storskog	Faktor 0,7
Sone 4	Svanvik, Høybukthoen (til flyplass)	Faktor 0,5
Sone 5	Øvrige distrikter	Faktor 0,3

Områdenes avgrensning følger av vedlagte kart datert 29.09.2014.

Alt utenfor de avmerkete sonene, tilhører **Sone 5 – Øvrige distrikt**.

6. Skjønnsfaktor:

Nemnda skal, i tillegg til matematisk utregning, bruke skjønn ved taksering. Det kan vurderes ulike forhold som alder, generell tilstand, beliggenhet m.m. som kan ha innvirkning på markedsverdien av den enkelte eiendommen.

7. Hjelpemidler ved taksering:

Eiendommen skal i alle tilfeller besiktiges.

Det benyttes besiktigelses skjemaer og takseringsskjemaer fra det dataprogrammet kommunen benytter til utskrivning av eiendomsskatt.

3.2.Fritidseiendommer

Metodikk for verdisetting av fritidsboliger:

1. Arealberegning:

Arealer registrert i Matrikkelen ligger til grunn for arbeidet.

Bruksarealet (BRA) er utregnet etter matrikkelinstruks (som forholder seg til Norsk Standard 3940).

2. Fritidsboligverdi:

For taksering av fritidsboliger benyttes objektivisert omsetningsverdi. Med objektivisert omsetningsverdi menes den verdi som eiendommen kan oppnå ved fritt salg. Eiendommens objektiviserte omsetningsverdi kan imidlertid avvike fra faktisk oppnådd salgpris eller takst.

Utgangspunktet for taksering er gjennomsnittlig omsetningsverdi for fritidsboliger i Sør-Varanger per 2013, beregnet til **kr 9 000 per kvm**.

Gammer/koier kr. 4 000,-

Garasjer/uthus kr. 2 000,-

3. Bygningstype:

Fritidsbygg, hytte	161	Kr. 9 000,-
Koie, seterhus, gammer	171, 172	Kr. 4 000,-
Garasjer, uthus, carport, anneks	182, 183	Kr. 2 000,-

* Tresifret tall refererer til bygningstype i matrikkelen.

4. Etasjefaktor:

Kjellerplan	0,4	For definisjon av de ulike plan, og arealberegning av disse, samt fastsettelse av de ulike faktorer, vises til Matrikelinstruksen og "Statlige byggebestemmelser».
Underetasje	0,6	
Etasjeplan	1,0	
Loftsplan	0,6	

I utgangspunktet vil garasje ha faktor 1, hovedetasje, men der hvor garasje har loft med BRA, vil dette arealet få faktor 0,6, jfr oversikten over.

5. Områdefaktor:

Sone 1	Hele kommunen	Faktor 1,0
--------	---------------	------------

6. Skjønnfaktor:

Nemnda skal, i tillegg til matematisk utregning, bruke skjønn ved taksering. Det kan vurderes ulike forhold som alder, generell tilstand, beliggenhet m.m. som kan ha innvirkning på markedsverdien av den enkelte boligen.

7. Hjelpemidler ved taksering:

Eiendommen skal i alle tilfeller besiktiges.

Det benyttes besiktigelsesskjemaer og takseringsskjemaer fra det dataprogrammet kommunen benytter til utskrivning av eiendomsskatt.

3.3.Kombinasjonseiendommer

Dette er eiendommer som ofte er eldre landbrukseiendommer, hvor landbruket er lagt ned. På disse eiendommene finnes ofte en kombinasjon av ulike bygg, eks. våningshus, enebolig, fritidsbygg, garasje, etc.

For disse eiendommen blir hvert bygg taksert etter den bygningskoden den har, og dertil hvilken sone den tilhører. For garasjer og uthus, takseres de etter om de er til bolig eller fritidsbolig.

For **bolig-, fritids- og kombinasjonseiendommer** takseres ikke tomt der eiendommen er bebygd med bygg av vesentlig verdi.

3.4.Næringseiendommer

Metodikk for verdisetting av næringseiendommer:

Eiendommens objektiviserte omsetningsverdi, jf. eiendomsskatteloven § 8A-2:

Verdet av eiendommen skal setjast til det beløp ein må gå ut frå at eiendommen etter si innretning, brukseigenskap og lokalisering kan bli avhenda for under vanlege salstilhøve ved fritt sal.

Med objektivisert omsetningsverdi menes den verdi som eiendommen kan oppnå ved fritt salg. Eiendommens objektiviserte omsetningsverdi kan imidlertid avvike fra faktisk oppnådd salgspris eller takst.

Som utgangspunkt for taksering av næringseiendommer benyttes Holteprosjekt – Kalkulasjonsnøkkel for 2013, som grunnlag for estimert byggekostnader for ulike bygningstyper. Beløpet reduseres med 50 % da bygningmassen som skal takseres er av ulik årgang og kvalitet.

Ved taksering av næringseiendom fastsettes følgende verdiparametere for å komme frem til eiendommens omsetningsverdi:

BYGNINGSGRUPPE:	BYGNINGSNUMMER:	KVM PRIS FOM 01.01.2015
Industri- og energiforsyningsbygninger	211, 212, 214, 216, 219, 221, 223, 229	10 000,-
Lagerbygninger, isolert	231-233, 239	6 700,-
Lagerbygninger, uisolert	231-233, 239	3 000,-
Fiskeri- og landbruksbygninger	241, 244, 245, 248, 249	500,-
Veksthus	243	1 000,-
Kontor- og forretning	311-313, 319, 321-323, 329, 330	10 500,-
Samferdsel/Kommunikasjon	411, 412, 415, 416, 419, 429, 439, 441, 449	10 500,-
Parkeringshus/etasjer	431	6 500,-
Hotell og restaurant	511, 512, 519, 521-524, 529, 531-533, 539	11 300,-
Kultur- og forskning	611-616, 619, 621, 623, 629, 641-643, 649, 651-655, 659, 661-663, 669, 671-675, 679	10 500,-
Helsebygning	710, 719, 721-723, 729, 731, 732, 739	11 300,-
Fengsel og beredskap	819, 821-825, 829, 830, 840	10 500,-

- Taksering av landbruksbygninger gjelder kun for bygninger på landbrukseiendommer som ikke er i drift. Landbruksbygninger i drift fritas i h.h.t. § 5h i eiendomsskatteloven.
- Spesielle bygningstyper legges frem for sakkyndig nemnd som enkeltsaker. Årsak til fravik fra sjablontakst skal alltid begrunnes.
- Det benyttes samme områdefaktorer for næringsbygg som for boligeiendommer

Skjønnsfaktor:

Nemnda skal, i tillegg til matematisk utregning, bruke skjønn ved taksering. Det kan vurderes ulike forhold som alder, generell tilstand, beliggenhet m.m. som kan ha innvirkning på markedsverdien av den enkelte eiendommen.

Spesialområde:

Kaier: Takseres særskilt etter egne satser basert på markedsverdi av denne type bygg.

3.5. Verk og bruk

Verk og bruk verdsettes til objektivisert omsetningsverdi. Eiendomsskatten skal følgelig knytte seg til verdien av eiendommen objektivt sett, og ikke til den verdi eiendommen har for den aktuelle eier. Det følger av langvarig høyesterettspraksis at verdsettelsen som hovedregel skal skje på grunnlag av substansverdien. Ved verdsettelse etter substansverdien tas det utgangspunkt i den tekniske verdien, dvs. gjenanskaffelsesverdien med fradrag for slit, elde og eventuell utidsmessighet.

Tomtekostnaden tillegges som næringseiendommer for å komme frem til en substansverdi. Det kan også være aktuelt å beregne den økonomiske verdien ut fra kapitalisering av faktiske eller skjønsmessige leiepriser der dette er mulig i forhold til marked/anvendelighet. Leiepriser og/eller kapitaliseringsfaktor blir veid mot eiendommens attraktivitet og risiko, anvendelighet og marked. Dersom deler av bygningsmassen er av en slik art at den enkelt kan benyttes til andre formål, vil kapitalisert verdi legges til grunn.

Eiendomsskatteloven § 4 annet ledd regulerer hva som skal inngå i taksten som en del av verket og bruket:

«Bygningar og anlegg skal reknast saman med verket eller bruket når dei høyrer til eller trengst til verksdrifta. Arbeidsmaskinar og tilhøyrslø og ting som kan setjast i klasse med slikt, skal derimot ikkje reknast med utan tingen er ein part av sjølve føretaket.»

Hvorvidt maskiner og utstyr skal inngå i taksten til det enkelte verk og bruk beror på en konkret skjønsmessig helhetsvurdering basert på retningslinjer trukket opp gjennom rettspraksis.

3.6. Tomter

3.6.1. Ubebygd tomt fradelt til bolig

Tomteverdien til ubebygd tomt regulert/fradelt til bolig settes til kr. 70,00 pr. m².

Denne prisen korrigeres med de samme områdefaktorene som fremkommer over, punkt 3.1.5.

3.6.2. Ubebygd tomt til fritidsbolig

Tomteverdien til ubebygd tomt regulert/fradelt til fritidsbolig settes til kr. 30,00 pr. m².

Der tomten fremstår som et punktfeste, beregnes taksten for 1 dekar.

3.6.3. Bebygde og ubebygde næringseiendom

Tomteverdien for ubebygde og bebygde selveiertomter regulert til næring eller knyttet til verk og bruk fastsettes etter følgende tabell og vedlagt kart merket «Næringstomter – Eiendomsskattesoner» datert 29.09.2014:

Tomtepris, næringsareal:

Havnenærområder i Kirkenes – merket rødt	kr.	1 500,- per kvm
Handelsområder – merket grønt	kr.	750,- per kvm
Industriområder i Kirkenes, samt Prestøya – merket blått	kr.	375,- per kvm
Skytterhusfjellet, Hesseng	kr.	375,- per kvm
Sandnes, Bjørnevattn	kr.	250,- per kvm
Distriktene utenfor	kr.	150,- per kvm

3.7. Utmarksområder *

Utmarksområder/LNF/landbrukseiendommer uten drift, verdsettes til kr 5,- per kvm, med tilsvarende soner som bolig/næring. Fravikelse fra denne kvadratmeterprisen med sonefaktor kan gjøres etter en konkret vurdering og må begrunnes.

*Endret i nemndmøte 17.12.2014

3.8.Eiendommer som er fritatt for eiendomsskatt

3.8.1. Eiendomsskatteloven § 5

Fri for eiendomsskatt er:

- a) *Eigedom som staten eig, så langt*
 - eigedomen vert nytta av Kongen eller kongehuset, Stortinget eller Regjeringa
 - eigedomen vert nytta til kulturelle føremål, slik som idrettsanlegg, musé, teater, skulpturar m.v.
 - eigedomen har historisk bygg eller anlegg
 - eigedomen vert nytta av Forsvaret til forsvarsanlegg, avgrensa leirområde eller militært øvingsområde
 - eigedomen tilhøyrrer staten sine samferdselsforetak så langt dei tener ålmennyttige føremål
 - eigedomen er vassfall, fabrikk eller anna føretak som staten eig og som tener ålmennyttige føremål
- b) *Eigedom som høyrer til jernvegar til ålmenn bruk, så langt og så lenge eigedomen vert nytta i verksemda.*
- c) *Kyrkjer.*
- d) *Eigedomar som kommunen sjølv eig.*
- e) *Legasjons- og konsulateigedomar som ein annan stat eig, når den andre staten frittek norsk eigedom for tilsvarande skatt hjå seg.*
- f) *Eigedom som statens lufthamnselskap eig, i same omfang som fritaket for statens eigedom etter bokstav a femte strekpunkt.*
- g) *Eigedom som helseforetak eig, i same omfang som fritaket for statens eigedom etter bokstav a sjettem strekpunkt.*
- h) *Eigedom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk, herunder gartneri og planteskule tilknytta slik drift.*
- i) *Ikkje utbygde delar av Finnmarkseiendommen sin grunn i Finnmark fylke. Dette fritaket gjeld likevel ikkje tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.*
- j) *Område som er vedteke verna som nasjonalpark eller naturreservat i medhald av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Fritaket gjeld også for område verna som nasjonalpark eller naturreservat etter den tidlegare lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.*
- k) *Lavproduktiv grunneigedom som staten eig direkte eller indirekte, så langt den tener ålmennyttige føremål. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.*

3.8.2. Eiendomsskatteloven § 7

Ihht eiendomskatteloven kan kommunestyret unnta følgende eiendommer:

- a) *Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.*
- b) *Bygning som har historisk verdi.*
- c) *Bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år frå den tida bygningen vart ferdig. Formannskapet eller det utvalet som er nemnt i kommuneloven § 10, kan få fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak.*
- d) *Bygning og grunn i visse luter av kommunen.*

Dette kapittel vedtas av kommunestyret, og justeres årlig etter budsjettmøte.

Fritaksliste etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav a og b - 2017:

Dette er de eiendommene som ble fritatt opprinnelig av kommunestyret, samt de som ble fritatt etter søknad.

Eskatl. § 7 bokstav a –

- a) Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.

Kirkenes Pensjonistforening	- 27/8/39/1
Sør-Varanger turlag	- 26/2/245, 17/1/69
Brenselutsalget AS	- 27/2/327, 25/2/102, 19/1/38
Sør-Varanger jeger og fisk	- 31/1/34, 16/1/56, 30/1/42, 26/77/1
Øvre Pasvik Nasjonalparkstyre	- 15/1/38, 16/1/185
KIF	- 27/3/360 (delvis, klubblokale fritas), 23/1/10, 24/22, 24/1/14
Norsk bobil og Caravan club	- 20/1/8
Kirkenesgruppen av NRRL	- 24/1/20
Loge 55 Varanger	- 27/3/156 (delvis, bolig fritas ikke)
Bugøyfjord bygde og hyttelag	- 5/1/2, 5/41
Bjørnehiet familiebarnehage	- 24/3/4 (delvis, bolig fritas ikke)
Kirkenes Båtforening	- 27/2
Jakobsnes Småbåteierforening	- 29/3
Pasvikdalen Jeger og fisk	
Bamsekraft	
Kirkenes videregående skole/Finnmark Fylkeskommune	- delvis 25/2/209
Anleggsmaskinskolen/Finnmark Fylkeskommune	- delvis 23/278 (ikke tomt)
Svanvik Folkehøgskole/Finnmark Fylkeskommune	- 20/1/31, delvis 20/1/36, 20/1/44, 20/1/47
Villaveien Naturbarnehage	- 23/109
Prestefjellet barnehage	- 26/2/276/2
Kirkenes og Omegn Skiklubb	- 26/199
Idrettslaget Nordlyset	- 17/1/4, 17/1/54, 17/19
Idrettslaget Bølgen	- 4/1/53, 4/1/90
Bjørnevatn Idrettslag	- 23/2/916
Sandnes Idrettslag	- 23/1/1, 23/15, 23/32
Jakobsnes Idrettslag	- 29/1/3
Jarfjord Ungdomslag	- 32/21/1
Langfjorddalens Skytterlag	- 20/1/13
Kirkenes Skytterlag	- 23/2/90
Kirkenes Pistolforening	- 23/295
Kirkenes Motorklubb	- 24/127, 24/128
Neiden og omegn Jff	- 7/1/4, 7/1/29

Neiden Idrettslag	- 7/1/3
Sør-Varanger Rideforening	- 11/64
Sør-Varanger Travlag	- 19/1/60
Kirkenes Ryttersportsklubb	- 20/208
Finnmarkseiendommen	- 22/50 (samfunnshus)
Finnmarkseiendommen	- 26/199 (skilekanlegg)

Eskatl. § 7 bokstav b –

b) Bygning som har historisk verdi.

Historiske bygg/museumsbygg på eiendommene:

Stiftelsen Grenselandmuseet	- 26/1/8, 26/2/356
Noatun	- 15/2, 15/20
Skoltebyen	- 8/20, 8/63, 8/21, 8/74, 8/54, 8/53, 8/22 og 8/24 (Sametinget), 8/13 (delvis), 8/59 (delvis),
Kobbervika (kulturminner etc.)	- 22/4/1, 22/4/3
Rolf E Sch. Kollstrøm	- 15/20
Geir Mortensen og Solveig Wilhelmsen	- 19/117
Grense Jakobselv bygdelag	- 34/31
Svanvik Næringsbygg/fredede bygg og anlegg	

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Weigama, Elisabeth Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 23.11.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører: Alstadsæter, Tove	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Formannskapet	066/16	30.11.2016
Kommunestyret		

KOMMUNALE AVGIFTER, GEBYRER OG BRUKERBETALINGER 2017

Vedlagte dokumenter:

2017-Regulativ for Kommunale gebyrer
2017-Gebyrregulativ for plan- og byggesak

Kort sammendrag:

Kommunestyret vedtar kommunale gebyr- og brukerbetalinger for kommunale tjenester i forbindelse med budsjettbehandlingen hvert år.

De fremlagte gebyrregulativene er lagt til grunn i rådmannen forslag til budsjett 2017.

Faktiske opplysninger:

Gebyr som omfattes i denne saken er administrative tjenester, gravemeldinger, helse- og omsorgstjenester, tjenester innenfor kultur- og oppvekstsektoren samt gebyr som er hjemlet i plan – og bygningsloven, lov om eierseksjonering og forurensningsloven.

Gebyr for vann, avløp, renovasjon, feie og slam fremmes som egen sak for kommunestyret.

Innenfor administrative tjenester er satsene til salgs- og skjenkebevilling oppjustert i henhold til gjeldende satser fra departementet. Sør-Varanger kommune følger departementets til enhver tid gjeldende satser i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Innenfor helse- og omsorgstjenestene er betalingssatsene prisjustert i henhold til konsumprisindeksen. For betaling av praktisk bistand for husstander der nettoinntekt er under 2 G settes et tak for makspris per måned, jfr. Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Sør-Varanger kommune følger til enhver tid gjeldende utgiftstak, for tiden kr 190.

I gebyrregulativet for plan og byggesak er betalingssatsene prisjustert i henhold til konsumprisindeks.

Det forslås ingen endringer i satsene for kulturskole og SFO.

Betalingsatsene for barnehage foreslås i samsvar med nasjonale føringer der gjeldene makssats er kr 2 730 per måned.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

Alternative løsninger:

Alternativ til innstilling:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret vedtar regulativ for kommunale gebyrer for administrative tjenester, helse- og omsorgstjenester, kultur- og oppveksttjenester samt gebyrregulativ for plan- og byggesak.

Kommunestyret viderefører delegasjon til rådmannen å prisjustere brukerbetalingen innenfor helse- og omsorgstjenestene årlig etter konsumprisindeksen.

Nina Bordi Øvergaard
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

2017 - Regulativ for Kommunale gebyrer - Sør-Varanger kommune

Den som får utført tjenester etter dette reglement skal betale for tjenesten etter de satser og retningslinjer som fremgår av regulativet.

Gebyr/brukerbetaling skal betales ved forfall. Ved for sen betaling kan kommunen kreve et purregebyr på 1/10 av inkassosatsen. Justisdepartementet justerer satsen årlig i henhold til utviklingen i konsumprisindeksen fra Statistisk sentralbyrå. Beløpet avrundes til nærmeste tikrone.

Krav som ikke betales etter første gangs purring overføres til Lindorff for videre innkreving og det påløper ytterligere gebyr etter retningslinjer for inkassosaker.

- Generelle bestemmelser
 - Torghandel
 - Salgs- og skjenkebevilling
 - Diverse tjenester - Turkart
 - Gravemeldinger
- Helse- og omsorgstjenester
 - Dagsenteropphold
 - Praktisk bistand i hjemmet – hjemmehjelp
 - Matombringing
 - Kost ved bemannede omsorgsboliger.
 - Trygghetsalarm
- Kultur og oppveksttjenester
 - Brukerbetaling SFO
 - Brukerbetaling barnehager
 - Leie av lokaler skoler og barnehager
 - Kulturskolen
 - Kulturtilbud til utviklingshemmede
 - Medlemskontingent Bugøynes ungdomsklubb
 - Leie av musikkbinge
 - Leie av lokaler
 - Sør-Varanger bibliotek

Generelle bestemmelser

Den som får utført tjenester etter dette reglement skal betale for tjenesten etter de satser og retningslinjer som fremgår av regulativet.

Gebyr/brukerbetaling skal betales ved forfall. Ved for sen betaling kan kommunen kreve et purregebyr på 1/10 av inkassosatsen. Justisdepartementet justerer satsen årlig i henhold til utviklingen i konsumprisindeksen fra Statistisk sentralbyrå. Beløpet avrundes til nærmeste hele krone.

Krav som ikke betales etter første gangs purring overføres til Lindorff for videre innkreving og det påløper ytterligere gebyr etter retningslinjer for inkassosaker.

Torghandel

Torggebyr vedtas av kommunestyret. Torghandelen skal foregå på Torget ved Samfunnshuset i Kirkenes, og tildeling av plass skal skje skriftlig. 1 torgplass er begrenset til 20 m² (4x5 m). Ved større behov må det leies flere torgplasser. Salg fra varebil på Torget har øvre grense for last/lengde: 7.500 kg og 7,5 meter.

Torgleien betales på Servicekontoret når tillatelsen hentes. Torgleien skal være betalt før torgplassen inntas. Leien er ikke mva-pliktig i henhold til merverdiavgiftsloven.

<http://www.svk.no/getfile.php/71079.652/Torgforskrift.pdf> ">Torgforskriften har nærmere bestemmelser om torghandelen.

	Takst	Tekst
Torgleie m/strøm	250,-	pr.dag
Torgleie u/strøm	200,-	pr.dag
Torgleie m/strøm	2 000,-	pr.måned

Salgs- og skjenkebevilling

Salg og skjenking av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling etter alkoholloven. Bevillingsgebyr for salgs- og skjenkebevillinger behandles av Servicekontoret og fastsettes i henhold til Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. Det skal betales et årlig bevillingsgebyr som beregnes i forhold til omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Sør-Varanger kommune følger departementets til enhver tid gjeldende satser i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. Satsene fastsettes årlig, ved utgangen av året. Satsene er i 2017 som følger:

	Pris	Tekst
Salgsbevilling - minimumsavgift	1 540,-	Årlig
Skjenkebevilling – minimumsavgift	4 800,-	Årlig
Ambulerende skjenkebevilling	340,-	Pr. gang
Skjenkebevilling Enkeltanledning	4 800,-	Årlig
Skjenkebevilling Enkeltanledning for lag/foreninger	1 540,-	Årlig
Kunnskapsprøven - Alkoholloven	400,-	Pr. avlagt prøve
Kunnskapsprøven - Serveringsloven	400,-	Pr. avlagt prøve

Diverse tjenester - Turkart

Turkart over alle områder i Sør-Varanger kan kjøpes på Servicekontoret. Servicekontoret er også behjelpelig med kopiering for kunder (rett kopi).

	Pris	Tekst
Kart turkart	119,-	pr.stk
Kopi A4	5,-	pr.stk
Kopi A3	10,-	pr.stk

Utskrift PC A4 30,- pr.side

Utskrift PC A3 35,- pr.side

Gravemeldinger

Før graving skal gravetillatelse innhentes. Gravemelding sikrer at strømkabler, telekabler, vann- og avløpsledninger etc. blir avvist slik at graving kan skje på en tryggest mulig måte. Søknad om gravemelding belastes med et behandlingsgebyr som aksepteres av søker med innsendelse av søknaden. Gebyret vil bli omgående fakturert.

Gebyrer for gravemeldinger er vedtatt i den 15.12.2011 i kommunestyre sak 111/11.

Gravetillatelse utenom kommunal vei/plasser	750,- pr.søknad
Gravetillatelse i kommunal vei/plasser	1 750,- pr.søknad
Garantistillelse ved graving i kommunal vei/plasser	50 000,- Bankgaranti

Helse- og omsorgstjenester

Egenbetaling for institusjonsopphold reguleres i Forskrift av 16.12.11 om vederlag egenandel for helse- og omsorgstjenester, Kapittel 1. Egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester i institusjon m.v. Prisen fastsettes av departementet.

Dagsenteropphold

Sør-Varanger kommune har 2 dagsenter med tilbud til eldre; Kilden dagsenter og Utsikten dagsenter. Sør-Varanger kommune har per i dag innrettet tilbudet som et forebyggende aktivitetstilbud for hjemmeboende. Betalingsstatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 Vederlag for helse- og omsorgstjeneste.

Betalingsstatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen. Statsene vedtas av kommunestyret

Plass på Kilden og Utsikten dagsenter	75,- pr.dag inkl.skyss
Middag dagsenter	70,- pr.middag
Frokost dagsenter	29,- pr.frokost

Praktisk bistand i hjemmet – hjemmehjelp

Betaling for praktisk bistand til dagliglivets gjøremål i henhold til vedtak gjort av tildelingskontoret.

Betalingsmodellen innebærer en betalingsfri måned pr år (juli) for å kompensere for dager hvor den enkelte bruker ikke ønsker å benytte hjemmehjelp og ved sykdom, helligdager og lignende. Dersom noen ønsker ytterligere betalingsfri utover en måned pr år må det sendes særskilt søknad om dette til omsorgstjenesten. Betalingsstatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 Vederlag for helse- og omsorgstjeneste, og vedtas av kommunestyret.

Betalingsstatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen, med unntak av makspris for husstander der nettoinntekt er under 2 G.

I henhold til Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, § 10, skal den samlede egenandelen ikke overstige et fastsatt tak per måned for husstander med samlet skattbar nettoinntekt før særfradrag under 2 G. Til grunn for fastsetting i utgiftstaket legges G pr. 1. januar i det aktuelle året. Sør-Varanger kommune følger til enhver tid gjeldende utgiftstak, for tiden kr 190,-.

	Pris pr. time	Makspris pr.måned
Inntil 2 G	86,-	190,-
2-3 G	120,-	896,-
3-4 G	150,-	1 203,-
4-5 G	181,-	1 506,-
Over 5 G	210,-	1 805,-

Matombringning

Betaling for varm middag levert hjemme i henhold til vedtak gjort av tildelingskontoret. Betalingssatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 Vederlag for helse- og omsorgstjeneste.

Betalingssatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen. Satsene vedtas av kommunestyret.

Betalingssatser etter husstandens nettoinntekt.

	Pris pr middag
Middag hjemmeboende inntil 2 G	70,-
Middag hjemmeboende over 2 G	80,-

Kost ved bemannede omsorgsboliger.

Ved kommunes bemannede omsorgsboliger kan en kjøpe full kost. Dette innebærer måltider som frokost, middag, kvelds, kaffe med kaker og snack.

Betalingssatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen for helsepleie. Satsene vedtas av kommunestyret.

Full kost kr. 3 518,- pr. mnd.

Trygghetsalarm

Trygghetsalarm tildeles etter vedtak fra tildelingskontoret og er et hjelpemiddel for mest mulig trygghet i hjemmet. Betalingssatsene er fastsatt med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 11-2 Vederlag for helse- og omsorgstjeneste.

Betalingssatsene justeres årlig i henhold til konsumprisindeksen. Satsene vedtas av kommunestyret.
Betalingssatser etter husstandens nettoinntekt.

Pris pr måned

Inntil 2 G	75,-
2-3 G	146,-
3-4 G	193,-
4-5 G	265,-
Over 5 G	325,-

Kultur og oppveksttjenester

Brukerbetaling SFO

Det gis tilbud om helårs plass ved Kirkenes, Sandnes, Bjørnevatn og Hesseng skole. Foreldrebetalingen gjelder for 11 mnd, og med juli måned som betalingsfri måned.

Det gis tilbud om plass etter skoleårsdrift ved alle skolene i kommunen, det vil si at skolefritidsordningen gir tilbud i henhold til elevenes skoledager/skoleruta. Foreldrebetalingen gjelder da fra skolestart til skoleslutt.

Ved distriktskolene tilbys det kun plass etter skoleårsdrift. Foreldrebetalingen gjelder da fra skolestart til skoleslutt. Søskenmoderasjon gjelder for familier med flere barn i SFO.

Helklass Kirkenes, Sandnes, Bjørnevatn, Hesseng	2 100,- Pr måned
Plass etter skolerute Kirkenes, Sandnes, Bjørnevatn, Hesseng	2 100,- Pr måned
Helklass i distriktene	2 100,- Pr måned
Gebyr ved henting etter stengetid	200,- Pr påbegynt halv time
Søskenmoderasjon	30 %

Brukerbetaling barnehager

Satsene for betaling av opphold fastsettes av Sør-Varanger kommunestyre, men kan ikke overskride fastsatt maksimalpris for barnehageplass som fastsettes av Stortinget. Kommunen står fritt til å fastsette foreldrebetaling som er lavere enn maksprisen.

Det gis 30 % søskenmoderasjon for 2. barn og 50 % søskenmoderasjon for 3. eller flere barn. Når søsken har plass både i kommunale og private barnehager gis søskenmoderasjon i kommunal barnehage.

Makspris

Foreldre skal ikke betalte mer enn maksprisen for en barnehageplass.

Maksprisen for 2016 er 2 655 kroner per måned, og totalt 29 205 kroner per år.

Maksprisen for 2017 er i Statsbudsjettet foreslått til 2 730 kroner per måned, og totalt 30 030 kroner per år.

Maksprisen gjelder alle typer barnehager, uavhengig om de er offentlige eller private. Grensen blir fastsatt av Stortinget. Sør-Varanger kommune vedtar makspris kr. 2.730,- for opphold.

Barnehagene kan kreve betaling for kost (matpenger) i tillegg til maksprisen.

Kostpenger i Sør-Varanger : Kr 200 pr. måned pr barn.

Har du lav inntekt?

Det er to moderasjonsordninger for familier eller husholdninger med lav inntekt.

Nasjonal ordning for reduksjon i foreldrebetalingen

Hvis maksprisen er høyere enn 6 prosent av den samlede inntekten til husholdningen, skal du ha en redusert pris.

Ordningen går ut på at ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin til barnehagen. I 2016 gjelder derfor denne ordningen for husholdninger med en samlet inntekt som er lavere enn 486 750 kroner per år.

Dette gjelder både kommunale og private barnehager. Kommunen har ansvaret.

Kommunen skal refundere inntektstapet til de private barnehagene der foreldre har fått vedtak om redusert foreldrebetaling.

Gratis kjernetid for 3-, 4- og 5-åringer

Fra 1. august 2016 har alle 3-, 4- og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt, rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. For barnehageåret 2016-2017 gjelder dette for husholdninger som har en samlet inntekt som er lavere enn 417 000 kroner per år.

For søknad om reduksjon i foreldrebetaling og/eller gratis kjernetid, finnes dette under svk.no/Søknadssenter

	Pris	Tekst
Helklass	2 730,-	Pr.mnd
Halvplass	1 365,-	Pr. mnd
Søskenmoderasjon for barn nr 2	30%	
Søskenmoderasjon for barn nr 3 eller flere	50%	
Kost pr.plass	200,-	Pr måned
Gebyr ved henting etter stengt tid	200,-	Pr påbegynt halv time

Leie av lokaler skoler og barnehager

Leieprisene gjelder for leie av lokaler i tilknytning til skoler, barnehager og SFO.

Med ettermiddag menes tiden mellom kl. 16.00 og 21.00. Med helg menes tiden mellom fredag kl. 16.00 og søndag kl. 21.00.

Grunnbeløpet for leie for en helg inkluderer leie av et rom og fellesarealer. For leie av flere rom beregnes et tillegg per rom.

Det leies ikke ut lokaler til private næringsaktører.

Det skal ikke tas leie for øvinger for skolekorps som er knyttet til skolen samt elevaktiviteter som klassearrangementer og elevkvelder.

Leie av lokaler skoler og barnehager	Pris aktiviteter for voksne	Pris aktiviteter rettet mot barn og unge
Leie pr. time	200,-	100,-
Leie for en ettermiddag/kveld	500,-	200,-
Leie for helg - grunnbeløp	2 000,-	1 000,-
Leie for helg - tillegg per rom	200,-	200,-
Leie auditorie	2 000,-	1 000,-

Kulturskolen

Kulturskoleavgiften vedtas av kommunestyret. Materiellavgifter bestemmes av kulturskolen i forhold til hvilke utgifter kulturskolen har ved de forskjellige tilbudene.

Kulturskoleavgift tilbud 1	1 500,-	Pr semester, eks materiell kostnad
Kulturskoleavgift tilbud 2	1 200,-	Pr semester, eks materiell kostnad
Kulturskoleavgift tilbud 3	1 200,-	Pr semester, eks materiell kostnad
Søskenmoderasjon	30 %	
Instrumentleie	800,-	Pr år barn
Instrumentleie	1 000,-	Pr år voksen
Materiell teater	800,-	Pr år
Materiell - visuelle kunsthøgskole	800,-	Pr år

Kulturtilbud til utviklingshemmede

Kulturtiltak for funksjonshemmede (KFF) er et kulturtilbud for mennesker over 18 år med utviklingshemming. Medlemmene kommer selv med ønske om aktiviteter. Tilbudet er to ganger i uken; Tirsdagsklubb og Torsdagsklubb. Medlemmene betaler egenandeler til finansiering av mat, deltakelse på kulturelle arrangement og materiell i forbindelse med hobbykvelder.

	Pris	Tekst
--	------	-------

Tirsdagsklubben	500,-	pr halvår
-----------------	-------	-----------

Torsdagsklubben	500,-	pr halvår
-----------------	-------	-----------

Medlemskontingent Bugøynes ungdomsklubb

Bugøynes ungdomsklubb har åpent to dager i uken. Det kreves medlemskontingent for å dekke utgifter til mat.

	Pris	Tekst
--	------	-------

2 ganger i uka	300,-	pr. halvår
----------------	-------	------------

1 gang i uka	150,-	pr. halvår
--------------	-------	------------

Leie av musikkbinge

Kommunen har 2 musikkbinge med utstyr for utleie. Den ene er plassert ved Pasvik skole og brukes av skolen, kulturskolen og ungdommer. Utleie av denne musikkbingen administreres av Pasvik skole. Den andre musikkbingen er plassert vegg i vegg med Malmklang i Kirkenes og benyttes som øvingshotell. Utleie her administreres av Basen. Begge musikkbingene med er utstyrt med instrumenter og forsterkere.

Priser for leie av musikkbinge fastsettes av kommunestyret.

	Pris	Tekst
--	------	-------

Fast leie halvår (1 gang i uken) under 18 år	500,-	pr halvår
--	-------	-----------

Fast leie halvår (1 gang i uken) over 18 år	1 000,- pr halvår
Drop inn under 18 år	100,- pr gang
Drop inn over 18 år	250,- pr gang

Leie av lokaler

Allmenn kultur tilbyr utleie av lokaler. Utleieprisen fastsettes av kommunestyret.

	Pris	Tekst
Basen kafe	800,-	2 timer eller mindre
Basen kafe	1 500,-	pr dag
Møterom Basen	300,-	2 timer eller mindre
Møterom Basen	500,-	Pr dag
Bjørnevatn ungdomsklubb	500,-	Pr dag
Fritidsklubben Bugøynes	500,-	Pr dag

Sør-Varanger bibliotek

Sør-Varanger Bibliotek låner ut bøker, lydbøker, e-bøker, dvd, cd, språkkurs, tidsskrifter og annet eget materiale. Utlån er gratis, men dersom lånereglementet overtreddes medfører det gebyrer for lånetakeren. Gebyrene fastsettes av kommunestyret.

	Pris
Utlånskort	Gratis
Erstatningskort	50,-
Gebyr ved overtredelse;	
1. gangs puring	50,-
2. gangs puring	50,-
Erstatningssatser	
Bøker og media for voksne	600,-

Bøker og media for barn	300,-
Språkkurs	1 000,-
Tidsskrift/magasiner	100,-

2017 - GEBYRREGULATIV FOR PLAN- OG BYGGESAK

Vedtatt av kommunestyret:

***Saksnummer 092/2012 - Vedtaksdato 12.12.2012

Med endringer vedtatt av kommunestyret:

***Saksnummer 082/2013 - Vedtaksdato 11.12.2013

***Saksnummer 083/2013 - Vedtaksdato 11.12.2013

***Saksnummer 095/2014 - Vedtaksdato 10.12.2014

- Regulativ for plan- og byggesaker
 - Klage
 - Urimelig gebyr
 - Fritak for gebyr
 - Hvilket regulativ skal brukes
 - Betalingstidspunkt
 - Endring av regulativet eller gebyrsatsene
 - Gebyr til statlige etater
 - Avbrutt arbeid
 - Betalingsplikt
- Tjenester som skal betales etter medgått tid
 - Timepris
 - Kopieringssatser
- Gebyrer for arbeider etter plan- og bygningsloven (§ 33-1)
 - Kart og eiendomsoppgaver
 - Situasjonkart - en eiendom/bruksenhet med naboer
 - Forenklet situasjonkart (uten planinformasjon) - en eiendom/bruksenhet med naboer
 - Kart med eiendomsoversikt – flere eiendommer
 - Eiendomsoppgave med kartvedlegg
 - Kart til plan-, prosjekterings- og dokumentasjonsarbeider
 - Analog kopi
 - Digital kopi
 - Plansaker (Pbl kapittel 12)
 - Planavklaringsmøte med referat (pr. møte)
 - Forhåndsvurdering (Pbl §12-3, 2. ledd)
 - Mindre endring (Pbl §12-14, 2. og 3. ledd)
 - Privat forslag til reguleringsplan (detaljregulering) eller endringer av disse (Pbl §§ 12-1, 12-3, 12-14)
 - Planprogram
 - Konsekvensutredning
 - Frikjøp Parkering, jfr parkeringsvedtektene
 - Tiltakssaker (bygge- og anleggssaker)
 - Andre tiltak som krever søknad (pbl § 20-1a og 20-11)
 - Forhåndskonferanse (pbl § 21-1)
 - Søknad om tiltak uten ansvarsrett (pbl §§ 20-2, 20-1, 21-7, 30-1, 30-5)
 - Godkjenning av foretak m.v. for ansvarsrett (pbl §§ 22, 1-5)
 - Dispensasjon (pbl §19)
 - Søknadspliktige tiltak (pbl § 20-1)

- Boligbygning
 - Alle andre kategorier
- Oppføring av bygning (pbl § 20-1)
 - Rammetillatelse
- Fasadeendring m.v. (pbl § 20-1c)
- Riving av bygning, konstruksjon eller anlegg, inkludert oppdatering i matrikkel (pbl § 20-1e)
- Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner (pbl § 20-1f)
- Sammenføyning av bruksenheter i bolig m.v. (pbl § 20-1g)
- Oppføring av innhegning mot veg, (pbl §20-1h)
- Oppføring av skilt eller reklameinnretning.
- Delingssøknad
- Vesentlige terrenginngrep (pbl § 20-1k)
- Konstruksjon og anlegg (pbl § 20-1a)
- Plassering og beliggenhetskontroll
- Ved mangelfull søknad, og som utløser skriftlige henvendelser
- Merarbeid i forbindelse med ulovlig byggearbeider gebyrlegges etter medgått tid
- Reduksjoner
- Endringer i forhold til gitt tillatelse eller registrert søknad
 - Søknad om endring i forhold til gitt tillatelse.
 - Avviksbehandling
- Gebyrer for arbeider etter matrikkelloven (Lovens§ 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger
 - Oppretting av matrikkelenhet
 - Oppretting av grunneiendom og festegrunn
 - Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn
 - Tilleggsareal
 - Oppmåling av uteareal på eierseksjon
 - Oppretting av anleggseiendom
 - Registrering av jordsameie
 - Punktfeste
 - Gebyr til kommunen når andre offentlige instanser utfører deler av arbeidet
 - Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning
 - Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering
 - Grensejustering
 - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie
 - Anleggseiendom
 - Arealoverføring
 - Grunneiendom, festegrunn og jordsameie
 - Anleggseiendom
 - Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning
 - Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter
 - Privat grenseavtale
 - Utstedelse av matrikkelbrev
 - Landbruksarealer eller areal til allmenntillegte formål
 - Timesatser
 - Frister
 - Urimelig gebyr
 - Betalingstidspunkt
 - Indeks/prisjustering
 - Gebyrer for arbeider etter lov om eierseksjoner (§5)

- Begjæring om seksjonering eller reseksjonering av en eiendom
- Gebyrer for kommunale tomter og grunneiendommer
 - Behandlingsgebyr
 - Ved behandling av tomtesøknader i regulert område:
 - Ikke regulerte områder:
 - Tilleggstomt og Punktfeste
 - Avbrutte søknader
 - Utarbeidelse av festekontrakt og tilleggsavtale om forlenging av festekontrakt
 - Samtykke på panteobligasjon
 - Bekreftet kopi av festekontrakt
 - Meglerpakke (kopi av festekontrakt/matrikkelbrev, kart, tegninger, reg.planer,etc)
 - Ulovlig bruk av kommunalgrunn
 - Opsjonsrettigheter boligtomt
 - Opsjonsrettigheter næringstomt
 - Administrasjonsvederlag, innløsning av festet tomt til boligformål
 - Grensejustering (kap D.3.1)
 - Tomtesaker som krever politisk behandling (ikke disp./eller delingssaker)
- Gebyrer for arbeider etter forurensningsloven (§ 52a)
 - Søknad om utslippstillatelse
- Gebyrer for saksbehandling etter jord- og konsesjonslov
 - Behandlingsgebyr søknad om deling (jordlovens § 12)
 - Behandlingsgebyr søknad om konsesjon

Regulativ for plan- og byggesaker

Generelle bestemmelser

Klage

Enkeltvedtak etter dette regulativet kan påklages. Fylkesmannen er klageinstans.

Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

Fritak for gebyr

Når særlige grunner tilsier det, kan kommunen etter kommunalt fastsatte retningslinjer helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak.

Hvilket regulativ skal brukes

Gebyrene skal beregnes etter det regulativet som gjelder den dato kommunen mottar en tilfredsstillende søknad eller begjæring/rekvisisjon (eierseksjonsloven/matrikkelloven).

Betalingstidspunkt

Før kommunen utsteder tillatelse eller attest, skal tilhørende gebyr være betalt. Likeså skal oppmålings- og aktuelle tinglysningsgebyr være betalt før det utstedes matrikkelbrev.

For søknadspliktige saker kan kommunen kreve at tilhørende gebyrer skal være betalt før saksbehandlingen tar til. For saker hvor gebyr skal beregnes etter medgått tid og kommunens utgifter til fagkyndig bistand, skal kommunen ved forskuddsbetaling skrive ut et foreløpig gebyr i samsvar med gitt overslag. Når kommunens arbeider er fullført, skal kommunen regne ut det endelige gebyret og skrive ut tilleggsregning eller tilbakebetale for mye betalt gebyr.

Også for andre arbeider skal kommunen kreve at gebyret er betalt før kommunens arbeider starter. For arbeider som skal godtgjøres etter brukte timeverk, skal kommunen ved krav om forhåndsbetaling, stipulere gebyret. Til vanlig bør gebyrer som skal utregnes etter brukte timeverk og kommunens utgifter til fagkyndig bistand, utskrives etterskuddsvis.

Ved store oppdrag kan kommunen skrive ut regning på utførte deler av arbeidet, men ikke oftere enn månedsvis.

Klage på gebyrfastsettelse eller søknad om helt eller delvis fritak for å betale gebyr, medfører ikke utsettelse av betalingsfrist.

Endring av regulativet eller gebyrsatsene

Gjeldende regulativ skal indeksreguleres, etter SSBs byggekostnadsindeks og etter indeks fra Statens Kartverk, "indeks for kart og oppmålingsarbeider, med basis pr. 01.01.2009.

Gebyr til statlige etater

Der kommunen skal kreve inn gebyrer til statlige etater for saker etter dette regulativet, skal utskriving og innkreving av statlige og kommunale gebyrer skje samordnet.

Avbrutt arbeid

Når en tiltakshaver/rekvirent forårsaker at kommunens arbeid må avbrytes eller avsluttes før det er fullført, skal det betales en andel av tilhørende gebyr tilsvarende det kommunen har eller må utføre.

Betalingsplikt

Den som får utført tjenester etter dette regulativet, skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som fremgår av regulativet. Gebyrkravet rettes mot tiltakshaver, rekvirent eller bestiller.

Saksgebyrer etter plan- og bygningsloven skal betales selv om søknaden skulle bli avslått. Ved avslag skal kommunen betale tilbake betalt gebyr for igangsettingstillatelse og ferdigattest (§ 20-1).

Dersom et avslag medfører en revidert søknad innen 3 måneder som blir godkjent, skal 75% av først innbetalt søknadsgebyr gå til fratrukk i nytt gebyr. (For plansaker etter pbl §§ 12 - 14 gjelder egen regel, se kap. C.2.3.)

Gebyr skal være betalt innen 30 dager regnet fra fakturadato. Ved for sen betaling kan kommunen kreve et purregebyr på 10 % av rettsgebyret. Må kommunen purre flere ganger, skal kommunen i tillegg til purregebyr kreve morarente i samsvar med morarenteloven fra forfallsdato.

Dersom en kunde av forskjellige årsaker har betalt for mye i gebyr, skal kommunen så snart forholdet er klarlagt, tilbakebetale for mye betalt gebyr. Det kan ikke kreves rentetillegg for mye betalt gebyr.

Tjenester som skal betales etter medgått tid

Timepris

For gebyr som skal beregnes etter medgått tid, jf. regulativet, brukes en timesats på kroner 760,-, med unntak av timesatser for arbeider etter matrikkelloven, som fremgår av D.10.

Kopieringssatser

GEBYRSATSER FOR KOPIERING AV DOKUMENTER OG UTSKRIFTER FRA PC

Format	Pris pr papirkopi	Pris pr PC-utskrift
A0	kr 60,00	kr 110,00
A1	kr 50,00	kr 60,00
A2	kr 40,00	kr 45,00
A3	kr 8,00	kr 35,00
A4	kr 5,00	kr 30,00

Gebyrer for arbeider etter plan- og bygningsloven (§ 33-1)

Kart og eiendomsoppgaver

Situasjonskart - en eiendom/bruksenhet med naboer

Datert og signert kartutsnitt i A4 i samsvar med gjeldende standard og bestilling som tilfredstiller krav for prosjektering og søknad om byggetiltak. kr 1 090,-
Vedlagt følger nabooversikt og utsnitt av gjeldende reguleringsplan med bestemmelser.

Forenklet situasjonskart (uten planinformasjon) - en eiendom/bruksenhet med naboer

Datert og signert kartutsnitt i A4 i samsvar med gjeldende standard og bestilling som tilfredstiller krav for prosjektering og søknad om byggetiltak. kr 545,-
Vedlagt følger nabooversikt.

Kart med eiendomsoversikt – flere eiendommer

Kart til planlegging, prosjektering og dokumentasjonsarbeid over område med flere eiendommer beregnes gebyr etter medgått tid, jfr punkt B1 Timepris (Minstegebyr 1 time).

Eiendomsoppgave med kartvedlegg

For utarbeiding av eiendomsoppgave og tilhørende kopi av kommunalt kart som viser beliggenheten til aktuelle eiendommer, og som ikke gjelder tjenester som skal dekkes ved produkt C.1.1, C1.2 eller C1.3 skal gebyr beregnes etter medgått tid, jfr punkt B1 Timepris (Minstegebyr 1 time).

Kart til plan-, prosjekterings- og dokumentasjonsarbeider

Analog kopi

For analog kopi på målholdig transparent materiale og en papirkopi av grunnkartbasen betales i henhold til tabell:

FKB¹ standard Format A 4 Format A 3 Format A 2 Format A 1 Format A 0

FKB 30,- 35,- 50,- 105,- 205,-

Tilleggskopi 5,- 10,- 40,- 50,- 60,-

Hvor grunnkartet blir supplert med informasjon om nedgravde ledninger, skal det betales 5% tillegg for hvert av temaene: V/A, el-kabler, og signalkabler (tele/TV).

Hvor det bare blir levert papirkopi, skal det betales 50 % av gebyret i ovenstående tabell for det første eksemplaret. For tilleggskopier skal det betales for A 4 kr 5,- pr. kopi, A 3 kr 10,- pr. kopi, A 2 kr 30,- pr. kopi, A 1 kr 40,- pr. kopi og A 0 kr 50,- pr. kopi.

¹FKB (felles kartdatabase) standardene er definert i SOSI (samordna opplegg for stadfesta informasjon) standarden. FKB-B tilsvarer kommunale tekniske kart i $M = 1 : 1000$, FKB-C tilsvarer økonomisk kartverk i $M = 1 : 5000$ og FKB-D tilsvarer Norge i $M = 1 : 50\ 000$.

Digital kopi

For kopi av digital kartbase levert på digital form (diskett, CD eller E-post) beregnes gebyr etter priskalkulator hos www.statkart.no under GEOVEKST

Plansaker (Pbl kapitel 12)

Alle gebyrer skal være betalt før saken behandles.

Planavklaringsmøte med referat (pr. møte)

Enkel sak kr 1 850,-

Middels tung sak kr 2 335,-

Komplisert sak kr 2 716,-

Forhåndsvurdering (Pbl §12-3, 2. ledd)

Forhåndsvurdering kr 11 977,-

Mindre endring (Pbl §12-14, 2. og 3. ledd)

Mindre endring kr 11 977,-

Privat forslag til reguleringsplan (detaljregulering) eller endringer av disse (Pbl §§ 12-1, 12-3, 12-14)

Saksgebyret skal beregnes etter følgende tabell under.

GEBYR	Basisgebyr	Arealgebyr areal inntil 5.000m ²	Arealgebyr areal over 5.000m ²	Bearbeiding
Enkel sak	kr 21 770,-	kr. 145/ 100m ²	kr. 72/ 100m ²	Etter medgått tid
Middels tung sak	kr 32 650,-	kr. 155/ 100m ²	kr. 93/ 100m ²	Etter medgått tid
Komplisert sak	kr 38 100,-	kr. 165/ 100m ²	kr. 103/ 100m ²	Etter medgått tid

Maksimumsgebyr for plansaker er kr. 71.680

Der hvor en plan inneholder punktbeste, regnes hvert å utgjøre et areal på 1.000 m².

Bearbeiding etter medgått tid, jfr B.1 Timepris

Virksomhetsleder Plan og byggesak avgjør hva som er enkel, middels eller komplisert sak. §2-1 – krav til digital plan

Planprogram

Om planforslaget også omfatter planprogram til behandling betales et tilleggsgebyr på kr 32 691,-

Konsekvensutredning

Hvor kommunen er godkjenningmyndighet for søkers konsekvensutredninger (jfr «Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven» med ikrafttredelse 01.01.2015), betales gebyr etter brukte timeverk, jfr B.1 Timepris og utgifter som kommunen måtte ha hatt til fagkyndig bistand.

Basisgebyr 38 100,-
r

**Basisgebyret er et fast gebyr til dekning av kommunes gjennomsnittskostnader med en søknad som er fullstendig fra søkers side, fram til saken er en "offentlig" plansak. Gradering som angitt i C.2.1.*

Frikjøp Parkering, jfr parkeringsvedtektene

Frikjøp parkering jfr parkeringsvedtektene kr 65 310,-

Tiltakssaker (bygge- og anleggssaker)

Andre tiltak som krever søknad (pbl § 20-1a og 20-1l)

1 Parkerings-/opplagsplass, forstøtningsmur, vernevoll/-grop, kai, molo, o.l.

2 Veger med tilhørende innretninger:

3 Damanlegg, basseng, brønn o.l.

4 Røranlegg (vann, avløp, olje, gass), El-, Tele, TV og signalanlegg over, på og under jordoverflaten for inntil en km trasélengde:

Gebyr kr 2 630,-

Herunder også saksbehandling av søknad om utslippstillatelse i henhold til Forurensningsloven med egen forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg.

Forhåndskonferanse (pbl § 21-1)

Tiltaksklasse 1 kr 980,-

Tiltakssak i tiltaksklasse 2 og 3 kr 1.850,-

Søknad om tiltak uten ansvarsrett (pbl §§ 20-2, 20-1, 21-7, 30-1, 30-5)

Sak som krever oppdatering av offentlige kart eller register: kr 2.730,-

Sak som ikke krever oppdatering av offentlige. kart eller register: kr 1.640,-

Søknad som ikke gjelder bolig eller fritidseiendom kr 5.470,-

Ved søknad om flere mindre tiltak på samme søknad gebyrlegges ett tiltak.

Hvor tiltakshaver innen 3 år sender revidert søknad som medfører at offentlig kart eller register skal ajourføres, skal det betales tilleggsgebyr tilsvarende 25 % av gebyr etter pkt. a.

Godkjenning av foretak m.v. for ansvarsrett (pbl §§ 22, 1-5)

Behandling av en søknad:

Behandling av søknad om ansvarsrett av foretak som ikke kan erklære ansvarsrett,

byggesaksforskrift (SAK 10) kap. 11

kr. 2 720,-

Selvbygger

kr 515,-

Dispensasjon (pbl §19)

Gebyr for dispensasjon kommer i tillegg til saksgebyr etter pkt C.3.2 og C.3.5 For hvert forhold som krever dispensasjon:

Søknad som krever høring kr 8 700,-

Søknad som ikke krever høring kr 6 530,-

Dispensasjon fra teknisk
forskrift kr 4 350,-

Søknadspliktige tiltak (pbl § 20-1)

Oppregningen av tiltak under C.3.4 er ikke uttømmende. Kommunen fastsetter i alle søknadssaker hvilket punkt i regulativet gebyret skal beregnes etter.

Hvor det i malen er forutsatt faste gebyrer, forutsettes søknad basert på preaksepterte løsninger. Der dette ikke er tilfelle, skal gebyr beregnes etter medgått tid og utgifter til fagkyndig bistand. I disse sakene skal gebyret ikke være mindre enn vedtatt fastgebyr.

Hvor et tiltak er et kombinasjonstiltak med flere ulike og selvstendige bruksenheter, skal det betales gebyr etter høyeste gebyrkategori. For søknad hvor gebyr skal betales pr. enhet som inngår i søknaden, gjelder regelen om høyeste gebyrkategori bare vedkommende enhet.

Boligbygning

Boligbygging tiltaksklasse 1: kr 10 890,-

Boligbygging tiltaksklasse 2 og 3: kr 13 070,-

For hver ekstra utleieleilighet tiltaksklasse, pr. leilighet kr 5 440,-

Boligbygg med flere selvstendige boligenheter, pr. enhet kr 6 530,-

Selvstendig boligenhet i bygg med annet formål, pr.
boligenhet kr 8 700,-

Alle andre kategorier

Alle andre kategorier nybygg, tilbygging, påbygging, underbygging, midlertidig eller transportabel: bygning, konstruksjon eller anlegg, inkludert bruksendring og ombygging. Gebyrlegges etter bruksareal (BRA)

Inntil 50 m² kr 3 810,-

50 – 100m² kr 5 440,-

100 – 200m² kr 8 460,-

200 – 400m² kr 13 600,-

400 – 600m² kr 20 680,-

Over 600m² for hver ekstra 200m² gir et tillegg
på kr 5 440,-

Oppføring av bygning (pbl § 20-1)

Rammetillatelse

Ved søknad om rammetillatelse gebyrlegges 50% av tiltakets gebyrsats. Ved igangsettingstillatelse gebyrlegges resterende 50 % av tiltakets gebyrsats.

For hver igangsettingstillatelse utover IGT 1 faktureres kr 2 572,-

Fasadeendring m.v. (pbl § 20-1c)

Fast pris kr 3 260,-

Riving av bygning, konstruksjon eller anlegg, inkludert oppdatering i matrikkel (pbl § 20-1e)

Fast pris under
100m² kr 1 640,-

Fast pris 100 - 300m² kr 3 260,-

Fast pris over 300m² kr 5 145,-

Ved større og kompliserte prosjekt/tiltak gebyrlegges etter medgått tid, jfr B1 Timepris

Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner (pbl § 20-1f)

Fast pris kr 2 180,-

Sammenføyning av bruksenheter i bolig m.v. (pbl § 20-1g)

Fast pris kr 1 640,-

Oppføring av innhegning mot veg, (pbl §20-1h)

Fast pris kr 2 180,-

Oppføring av skilt eller reklameinnretning.

(pbl § 20-1i) kr 2 720,-

(pbl § 20-2) kr 1 640,-

Hvor ovenstående tiltak inngår i søknad etter pbl § 20-1a, skal det ikke kreves gebyr

For tilleggsskilt i samme sak og for skilt som er i samsvar med godkjent plan
pr skilt kr 930,-

Delingssøknad

For behandling av søknad om deling av grunneiendom (privat eller statsgrunn) belastes kr 3 260,-

søkeren med

For behandling av delingssøknad med mer enn en arealenhet betales et tillegg pr arealenhet utover en kr 600,-

Vesentlige terrenginngrep (pbl § 20-1k)

Gebyr vesentlige terrenginngrep kr 16 330,-

I tillegg kan kommunen for større tidkrevende anlegg kreve ett tillegg etter medgått tid, jfr B.1

Konstruksjon og anlegg (pbl § 20-1a)

For enkle byggverk og konstruksjoner som er del av et anlegg og som inngår i tiltakssøknaden, f.eks. kiosk, enkle byggverk for renseanlegg, damhus, master o.l., er disse delene av tiltaket medregnet i nedenstående gebyrer. Derimot skal det for større byggverk som inngår i et anlegg, i tillegg til nedenstående gebyr, også betales gebyr etter C.3.5.1.

I tillegg kan kommunen for større tidkrevende anlegg kreve ett tillegg etter medgått tid, jfr B.1 Timepris. I tillegg skal tiltakshaver refundere kommunens utlegg til fagkyndig bistand, (jf pbl § 29-9).

Minstegebyr : kr 5 440,-

Plassering og beliggenhetskontroll

For utplassering av bygg betales pr. bygning kr 5 230,-

I tillegg kan kommunen for større tidkrevende oppmålingsarbeid kreve ett tillegg etter medgått tid.

Ved mangelfull søknad, og som utløser skriftlige henvendelser

Pris kr 1 640,-

Merarbeid i forbindelse med ulovlig byggearbeider gebyrlegges etter medgått tid

Pris kr 740,-

Reduksjoner

Sør-Varanger kommune ønsker å få spredt søknadsmengden utover hele året. I den forbindelse så vil det i perioden 1 november – 1mars bli gitt 40% reduksjon av byggesaksgebyr for følgende søknadstyper:

- Søknad om tillatelse til tiltak etter PBL § 20-1 som kommer inn under kategorien enkle tiltak. Dette vil si søknader som er i tråd med plan, hvor det ikke foreligger innsigelser til søknaden fra berørte naboer/gjenboere, saker som ikke må avklares med annen berørt fagmyndighet og at søknaden er komplett. Denne gebyrreduksjonen omfatter ikke søknad om rammetillatelse etter

- PBL § 20-1.
- Søknad om tillatelse til tiltak etter PBL § 20-2. Med dette menes tiltak som etter PBL bestemmelser kan utføres av tiltakshaver selv. Eksempler på dette: tilbygg på inntil 50m², oppføring av garasje og uthus med mer. Det forutsettes at berørte naboer/gjenboere gir sitt samtykke til omsøkte tiltak og at søknaden er komplett.

Endringer i forhold til gitt tillatelse eller registrert søknad

Søknad om endring i forhold til gitt tillatelse.

Er det søkt om større endring(er), kan kommunen kreve at saken skal behandles som ny sak. Kommunen skal i så fall avgjøre om det skal fastsettes reduserte gebyrer i forhold til regulativet, jf. kap. A.4.

Endring i forhold til gitt tillatelse hvor endring medfører ny nabovarsling inkludert korrigeringsav matrikkel kr 3 060,-

Søknadsendring som ikke krever nabovarsling: kr 2 280,-

Avviksbehandling

For behandling av rapportert avvik eller avvik som er avdekket gjennom kommunens kontroll, er gebyret pr. behandlet avvik: kr 3 050,-

Gebyrer for arbeider etter matrikkeloven (Lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger

Oppretting av matrikkelenhet

Oppretting av grunneiendom og festegrunn

areal fra 0 – 500m² kr 8 240,-

areal fra 501 – 2000m² kr 16 000,-

areal fra 2001m² – økning pr påbegynt da. kr 1 370,-

areal over 5000m² etter medgått tid.
Minstegebyr kr 20 580,-

Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

areal fra 0 - 500m² kr 15 250,-

areal 501m² - 2000m² kr 18 300,-

areal 2001m² – økning pr påbegynt da. kr 1 525,-

areal over 5000m2 etter medgått tid.
Minstegebyr kr 24 400,-

Tilleggsareal

Ved samtidig fradeling av flere tomter på samme eiendom er gebyret 70% av ovenstående fra og med tomt nr. 2.

Areal fra 0 - 500m2 kr 6 100,-

Areal fra 501 - 1000m2 kr 11 700,-

Areal over 1000m2 pr. påbegynt dekar kr. 1 930,-

Oppmåling av uteareal på eierseksjon

Gebyr for oppmåling av uteareal pr eierseksjon

Areal fra 0 – 250m2 kr 8 240,-

Areal fra 251m2 – 2000m2 kr 10 980,-

Areal fra 2001m2 – økning pr påbegynt da kr 1 370,-

Areal over 5000m2 etter medgått tid.
Minstegebyr kr 20.580,-

Oppretting av anleggseiendom

Gebyr som for oppretting av anleggseiendom

Volum fra 0 – 2000m3 kr 10 980,-

Volum fra 2001m3 – økning pr påbegynt 1000m3 kr 1 370,-

Volum 5000m3 etter medgått tid. Minstegebyr kr 20 580,-

Registrering av jordsameie

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie

Faktureres etter medgått tid.
Minstegebyr kr 8 240,-

Punktfeste

Pris kr 8 130,-

For bebygd og kartlagt punktfeste (uten markarbeid) beregnes 65% gebyr

Gebyr til kommunen når andre offentlige instanser utfører deler av arbeidet

Ved beregning nyttes følgende % satser for de ulike delene av arbeidene og satser i D 1.6

Oppgave:

Fremskaffe datagrunnlag 20%

Varsling og kartforretningsmøte 20%

Tekniske arbeider og dokumentasjon 35%

Registerarbeidene (sluttarbeidene) 25%

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyr for opprettelse av matrikkelenhet kr 3 430,-

I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning i samsvar med pkt 1.1 til 1.5 ovenfor innen fristen på 3 år.

Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.1 og 1.5.

Grensejustering

Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5% av den minste eiendommens areal. (Maksimalgrensen er satt til 500m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20% av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan arealklasser gjelde.

Areal fra 0 – 250m²: kr 3 430,-

Areal fra 251 – 500m² kr 6 860,-

Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, med den maksimale grensen settes til 1000m³

Volum fra 0 – 250m³ kr 4 120,-

Volum fra 251 –
1000m³ kr 6 980,-

Arealoverføring

Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Arealoverføring erstatter hjemmelsovergang av areal ved skjøte. Oppmålingsforretning skal tinglyses. Tinglysingen utløser dokumentavgift som kommer I tillegg til gebyret her. Arealoverføring til veg- og jernbaneformål er unntatt tinglysing.

areal fra 0 – 250m² kr 13 730,-

areal fra 251 – 500m² kr 20 580,-

arealoverføring pr.nytt påbegynt 500m² medfører en økning av gebyret på kr 2 510,-

Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkeenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volum fra 0 – 250m³ kr 14 410,-

Volum fra 251 – 500m³ kr 21 610,-

Volumoverføring pr.nytt påbegynt 500m³ medfører en økning av gebyret på kr 2 970,-

Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

for inntil 2 punkter kr 2 860,-

for overskytende grensepunkter,
pr.punkt kr 345,-

Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter

for inntil 2 punkter kr 6 860,-

for overskytende grensepunkter,
pr.punkt kr 345,-

Privat grenseavtale

For inntil 2 punkter eller 100m grenselengde kr 2 860,-

For hvert nytt punkt eller påbegynt 100m
grense kr 345,-

Billigste alternativ for rekvirent velges

Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid.

Utstedelse av matrikkelbrev

Matrikkelbrev inntil 10
sider kr 234,-

Matrikkelbrev over 10
sider kr 427,-

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens Kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.

Landbruksarealer eller areal til allmennyttige formål

For matrikkelarbeid som medfører oppmålingsforretning til landbruks-, allmenn fritids- og andre allmennyttige formål, fastsettes gebyret etter medgått tid

Minstegebyre
t kr 11 439,-

Timesatser

Landmåler kr 915,-

Målelag (landmåler +
assistent) kr 1 370,-

Frister

Fristene som fremgår av matrikkelforskriftens §18, gjelder ikke for tidsrommet 1 november – 1 mai.(vil fremkomme som eget vedtak)

Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsettes et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

Betalingstidspunkt

For tinglysingspliktig arbeid skal gebyr innkreves før tinglysing.

For ikke tinglysingspliktig arbeid kan gebyr innkreves før arbeidet settes i gang.

Kommunen krever inn de tinglysingsgebyr og dokumentavgifter som saker utløser.

Indeks/prisjustering

Prisene skal hvert år justeres i forhold til indeks utarbeidet av Statens Kartverk indekstall for kart og oppmålingsarbeider.

Gebyrer for arbeider etter lov om eierseksjoner (§5)

Begjæring om seksjonering eller reseksjonering av en eiendom

Sak som krever befarings: Fem rettsgebyr

Sak som ikke krever befarings: Tre rettsgebyr

Rettsgebyret fastsettes av Stortinget og er pr tiden på kr. 1 025,- (Fastsatt 1/1-2016)

Gebyrer for kommunale tomter og grunneiendommer

Behandlingsgebyr

Ved behandling av tomtesøknader i regulert område:

Boligtomter kr. 3 200,-

Næringstomter
r kr. 4 970,-

Annen bruk kr. 1 800,-

Ikke regulerte områder:

Boligtomter kr. 4 200,-

Næringstomter
r kr. 5 200,-

Annen bruk kr. 1 800,-

Tilleggstomt og Punktfeste

Tilleggstomt

Boligtomter kr. 3 540,-

Næringstomte
r kr. 5 740,-

Annen bruk kr. 1 880,-

Punktfeste

Naust/garasje
r kr 2 750.-

Avbrutte søknader

For avbrutt søknad returneres 50 % av betalt gebyr. Eventuelt må 50% av omkostningene betales ved avbrutt søknad.

Utarbeidelse av festekontrakt og tilleggsavtale om forlenging av festekontrakt

Pris kr 1 900,-

Samtykke på panteobligasjon

Pris kr 1 320,-

Bekreftet kopi av festekontrakt

Pris kr 320,-

Meglerpakke (kopi av festekontrakt/matrikelbrev, kart, tegninger, reg.planer,etc)

Pris kr 1 900.-

Ulovlig bruk av kommunalgrunn

Dersom det kommer i stand avtale om bruk i etterhånd skal det beregnes dobbelt gebyr, avhengig av formålet.

Opsjonsrettigheter boligtomt

Depositum for 1 års byggefrist (tilbakebetales om byggefrist overholdes)	kr 16 360,-
Depositum for 2 års byggefrist (tilbakebetales om byggefrist overholdes)	kr. 24 000,-
Gebyr ved forlenget byggefrist, pr. måned	kr 1 000,-
Gebyr ved frasingelse av opsjon, per måned etter først måned	kr 1 000,-

Opsjonsrettigheter næringstomt

For næringstomter er gebyret 50% av festeavgiften	minimum kr. 16 100,-
Behandling av søknad om opsjon næringstomt	kr. 4 970,-
Forlengelse av opsjon næringstomt	kr. 4 970,-

Administrasjonsvederlag, innløsning av festet tomt til boligformål

Pris kr 3 200,-

I tillegg kommer kostnader til oppmåling/omregistrering, tinglysning og dokumentavgift.

Grensejustering (kap D.3.1)

Tomtesaker som krever politisk behandling (ikke disp./eller delingsaker)

For boligeiendom kr. 3 200,-

For Næringseiendom kr. 5 500,-

Gebyrer for arbeider etter forurensningsloven (§ 52a)

Søknad om utslippstillatelse

Pris kr 2 830,-

Gebyrer for saksbehandling etter jord- og konsesjonslov

Satsene er satt med grunnlag i forskrift av 14.12.2011. Satsene indeksreguleres ikke, men Landbruksdirektoratet tar sikte på å justere gebyrsatsene regelmessig

for eksemplet hvert 5. år.

Det skal ikke betales gebyr for konsesjon når nære slektninger eller odelsberettigede søker konsesjon fordi de ikke skal oppfylle lovbestemt boplikt.

Behandlingsgebyr søknad om deling (jordlovens § 12)

Søknad om delingssamtykke kr. 2 000,-

Behandlingsgebyr søknad om konsesjon

Søknad om konsesjon etter konsesjonsloven for tilleggsareal til jordbruksdrift kr. 2 500,-

Andre konsesjonssøknader kr. 5 000,-

Tana og Omegn Sjølaksefiskeforening (TOS)

Gardak

9845 Tana

Tana den. 11.11.2016

Til Alle ordførere i Finnmark.

TOS er en organisasjon som arbeider for at sjølaksefiske skal bestå som næring og ikke minst at kulturen ikke skal bli borte. TOS har medlemmer over hele fylke.

Det som nå skjer er at sjølaksefiske kommer til å bli borte. Reguleringen som nå er kommet i stand mellom Norge og Finland hvor sjølaksefiske er blitt brukt som en salderings post for å få i stand den avtalen. For å få avtalen til har norske forhandlere redusert sjølaksefiske med en dag, slik at fiske i sjøen fra 2017 blir kun 2 dager i uka slik kysten har hatt siden 2012.

Det er lagt opp at sjølaksefiske skal kun være to dager i uken, noe som gjør det umulig å utøve laksefiske i sjøen med fast stående redskap og at det skal kunne være mulighet å tjene penger på sjølaksefiske. Det viser også at fangst statistikker blir bruk mot sjølaksefiskekere da ikke kommer fram at redusert fisketid og at fiskere som fisker laks er reduser med mere en 80 %. Men mens de som fisker får laks, og de siste årene har det vært store fangster i sjøen men også i de fleste elvene.

Med to dagers fiske i uka er nokk slutt på sjølaksefiske. For historien tilsier all regulering som er gjort i sjølaksefiske siden

1960 tallet er ingen ting blitt tilbakeført av fiske tid og rettigheter. Så det som kalles for regulering av laksefiske i sjøen for å berge laksestammen tiltros for at elvene har så mye laks som aldri før.

Nei dette er ikke for å berge laksestammen men å regulere bort sjølaksefiske.

Derfor ber Tos at alle ordførere tar dette opp og støtter sjølaksefisket som næring og kultur skal også våre etterkommende slekt kunne videreføre.

Bjarne Johansen Styreleder i TOS

Fra: bjarne <bjarne.johansen@dinpost.no>
Sendt: 14. november 2016 12:06
Til: Postmottak
Emne: Skriv til alle ordførere i Finnmark
Vedlegg: skriv til alle ordførere i Finnmark.doc; Det finske turistfisket og nedskjæringene i det tradisjonelle sjølaksefisket 1974 - 2014
_Oppdatert 14.11.15. docx.doc

Notat, 27.10.15.¹

Steinar Pedersen, seniorrådgiver,

Protect Sápmi.

Tlf. 95207534.

E-post: steinar.pedersen@protectsapmi.com

Det finske turistfisket i Tanavassdraget og nedskjæringene i det tradisjonelle sjølaksefisket, 1974-2014.

- **8 % prosent igjen av fisketida for krokarn i Varanger.**

Miljødirektoratet har vedtatt betydelig innskrenkninger i sjølaksefisket for region *Tanafjorden og Kysten av Finnmark*, forutsatt reduksjon av fisket i Tanavassdraget. Norge og Finland er blitt enige om slike reduksjoner gjennom *Avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget*.²

Den ukontrollerte økningen av det finske turistfisket i vassdraget står sentralt i en slik sammenheng.

Fra midten av 1970-tallet kom sistnevnte fiske opp på et svært betydelig nivå. Det fortsatte å øke, og var snart oppe mellom 20 000 og 30 000 solgte døgnekort. Deretter har det i en årrekke holdt seg på mellom 30 og 40 000 døgnekort hver sesong.

Til sammen dreier det seg om mer enn én million døgnekort til sammen i perioden, og en turistfangst på mer enn én million kilo laks.

Dette er et fiske som ikke har vært undergitt noen form for reell begrensning eller regulering, og er den eneste menneskestyrte beskatning av laksen som har hatt en formidabel økning gjennom de siste om lag 40 år, i vår region

Hvordan har så reguleringene av det tradisjonelle laksefisket vært, sammenholdt med det finske turistfisket i Tanavassdraget?

De gamle rettighetsbærerne - de tradisjonelle sjø- og elvelaksefiskerne som fisker med garnredskap – har vært nødt til å tåle en rekke innskrenkninger i den samme perioden som det finske turistfisket har økt og holdt seg massivt høyt. Begrunnelsen fra forvaltningas side har vært at det tradisjonelle fisket må reduseres på grunn av hensynet til bestanden(e).

Hvis vi tar utgangspunkt i 1974, da økningen i det finske turistfisket tok til for alvor, viser tallene for sjølaksefisket i Finnmark at det da ble brukt til sammen 1667 fangstenheter (kastenot, settegarn, kilenot og krokarn). Tallet for krokarn og kilenøter var 1448 (Statistisk sentralbyrå).

I 2014 var dette redusert til 621 krokarn og kilenøter i Finnmark (Miljødirektoratet, høringsnotat om laksefisket, dat. 12.6.2015). Det er en nedgang på 827 bruk for krokarn og kilenøter. I forhold til antallet fangstenheter totalt er nedgangen på 1046 bruk.

Det vil si at når det gjelder antallet fangstenheter i aktiv bruk i sjøen i Finnmark mellom 1974 og 2014 sitter man igjen med 37 prosent. Tallet er trolig enda noe lavere i dag

¹ Notatet er oppdatert 14.11.2016. Forfatteren gjør av habilitetsgrunner oppmerksom på sin egen involvering i laksefisket – som sjølaksefisker, og som leder av Tanavassdragets fiskeforvaltning.

² Klima- og miljødepartementet, 29.08.2016.

Den andre dimensjonen i dette er beskjæringene i redskapsbruk og fisketid i forhold til den daværende ordinære årsfredninga på begynnelsen av 1970-tallet - fra og med 5. august til og med 30. april. Fisketida er på sine steder redusert helt ned til under 1/10 av det den var i 1974.

- I 1974 ble høstlaksefisket forbudt i Tana og Varanger laksedistrikt, dvs. en reduksjon på hhv. 8 og 12 uker.
- 1979 – totalforbud mot settegarn og kastenot over hele landet.
 - o Samme år ble også garnfiskerne i Tanavassdraget fratatt ett fiskedøgn og har siden da hatt kun tre døgns fiske. De har for øvrig i tillegg, frivillig redusert sitt fiske med ca. 70% siden begynnelsen av 1980-tallet.
- I 1980 ble det fjernet om lag 1100 sjølaksefiskeplasser på den daværende statsgrunnen i Finnmark, eksplisitt pga. av hensynet til de sårbare laksestammen(e)
- 1982 – kilenot tillates ikke før 15. mai og krokogarn ikke før 1. juni, dvs. 4 ukers reduksjon for krokogarn og 2 ukers reduksjon for kilenot.
- 1989 – forbudt å fiske med krokogarn etter 15. juli, dvs. nye minus to uker.

(Drivgarnsfisket i havet – som ikke kunne regnes som et tradisjonelt fiske – ble også forbudt fra og med 1989)

Etter 1989 er det foretatt ytterligere sterke beskjæring og innskrenkninger i fisket med faststående redskaper.

Resultatet av nedskjæringene mellom 1974 og 2014, for det som betegnes som region *Tanafjorden*, er at det har vært en reduksjon i total fisketid fra 18 uker før 1974, til 8 uker i 2014 – fra 66 til 30 dager.

- Kilenotfisket er redusert fra 12 uker i 1974, til 8 i 2013 – fra 48 til 30 dager.
- For krokogarn er reduksjonen fra 12 til 6 uker - fra 48 dager til 18 dager (når man tar hensyn til at fisketiden kun er tre dager pr. uke i dag).

I Varanger er fisketida enda sterkere beskåret enn i region Tanafjorden. Der kunne man frem til og med 1974 fiske fra 1. mai til og med 4. august, med bare ett døgns ukefredning.³ I tillegg kom tre måneders høstlaksefiske, med halvannet døgns ukefredning. Det vil si at samla fisketid var på totalt 124 dager.

- Reduksjonen er dermed fra samla fisketid på 22 uker frem til 1974, til i dag 6 uker for kilenot, og til delvis 3 uker, med to døgns fiske for krokogarn. Det vil si at reduksjonen for krokogarn er fra 72 til inntil 6 dager.
- Reduksjonen for kilenot i ulike deler av Varanger varierer fra 72 til 26 dager, og fra 72 til 23 dager.

Det vil si at for Varangers vedkommende er fisketida for krokogarn i dag, delvis 8% i forhold til ved starten av perioden.

I samme område har reduksjonen i fisketid for kilenot ført til at man har 34 % prosent tilbake.

Både for region *Tanafjorden* og *Kysten av Finnmark* som ytre del av Varangerfjorden tilhører, er det nå altså vedtatt ytterligere nedskjæring i sjølaksefisket fra det øyeblikk avtalen mellom Norge og

³ Dette ble innført i 1906, «... for å ha felles regler på norsk og russisk side». Jf. Direktoratet for Naturforvaltning/Sametinget 2011: 52. I neste avsnitt, samme sted, opplyses imidlertid at det var to døgns ukefredning fra 1906 til 1975. På s. 53 samme sted opplyses igjen at ukefredningen var ett døgn til og med 1975.

Finland om fisket i Tana trer i kraft (Miljødirektoratet: *Fisketid i sjøen fra og med 2016 for krokgarn, og Fisketid i sjøen fra og med 2016 for kilenot*. Oversendelsesbrev, ref. 2014/13364).⁴

I avtalen er det for øvrig også tatt inn et punkt om finsk innflytelse over sjølaksefisket, som lyder slik: *Forslag til endringer i reguleringene av sjølaksefisket i Finnmark skal sendes ansvarlig myndighet i Finland til uttalelse.*

⁴ I avtalen er det oppnådd enighet om en viss reduksjon i turistfisket, men verst går det ut over de tradisjonelle garnfiskerne i vassdraget.